KÂZIM MİRŞAN

Türklerin Kaybolan Ataları

Türklerin Kaybolan Ataları

Bu

Kâzım Mirşan Këgdesi

MMB Yayını

ISBN: 978-975-01736-1-5

Copyright © 2011 by Kâzım Mirşan and Sons, Türkbükü. Sokak No.176, Ev No.17. Turkey.

Printed in Turkey .Bütün hakları, bilhassa yabancı dillere tercüme hakkı, saklıdır. Bu kitabın herhangi bir kısmı, herhangi bir şekilde (fotokopi, mikrofilm veya diğer usuller ile), naşirin yazılı izni olmadan çoğaltılamaz, kitaptan alıntı da yapılamaz. All rights reserved (including those of translations into foreign languages). No part of this book may be reproduced in any form (by photostat, microfilm or any other means) withought written permission from the publishers.

Basım Yeri :
F. Özsan Matbacılık LTD. ŞTİ.
Adres: Üçevler Mah. İzmir Cad. Tanay Sokak. No:13
Tel.: 0 224 441 33 82

I. Oqıdu söz, s.7
II. Konuşma sesleri, s.9
III. Dil sınıfları, s.11
IV. Yazıt çağları, s.13
V. En eski yazıtlardan örnekler, s.18
VI. Erken Türk alfabeleri, s.35
VII. Rusça, s.51
VIII. İngilizce, s.57
IX. Almanca, s.59
X. Fransızca, s.61
XI. Latince, s.62
XII. Yunanca, s.65
XIII. Retoromanca, s.67
XIV. Sırpça, s.68
XV. Gaelic (Skotça), s.69
XVI. Arapça, s.71
XVII. Farsça, s.72
XVIII. Sanskritçe, s.73
XIX. Erken Türkçe, s.74
XX. Erken Türkçede kasus'lar, s.86
XXI. Erken Türkçe söz ve cümleler için ündegiç, s.96
XXII.Türklerin Ataları, s.99
XXIII. Ulus Genetiği, s.125
XXIV. Çince, s.129
XXV. Tükçe Sayıların Yazılışı, s.131
XXVI. Erken Türkçe Yazıtlar, s.135
XXVII. Erken Türkler ve Yazı, s.147
XXVIII. Amerika Bitigtaşları, s. 153
XXIX. Amerika Bitigtaşları için Glossar, s.159
XXX. Greonland Bitigtaşları, s.161
XXXI. K.Mirşan tarafından 16.6.1998 günü Kazanda verilen konferans, s.164
XXXII. Şekiller göstergici, s.167
XXXIII. Ündegiç (iyig bigü), s.169
Kitap Dükkânı, s.175

Cetveller

Cet.1. Kürtçedeki Rusça Sözler, s.7
Cet.2. Konuşma Sesleri, s.9
Cet.3. Türkçenin Çelişler Sistemi ve Yasağıçları [*affiksları*], s.13
Cet.4. Elektromagnetik Spektrumun A,AW,OM,SWA,XA,ŞI,SI hallerinin, *globular clusterlerden* birinin detayını veren Hertzsprung-Russel diyagramına göre tarihlendirilmesi (sağdaki skala), s.14
Cet.5. Avrupada Arkeoloji ve İklim Safhaları, 15
Cet.6. Açıqtaş Alfabesi, s.35
Cet.7. Ulu-Kem Alfabesi, s.35
Cet.8. ISUB-ÖG Harfleri ve

Hieroglifler, s.36
Cet.9. Pra-Mısır Tamğaları, s.36
Cet.10. Sümer Alfabesi, s.37
Cet.11. Sümer Tamğaları, s.38
Cet.12. Etrüsk Alfabesi, s.38
Cet..13. Ugarit, Erken-Türk ve Proto-Samî alfabeleri, s.39
Cet.14. Yemen alfabesi, s.40
Cet.15. Yemen tamğaları, s.40
Cet.16. Glozel harflerini Prototürk ve Kärnten harfleri ile karşılaştıran cetvel,. s.40
Cet.17. Proto-Samî alfabesi ve Açıqtaş alfabesinin devamı olan UW-ON alfabesinden doğan alfabe şekilleri, s.41
Cet.18. Avrupa alfabeleri, s.41
Cet.19. Proto-Portekiz alfabesi, s.42
Cet.20. Side alfabesi, s.49
Cetk.21. Phryg alfabesi, s.49
Cet.22. Başqırtstandaki Taşmurın ve Yürektaw yazıtlarının alfabeleri, s.49
Cet.23. Köypeñ Üy yazıtı alfabesi (Bulğaristan), s.49
Cet.24. Erken Bizans alfabesi, s.49
Cet.25. At-Oy Bïl alfabesi (d.ö. 522), s.50
Cet.26. Uygur alfabesi, s.50
Cet.27. İnglizcedeki Türkçe asıllı sözler, s.58
Cet.28. Yunanca ve Latince şahıs zamirleri, s.67
Cet.29. Yunanca ve Latince iyelik zamirleri, s.67
Cet.30. Kağşarlı Mahmuta göre, Türkçe ile Oğuzca arasındaki fark, s.74
Cet.31. Bugünkü Türkçe ağızlarından örnekler, s.75
Cet.32. Prototürkçe ile Tatarca ve Türkçe sözlerin karşılaştırılması, s.75
Cet.33. Dillerin cümle yapıları, s.99
Cet. 34. Söz sesleri, s.101
Cet.35. Dillerin oluşum yöntemleri, s.102
Cet.36. F.Ş. Fattaxov'a göre Rusçadaki Türkçe kökenli sözler, s.114
Cet.37. Rus ve Tatar Alfabeleri, s.115
Cet.38. Rusya Devletini kuranlardan 500 Tatar ailesi, s.119
Cet.39. Ulusların ABO, M N ve Ph sistemlerinin genleri, s.125

Şimdiye kadar yazmış olduğum 32 Türkçe, 7 İngilizce ve 7 Almanca kitaptan çıkan sonuç,—dünyamızdaki bütün uygarlıkların.Erken Türkler tarafından oluşturulduğudur; çünki Avrasyanın neresinde taş üzerine yazılı eski bir yazıt var ise, bu Türkçedir ve Türkler, astrotizik ve astrokimya alanlarında da, Msıxa Teñriden [İsadan] çok önceleri, müspet eserler bırakmış bulunuyorlar .

Peki, bu halka ne oldu?

Dil, din, kültür, ve medeniyet kadar, ırklar da devamlı bir gelişim içindedirler, zamanımızda da ırklar oluşmaktadır ve, bunu kabul etmeden, sorumuzun yanıtını bulabilmemiz olanaksız.

Bu bakımdan, Erken Türkçe ile bağlantılı dünya dilleri alanında şöyle örnekler verelbiliriz:

(1) Bugünkü Moğulstanda [belki " Mon-Qul'. Türklerden ayrışmış olan halk] bulunmuş olan bütün yazıtlar Türkçedir. Fakat Moğullar ilinde, kısmî bir Kazak yerleşimi dışında, Türk yok. Bunun sebebi ilmî olarak yazıla-gelinemediğinden, Moğulstan Türklerine ne olduğunu keşfedebilmemiz olanak dışı. Moğullar dışarıdan mı gelip yerleştiler, veya, onlar hakiki Türk mü idiler, böyle ise, neden *ayrıştılar?*

(2) Bu gibi sorulara cevap bulabileceğimiz gelişim izini, "*Kürt*" diye tanımladığımız halkın dilinde de görmekteyiz:

- *"Kırmanç"* ismi *Qırqız* [kenar halkı] sözü ile ayni afilamlıdır.
- Anadolu Kürtlerinin bir kısmının ismi olan, "*Qırt*" deyimi *"Başqırt*" isminde de geçiyor.
- Yani, (At İle tabi) Qırtlar, Altaydan Türkmenistana indikten sonra, buradan kalkarak Oral Dağı bölgesine gitmiş olmalılar ve, hatta, İdil-Oralda dillerine Orıs [Rus] sözleri de yerleşmiş bulunuyor .Bugünkü Zazaca ve Kırmanççada şu Orısça sözlere rastlamaktayız:

Cet.1. Kürtçedeki Rusça sözler

Zazaca	Kırmançça	Rusça	Rusçanın afilamı
tı	tu	tı	sen
ma	ëm	mı	biz

ayno	—	anï	onlar
mezg	mejï	mozg	beyin
zımısto	zıvıstan	zïma	kış
dıjn	—	doj	yağmur
—	baran	buran	bora
nuha	ïka	nu, nuka	haydi, şimdi
dewıra	—	derevnâ	köy

Yani, Anadolu Kürtlerin anavatanı değildir. Ben **70** adet Kürtçe sözün Proto-Türkçe kökenli olduğunu, 10 adet Kürtçe sözün, Türkçenin söz yapma kaidelerine göre teşkil edilmiş sözler olduğunu, **40** adet Kürtçe sözün, bilhassa Tatarcada var olan sözler olduğunu, **40** adet Kürtçe sözün Türkiye Türkçesinde var olan sözler olduğunu saptamış bulunmktayım. Kürtçe ile ilişkili Erken-Türkçe sözler olarak ise, 52 söz saptadım.

Mirşan, K.1999; *Prototürkçeden Bugünkü Kürtçeye*, s.IV ve 11.

(3) Erken Türkçe ile Rusça arasında da, çok eski çağlara ait, ilişkiler bulunuyor: ËLÜ ËS AT [ehli at] → *loşat* [at]; AT-URUĞ [tebligat yolu, *highway*] → Tatarca *daruğ*, Türkçe *doruk*, Rusça *doroga*, *dorog* [sokak, yol]; *Yılğa* [Tatarca, nehir] → Volga [İdil nehri]; *Qıray* [Tatarca, *kenar*] → *kıray* [Rusça, *kenar*].

Mirşan,K.2007; *At-Oy Tarihi*, s.ll2-113.

(4) Ayni şey Cermence için de sözkonusudur: ËL ANT [ü1ke] → *Land* [ü1ke]; ËSİ BİN [Tatarca *min min*] (Settina yazıtı) → *ich bin* [benim]; ALQU [BİRATYA ŞİRI, ATSAÑ; *kâinat*] → *All* [kâinat];

(5) İnglizceden şu ömekleri gösterebiliriz: QUT → *good*; BÜK → *bend*; BADIL [BRATYA ŞIRI, *belirsiz*] → *bad*; TİP → *deep;* ÖG ERİG' (BOLB.1991, s.99) → *Greek*; ËSİ ËM (Bayqal-Lena yazıtı) → *I am.*

Konumuzu coğrafya bakımından ele alır isek, şunları görürüz: Erken Türkçenin en eski yazıtları **(1)** Tamğalı Sayı ve çevresinde, **(2)** Ulu Kem Bïltirinde, **(3)** Güney Oral Dağlarında, **(4)** Doğu Anadoluda. **(5)** ve Avrupadaki buzul çağı mağaralarında bulunmaktadır .

Mirşan,K.1999; *Erken Türk Devletleri ve Türük Bïl*; s.52.

Mirşan,K.1994; *Alfabetik Yazı Başlangıcı*; s.7 -9

Türkçenin artikulasïon temeli yüksek dereceden funksïonaldir. Bu sebeb ile, Türk dilinin konuşma sesleri hakkında fikir edinebilmek, onların morfolojik-funksïonal pozisyonlarım anlamak ile mümkün olur. Elbette, pozisyonlar oppozisïonlar ve bu oppozisïonların bertaraf edilme şartları ile anlaşılır .Bu bakımdan, bir yandan, ses hassalarında *sïnharmonik relevantlık* [seslerin verilen arhifonemlerin allafonlarını seçme hassaları], diğer yandan, bu olasılığın gerçekleşememe şartları, yani ses grupları arasındaki paralellik, başlıca haraket noktamızı olkunduracaktır .

Biz paralelliği *polïsïntezïs-kinetiği imkânsızlığı* olarak tarif edeceğiz. Buna göre, Türkçede sesleri, kinetik olasılığa göre, bir yandan sözlerin birleşme olasılığına göre, *geniş-dar*, diğer yandan, bitişme olasılığına göre *kapalı-açık* olmak üzere, tasnif edelim:

Cet.2. Konuşma sesleri

					Geniş		Dar	
					kapalı	açık	kapalı	açık
VOKALLER (ünler)	arka damak	dudaklı			O		U	
		dudaksız	Avurtlu				İ	
			Avurtsuz			A		I
	ön damak	dudaklı			Ö		Ü	
		dudaksız	avurtlu		E		İ	
			avurtsuz			E		İ
KONSONANTLAR (ünlükler)	ünlükler	tam ünlükler(damak)	gevşak		Y		R	L
			gergin		Ñ	M		N
		sürekli ünlüler (ani)	gevşak	sesli	W		H	
				sağır			X	
			gergin	sesli		J	V	Z
				sağır		Ş	F	S
	ünlüler	sürekliler (damak)		sesli		G		G
				sağır		Q		K
		anlıer		sesli	B	D		C
				sağır	P	T		Ç

Mirşan,K.1986; *Türk Metriği*, s.16

Bu özelliklere *iye* [sahip] seslerin söz veya sözlerdeki funksïonal yerlerini bulabilmek için, *söz potansïelleri* ve bu potansïellere ait türlü seslerin ayni bir locada bulunabilme olasılıkları tefrik olunmalıdır. *Alqu* [umumî] manada bu loca arka-arkaya söylenebilmedir. Bu bakımdan *vokal-konsonant* [VK], *konsonant-konsonant* [KK] ve *vokal-vokal* [VV] locaları tefrik olunur. Bu sonuncu locadaki vokaller arasında konsonant veya konsonantlar da bulunabilir .

Bu tariflerimizi VV locasına göre bir misalle izah edelim. **Oğul** sözü, "*geniş o'dan sonra dar u gelir*" kaidesine göre, birleşik bir sözdür ve bu sözde *o* ile *u*, birbirlerine paralel olmadan, ayni bir locada ve, ayni zamanda, birleşik bir söz birimi içinde, ayni bir potansielde, bulunuyorlar .

Mirşan,K.1966, *Türk Metriği*, bkz: s.23, Sinormonlk sıralanma

Bu sözün *polisintezis*'i, tahminimize göre, ***o-ğu + bol > o-ğul*** şeklindedir. Sözün bu ilk şeklinde iki muhtelif potansïel bulunmaktadır, çünki *u'dan sonra o gelmez*. Ayrıca, ***oğu*** sözünün $o^{ğ}$+***a > o-ğı*** şeklinde türemiş olabileceğini kabul eder isek, ***oğul*** sözünün üç çekirdeğin, üç potansïelin, birleşmesi ile teşekkül eden, iki çekirdekli bir söz olduğu anlaşılır, Hakikaten ***o-ğu*** ^{l} ***> oğ-lu*** türevi ile sözün çekirdekleri meydana çıkmaktadır .Diğer taraftan, ***oğul*** sözünün $o^{ğ}$ çekirdeğinin *ğ* sesinin ***bo*** ^{l} ***> o*** ^{l} ***> Iu*** çekirdeğine g e ç rn e s i sureti ile birleştigini anlamaktayız ve, sözün ***oğ -lu*** şeklinde, bu birleşiklik keyfiyeti kaybolmuş değildir, çünki *.o*'dan sonra *u* gelmektedir, Buna karşılık, ***oğ-lu-ma*** sözünde ***ma*** eki [*affiksi*] birleşik ***oğ-Iı*** sözüne yaslanmakta, bitişmektedir ki, bu keyfiyet *kapalı u'dan sonra açık a gelir* kaidesi ile de anlatılabilinmektedir .

Türk dilinin diğer bir *oppozisïon* şekli olmak üzere, *arka ve öndamak paralelliğini* gözlemleriz. Ësöñük olarak, ***tiP + a –ya***^{q} ***> tu-ya***^{q} [atın tırnağı] türevinde *ü* sesinin *a*'ya karşı olan damak paralelliği, bu sesin *u*'ya çevrilmesi sureti ile yok edilerek, birleşik bir söz teşekkül etmektedir. Vokallerin olduğu kadar, bütün konsonantların da damağa göre paralel söyleniş şekilleri vardır. Ancak, bunlar ayni bir harf ile gösterilirler ve bundan yalnız ***k-q*** ve ***g-ğ*** ayrıcalıkları istisna teşkil eder.

Ses kaliteterini tarif edebilmek için, Türk dilinin söz çekir-

değini aşağıdaki formül ile dile getireceğiz:

$$E = (s_N + s_M)\ z^{s_K + s_L} \quad \text{..... (1)}$$

Bu fonnülde:
z = vokal,
s_N = *çekirdek girişi (Anlaut) konsonantı* [ÇGK],
s_L =*çekirdek çıkışı (Auslaut) konsonantı* [ÇÇK],
s_M=*çekirdek girişi iç konsonantı* [ÇGİK],
s_K= *çekirdek çıkışı iç konsonantı* [ÇÇİK] dir.

s_L = 0 olmamak şartı ile, (1)'deki s_K seslerine *sağır ünükler* diyeceğiz (y,r,l,ñ,m,n,x,ş,f,s),

Bütün bu ünüklerin *sesli*, ve konsonant locasında paralel, *allafonları* [diğer ses şekilleri] mevcuttur .Anî ünükler [sürekli ünülen ünükler] için bu birer *öz-erkine* [mustakil] ses (h,j,v,z) ve, damak ünükleri için ise, bunların sesli olarak da söylenilebilinme olasılığı halindedir (y,r,l,ñ,m,n,w,ğ,g,j,v,z).

s_K = 0 olmamak şartı ile, (l)'deki s_L seslerine sağır diyeceğiz (x,ş,f,s,q,k,p,t,ç),

s_K = 0 olmak şartı ile, (l)'de bulunabilen s_L seslerine (gevşekler dahil) *sesli* diyeceğiz (y,r,l,ñ,m,n,w,h,j,v,z,ğ,g,b,d,c),

s_L = sağır iken, (l)'deki *z* vokallerine *sağır*, ve, *sesli* iken de, *sesli* diyeceğiz (***t̲a̲rt***, ***a̲a̲q*** çekirdeklerindeki ***a̲*** sağır, ***da̲r,a̲ğ*** çekirdeklerindeki ***a̲***.seslidir). .

Mirşan,K. 1966; *Türk Metriği*, s.14-18.

III Dil Smıfları

Bir halkın dili bu halkın kullandığı sözlerin ve konuşma şekillerinin milli hazinesidir .Ancak, halklar birbirleri ile münasebette bulunarak yaşadıklarından, bütün halkların dillerinde anadil sözleri yanında,yad-sözler de bulunur. Bu yad-sözlerin kaynaklarının bulunması ise, bu halkın diğer hangi halklar ile temas ettiğini gösterecek, yani o halkın tarihinin daha iyi aydınlanmasına yardımcı olacaktır. .

Dillerde bulunan yad-sözlerin tespiti dışında, dillerin kuru-

luş şekillerinin etüdü de dil ailelerini, buna göre, bir halkın hangi uluslar ile beraber yaşadığını, belirtebilecek bir ölçüdür .Bu bakımdan diller, YAWALDIRĞU [*isolating*] diller , TÜÜ-EVİNİ [*holomorphik*, tam manası ile söz-elementli] diller ve BODIN [fusional] diller olmak üzere, başlıca üç şekilde tetkik olunabilirler .

1. YAWALDIRĞU [izole edici] diller.

Bazen *analitik diller* de denilen bu dillerde söz şekli değişmez veya çok az değişir .Cümle kuruluşu; söz düzenleri, söz grupları, ve özel *grammatik* sözler (*esöñük* olarak, ĖSİS gibi) veya parçacıklar (*ësöñük* olarak, *A* ve *AW* gibi) ile ifade edilir Vietnamca ve klasik Çince bu tipten diller için örnek teşkil ederler .Ancak, Proto- Prototürkçe de bu tipin en güzel örneğini vermektedir. *Esöñük* olarak, ÜE UQ ĖL ĖS [*ÜE* yazıtı; *deve-anlaşılma-halk-hatırlama*] cümlesi "*deve resmi aracılığı ile halka hatıra edilmiştir*" anlamında kullamlmaktadır.

2. BODIN [fuzional] diller.

Tasrifi diller [*inflecting languages*] de denilen (Rusça ve Arapça gibi) BODIN [*şarj subjeksïonu*; yani, *fuzion*] dillerinde sözlerin grammatik kategorilere (geliş, şahıs, sayı ve zaman hallerine) tekabül eden BOD [şarj] halleri (yanj, söz formları) her sözün kendine özgü *IN*'ına [ındığına, subjeksionuna] göre başka-başka türlüdür. *Esöñük* olarak, Latincede yukarıda sözkonusu ettiğimiz *servum* [kölesi} sözünün ***-um*** yasağıçı dışmda, ayni BİRTEMLEDİ [tekil] ve düşüm gelişine tekabül eden, *fabulam* [tarihi], *turrim* [kuleyi] ve *marę* [denizi] sözlerindeki ***-am***, ***-im***, ve ***-ę*** yasağıçlarıını da görmekteyiz. Türkçeden de bu hale şu örnekleri gösterebiliriz: ***söz/süylemek*** (Tatarca), ***at/ętim*** (Uygurca, "*beygirim*").

BODIN dillerin en güzel örneğini ise Arapça teşkil etmektedir: *Kïtab* [kitap], *'uktub* [yazmak], *takâtabü* [mektuplaştılar], *maktab* [yazıhane], *kutub* [kitaplar], *kuttab* [kâtip], *maktub* [mektup].

3. TÜÜ-EVİNİ [*holomorphik*, tam manası ile söz elementli] diller . *Agglutïnatïv* [kümelenen] diller de denilen bu dillerde (Moğulca ve Türkçe gibi) söz şekilleri, herbiri birtek grammatik katagori göste-

ren EV'lere [*morph*'lara, *morfem*'lere, söz elementlerine] parçalanabilir Yani, burda, herbiri tam manası ile *grammatik* bir funksion gösteren, mütevali (*successïve*) EV'ler bir vücut (yani, *söz*) halinde bağlanırlar .

Türkçe bu dil sınıfının en güzel örneğini vermektedir. *Ësöñük* olarak, *QUL-QULI-QULLARI* sözlerindeki ***QUL***, ***-I***, ve ***-LAR***'ın her biri birer "hakikî" EVdir. Buna karşılık, Latincedeki *serv* [QUL] kökünden ***servum*** [QULI] ve ***servōs*** [QULLARI] sözlerindeki ***-um*** ve ***ōs***'un hiçbiri birer TÜÜ [tüm olarak] *EV* değillerdir .Bunlardan ***-um*** hem BİRTEMLEDİ [*singular*] hali, hem de düşüm gelişini [*accusativus* halini], ***-ōs*** ise hem çokluk [*plural*] halini, hem de düşüm gelişini ifade etmektedir .

Cet.3, Prototürkçenin YAWALDIRĞU şeklinden hareket ile, bugünkü TÜÜ-EVİNİ .şeklini geliştirmiş olan dilimizin tasrif usulünü gösteriyor:

Cet. 3 .Türkçenin gelişler sistemi ve yasağıçları [*affiksları*]

Gelişler (Casus'lar)			sual şekli	Tasrif 1		Tasrif 2	
				Tatarca	Türkçe	Tatarca	Türkçe
1	Nöminatïvus	Baş geliş	Kim?, ne?	kük	gök	ata	ata
2	Genetivus	İyelik gelişi	kimne?, neyin?	kükniñ	göğün	atamñ	atamın
3	Dativus	Yönelüş gelişi	kimge?, neye?	kükke	göğe	ataga	ataya
4	Accüsätivus	Düşüm gelişi	kimni?, neyi?	kükni	göğü	atanı	atayı
5	Locativus	OS-UĞ gelişi	kimde?, nerde?	kükde	gökte	atada	atada
6	Ablätivus	Çıkış geliş!	kimden?, nerden?	kökden	gökden	atadan	atadan

IV. Yazıt Çağları

Bazı kavramlar:

A, *(1) radiasion* (kozmik ışınlar) *erası ki, bu erada çok kısa dalgalı kozmik ışınlar teşekkül etmektedir. Bize kadar gelebilen bu ışınlara A UZAQ URU* [A-uzak tesiri] *denilmektedir. (2) Angstrom = 1 cm'nin 100 müyonda biri.*

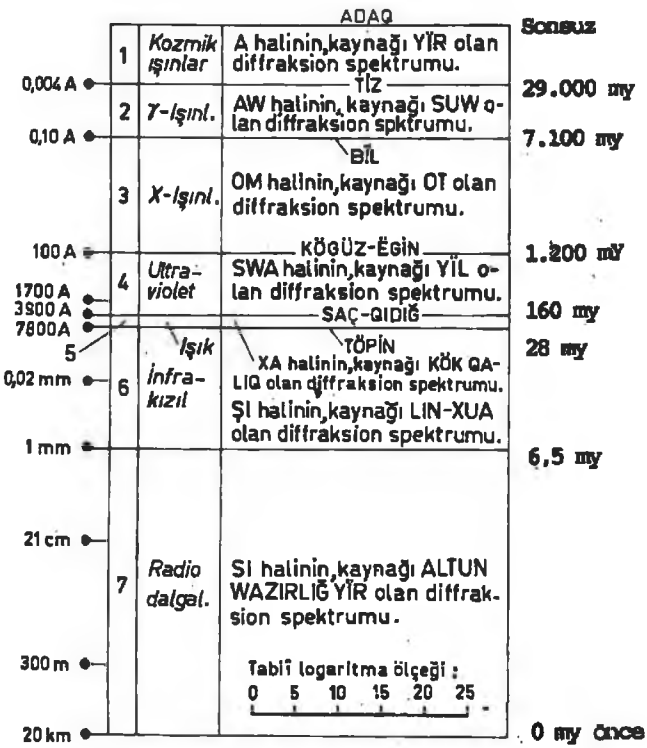
AQAŞ, *madde içinden dışarıya akarak çıkan şey anlamında olan AQAŞ* [*flux*] *arkayakadaki karaten radiasïonu* [*background blackbody radiation*] *demektir*

AW, *(1) conversion, bir halden diğer bir hale geçme, devrilme, çevrüme; (2) gamma ışını [EÑREYÜK NOMLUĞ YARUQ] veren şey.*

Aşağıdaki cetvelimize göre, yerimiz ve insan canı, 29.000 milyon yıl önce, AW ÇAĞINDA teşekkül etmiye başlamış bulunuyor.

Mirşan,K.1990; *Prototürk Bilginlerine göre Astrofizik*, s.143.
Mirşan,K.1998; *Dinlerin Gelişimi*, s.29.

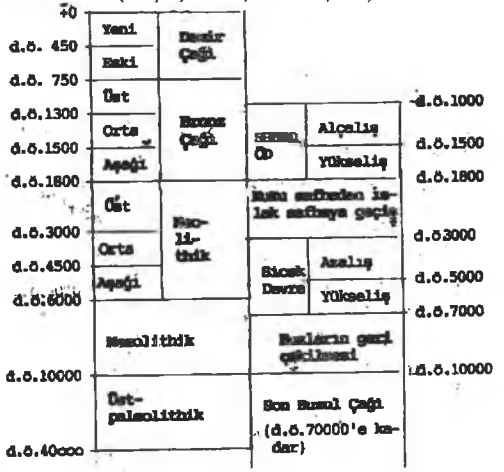
Cet.4. Elektromagnetik spektrumun A,AW,OM,SWA,XA,ŞI,SI hallerinin, globular clusterlerden birinin detayını veren Hertzsprung-Russell diyagramına göre tarihlendirilmesi (sağdaki skala!).

Cet.4 yerimizin teşekkülü çağlarını gösterir iken, aşağıdaki cet.5 OYUS AS [*homo sapiens*] çağlarını gösteriyor. Öñre Bıña Başı, tarihî çağlarda bile (yaklaşık olarak d.ö.1517' de!) OYUS AS halinde ya-

şamakta olan Avrupalılar için, OY-TOĞŞIQDİQİ BUDUN [akıllanmakta olan halk] diyor.

Cet.5 Avrnpada arkeoloji ve iklim safhaları
(Neugebauer-Simperl 1979, s.14 ' de *Avustuya için verilen kronoloji cetveli esas alınmıştır)*
(Mirşan,K.1998; *Etrüskler*, s.12).

Öñre Bıña Başının bu ifadesi, Avrupada devletler kurulması çağının söz konusu olması bakımından ele alınmalıdır. Fakat,Avrupada Türklerin yaşamıya başladığı çağlardaki durum aşağıdaki gibidir Dünyamızda:

(1) resim yapılmıva 35.000 yıl önce başlanmıştır:

- Chauvet Mağarası (Ardéche, güney-doğu Fransa), 32.410-30.340 yıl önce
- Cosquer Mağarası (Bouches-du Rhône,güney-doğu Fransa), 27.110-18.010 y.ö.
- Cougnac Mağarası (Lot., güney Fransa), 25.120-13.810 yıl önce.
- Pech-Merle (Lot., güney Fransa), 24.640 yıl önce.

Bak : Chauvet, J-M.; Deschamps, E.B.; Hillaire, Ch. 1995; *CHAUVET CAVE;* Paris, s.131

(2) *piktogramm*'lara 20.000 yıl önce başlanmıştır:

- Tamğalı Sayı (Qazaqstan,*galaksimiz ve kişi-oğlu*) (tarih saptanması yapılmadı)

Mirşan,K. 1978; *Altı Yarıq Tigin,* s.144

- Tamğalı Sayı (Qazaqstan, *yaradılış tasfiri*) (tarih saptanması yapılmadı).

Mirşan,K. 1978; *Altı Yarıq Tigin,* s.51

- Tamğalı Sayı (Qazaqstan; *Türklerin devlet yöneticilerine Tanrı tarafından verilen yetki)* (tarih saptanması yapılmadı).

Mirşan,K. 1970; *Proto-Türkçe Yazıtlar,* s.18

• Quersy Mağarası (Lot., güney Fransa; *ölü cesedinin yakılması*), 18.000 y.ö.
Mirşan,K. 2000; *Şölgentaş Mağarası*, s.29
• Lascaux Mağarası (Dordogne, güney-batı Fransa; *kuş resmi*), 17.000 y.ö.
Mirşan,K. 2000; *Şölgentaş Mağarası*, s.30
• Les Trois Frères Mağarası (Ariége, Fransız Pireneleri), *resim yolu ile düşünce aktarma*, 14.000 yıl önce.
Mirşan,K. 2000; *Şölgentaş Mağarası*, s.30
• Fransız Pirenelerindeki Les Trois Frères Mağarasında bir avcı resmi (Dèpartement Ariège), 13.000 yıl önce.
Mirşan,K. 2000; *Şölgentaş Mağarası*, s.29

(3) *petroglyph*'lere 18.000 yıl önce başlanmıştır:

• Tamğalı Sayı (Qazaqstan; *üzerinde bir TAMĞA bulunan tasfir*)
Mirşan,K. 1970; *Proto-Türkçe Yazıtlar*, s.14
• Tamğalı Sayı (Qazaqstan; *Üstünde UB-AÑ [pre-zekâ] yazılı bir mahlûk*)
Mirşan,K. 1978; *Alp Yarıq Tigin*, s.165
• Abaqan (Ulu Kem Irmağı) Steplerinde üzerinde TAMĞALAR bulunan bir SINTAŞ, *Aq Yüs* stelesi (tarih tespiti yapılmadı)
Mirşan,K. 1998; *Dinlerin Gelişimi*, s.10.
• Üzerinde *tamğalar* bulunan bir Ulu-Kem *sıntaşı* (tarih tespiti yapılmadı)
Mirşan,K.1994; *Alfabetik Yazı Başlangıcı*, s.26
• Kâhn-ı Melikân kaya üstü resimleri (Güneydoğu Anadolu, 17.000-9.000 y.ö.)
Mirşan,K.1994; *Alfabetik Yazı Başlangıcı*, s.32-33
• Bïria/Tasmin SINTAŞI üzerindeki TAMĞALAR (tarih tespiti yapılmadı)
Mirşan,K. 1998; *Dinlerin Gelişimi*, s.18.
• Üçüncü göz üzerinde AÑ ËS ËD ËS [akıl halinde can] yazısı ve başın yan tarafında, UQ diye okunan bir kulak resmi bulunan bir Ulu Kem SINTAŞI.
Mirşan,K.1994; *Alfabetik Yazı Başlangıcı*, s.26.
• Hazar Denizinin doğu koltuğundaki Mañğıstawda bir keçi resmi yanında yazılmış olan TAMĞALAR (Qazaqstan) (tarih tespiti yapılmadı)
Mirşan,K.1994; *Alfabetik Yazı Başlangıcı*, s.103
• Lascaux Mağarasında (Dordogne) üç inek ve bir at arasına yazılmış olan bir TAMĞA (güney-batı Fransa), 17.000 yıl önce,
Mirşan,K. 2000; *Şölgentaş Mağarası*, s.31
• Şölgentaş Mağarasında (Başqırtstan) bir öküzün ağzına ve de başının altına yazılmış TAMĞALAR, 16.000 yıl önce.
Mirşan,K. 2000; *Şölgentaş Mağarası*, s.31
• Mas d'Azil Mağarasındaki (gün. Fransa) iri çakıltaşları yazıtları, mesolitikum.
Mirşan,K.1994; *Alfabetik Yazı Başlangıcı*, s.17
• Altamira Mağarasında (küzey İspanya) böğüren bir inek resmi üstüne ve altına yazılmış TAMĞALAR, 14.330 yıl önce.
Mirşan,K.1994; *Alfabetik Yazı Başlangıcı*, s.99
• İgnatievka Mağarası (Oral Dağı, Sïm Irmağı başlangıcı) hayvan resimleri ve TAMĞALARI, 14.000 yıl önce.
Şçelinskiy,V.E.-Şïrokov,N. 1999; *Höhlenmalerei im Ural*; s.87-135
• Güney Fransadaki Marsoulas Mağarasında bir bizon resmi üzerine yazılmış

olan TAMĞALAR, 14.000 yıl önce.
Mirşan,K.1994; *Alfabetik Yazı Başlangıcı*, s.110

- Trois Frères Mağarasında (Fransa) bir koşu atı *tamğaları*, 14.000 yıl önce.
Mirşan,K.1994; *Alfabetik Yazı Başlangıcı*, s.100
- Niaux Mağarasında (Fransa) iki bizon resmi üzerine yazılmış TAMĞALAR, 13.850 yıl önce.
Mirşan,K.1994; *Alfabetik Yazı Başlangıcı*, s.98
- Tirşin yaylasının 8 km küzeydoğusunda bulunan Taht-ı Melik zirvesi yazıtı, 8.000-7.000 yıl önce.
Mirşan,K.1994; *Alfabetik Yazı Başlangıcı*, s.34

(4) Gerçek anlamda yazı yazılmıya 14.000 yıl önce başlanmıştır

- Sülyek Köyündeki Yazılıkaya yazıtları (Ulu Kem,Sibir) (tarihi tespit edilmedi)
Mirşan,K. 1970; *Proto-Türkçe Yazıtlar*, s.66
- Doğu Anadoludaki Çilgiri Köyü yazıtı (tarih tespiti yapılmadı)
Mirşan,K.1994; *Alfabetik Yazı Başlangıcı*, s.54
- Doğu Anadoludaki Cunnî Mağarası yazıtı (tarih tespiti yapılmadı)
Mirşan,K.1985; *Anadolu Prototürkleri*, s.131
- La Pasiega Mağarası yazıtı (küzey İspanya), 14.000 yıl önce
Mirşan,K.1994; *Alfabetik Yazı Başlangıcı*, s.109
- Rochebertiér ve Gourdon Mağaralarında (Haute-Garonne, Fransa) kemik üzerine yazılan yazıtlar, 14.000-12.000 yıl önce.
Mirşan,K.1994; *Alfabetik Yazı Başlangıcı*, s.110
- Çatal Hüyük yazıtı (Orta Anadolu), 8.000 yıl önce.
Mirşan,K.1994; *Alfabetik Yazı Başlangıcı*, s.39
- Vînça yazıtları (Sırbıstan), 7.300 yıl önce.
Mirşan,K.1994; *Alfabetik Yazı Başlangıcı*, s.42
- On Notası, Açıktaş yazıtı (Talas Özeni) (tarih tespiti yapılmadı)
Mirşan,K. 1970; *Proto-Türkçe Yazıtlar*, s.64
- Weser Irmağı (Almanya) yazıtları, 6.140, 3720, 4380, 1630 yıl önceleri.
Mirşan,K.2004; *Skandinavya Yazıtları*, s.31

(5) 5.000 yıl öncesinden başlıyan *yeni çağ*

- Uruk IV'de bulunmuş olan Sümer piktogrammı, 5.200 yıl önce
Mirşan,K.1994; *Alfabetik Yazı Başlangıcı*, s.59
- Pra-Mısır hieroglifleri, 5.000 yıl öncesinden beri.
Mirşan,K.2000; *Pra-Mısır Hieroglifleri*, s.11
- Bir Girit mührü, 5.000-4.000 yıl önce
Mirşan,K.2006; *Anadolu Yazıtları*, s.107
- Bir *Linear- A* tableti, Girit, 4.000 yıl önce
Mirşan,K.2006; *Anadolu Yazıtları*, s.111
- Ugarit Yazıtları (Küzey Suriye), 3.500 yıl önce (kama yazısı)
Mirşan,K.2006; *Anadolu Yazıtları*, s.69
- Erenköy mermer sarayı yazıtı (tarih tespiti yapılmadı)
Mirşan,K.1970; *Proto-Türkçe Yazıtlar*, s.79.
- Altı Işık Nasibi (İçki Türkistanda bulunmuş olan çok eski bir felsefe yazıtı)
Mirşan,K.1978; *Akınış Mekaniği Altı Yarıq Tigin*; s.111-117,

Piktografi, düşünceyi resim veya semboller (*tamğalar*) aracılığı ile anlatan yazı.
Piktogramm, piktografik yazı unsuru (*tamğası*).
Petroglyph, yazı elementleri taşıyan resim.

(1) Resimler (35.000 yıl öncesinden beri)

Şek.1. Şölgentaş mağarasında bir at resmi, 16.000 yıl önce (IV-3)

Avrupadaki diğer resimli mağaralar için IV-1'e bakınız. Asya Türkleri, genellik ile, düşüncelerini *piktografik* olarak anlatmayı tercih etmiş bulunuyorlar (aşağıya bakınız).

(2) Piktogrammlar, 20.000 yıl öncesinden beri

Şek.2.Tamğalı Sayı piktogrammı (IV-2)

Yedi kat göğü ve güneş sisteminin 9 uydusunu temsil eden spiral kollu bir mahlûk (yani, galaksimiz) *ve* UB-AÑ [pra-zekâ]

Şek.3. Tamğalı Sayı, yaradılış tasfiri (IV-2)

Resmimiz üç kompozisïondan teşkil edilmiş bulunuyor. En üstteki kompozisïonda AÑ'ın henüz teşekkül edememiş olduğu çağ gösteriliyor. Orta kısımda ise. AÑ'ın nasıl teşekkül ettiği hikâye ediliyor. Alt kısımdaki kompozisionda, artık—AÑ TAMĞA'sının bir kişi başına çizilmiş olmasından anlaşılacağı üzere— AÑ teşekkül etmiştir ve kişi, hayvanlar arasında, mes'ut bir hayat yaşamaktadır.

Şek.4. Tamğalı Sayı piktogrammı (IV-2).
Buğ ve *Qatunun,* Tanrıyı temsil eden, güneş ve ay tarafından takdisi.

Şek.5. Lascaux mağarasında (Dordogne, Güney Fransa) *bir kaya resmi* (IV-2).
17.000 yıl öncesine ait bu resme *"avcı trajedisi"* ismi verilmektedir: Bir avcı mızrağı ile bir bizona öldürücü bir darbe vurur. Bizonun barsakları bile dışarı fırlamıştır. Ancak, bizon kuyruğu ile havayı kamçılar, tüyleri dikleşmiş, gözleri parlamıştır ve son deminde avcıyı boynuzlar, öldürür!

Avcının beklenmedik bir darbe ile öldürülmüş olduğunu (yani, onun öbürdünyaya "*UÇ'muş*" olduğunu) belirtmek üzere, ressam onun başını bir *kuşbaşı* şeklinde çizmiştir ve, ayrıca, keyfiyeti avcının hemen yanıbaşına çizmiş olduğu "ĔS-kuş" [*can-uç*; yani, "canı uçtu"] resmi ile de canlandırmaktadır.

(3) *Petroglyphler. 18.000 yıl öncesinden beri (IV-3)*

Şek.6. ON-OĞ [kozmik kişi] ve OQ [kuantum], *Tamğalı Sayı* (IV-3)

Şek.7. [UB-AÑ, *Pre-zekâ*], *Tamğalı Sayı* (IV-3)

Şek.8. Kızların Mağarası (Doğu Anadolu)
Mirşan,K. 1999; *Erken Türk Devletleri ve Türük* Bil, s.7

Şek.8/1. Kızlann Mağarasında (Doğu Anadolu) bir piktogramm [sözkonusu edilen şeylerin doğrudan-dogruya resimlerini veren yazı] : AT [erkek resmi] + OĞ [kadın resmi] = AT-OĞ [aile] ve de TOĞ [doğum].

Şek.8/2. Kızların Mağarasında *ideogrammlı* [söz işaretli] yazı : AT [at ideogramı] + OĞ [kadın piktogrammı] = A T -OĞ [ai1e] ve de TOĞ [doğum].

Şek.8/3. 3 Kızlann Mağarasında bir *petroglif* [içinde harf bulunan *piktogramm*: "*T-tamğası*" + OĞ [kadın *piktogrammı*] = TOĞ [doğum].

Bu üç resim bize bir TAMĞA'nın gelişim safhalarını gösteriyor → piktogram, ideogram, TAMĞA.

(4). İlk yazılar, 16.000 yıl öncesinden beri

Şek.9. Şölgentaş yazısı, 16.000 yıl önce (IV-3 ve şek.1).
Mirşan,K. 2000; *Şölgentaş Mağarası*, s.31

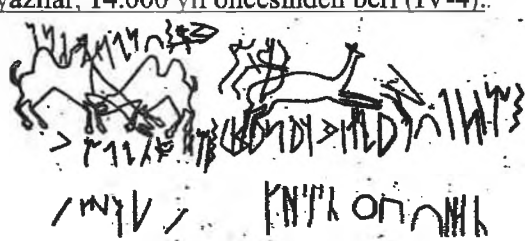
Öküz başı [aş] önünde yazılmış olan yazı, bu başın altında şu şekilde takrarlanmaktadır: AŞ ĔL İT [halk yemeği olan impuls (yani, *can*)]. Yazı AŞ ĔL AT [halk yemeği] şeklinde de okunabilmektedir.

Şek.10. Mas d'Azil mağarasında bulunmuş olan iri çakıltaşları yazıtı (IV-3)

Soldan 1.yazı→UÇ [lider]; 2.yazı→BU UÇ-UÇUS [beyin lider olması]; 3.yazı→UÇ ALTI [liderlik yetkisi].

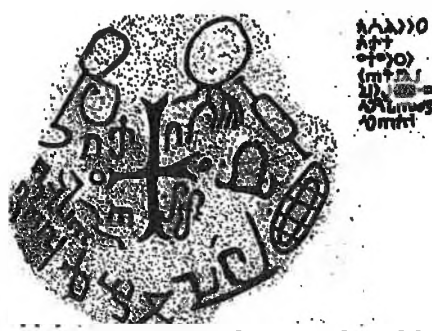
(5) Olğun yazılar, 14.000 yıl öncesinden beri (IV-4)..

Şek.11. Ulu-Kem, Sülyek, Yazılı Kaya yazıtı (IV-4)

Bu yazıt Türkler tarafından kaleme alınan en eski *uzun* metindir:

BUQUQUN ONÇ ËS ÜE,	*Beyine bu şekilde hatıra edilen deve,*
İÇ AW UÇ ÜEW.	*onun sahip olduğu liderlik devesidir.*
ONÇ BU ËSİTİS OY A ËSİS,	*Bu şekilde hatırlanmak üzere,*
BU ËL OY A ÜYÜ ËM ËSİS,	*halk tarafından benimsenilerek hatırlanış,*
ONÇ ËS BU ËSİTİS ËÑ	*hatırayı bu şekilde algılayanların*
UÇ ËKİ BU UW.	*şerefli kutsal lideri yapmaktadır;*
UÇ ËSİTİS,	*çünki onun lider oluşu,*
OŞUÑ UÇ,	*devlet lideri olarak,*
UĞUQ ËL	*halkınca onaylanmış bulunuyor ki,*
ËS ËSİS	*bunun hatırası*
ÜE UQ ËL ËS.	*deve resmi yardımı ile halka hatıra edilmiştir.*

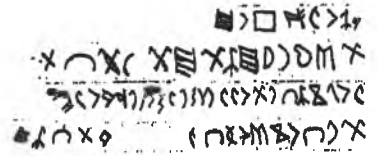
Şek.12. Doğu Anadoluda, Vanın güneyinde, Tirşin alanındaki Çilgiri Köyü yazıtı. Yazılar 45 cm çapındaki bir silindirik taşa yazılmış bulunuyor (IV-4).. Uyanık,M.1968; *Van-Hakkâri sınırında, Tirşin yaylasında bulunan kaya resimleri hakkında. kollegium* (Belleten, cilt XXXII, sayı 125; Ankara; s.51).

OÑU UTUS ÖGİS	*Medeniyetlerin tekvinini temin eden Ögis,*
OQ AT ÖGİS.	*OQ'ların içinden çıkmış olan bir Ögisdir ve*
OÑU-OÑ OQUÑ,	*OQ'ların medeni olmalarını sağlamış olan o,*
AT-ATA OQ UŞ ËSİS	*OQ Majesteleri AT-ATA olarak anılacaktır.*
IŞI ÖZ-İÇİŞ BOLU	*Cennet siperinde olabilme,*
UB-OZ BU AŞA ËKİNÇ,	*Allaha aşma demektir ve,*
ËSİ ÖGİS AŞINÇ.	*işte, Ögisin canı oraya aşmış bulunuyor.*

Şek.13. Çatal Hüyük yazıtı (Anadolu), 8 bin yıl önce (IV-4)

OĞ [insan] ON AT [kozmostaki] UW İT [kutsal impulsudur] ËD-ËD [yaradılışın].

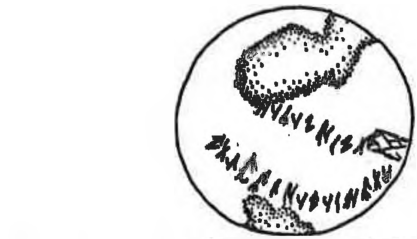
Şek.14. On Notası, Açıktaş yazıtı (IV-4)

ÖC-UÇU ÖGÜZ AŞU ËL:	*Liderlik sahipliği deniz aşa halk:*
BU ALTIÑ ON-UYUL UÇ BU,	*işbu yetkilin ON-UYUL lideridir,*
ËL BU, ËS BU ËSİD.	*halkım adına söylüyeceklerimi dinle.*
ÖGÜ AP-AQIN UÇ ISIP BUY,	*Krallığı savaşlarda şöhret bulan lider yazdı bu yazıyı,*
İP-İNİNÇİP,	*sana barış teklif ederek ki,*
İNİNÇİN AP-ANTI BU ÖGÜÇ.	*bu barış şartları için yüce andım teminattır.*
BU ÖP-ÖSÜ AQIN ALT AW ËS,	*Bunu yazan ordu akını yetkilisinin*
ÖG[ÜÇ BU ËSİD] ËKİ.	*haşmetmeab namı*
ÖDÜS UÇU.	*Devlet Lideridir.*

 (soldan sağa doğru okunacak)

Şek.15. British Museum'da bulunan bir Sümer tabletinin 7. sütunu yazısı (IV-5)
Mirşan,K.2008; *İskitler, Sümerler, Yemenliler*, s.37.

AR İLİN ËB-İTİB,	*Ötelenmek üzere halkın impuls vermiş olması dolayısı ile,*
OS İT OZU,	*onun Tanrı Bïline impuls ile ozması,*
OQ AR OĞ AD	*kuantum halinde ötelenen kişi adımının (modalitesinin)*
OS OŞIB.	*Tanrı Bïlinde konfigurasïonudur.*

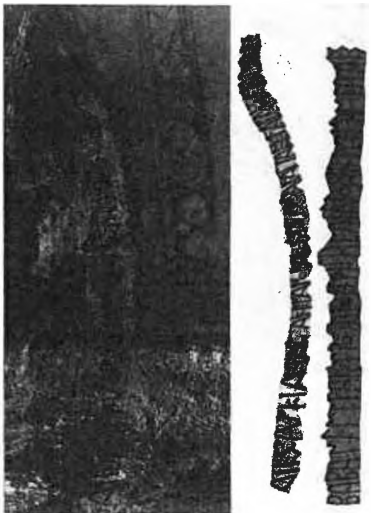
Şek.16. "Altın elbiseli adam" da denilen Eşik Qurğanı yazıtı (Qazaqstan)
Mirşan,K.1985; *Anadolu Prototürkleri*, s.35.

ÖGÜN AN	*Haşmetmeaplığını taziz etmekte olduğun kişi*
ONUY A	*kozmoslaşmış olan*
ÖCÜ OQ.	*bir savaşçıdır.*
UB-OZ UÇ ESİTİS	*O, Zeus liderliğine*
OZ ÖTÜ,	*geçmek sureti ile,*
ONUY OY	*kozmoslaşmış olanlar*
EKİÇ EKİL	*yerine*
ALIZ AT.	*alınmış olan namdır.*

Şek.17. Erenköy sarayı mermer yazıtı (IV-5)

UW-ON :	*Kutlu ON'lar hakkında beyan:*
AT-ATA UÇ	*AT-ATA lider*
ETİLİS ESİS.	*ediliş hatırası*

Şek.18. Eskişehir İli, Çifteler İlçesi, Yazıhkaya Köyündeki mezar yazıtı.
(1) Soldaki ve ortadaki yazı: Mezarın en üstündeki yazıt
(2) Sağdaki yazı: Mezarın sağ yanındaki dikvi noter yazıtı
Mirşan,K.2006; *Erken Türklerin Anadolu Yazıtları*, s.30

Şeklin sağ tarafındaki dikvi yazıt (noter yazıtı):

ÖK ÖTÜK AT	*Rabbe geçmek üzere (vücuttan) atılma*
ÊMİÇ-ÊMİÇ	*nasibine erişilen*
ÊBİT ÊSİNÇ	*düzendeki*
ÖG ÊRİN	*"Kral" olarak*
ÊSİTİBİÑ ONÇ	*bilinen*
İK USUÑ	*dual* ["can" ve "ten"den ibaret] *vücut*
İS AT Ü,	*"can" edilmiştir,*
ATAB UÇA OÑUNÇ.	*(vücuttan) atılarak uçmuya muvaffak olmuş olması hesabı ile.*
ONÇ ÊSİKİÇÜ,	*Bu şekildeki bir tecelli ile,*
UÇUM ÊTÜ,	*onun uçurulmuş olması,*
UÇ İL-AT	*halk lideri olması dolayısı ile, vücudundan atılarak*
UÇUNÇ.	*uçabilmiş olmadır.*

Öldükten sonra hakan canının cennete geçebilmesi için onun bendelerinin Tanrıya ANT SİZİME [Tanrımıza ant ediyoruz], veya, ÖKÜK ANT ALTU [Tanrıya ant olsun], veya, ÖC ÉSİP ÖK ANT [kralımızın Tanrı vekili olduğuna ant] demeleri; yani, ÖCÜK ÉDİS ANTIS ÉSİS [Sahip olana ant etme] şarttır.

Ancak-ve-ancak bu hallerde ANT URUS ÖG AQINIS AT [ant edilen savaş haşmetmeabının (gazi kralın)] AT (yani, *can*) halinde akınışı (cennete eriştirecek olan uzay yolculuğu) tahakkuk edebilecektir.

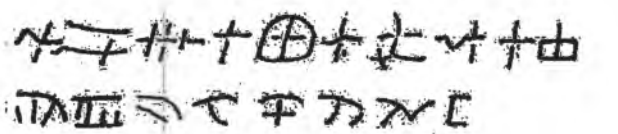
Elbette, halkın ant içtiğinin *bitaraf* bir merci tarafından teyidi zarurî olacaktır. Türükler, ancak özerk bir devletin bu hususta bitaraf olabileceğini düşünerek, hakanlarının YUĞ merasimine, *"noter"* olarak Çinlileri davet etmişler ve onlar da, Türklerin kendi hakanlarının tarihini yazdıkları taşların en sonuna, yazılanların doğru olduğunu bir Çince yazı ile teyit etmişlerdir.

Ancak, yukarıdaki UÇUD [Tanrı mutabakatı, Tanrı eşdeşliği] yazısını tasdik eden yazının Türkçe olduğunu görmekteyiz. Buna göre, bu yazıyı yazanlar özerk bir Türk devleti yetkilileri idi, veya, o çağda makbul olan dilin Türkçe olduğu anlaşılmaktadır.

Şeklin orta (ve de sol) kısmındaki ana yazıtta ise şöyle deniliyor:

AT ÉSİÇ OZ	(Bedeninden) *atılma yolu ile* (cennete) *geçerek yer alan*
AT ÉRİK ÉSİT,	*atılma erki sahibi,*
UÇUB ÉTİGÜW	*uçmak sureti ile*
AT ÉKİÇ, ÖTÜ OÑ.	(bedeninden) *atılarak,* (cennete) *geçmiş bulunuyor.*
AP-AT ÉBİÑİZ	*Atılarak aparılmak* [götürülmek] *üzere,*
ÉMİÑ ÉLİTİS,	*iletilmiş olan* (yani, Tanrısına kavuşmuş olan)

AP-AT ËBİT, —(vucuttan) *atılarak aparılma düzenindeki—*
ÖG ËSİTİÇ İS ËBİT *işbu Kral canı*
ÖTÜK ËSİÇ İS, (cennete) *geçmiş olan candır,*
UÇUD, AT UÇ OZ. *çünki o UÇUD* [Allah taraftndan tayin olunmuş lider] *idi ve, atılarak uçmak sureti ile,* (cennette) *yerini almış bulunuyor.*

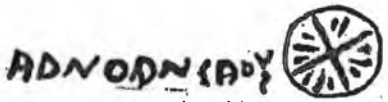
Şek.19. Troya yazıtı
Mirşan,K.2006; *Erken Türklerin Anadolu Yazıtları*, s.104

OQ ONISIN AÑIQISI *Oqun kozmoslaşmış olmasının açık delili*
OQ ËSİÑ-IQIÑ *Oq denenlerin*
ËSİÇİ-ËS OQ USUŞ *canı olan Oqun Allahlaşmasıdır.*
ËSİTİL ÖGİŞİN ËT *İşbu yazı*
ÖK ËTİSİTİNİS. *Kral hatırasınadır.*

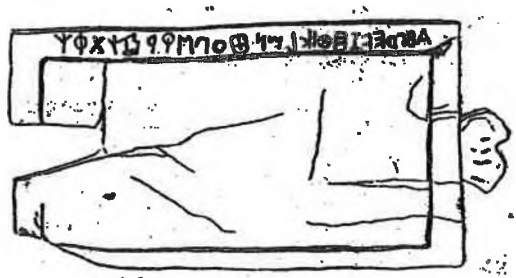
Şek.20. Etrüsklerin tıp alanındaki bir yazıtı (soldan sağa)
Mirşan,K.1998, *Etrüskler, Tarihleri, Yazıları ve Dilleri*, s.43

ËSİÇ ËSİSİNİT ËSİÇ *Geçerli itibarımız*
ËLİÇİZ OTUNUTUZ. *İnsan doktorluğudur.*

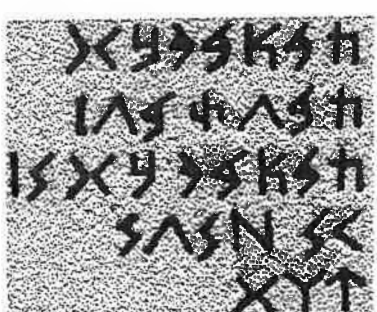
Şek.21. Ayna çerçevesine yazılan bir psula yazısı (sağdan sola)
Mirşan,K.1998, *Etrüskler, Tarihleri, Yazıları ve Dilleri*, s.43

ĖZÜY ĖDİTİZ *Hediye edilen*
UNULT OŃUNUDUT. *Sapan doğrultuyu düzelten alettir.*

Şek.22. Bir yazı tahtası üzerine yazılmış olan Etrüsk alfabesi
Mirşan,K.1998, *Etrüskler, Tarihleri, Yazıları ve Dilleri*, s.43

AT ÖKÜDÜÇ *Düşünceleri*
ĖB-ĖL *halka*
UQUŃUSUĞ OLUMUN, *anlatmayı mümkün kılan,*
OQUŞUŃUPULT ĖSİŃİR *"alfabe" denilen*
ĖZİSİK UQUSUŃUÇ. (yazı yazmak üzere) *transfer edilecek harfler.*

Şek.23. Side yazıtlarından ÖGİS [havari] *yazıtı.*
Mirşan,K.2006; ***Erken*** *Türklerin Anadolu Yazıtları.* **s.48**

ÖGIS ATIQ ATAR OĞ,	*ÖGİS ismi ile anılan kişi*
ÖGİS ATALIQ ATALIS,	*ki, ÖGIS babalı olarak maruftur,*
ÖGİS ATIQ ATAR OĞ-OZIS,	*ve* ÖGİS *isimli büyük babalıdır,*
ÖZ ANIZILIZ	*kendi heykelini*
ËTÜY OĞ.	*takdim eden kişidir.*

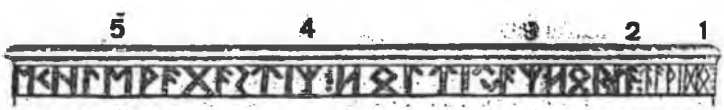
Şek.24. Bir Yemen yazıtı.
Mirşan,K.2008; *İskitler, Sümerler, Yemenliler*, s.58

OÑ ÖK AÑ	*Kralı* hatırlama
ÖKÜKİS ÖKİSİÑ ËD	*kederi ile kederlenme,*
İSİÑ AÑIZ	*onun ruhunu hatırlamadır*

Şek.25. Sinuhe 3 yazıtı (Pra-Mısır)
Mirşan,K.2000; *Hieroglifler*, s.29. .

AÑIN OÑ 313, SUB IDID ÖD; AYIN OÑ 7 .
Su baskını erasına göre, tarih 313 ve 7inci ay

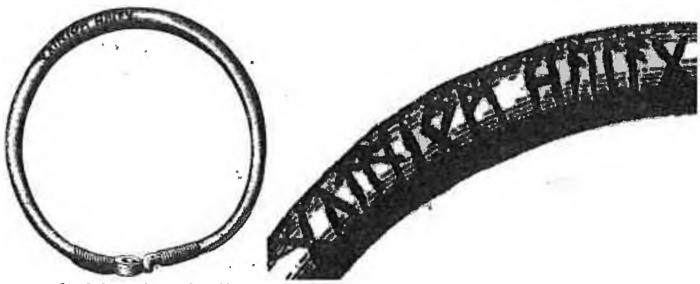

Şek.26. Gallehus altın boynuz bitigi (Küzey Jutland, Danimarka)
Mirşan,K.2004; *Skandinavya Yazıtları*, s.70

1. BU AQINIS ËRİK AT	*1. İşbu akınış sahibi*
2. ÖK OQ UR BUN	*2. OQ'lar Krallığı savaşçısıdır,*
3. ÖC-ÖK UW ËSİTİP BUN	*3.o Tanrı Krallığını kutlu olarak anar.*
4. ÖÇİS ATIZ ËKİDİK ËR	*4. Tanrı bendesi olan bu eri*
5. ALTIP ANU ALT	*5. yadediniz. .*

Şek.27. Northumbria sınbitiği, İngiltere (yazısı sağdan 2. adamın üstünde)
Mirşan,K.2004; *Skandinavya Yazıtları*, s.67
ÖK ËDİS ËPİS *"Kral ediş" tertibatı.*

Şek.28. Altın halka bitigi (Buzeu, Wallachia, Romanya)
Mirşan,K.2004; *Skandinavya Yazıtları*, s.72

1. ËDİKİP ËSİK *1.Sahiplenerek hediyeyi*
2. AN *2. an,*
3. ËSİR BU ËS-ËSİK *3. esine getirerek bu hediye*
4. AT-İL ËD *4. AT-İL varlığını.*

Şek.29. Thera'dan bir kaya resmi, d.ö.7. yüzyıl (özel bir yazı) (IV-5)
Mirşan,K.2006; *Erken Türklerin Anadolu Yazıtları*, s.110

ËRİÇİK ALT A (←)	*Erişmiş olan* (sağdan sola okunacak)
OÑ ËR (←)	*başarılı er* (yani, Kral)
AT ËRİK ËL A	*dua eden halk*
ÖGİÇ ËSİT ALT (→)	*tarafından öğülmüş bulunuyor;*
UP-ODUÑ ÖKÜP	—(cesedini) *ateşte yakan*
ËL ALT (→)	*halk tarafından—*
ÖKİP-İÇİT ÖGÜÑ	*göğe kavuşacak olan Kralın*
ËRİT ALT (←)	*erişmesi için.*
UP-UÇ	*Yüce Lider* (bu sayede)
ËRİT OZIÇUY ALT.	*eriştirilmek üzere ozdurulmuş bulunmaktadır.*

Şek.30. Aq İdil ve Sïm ıramaklarının birleştiği yerdeki Aqtaş Köyü bitişiğindeki mezarlıkta bulunmuş olan kemik iğne, d.ö.400-d.s.300
Mirşan,K.1999; *Erken Türk Devletleri ve Türük Bïl,* s.13

ÖK AT UB-OZ	*Tanrıya yüce ozuş* [geçme]
ÖK ATAB	*Tanrıya adanarak gerçekleşir.*

Şek.31. Başkırtstanda, Sapay Köyünden 2 km uzaklıkta, büyük bir dağın ayağında, massiv ve kompakt bir dağ burnu uzanır, "Taşmurun" [Taşburun]. *Üstü düz olan bu kayanın yan kısmında yukarıdaki yazıtımız yer almaktadır.*
Mirşan,K.1999; *Erken Türk Devletleri ve Türük Bïl,* s.13

ĒL-ĒSİŞ	*Halkın anmakta olduğu*
ÖG-ÖGİNİZ	*Haşmetmeab hakkında*
UQUŞINIT UQ ĒSİS	*güven belirten*
SAQ UQUŞ	*tedbirlerin*
ĒKİSİM ĒDİÑİS:	*alınmış olması.*
OY-ĒS	*ona,*
ĒSİŞIŞ ĒSİS ĒD	*bu hususun sahiplenilerek*
ISIŞ ISIŞU,	*yazılması yolu ile,*
OÑISIŞ UŞIŞ ĒDER:	*başarı temin eder :*
ÖCİ ISIŞU	*Kendisi hakkında yazı yazma*
ĒSİSİS	*şeklindeki*
ĒSİS ĒSİŞ	*yetenek ifadesi*
IŞIS ÖGİM	*onun siperde olma* [cennete girme] *şerefi içindir;*
UQA, ÖKÜK ĒD,	*onun, işbu tevaf* [halkın tevafı]
AYIL, ÖKİSİŞ ANUY	*dolayısı ile, Tanrı anılarak*
ĒRİM ĒSİŞİRİN.	*erişmesi içindir.*

Bu yazıt bize Bizans ve Rus alfabesinin orijinini gösteriyor ve onda bu alfabelerin şu harflerini görmekteyiz: AГДЗН–KΛMNPCTŸVX.

Şek.32.Oğların Meryem Anası (Trakyada bulunmuş olan bir madalyon)
Mirşan,K.1973. *Dechiffrierung der Protogriechischen Inschriften*, s.58
Mirşan,K.1999; *Erken Türk Devletleri ve Türük Bil*, s.56

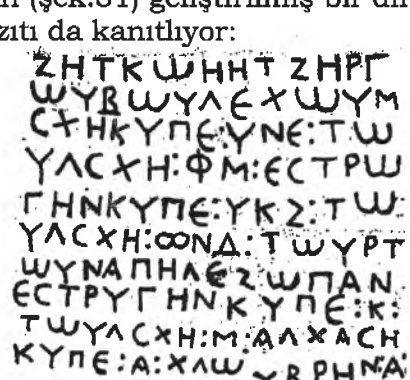
OQ ĒZİSİÑİRÜ ANIZIÑIS	*OQ kutsallığını anmak üzere,*
ANISIQIN OZIRIW:	anmış olma ve

ÈZİSİL UQURISIS ATAW	onu kutsal yazı aracılığı ile
ÈDİÑİSİP ÈDİTİN ATAW	*sahiplenerek zikretme,*
BU ATANIÑIS ATIN	*şu kavrama dayamr :*
OQ ÈMİR ÈZÜY	*kuantumun varlık haline erişme transferi.*

Bu yazıtta ÈZİS sözünü "*kutsal*" diye tercüme etmiş bulunmaktayız. Ancak, Etrüskçede ÈZİÇ ÈSİP ATAB *"transfer olanlar"* demektir (1998, s.8). Buna göre, ÈZÜY sözünü "transfer" diye ele alır isek, bizim Meryem Ana diye bildiğimiz, ÈMİR [< ÈM-ÈR] ÈZÜY *"varlık haline erişme transferi"* anlamına gelecektir (yani, Tanrı tarafından yeryüzüne transfer edilen İsanın Meryem Ana tarafından doğurulması).

ÈMİR ÈZÜY'e Leon VI (MS 886-912) *solidusundan* beri "*Maria*" denmektedir. Bu söz, **M-P** ΘEOY şeklinde yazıldıktan sonra, *Mhetep Θeoy* [Tanrı Anası] denilerek okunmaktadır. Ancak, orijinal yazıda "*meter*" sözündeki "*t* " harfi ve *ΘEOΣ* sözündeki *E* ve *O* harfleri yok.

Hiristiyanlık dininin, Türkler tarafından, *Taşmurun* yazıtından (şek.31) geliştirilmiş bir din olduğunu şu Bulgar yazıtı da kanıtlıyor:

Şek.33. Bulgaristanda, Preslav bölgesindeki Bjal-Brjak klisesi yazıtı.
Mirşan,K.1999; *Erken Türk Devletleri ve Türük Bil*, s.56

UZANTQUN ANTIZIN	*Yüce imanımın*
ARĞUYUB LAÑ	*saflığı saikı ile,*
QOYAM	*koyuyorum*
ASQAN KÖYPEÑ ÜYÜNİÑ	*—gök mabedi evinin*
TOYLASQAN ÄSÜSİM	*mukaddes Esüs'ün* [Allahın]
AÑIS TURUĞININ	*anıldığı*
KÖYPEÑ ÜYÜKİZ	*mabet olmasından dolayı*
TOYLASQAN: OP-ONUD	*takdis olunan*
TOYIR TOYIN	*yemek ziyafeti*
APPIN LAÑ	*verilmek sureti ile,*
OZUPPAN AÑIS TURUYĞININ	*göğe geçişin hatırası olarak*
KÖYPEÑ ÖK	*mabette yapılan*
TOYLASQANIM AL	*ayin ile—*
OQASIN KÖYPEÑE	*işbu gök mabedinin haçını*
QOLUYIB ORNINA	*yerine.*

Yazıtımıza göre, *haç* sözünün *oqaç*'dan türediği anlaşılmaktadır. Ayrıca, KÖYPEÑ ÜY sözündeki *köy*, herhalde, ÖK ÜY'den [Rap evi] türemiştir; yani, *köy* mabedi bulunan bir yerleşmedir.

Hıristiyanlığın kaynaklandığı yerin Başqırstan olduğu ALTI YARIQ TİGİN'den de anlaşılıyor:

[ULUĞ] İRKİN	*[Uluğ] İrkine*
ÖC-OÑIN TİREKE YARIQIN	*varlık başarısı için inen nur*
İNİL [UR]-OÑUQA	*İnilin yaradılış başarısına*
YARLIĞ BOLTI.	*vahiy oldu.*

Mirşan,K.1978: *ALTI YARIQ TİGİN*, s.115.

Burda söz konusu edilen ve "*Barış*" anlamına gelen *İnil*, herhalde, Trabzon kilisesini kurmuş olan bir peygamber olmalı, bu kilisedeki bütün yazılar Türkçe:

IC XC	*İSIS UQUS*	*İsis Uqus,*
ΟΦΙ ΘΡW	*OÑUZIS ÄZİRİW*	*başarılı-ozma transferi*
ΛΑΝ ΠΟC.	*ULUTIN ÄPİÑİS.*	*meleği* (Mirşan 2006, s.61).

Bu metinde geçen *İsis Uqus* bizim "İsa" dediğimiz peygamberdir.
Mirşan,K.2006; *Erken Türklerin Anadolu Yazıtları*, s.61

VI. Erken Türk Alfabeleri

Cet.6. Açıqtaş Alfabesi
(en eski alfabe)

		Geniş				Dar			
		Kapalı		Açık		Kapalı		Açık	
Ünler	Arka	>	O	?	A	>	U		I
	Ön	?	Ö		Ë	?	Ü		İ
Ünükler	Gevşek		Y	>	W	?	R		L
	Gergin		Ñ		G	?	M		N
Ünülenler	Sesli		B	X	D		Z		C
	Sağır		P	?	T		Ş	?	K
Türev Sesler		?	ğ	+ ?	Q		S		Ç

NÇ LT BU UÇ AQIN ANT ËKİ

Mirşan,K.1970; *Proto-Türkçe Yazıtlar*, s.28

Cet.7. Ulu-Kem Alfabesi
(ikinci dereceden eski alfabe)

				GENİŞ				DAR			
				Kapalı		Açık		Kapalı		Açık	
ÜNLER	ARKA DAMAK		Avurtsuz	>	O		A	>	U		I
	ÖN DAMAK		Avurtlu				Ë				İ
			Avurtsuz	Ñ	Ö		E	Ñ	Ü		İ
ÜNLÜKLER	TAM	Gevşek	Arka d.	D	Y				R		L
			Ön damak								
		Gergin	Arka d.	⊙	Ñ		M				N
			Ön damak								
	YARI	Sesli	Arka d.		W						Z
			Ön damak								
		Sağır	Arka d.				Ş				S
			Ön damak								
ÜNLÜLENLER	SÜREKLİ		Arka d.				ğ				Ğ
			Ön damak								
			Arka d.				Q				K
			Ön damak								
	ANİ	Sesli	Arka d.		B		D				C
			Ön damak								
		Sağır	Arka d.		P		T				Ç
			Ön damak								

Mürekkep harfler : ⋈ → NÇ M → LT ⊙ → ANT

⋈ → AQIN

Mirşan,K.1970; *Proto-Türkçe Yazıtlar*, s.27

Cet.8. ISUB-ÖG harfleri ve hieroglifler

ISUB-ÖG	Hiero.	Proto-Türk	Okunuşu	ISUB-ÖG	Hiero.	Proto-Türk	Okunuşu
			AQ				AÑ
			İSİS				UQ
			UÇ				ON
			ÜG				AT
			BU				OŞ
			UB				AŞ
			OÑU				OQ
			OZ				ĖK
			UL				A

Mirşan,K.1933; *Alfabetik Yazı Başlangıcı ve Glozel Yazıları* (Almanca), s.8

Şek.9. Pra-Mısır Tamğaları

AT	ÖK	Ö/Ü	ĖD	İÇ	ĖB	İL	UQ
OÑ	İS	İK	UL	ĖM	ON	OQ	OŞ
AÑ	AP	ALT	ĖS	ĖÑ	ĖR	AÑ	AS
ÖG	UQ	US	AÑ	ÖC	OY	UW	A
AD	AD	AQ	AQ	AQIŞ	APA	AR	ASISIŞ

							
AŞ	ATA	ATAL	TÖRT	AY	ĔB	ĔB	ĔD
							
ĔSÜ	ID	IL	ILID	IŞ	IŞUBIQ	İÇ	İNÇ
							
İŞ	İY	İZ	İZİN	İZİW	O, U	OĞ	OL
							
OL	OM	ON	ONIS	OS	OT	OY	OZ
							
ÖT	ÖZ	ÖZ	SU	TÖRT	UÇ	UÇ	ULAN
				III			
UR	UW	Ü	ÜR	ÜŞ	ÜY	ÜY	PARAMIT

Mirşan,K.2000; *Hieroglifler*, s.25

Şek.10. Sümer Alfabesi

A		ET	O	>	ET >
B		1.1;1.4:ET	Ö		
C		ET ,UA 29	P		UA21
Ç		UA10, 4.7	R		ET P
D		UA36,4	S		UA31,22,19
Ĕ		UA1	Ş		UA13
E			T		ET
G		UA3	U		ET >, UA32
Ğ		UA39	Ü		
I,İ		ET	W		3.6
K		UA12	Y		UA11, 33
Q		ET ,UA8,23	Z		PM , YY
L		ET , ,UA14	AQIQ		UA37
M		UA 15, ET	ANT		ET
N		ET ,UA27,38	İNÇ		ET

Mirşan,K.2008; *İskitler, Sümerler, Yemenliler*, s.47

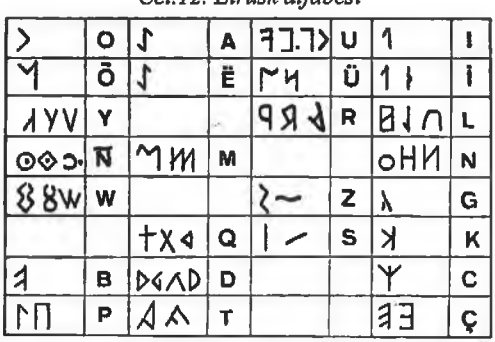
Cet.11. Sümer Tamğaları

ET [Erken Türkçe], **UA** [Ugarit alfabesi] (sayılar yazıt No.larını gösterir)

Mirşan,K.2008; *İskitler, Sümerler, Yemenliler*, s.48

Cet.12. Etrüsk alfabesi

Mirşan,K.1970; *Proto-Türkçe Yazıtlar*, s.34

Şek.13. Ugarit, Erken-Türk ve Proto-Samî Alfabeleri

Mirşan K.2006; *Erken Türklerin Anadolu Yazıtları*, s.72

Cet.14. Yemen Alfabesi

A		I,İ,Y		P, PP	
B		K		S	
C		Q		Ş	
Ç		L		T	
D		M		U	
E		N		Ü	
E		Ñ		W	
G		O		Y	
Ğ		Ö		Z	

Mirşan,K.2008; *İskitler, Sümerler, Yemenliler*, s.59

Cet.15. Yemen Tamğaları

AQIQ		ESİP		OŞ	
ANT		IİT		OZ	
AÑ		IB		OZIP	
AÑIÑ		ISIŞ		ÖC	
AÑIŞ		IŞ		ÖG	
AP		İNÇ		ÖGİP	
AT		İK		ÖGİS	
BİR		İKİ		ÖK	
EB		İL		Ü	
ED		OĞ		UB	
EL		ON	(,)	UP	
ES-AN		ONIN	)(	US	I
ESİN		OÑ	O	Ü	

Mirşan,K.2008; *İskitler, Sümerler, Yemenliler*, s.59

Cet.16. Glozel harflerini Prototürk ve Kärnten harfleri ile karşılaştıran cetvel

Harf	Proto-Türk	Glozel	Kärnten	Harf	Proto-Türk	Glozel	Kärnten
a				ub			
b				k			
ç				i			
d				m			
g				n			
ğ				on			
i				n	Süreden		
q				r			
l				ös			
n				at			
o				o/u			
p				y			
s				z			
ş				ve [uç-uçu].			
t				[ALT] (yalnızcana Kärnten'de).			
u							
z							

Mirşan,K.1993; *Alfabetik Yazı Başlangıcı ve Glozel Yazıtları*, s.26

Cet.17. Proto-Samï alfabesi ve, Açıqtaş alfabesinin devamı olan, UW-ON alfabesinden doğan alfabe şekilleri

Proto-Samî		UW–ON		Pr.-Bizans		İon		Pr.-Gr.	
bêt	a,ē	ᚨ	A,Ē		,ē,ē	*A*	*a*	–	–
bêt	b	ᛒ	B	Β,ß	*b*	*B*	*b*	Ϝ	*b*
gaml	g	ᚷ	G	Γ	*g*	*Γ*	*g*	Γ	*g*
delt	d	ᛞ	D	Δ	*d*	*Δ*	*d*	Δ	*d*
hē	h	ᚺ	Ç	Ɛ	ç	*E*	*e*	E	ç
waw	w,o,u	ᚹ	U,Ū	Ϣ	*w*	–	–	Ϝ	*ū*
zaj	z	ᛉ	OZ	Θ,Φ	*z*	*Z*	*dz*	ξ	*z*
ḫēt	x	ᚻ	–	–	–	*H*	*e*	B	*t*
ṭēt	t	ᛏ	AT	Ϡ,ϡ	*t*	*Θ*	*th*	A	*t*
yōd	y,i	ᛃ	OY	Υ,¥	*y*	*I*	*i*	V	*y*
kaf	x,k	ᛕ	K	K	*k*	*K*	*k*	K	*k*
lamd	l	ᛚ	UL	Λ	*l*	*Λ*	*l*	ʟ,Λ	*l*
mēm	m	ᛗ	M	M,Ⲙ	*m*	*M*	*m*	ᴍ	*m*
nūn	n	ᚾ	N	N,H	*n*	*N*	*n*	N,H	*n*
semk	s	ᛋ	I	I	*s*	*Ξ*	*ks*	I	*s*
ʿayn	o,u	ᛟ	O	O	*o,ū,ñ*	*O*	*o*	O	*ñ*
pē	p,f	ᛈ	P	Π	*p*	*Π*	*p*	ᴛ	*p*
ṣādē	s	ᛊ	US	Ϲ,ϛ	*s*	*Ψ*	*ps*	D	*us*
qōf	q	ᛩ	OQ	ϯ,χ	*q*	*X*	*x*	ϯ	*q*
rōš	r	ᚱ	R	Ρ,Ꝛ	*r*	*P*	*r*	P	*r*
šin	s,š	ᛊ	ËSIS	Ⲣ	*sis*	*Σ*	*s*	–	–
taw	th,t	ᛏ	IT	Τ	*t*	*T*	*t*	T	*ts*

Mirşan,K.1985; *Anadolu Prototürkleri*, s.24

Cet.18. Avrupa alfabeleri

Buchstabennamen	*Alt*	*Ökü düç*				*Ëb-Ël*			*Uguñusuğ*			*Olumun*			*Oqusuñuput*			*Ësiñir*		*Oz*
	al	*ök*	*ü*	*d*	*ç*	*ëb*	*ë*	*l*	*quñ*	*s*	*g*	*ol*	*m*	*n*	*quş*	*ñ*	*p*	*it*	*siñ*	*r*	*oz*
Skythisch	ᛏ	Β	ᚦ	Χ	ᚾ	ᚱ	Ⲓ	Υ	ᛞ	I	ᚷ	ᚢ	ᚱ	ᚢ	ᛐ	ᛞ	ᛒ	M	O	ᛋ	Σ
Etruskisch	A	Β	ᛚ	O	ᚾ	ᛚ	I	Β	⊕	I	ᚦ	ᛇ	ᛋ	ᛋ	⊞	Θ	ᛚ	M	ᛜ	ᛩ	ᛋ
Uw-On	A				ᛇ		ᚾ	ᛇ		I				N		O					
Protobulgarisch	T		I		ᛏ	Β	◇	Λ		C	Γ	ᛕ	M	N	Ш	Ε	Π			P	Z
Protogriechisch	A	B	ᛗ		E	F		Λ	⊕	I	Γ	ᚳ	ᛗ	N		Θ	ᚴ	M		P	ϵ
Protobyzant.	A		ᛜ		Ε	B	ᛜ	Λ		I	Γ	ᚢ	M	N		Q	Π			P	

Buchstabennamen	*Ëzisik*				*Uguyusuñuc*				*Usuw*		*O*	*A*	*Ö*	*I*	*İt*	*Differenzierungen*
	ëz	*s*	*l*	*k*	*uq*	*y*	*suñ*	*c*	*us*	*w*	*U*	*E*	*Ü*	*İ*		
Skythisch		ᛈ	ᚦ	ᛏ	+	D	ϕ	Υ		ᛒ	>	ᛇ	ᚦ	1	N	*O⊕(s) W(w) A(t)*
Etruskisch	ᛊ	⊥	ᛏ	ᛗ	+	V	ϕ	Υ	⊥	ᛒ	>	ᛇ	ᛋ	1	T	*Ⅎ(u) ᛋ(d) ᚴ(l) n(ᚢ)M(ya)*
Uw-On					X	y				W	C	I				*}(ësis)*
Protobulgarisch	⊕	S	ᛋ	K	X	Y			H	W	O	A	ᛗ	ᛋ		*ω(o,u) H(n) I(ı,i)*
Protogriechisch		T		K	+	V			D		ᚴ		ᛗ			*Ω(o,u) H(n) η(ö,ü)*
Protobyzant.	⊖	C	—	K	X	Y				W	ᛕ	⊷	ᛇ	—	T	*n(u) ᛋ(üy) τ(t)*

Mirşan,K. *Protogrekçe Yazıtların Deşifre Edilmesi* (Almanca), s.

Cet.19. Proto-Portekiz Alfabesi

Harf	Proto-Port.	TAMĞA ismi	Örnek
a		AU	 [a] (ALTI YARIQ TİĞİN). ['] ('Abdo Fragmenti,Fen.). [a] (Dipylon İbriği,Yun.). [AŞA](Çilgiri,Doğu An.). [US A] (Proto-Portekiz). [AT-A,ATA](Lemnos).
-a		-A	[ASA,ASIS](Proto-Port.). [ATĀÑ] (Proto-Portekiz). [ATA] (Vinça). [AT-ATA] (Erenköy). [ATA] (Pre-Misir).
c		ÖC	[ÖC-UÇ] (ON Notasi). [ËL ÖC] (Grit). [ÖC AP] (Proto-Port.). [ÖC UÇ] (Guria,Avusturya). [UQUSUÑUC](Marsil.Taht.).
ç		UÇ	[UÇ] (ISUB=ÖS;Doğu An.). [UÇ] (ON Notasi). [İÇÜ] (Gurina,Avusturya). [ËSÜWİÇ](Etrüsk). [UÇ ËSİÑ](Proto-Port.).

Cetvelin devamı

Harf	Proto-Portekiz	TAMĞA ismi	Örnek
d		ËD	[ËSÎD](ON Notası). [ËD-ËD] (Çatal Höyük). [ËDÎ] (Lena). [ËD-AT,"Tanrı"](Pr.-Port.) [ALT ËD] (Proto-Prtekiz).
d		OD	 [ODUNUÇ](Proto-Portekiz). [ON ÖDÎS] (Etrüsk). [d]('Abdo Fragmenti,Fen.). [d](Şapatba'al,Fenike).
-d		-D	[ËLÎD](Proto-Portekiz). [UL ËDÎS](Glozel). [d](Thera,Yunanistan).
ë		Ë	 [ËSÎT](Proto-Portekiz). [ËLÎP](Proto-Portekiz). [ËSÎTÎRÎN](Proto-Portekiz)
g		ÖG	 [ÖGÜ](Lena). [ÖGÜZ](ON Notası) [ÖG](Issıq) [ÖGÎS](ALTI YARIQ TÏGÎN). [ÖGÎS](Proto-Portekiz). [ÖGÎS](Çilqiri).

Cetvelin devamı

Harf	Proto-Port.	TAMĞA ismi	Örnek
ǧ		OĞ	 [OĞ ĔS](Proto-Portekizce). [UĞUQ](Sülyek). [OĞ](Side). [OĞ](Vinça). [OĞ](Side). [OĞ](Glozel). [OĞUW](Ulu-Kem).
ï		ÏS	 [ÏL] (Etrüsk). [BÏS] (Tun-Huang). [ÏS] (Glozel). [ÏS] (Ulu-Kem). [ÏSÎN] (Proto-Portekiz). [ÏSÎS] (Proto-Portekiz). [ÏSÎS] (Pre-Mısır).
y		OY	 [BUY] (ON Notası). [OZUS OY](Proto-Portekiz). [OZ OY] (Glozel). [USUY OĞ](Side). [y]('Abdo Fragmenti). [y] (Thera). [OY](Etrüsk). [ÏY](Pre-Mısır).

Cetvelin devamı

Harf	Proto-Port.	TAMĞA ismi	Örnek
k		ĬK	 [ĬK](Kizlarin Mağarasi). [ĬK,ĬKĬ] (Vinça). [ÖK](Vinça). [ĬKĬP](Proto-Portekiz). [ÖKŪNŪ](Proto-Portekiz). [k](Thera).
q		AQ	 [AQ](Cunni Mağarasi). [UÇUQ](Homorodkaracsoni) [AQ](Vinça). [AQ](Proto-Portekiz). [q](Meşa Taşi). [UĞUQ](Sülyek).
l		ËL	 [ËL](Sülyek). [ËL](Proto-Portekiz). [ËL](Side). [ËLĬT](Proto-Portekiz). [l](Thera). [ATALIS](Side).
m		ËM	 [ËM](Lena). [ËSĬM](Proto-Portekiz). [m](Meşa Taşi). [m](Etrüsk).

Cetvelin devamı

Harf	Proto-Port.	TAMĞA ismi	Örnek
n	(	ON	 [ON](Cunni Mağarası).
			 [ON](Glozel).
			 [ON](Trabzon Mağarası),
			 [n](Şapatba'al).
	ᛋ		 [ANUR](Proto-Portekiz).
	)		 [ONUÑ](Proto-Portekiz).
ñ	O	OÑ	 [OÑIP](Proto-Portekiz).
		AÑ	 [AÑU(W)](Proto-Portekiz
o	)	O	 [OÑIP](Proto-Portekiz).
u	<	U	 [USUP](Proto-Portekiz).
ö	ᛋ	Ö	 [ÖT](Proto-Portekiz).
ü	ᛋ	Ü	[ËRÜ](Proto-Portekiz).
		ÜW	 [ÜW](Proto-Portekiz).
p	ᛚ	AP	[AP-US](Proto-Portekiz)
			 [APAN](Proto-Portekiz).
r	ᛩ	ËR	 [ËR](Proto-Portekiz).
			 [ATAR](Proto-Portekiz).
r	ᛋ	UR	 [URUÑ](Proto-Portekiz).
			[UR](Proto-Portekiz).

Cetvelin devamı

Harf	Proto-Port.	TAMĞA ismi	Örnek
s		OS	 [OS ËM](Proto-Portekiz)
s		US	 [USUP](Proto-Portekiz).
s		AS	 [ON AS ËM](Proto-Port.)
			 [ËSÍ (veya ASI)ËM](Petrov).
s		ÖS	 [ASA](Proto-Portrkiz).
			 [ÖS-ON](Sağan Zaba).
			 [ÖP-ÖSÜ](ON Notası).
s		ËS	 [OĞ-ËS](Proto-Port.).
			 [ÖĞÍS](Proto-Portekiz).
ş		OŞ	 [OĞUW OŞ](Uyuq-Malinov)
			 [OŞ AT](Val Camonica).
			 [UB-OŞ](Glozel).
			 [OŞUS](Proto-Portekiz).
t		AT	[ATAP](Proto-Portekiz).
			 [t](Proto-Sami).
t		ÍT	 [ËSÍT](Proto-Portekiz).
			 [ËSİTİS](Issiq).
			 [ËSİTİS](Sülyek).
			 [ËTÜY](Glozel).

Cetvelin devamı

Harf	Proto-Port.	TAMĞA ismi	Örnek
w		UW	 [UW](Çatalhöyük). [OĞUW](Uyuq-Malinov). [UW-ON](Erenköy). [ÜW](Proto-Portekiz). [ËR USUW](Proto-Portekiz
w		AW	 [AW](Sülyek). [AW](ON Notası). [ËSÍS AW](Proto-Portekiz
z		ÖZ	 [ÖGÜZ](ON Notası). [ÖZ ËR-AT](Proto-Port.). [ÖZ](Glozel).
z		OZ	 [OZ](Issıq). [OZUS](Proto-Portekiz). [z](Proto-Sami).
alt		ALT	 [ALTIÑ](ON Notası). [ÖCÜM ALT](Proto-Port.).
aqin		AQIN	 [AQIN ALT](ON Notası). [AQ AQIN](Proto-Port.). [AQ AQIN](Uyuq-Arxan).
ësis		ËSÍS	 [ËSÍS](Proto-Port.). [s](Proto-Sami).

Mirşan,K.1996; *Preportekiz Bitigtaşları*, s.5

Şek.20. Side Alfabesi

harf	tam.	harf	tam.	harf	tam.	harf	tam.	harf	tam.
b	b	k	K	ñ	y , o	r	>▫	ü	Ч , >
ç	λ	q	X	o	Ч , >	s	I	w	ε
g	Γ	l	Λ , L	ö	<	t	т , ↑	y	У , V
ğ	>< . Ω	n	N	p	⎸	u	Ч , >	z	Z

Mirşan K.2006; *Erken Türklerin Anadolu Yazıtları*, s.88

Şek.21. Phryg Alfabesi

harf	tam.	harf	tam.	harf	tam.	harf	tam.	harf	tam.	harf	tam.	harf	tam.	harf	tam.	harf	tam.
a	⎸/	d	Δ	ĭ	⎸	m	⎸˅	p	⎸	u	<	aq	⌂	oq	↑		
b	F	e	⎸/	k	K	n	(	r	P	ü	⎸˅	añ	ρ	os	∩		
c	Ψ	g	Γ	q	+	ñ	y,o	s	I	w	e	ëø	T	up	∞		
ç	E	ğ	<>	l	⎸,Λ	ö	⎸˅	t	A	z	Z	nç	Σ				

Mirşan K.2006; *Erken Türklerin Anadolu Yazıtları*, s.88

Cet.22. Başqırtstandaki Taşmurın ve Yürektaw yazıtlarının alfabeleri

Taşmurun Kayası Yazıtı								*Yürektaw* Yazıtı	
a	A	k	K, B	n	H, N	ş	□, Ш	b	F
c	Ψ	q	+, X	ñ	0, E	t	T	ñ	E
d	Д	l	Λ	r	P	y	V, У	p	П
g	Γ	m	M	s	I, C	z	3, ϕ	z	ϕ

Mirşan K.2006; *Erken Türklerin Anadolu Yazıtları*, s.55

Cet.23. Köypeñ Üy yazıtı alfabesi (Bulğaristan)

a	A	k	K	ñ	Э	t	T
b	B	q	X	o	ω	w	ω
d	Д	l	Λ	p	∞, П	y	Y
e	A	m	M	r	P	z	Z
ğ	Γ	n	H, N	s	Ć, I		

Mirşan K.2006; *Erken Türklerin Anadolu Yazıtları*, s.57

Cet.24. Erken Bizans Alfabesi

harf	tam.	harf	tam.	harf	tam.	harf	tam.	harf	tam.	harf	tam.	harf	tam.
a	⎸/	ë	/	iy	Ĭ	m	M	p	П	u	u	s	S
b	B	g	Γ	k	K	n	N, H	r	P	w	ω,ε	z	Z, Σ
ç	Э	ı	/	q	X,+	ñ	O	s	⎸,C	y	Y,V	ñy	γ
d	Δ	i	/	l	Λ	o	∩	t	A, T	z	θ, Φ	us	Ч

Mirşan K.2006; *Erken Türklerin Anadolu Yazıtları*, s.88

Şek.25. At-Oy Bïl Alfabesi (d.ö.522)

harf	tam.	harf	tam.	harf	tam.	harf	tam.	harf	tam.	harf	tam.
a,e		ë		k		ñ		s		z	
b		g		q		o,u		ş		nç	
c		ğ		l		ö,ü		t		ök	
ç		x		m		p		w		oq	
d		ı,i,ï		n		r		y		oñ	

Mirşan,K.2007; *At-Oy Tarihi*, s.49

Cet.26. Uygur Alafabesi

A		(Orkun 1938,s.97,sat.1:UB-OZULINDA). (Mirşan 1978,s.111,sat.21:TENLİG APA).
B		(s.64,sat.4 vs).
Ç		(s.64,sat.2 ve 4).
D		(Orkun 1938,s.87,sat.25: BEŞ ELİME KE). (s.64,sat.3: ED); (s.64,sat.11:BİTİDİM).
F		Yani,P : (Orkun 1938,s.99;sat.6 ve 7).
X		"Q"dan türeme!
K		(Mirşan 1978,s.111,sat.6 ve 8). (s.64,sat.1).
Q		(s.64,sat.7).
L		(s.64,sat.2,3); (s.64,sat.8).
M		(s.64,sat.2); (s.64,sat.9).
N		(s.64,sat.3).
R*		(s.64,sat.6); (Mirşan 1993,s.87,sat.3).
S		(Mirşan 1978,son satir;s.111).
Ş		(Orkun 1938,s.99;alt sol şekil,sat.7).
T		(s.64,sat.4); (Orkun,1938,alt sol şek.;s.99)
W		Yani,P : P [ü] (Mirşan 1978,s.111,sat.2).
Y		(s.64,s.1).
Z		(s.95); (Mirşan 1978,s.111,sat.19:QIT-OZ).

Mirşan,K.1994; *Alfabetik Yazı Başlangıcı*; s.160

Tarifler:
Bir cümledeki bir sesin, konuşma organının her hangi bir elemanına göre, ilk söylenilen şeklinden—sesin yutulması dahil—daha başka bir şekilde söylenmesine bu *sesin türemesi* denilir. Sesin türevi söz veya cümledeki yerini vasıtasız komşularına göre değiştirmemiş ise, o sese *stabil* denilir , *—ö – küş > ö– gis*'deki *k' = g* gibi.

Konsonantlar, söz çekirdeğinin vurgusunu vokal üzerinden kısmen kendilerine çekmek üzere, seslilenmek, *k' = g* gibi, veya süreklilenmek, *bar > var* gibi ; vokaller ise daha az vurgulu olarak söylenebilmek üzere, *ö – gis > ö – güş* gibi, sözü stabillendirirler.

Eğer türev ses kendi söz çekirdeğindeki vasıtasız komşuları arasından kaybolur ve kendine stabil bir denge yeri (sesin yutulması dahil) arar ise, bu sese *labil* denilir,—*qart + bol – ğan > qar – tal – ğan*'daki *t* ve, sözden kaybolan, *b* gibi.

Eğer ses cümledeki yerine göre türetilemez ise, o sese *indifferant* denilir—*tüp + a – yaq > tu – yaq* türevindeki *y* gibi. .

Eğer "*tarih ve medeniyet yazı ile başlar* " der isek, şimdiye kadar sergilediğimiz tabloya göre, her şey Türkler ile başlamıştır.

Peki, bu halka ne oldu, neden onlar bugün sahnede yok?

Bunu anlıyabilmek için, biz Türklerin komşuları üzerinde durmalıyız. Bu komşulardan onlara en yakın olanı, Çinliler değil, fakat Ruslardır.

İleride Çinliler üzerinde de duracağız. Fakat burda, Türkleri arama bakımından, Ruslar üzerinde durur iken, ele alabileceğimiz biricik konu Rus dilidir, çünki *Rus tarihi* diye bir şey yok, konumuz olan eski tarihlerde onları göremiyoruz. Buna göre burada, Ruslar hakkında elimizdeki biricik veri olan, *Rus dili* üzerinde duracağız.

Aslında, Roma tarihi dışında, Avrupalıların tarihi yok, Avrupa medeniyetinin temelinde Türkler yatar.

İlk önce Rusçanın *labil* bir dil olduğunu gösteren delilleri sıralıyalım.

1.Rusçada ünlerin [*vokallerin*] yutulması
o→sıfır: *posol* [elçi]—*poslat* [gönderme]; *son* [uyku, düş]—*sna*

[uykuyu, düşü];
e→sıfır: *soberu* [toplıyorum]—*sobrat* [toplamak].

2.Rusçada ünlüklerin [*konsonantların*] söylenmemesi
t→sıfır: *izvestnıy* [belli] (**t** okunmaz).
d→sıfır: *Pozdno* [geç] (**d** okunmaz).

3.Rusçada söylenmiyen *vokallerden* sonra *ün erupsïonu*
o→sıfır ve o→a: *golova* [baş]—*glava* [baş]; *zdorovıy* [sağlıklı]—*zdravie* [sağlık]; *zoloto* [altın]—*zlato* [altın]
o→sıfır ve o→e: *moloçnıy* [sütlü]—*mlečnıy* [sütçül].
e→sıfır ve e→e: *bereg* [sahil]—*bezbrežnıy* [sahilsiz]

4.Rusçada ünlerin [*vokallerin*] *eruptivliği* [BODIN hali]
o→a: *sprosït*—*spraşïvat* [sormak].
o→ı.u: *zasoxnut*—*zasuxat* [kuruma]—*suxo* [kuru].
e→ï: *viçest*—*vıçïtat* [okuyup bitirme]
e→a: *umeret*—*umïrat* [ölme]
e→o: *vezti* [alıp varma]—*voz* [yük]
a (eski Rusça)→ï (modern Rusça): *Reşat*—*reşït* [karar verme, -etme, -kılma].
ï→ı: *ïskat* [arama]—*obıskïvdt* [didik-didik etme, arayıp-tarama]

5.Rusçada ünlüklerin [*konsonantların*] eruptivliği [BODIN hali]
b→bl; p→pl; v→vl; m→ml; f→fl: *lyubït* [любить, *sevmek*]—*lyublyu* [seviyorum] vb
d→j: *vodït* [yürütme]—*voju* [yürütüyorum]
d→jd: *vodït* [yürütme]—*vojd* [lider]
g→j: *dolg* [borç]—*dolïnïk* [borçlu]
g→z: *drug* [dost]—*druzya* [dostlar]
x→s: *uxo* [kulak]—*uşï* [kulaklar].
k→c: *ruka*[kol]—*ruçka* [kolcuk]
k→ts:*lïk* [yüz, görünüş; alm. *Blick*]—*lïtso* [bet, yüz]
s→ş: *nosït* [taşıma]—*nosu* [taşıyorum]
sk→şş: *do ska* [tahta]—*dosşeça* [tahtacık]
st→şş: *mest* [yer]—*pomeşşenie* [yerleştirme]

sk→st: *puskat* [bırakma]—*pustït* [bırakma!.
t→ss: *sokratït* [kısaltma]—*sokrassu* [kısaltıyorum]
z→j: *nizkïy* [alçak]—*nije* [aşağıda]

6.Rusçada unutulmuş bir tasrif

я есмь, ты еси, он есть, мы есмы, вы есте, они суть

Rusça	Almanca	Türkçe	Rusça	Almanca	Türkçe
ya yesm	ich bin	benim	*mı yesmı*	wir sind	biziz
tı yesï	du bist	sensin	*vı yeste*	ihr seid	sizsiniz
on yest	er ist	odur	*onï sut*	sie sind	onlardır

Bu örnekler bize Rusçanın *labil* (s.51) bir dil olduğunu gösteriyor. Labil bir dil, ayni zamanda, *geçmişi karanlık* olan bir dil demektir, çünki böyle bir dil yad-sözleri kolaylık ile benimser ve benimsediği sözleri de *tanınmıyacak bir hale* getirir. Böyle olmak ile beraber, Rusçadaki pek çok Türkçe kökenli sözleri tanımlamamız da mümkün olabiliyor:

7.Türkçe-Rusça söz benzerliği

Bütün Avrupa dilleri kadar, Rusça da BODIN [*fusional langueges*] dillerdendir Türkçe ise, TÜÜ-EVİNİ diller [*holomorphic langueges*] ailesine girer (s.12).

bez→siz: **bez** ognya—ateş**siz**
bık [boğa]→**BUQA** [boğa]
bog [Allah]→**ÖK** [Rab]
dïtya [çocuk]→**ĖDİNİS** [ediniş, yavru]
dorog, doroga [sokak,yol]→**AT URUĞ** [emir, tebligat, tebligat yolu, *highway*]→Tat. ***daruğ***→Türkçe ***doruk***
dyen [gün]→**day** [İng. *gün*]→**KÜN** [ışık]
dvor [avlu]→**davar**
glaza [göz]→**göz**
xod [adım, yürüyüş, varma, varış, yol; Alm. *Gang*]→**AD** [adım, yol] ve de **OD** [zafer, şarj]
xoroşıy [iyi]→**yaxşı** [iyi]
xoroşo [iyi, yakışıklı]→qaraşu [Tat.*bakışma*]

ïdu [gidiyorum]→**kïtü** [Tat. *gitme*]
jena [karı]→ **cïñge** [Tat. *yenge*]
kak [nasıl]→**qalay** [Kırğ.*nasıl*]→**kalaïsï** [Rumca, *nasılsın*]
katolïk→qatılıq [(Romalılar ile Kıpçaklar arasındaki) katılım (ittifak) mensubu]; **Katalonïa→qatıl**[anlar?]
kray [kenar]→**qırıy** [Tat. *kenar*]→**QIR** [kenar]
loşat [at]→**ĖLÜ ĖS AT** [ehlî at]
mne [bana]→**mïña** [Tat. *bana*]
muj [koca]→**MOĞOÇ** [rahip]
na→da: na telegï—arab**ada**
nad→üstünde: nad gorodom—şehir **üstünde**
par [çift]→**PARIŞQAR** [çift]→**par** [Tat. *çift*]
pât [beş]→**PÏS** [beş]→**bïş** [Tat.*beş*]
poçemu [ne için]→**nï üçin;** yani, **po→nï**
pyat [beş]→**bïş→penç** (Farsça)→**fünf** (Almanca)→**five** (İng.)
reka [nehir] (<ARIQA)→**arıq**
rod [nesil, soy]→**UD** [dişi], **UDU** [dişilenme]
sabaka [köpek]→**sabaq** [Tat. *ders*]
soloma [saman]→**saman**
syelo [köy]→**sala** [Tat. *köy*]
syever [север, *küzey*]→**sibir**[Sibirya]
slovo [söz]→**söz**
ştanı [donlar]→**ıştan** [Tat. *don*]
tavar [мовар, *mal*]→**TABAR** [mal] (Bolbollar,tëg.II,şloq 18, s.17)
tot [şu,o,bu]→**ATI-AT** [işbu]→**that** [İng.*o,şu,ordaki,işbu*]. ĖSÖÑÜK [misal]: BU ÏLÏ ATI-AT [beyi bulunduğu **işbu** halk] (**qarç** yazıtı)
tsar [царь, *çar*]→**ÇUR** [kral]
tyurme [тюрме, *hapishane*]→**türme** [Tat. *hapishane*]
veçer [вечер, *gece*]→**kïç** [gece]
Volga [Ïdil Nehri]→**yılğa** [Tat. *nehir*]
volost [idare mıntıkası (birimi), vilâyet]→**ULUS** [populasïon]
voyna [savaş]→ **ur,ura,uruş** [vuruşma, savaş]→**wor** [İngl.*savaş*]
v'yuk [вьюк, *yük*]→**YÜK**
yedem [едем, *gitmek*]→**adım** (Türkçe, Tatarca)
yeş [ешь, *ye,aşa*]→**ye, aşa**

8.Türkçe-Rusça söz eki benzerliği (*postpozitiv* gelişim)
bogatıy [zengin]→qalmıy, kïlmiy (Tatarca) sözlerindeki ***ıy, ïy***
kuşat [yemek]→aşïq [yiyelim]

Xod→AD'dan (VII-7) şunlar elde olunur:

xadï [yürü]→ADI [adım at, yürü]
xadït [yürüme]→ADI **ĖT** [yürüme], veya
xodït [yürüme, varma, gitme]→AD **İT** [**impulziv** yürüyüş]
xodatay [kollayıcı, avukat]→ADI**TAY** [adım attırıcı, yol gösterici]
xodba [yürüme, yürüyüş, yol]→AD **ĖBİ** [yürüme terdibi]
xodı [yollar]→AD [yol, yollar]
xodı [yolları]→ADI [yolları]
xodı [yolları]→AD**IN** [yolların]
xodkïy [tez yürüyüşlü]→AD**OIY** [tez yürüyüşlü]
xodok [yaya yürüyücü]→AD-**UO** [yürüyü**cü olarak bilinen**]
xodyaciy (ходячий) [yürü**yebilen**]

9.Rusça ön-ekler ve Türkçe karşılıkları (*prepozitiv* gelişim)
ne znaet→Tatarca *bil**mi**, bil**mïdi**, bil**mït***; Kazakça *bil**meyt***
ne znayu, **ne** znam →Tatarca *bil**mïm***
ne znaeş→Tatarca *bil**mïsiñ***
v xode [varışın**da**, vaktin**de**]
vıxod [çıkış]
vıxodït [çıkma]
oçevïdno [açıkça]→**açık**ça
Türkçede ön-ekler hemen-hemen hiç kullanılmamaktadır. Rusçada ise, bunlar çok kullanılır. Rusçadaki ön-eklerden bazıları şöyle:
ïzxodït [dağıl**ma**, alın**ma**]
otxodïte [**uzak**laşınız]
poxodka [yürüyüş]
prïxodite [gel**iniz**, gir**iniz**]
rasxod [masraf]
vxodïte [gir**iniz**]
vıxod [çık**ma**, çık**ış yolu**; Alm. ***Ausgang***]
vıxodïte [çık**ınız**]
zaxadït [gir**me**]

10.Affikslar [yasağıçlar] (Mirşan 1997, s.33'e bkz)

-a/-ya→Rus. *slış-**a*** [duy-**a** duy-**a**]; Rus. *duma-**ya*** [düşü**e**-düşün**e**] **→**Erken Türkçe ***KËÇE*** [geçer**ken**, geçe**rek**]

-ënn→Rus.*unes**ënn**ıy* [götürül**müş** olan, Alm. *weg**getragen***] **→** Erken Türkçe ***KËLGEN*** [gel**miş**; Alm.***gekommen***] Türkçe ***seven*** [Alm. *lieb**end***]; İng. *brok**en** bottls* [kırıl**mış** şişeler; Alm. *zerbrochene Flasch**en***]

-ïst/-ast→Rus.*kamen**ïstıy* [taşlı]**→**Erken Türkçe ***–SİT*** : AT OÑUÇUN ËTİ**SİT** [Athena] (Protogr. Insch. s.50)

-ot→Rus.kras**ota** [güzellik]**→**Erken Türkçe ***–IT***: ÜÇ BAS**IT** [üç başlık**lı**; Alm. *drei köpf**ig***] (Mirşan 1970, s.75)

-t→Rus. *Slışa**t*** [duy**ma**; Alm. ***zu hören***]; Rus.*nes**tï*** [getir**me**; Alm. *bring**en***]; *stroï**t*** [inşa et**mek**]**→**Proto Türkçe ***–İT***: UQUS ËRİK**İT** [anlayışlı ol**ma**; Alm. ***einsichtsvoll zu sein***] (Mirşan 1973, s.17)

-ya→Rus.*podprıgïva**ya*** [sıçrı**ya**-sıçrı**ya**]; *duma**ya*** [düşün**e**- düşün**e**]; *slışa** [duy**a**-duy**a**]

-ı/-ï→Rus. *Volnı** [dalga**lar**]; *zëmlï** [yer**ler**]; *okna** [pencere**ler**]; *pol**ya*** [kır**lar**]. Bu ekin Erken Türkçedeki karşılığı ***I*** [genellik] olabilir.

11.Rusçada konsonant yutulması (konsonantların söylenmeme hali için, VII-2'ye bkz)

xo**j**denïe [хо**ж**дение, *yürüme*]**→**xodït [ходит, *yürüme*]

Bunu, sah.11'deki formüle göre,

$$xo^{L}+de+n\ddot{i}+ye \rightarrow xo+d\ddot{i}^{t}$$

şeklinde yazar isek, şunu görürüz: ***rijit*** dï çekirdeği ***j***'nin çekirdeğe girmesini önlemekte ve yutulmasına sebeb olmaktadır.

Diğer taraftan, bu değizliğe göre xo^{j} çekirdeğinin ***passiv*** yönünün solda ve ***aktiv*** yönünün sağda olmasına karşılık, $d\ddot{i}^{t}$ şeklinde teşekkül eden çekirdeğin passiv yönü ($^{d}\ddot{i}t$ şeklinde) sağda bulunuyor . Rusçadaki bu hali, yani çekirdeğin aktiv yönünün passivleşmesini, aşağıdaki türemede de gözlemliyebilmekteyiz (VII-3):

$$mo+lo^{\circ}+n\ddot{i}^{k} \rightarrow mlo^{\circ}+n\ddot{i}^{k}.$$

Burda da ***mo*** çekirdeğinin passiv yönünde bulunan ***m*** aktivlenmektedir: *Türkçede bir çekirdeğin passiv ve aktiv yönlerinin türemelerde değişmemesine karşılık, Rusçada böyle bir değişim mümkün o-*

labilmektedir ki, bu da Rusçanın labil bir dil olduğunun kanıtlarından biridir.

Şimdiye kadar gördüklerimizi özetlemek üzere, şu sözleri ele alalım:

raz-de-vatsya [**soy**-un-ma]→**o**-de-vatsya [**giy**-in-me]
ot-krıvat [**aç**-ma]→**za**-krıvat [**kapat**-ma]

Bunlara göre, çok eski Rusçada **raz** "*soyunmak*", **o** "*giyinmek*", **ot** "*açmak*", **za** "*kapatmak*"demektir ki, bu sözler hiçbir dilde yok. Bu sözlerin Türkçe ile ilişkileri olmadığı kadar, bunları biz İngilizce, Almanca gibi Avrupa dillerinde de göremiyoruz.Yani Rusça, Türkçe gibi, yaygın bir dil değil, bir kabilenin yaşadığı sınırlar içinde kalan *iptidaî* bir dildir ve bugünkü zenginliğini Türkçeye borçludur. Nitekim Şîhabetdîn Mercanî şöyle diyor:
Ruslar, esas itibarı ile, bir adada yaşamışlardır, tarlaları yoktur, ekincilik bilmezler; samur, sincap, ağaçsansarı gibi hayvanları avlıyarak ve onların derilerini satarak geçinirler. Seqalîbelere (Oqlara, yani bugünkü Tatarlara) *karşı savaşırlar iken, Seqalîbeler onlardan esir alıp, Bulğarlara, Hazarlara satmışlar.*
Mirşan,K.2007; *At-Oy Tarihi*, s.111

VIII. İngilizce

İngilterede biz, İngilizcenin kökeni olarak, Türkçe yazıtlar görmekteyiz. Bunlardan *Thames Bronz Muskasında*, Türklerin Avrupadaki devletleri olan, *AT İL* ismi de geçiyor:

1. OÑ AN	2. *Rabbanî akın*
2. ÔKİK AQIN	1. *anıdı olan ve*
3 .ËKİL ARILT	3 . *"talih getirici"*
4. OÑ	4. *denen,*
5. OÑ ËSİK ËT	6. *Rabbin AT-İL*
6. ÖK A AT İL	5. *muskası*
7. AQIN İK	7. *akınlara.*
8. ARILT ÖKİN.	8. *Rabbin talih getiricisidir.*

İngilterede Erken-Türkçe olarak en azından 4 yazıt görmekteyiz.
Mirşan,K.2004; *Erken Türklerin Skandinavya Yazıtları*, s.55,63,65,67 (bak:s.30)

Ayrıca, Bayqal-Lena yazıtlarından *ÖZÜ* yazıtındaki ËSİ ËM [benim] sözünün İngilizce *I am*'e karşılık gelmesi v.b. da İngizcede pek çok Türkçe söz olması gerektiğini gösteriyor:

Cet.27. İngilizcedeki Türkçe asıllı sözler

Erk.Türkçe	İngilizce	Erk.Türkçe	İngilizce	Erk.Türkçe	İngilizce
ANT	engagement	ËSİ ËM	I am	Tat. *saw*	save
Tat.*añlaw*	know	ËSİS,ËSİÇ	sense	Tat.*sıtılı*	Sterling
ATI	the	ÏDİ	inductive	söylemek	to *say*
ATI-AT	that	KÖNI	conventional	-SUB	sub-
ATI-ËS	this	QUT	good	TARŞIN	shorten
BADIL	bad	qaz	goose	taş	stone
BÏG, BËG	big	LUQÏDA	looking	TËGRİK	tangent
BUD	bud	NAMAN	name	TİK-Vİ	ver-tical
BÜK	bend	OT	hot	TİP	deep
BRATYA	brotherhood	ÖG AT	God	TÖP	top
çare	**care**	ÖG ËRİG	Greek	WAÇIR	watch
ËD	to **do**	ÖRGÜN	organ	YİR	earth
ËL-ANT	land	PIRAY	free		

Mirşan,K.1996; *Die Spuren des Prototürkischen in verschiedenen Sprachen*, s.14
Mirşan,K.1996; *Bugünkü Avrupa Dillerinde Etrüskçe İzleri*; s.7
Mirşan,K.2002; *The Science of Physics and Astrophysics according to Old Turkish Scholars*; p.6

Bunlar dışında, Çuvaşca *sıltır* sözünü İngilizcede *star* şeklinde görmekteyiz ve *postpozitiv gelişim* alanında da şu misalleri verebiliriz: ÏKİTİ ËTİGMİŞ [ikiye ayrılmış]→ beu**ty;** UYUŞ**UL** →feder**al.**

Zamirler

I [ben]→ Erken Türkçe ***ËSİ*** [ben]: ÖZÜ ËSİS ËD BUĞ BU **ËSİ** ËM [**ben** kendisi (işbu anıt ile) hatırlatılmış olan BUĞ'um]
(Mirşan,K. 1970, *Proto-Türkçe Yazıtlar,* s.67)
that→Erken Türkçe **ATI-AT**; BU ËLİ **ATI-AT** ON UÇ UYUN A [beyi **bulunduğu** halk, On Federal Devletine dahildir; Alm. *dieses hier, das Volk, ist doch die ON'sche Bundesführung*] (Mirşan,1970, s.67)
this→Erken Türkçe **ATI-ËS** [**-nın**]: OĞLI **ATI ËS** OĞUP OĞUR OTI A [(defin) ateşi (halk) evlâdı**nın** şerefi içindir;Alm. *das Feuer ist für die Gelobung **des** [**dieses**] Volkssohnes bestfumt*] (Mirşan 1970, s.68)

Artikeller [harfi tarifler]

the [der,die,das:die (çokluk)]→Erken Türkçe **ATI** [es ist ihm bewußt: d.h.**the**]: ULI **ATI** A ON UWUÑ [**onun** ululu**ğu** ON Mukaddesatına mahsustur: Alm. ***die*** (d.h.*seine*) *Erhabenheit gehört der ON'schen Heiligkeit*] (Mirşan 1970, s.67) .

Kapula
am→Erken Türkçe **ĔM:** ÖZÜ ĔSİS ĔD BUĞ BU ĔSİ **ĔM** [**-im, -um;** Alm. *ich **bin** der Fürst, der sich erinnern liess* (s:58'e bkz)

Affikslar
-al→Erken Türkçe **-IL,-İL:** UYUŞ**IL** ÖGÜZ [Feder**al** Nehir]
-en→Ĕsöñük olarak, *broke**n** bottels* [kırılmış ola**n** şişeler; Alm. *zerbroche**ne** Flaschen*]→gel**en** kişi vb
-ut→Erken Türkçe **-İT:** ÏK**İT** ĔSİTÜ [dual**lik**, yani *evli**lik***] (Protogrekçe **pg 7**), İng. *beau**ty***

IX. Almanca

Sözler
All [kânat, universum]→**AL**QU [univerzum] .
Atta [baba] (Codex Argenteus)→**ATA** [baba] .
biege [bük]→**BÜK** [bük] .
Bruder [birader]→**BRATYA** [biraderlik] .
esse [ye, aşa]→**aşa**
frei [serbest]→**PIRAY** [serbest]: ABI-**PIRAY** [açılma, çözülme, meydana çıkma; hürriyet] (Astraofizik, s.172).
gut [iyi]→**QUT** [emniyet, talih, mükemmellik].
ich sei (veya, **ich bin**) [benim]→**ĔSİ BİN** [**benim**]; **UW-ULUNUZ ĔSİ BİN** [**ben** kutsal ulunuz**um**] (Etrüskler, s.27).
Bohrer [burgu]→**burgu**
Fahren [gitmek, yürümek]→Tatarca **bar**maq [girmek, yürümek]
Ochse [boğa]→**BUQA** [boğa, öküz], Erken Türkçe **BOS** [**bis**on], Latince ***bös*** [öküz].
Ort [mevki]→Erken Türkçe **OYIR** [denilen yer]: **OYIR**IN KĔÇE [denilen yeri geçerek] (At-Oy Tarihi. S.7,8)
paar [çift, eş]→Tatarca **par** [çift], Erken Türkçe **PARIŞQAR** [çift], Türkçe **parça**

sagen[söylemek]→**söylemek.**
Stein [taş]→**taş**
Stern [yıldız]→Çuvaşça **sıltır** [yıldız]
Tante [hala, teyze]→Tat. ***tete, tetey*** [hala]; Rus. *tëtya* [hala, teyze]
tief [derin]→**TİP** [temel, dip]; Tat. ***tïren*** [derin].

Gelişler (cet.3'e bkz)
Baş geliş:
der→Erken Türkçe **ËR** [**er**işme]: TÜRÜK UC A KÜMÜSUG **ËR** [**işbu** madalya sahib**i** Türk lideridir; Alm. ***der*** *Würdenträger ist doch türkischer Führer*] (Mirşan 1970, s.75)
das (eşya için) (İngilizce *that*)→Erken Türkçe **ATI AT** [Alm.*das heißt*]: BU, ËLİ **ATI-AT**, ON UÇ UYUN A [Alm. *dieses hier, **das** Volk, ist doch die ON' sche Bundesführung] .
die (kadın için) [İnglizce *the*]→Erken Türkçe **ATI** [Alm. *seines Namens hin*]: ULI **ATI** A ON UWUÑ [Alm. ***die*** (d.h. *seine*) *Erhabenheit gehört der verehrten QN'schen Heiligkeit] .*
die (çokluk)→Erken Türkçe **AP-AT** [Alm. ***die*** *betreffende Berufung* (das ist *Gott*); *eine höhere Instanz*]: BASINIÑ USUTUL **AP-AT** UQUSUT OY OLUÇUZ [Alm. ***die*** *die Hinrichtung Beglaubigenden* (d.h. ***die*** *Geschworenen*].

İyelik gelişi
des (erkek veya eşya için), **der** (kadın için) →**AT-ËR** [tayin etme] (veya **ATAR**) [Nennung, Bestimmung; Ernennung]: ËSİNİTİLT **AT-ËR** UQUQUNUTULUL [hatıra yazısı, Alm. *das Schreiben **des** Erinnern-Lassens*] (Etrüskler, s.49); OYUNUS ËL **AT-ËR** [ATAR]" [Halkın sesi; Alm. *die Stfume **des** Volkes*] (Etr. s.27)
→**ATI ËS** [ismi **olarak**; Alm. ***des*** *Namens **hin***]: OĞLI **ATI-ËS** [oğlu**nun**; Alm. ***des*** *Sones*]; OĞLI **ATI-ËS** OĞUP" OĞUR OTI A [*dieses Feuer* (d.h. *Leichenverbrennung*) *ist für die Gelobung **des** Volkssohnes bestimmt*] (Mirşan 1970, s.68)
→Erken Türkçe **ËS** [Alm. *Erinnerung, Angehörigkeit, Eigentümer zu sein*]: İKİRİT **ËS** İÇİSİT [*Ermöglichung **des** Beischlafens* (d.h. *die Braut*); oder auch: *Inhaber **der** Zweitheit* (d.h. *die :Braut*)]

İyelik zamirleri

meines, meiner→Erken Türkçe **–IM AT ËS** [Alm. ***meines*** *Rufes hin*]: **ATIM AT ËS** [Alm. ***meines*** *Namens*]→Erken Türkçe **–IM ËS** [Alm. ***meines***]: **ËRİM ËS** UB-URUNUSUMUN [Alm. ***meiner*** *Beerdigung*

Kapuìa

İst→Erken Türkçe **A** [Alm. *ist doch*]: AP-ATIM QARA-ÇUR **A** [Alm. *mein guter Ruf* ***ist*** *QARA ÇUR*] →Erken Türkçe **ËD** [vollgezogen]: UYULUTUĞUÇ UÇ-UÇU **ËD** [Alm. *es* ***ist*** *ein grosser Staat*]

bin,sei→Erken Türkçe **BİN** [**im**]: UW-ULUNUZ ËSİ **BİN** [ich **sei** (od. **bin**) eure heilige Hoheit].

Affikslar

-e→Erken Tü,rkçe **A** [ist doch]: AM **A** [Liebe] (Latince *amȃ*); İNİ ËL-ËRİ **A** [Alm. *Volksfriede*]; ULU ATI **A** [Alm. *seine Erhabenheit*]

-en→Erken Türkçe **–UN:** BU OQ UQUN [Alm. *des Fürsten*]; Uygurca *könülin içre* [Alm. *in seinem Herzen*]; Türkçe *gönlünde.*

–er (çokluk eki; Alm. *Häuser, Bilder* gibi)→Erken Türkçe **ËR** [zu erreichen (die Personen des Stammes)]: OĞLIN **ËR** [die (d.h. *meine*) Söne]; ËLİŞİM **ËR** [meine Landsmänner]

-heit→Erken Türkçe **İT** [leisten]: İKİRİT ËS İÇİSİT [Inhaber der Zweitheit (d.h. *die Braut*)].

X. Fransızca

adulte [(adült) reşit]→Erken Türkçe **ODUQ** [liderlik ederek]

ardeur [(ardör) çaba]→Erken Türkçe **ËRÜ ËR** [gayretlilik] .

boeuf [(böf) öküz]→ Erken Türkçe **BOS** [bizon]

casannier [evcil]→Erken Türkçe **ÖZÜ ON** [talimli] .

ce [(sö) işbu]→Erken Türkçe **OŞ** [işbu, odur] .

chef [şef]→Erken Türkçe **UÇ** [lider]

ciel [(syel) gök, cennet]→Erken Türkçe **ËSİ ËL** [kişi canı]

donnée [(donne) done]→Erken Türkçe **ËS OÑ ËDÜ** [bir şeyi yeniden tertiplemek] .

élite [(elit) seçkinler]→Erken Türkçe **ËL-ËSİS** [seçkinler] .

enceinte [(añseñt) gebe]→Erken Türkçe **ËS-ËSİS** [gebelik]
guenon [(gönoñ) disi maymun]→Erken Türkçe **ÖGÜGÜN** [maymun] .
moi [(mua) ben]→Erken Türkçe **ËM AT** [ben, İngilizce *me*]: **ËM AT** ODUÇ ULU USUNUTUZ [**ben** başbuğ**um**]; **ËM AT** [yetkili]; BUNÇA **ËM ATI** BËGLER [bunca **yetkili** lordlar]
mon, mïen, ma, á moi [benim]→Erken Türkçe **ËM OY** [benim]; **ËMÜY** [aitlilik]: EM UÇ UQUQUYUÇ, **ËM OY** ËLİTİYİZ [benim liderliğim hakkındaki yazı, **benim** halk tarafından defnedilmiş olmamdan dolayıdır] .
nature [(natür) tabiat]→herhalde **ON TUR:** Erk.Türkçe **ONUN** [tabiî]
osé [(oze) cüretli, küstah]→Erken Türkçe **OS-OS** [kızgın, Tat. *osal*]
se háter [(sö :ate) acele ebnek]→Erken Türkçe **ËS ARU AT** [koşmak, koşan at] .
sens [(sañs) his, añlam, idrak]→Erken Türkçe **ËSİS** [manası ayni]

XI.Latince

ab-nuo [reddetme]→Erken Türkçe **ABINĞU** [birinin üstüne yürüme, abınmak]
ac-cēdo [düşmanca yaklaşma]→Erken Türkçe **AQIN** [hücum, akın]
acrōasis[konferans, okuma]→Erken Türkçe **AQIRIWIZ-UTAN** [ünlü şekilde (exclamatory) izah ederek; açıklıyarak]
altus [yüce]→Erken Türkçe **ALTUÇ** [kıral]
ama [sevgi]→Erken Türkçe **AM A** [sevgi]
amātrix [sevgili, oynaş]→Erk. Türkçe **AMRAQ** [sempatik, sevimli]
ambio [istemek, talip olmak]→Erken Türkçe **AMITA** [tendens]
antiquitus [eskiden beri gelmekte olan, eski zamanda]→Erken Türkçe **ANANTIMADI** [çok **eski** zamanda, antik]
atavus [ecdat]→Erken Türkçe **ATA** [ecdat]
atque [ilâveten]→Erken Türkçe **ADAQ** [son değer]
attāctus [temas]→Erken Türkçe **TAQI** [takı]
attribūtiō [attribut]→Erken Türkçe **ATRUQ** [attributiv]
bōs [öküz]→Erken Türkçe **BOS** [bizon]
circulus [daire, muhit]→Erken Türkçe **SOLA** [kapalı hacim]

co-gnōsco [algılamak, tanımak]→Erken Türkçe **KÖGÜZ** [algılama, tanıma]
Diana [Doğum Tanrısı, Ay Tanrısı]→Erken Türkçe **DİYAN** [laser]
dūcō [liderlik etme, çekme]→Erken Türkçe **ODUQ** [liderlik ederek]
ē-gloria [meşhur]→ Erken Türkçe **ANĞARAQ** [parlak]
ē-rigō [erme, yapma]→Erken Türkçe **ĒR** [erme]
genus [cins]→Erken Türkçe **ĒGİN** [cins, çekirdek]
habeō [elde bulundurma, sahip olma]→Erken Türkçe **XA** [bir sistem içinde değişmeden kalma]
momentum [hareket ettirici güç]→Erken Türkçe **OM** [hareket ettiren (omqıran) kuvvet (omaq)]
ōsor [nefret edici]→Erken Türkçe **OS** [şerir, Tat.*osal*]
ovāriō [bir küçük zafer]→Erken Türkçe **ÖVKE** [müşahede olunabilir kalite (miktar)]
pār [çiftlenmiş,, eşit]→Erken Türkçe **PARIŞQAR** [çiftlenmiş, eşit]
sabulum [kaba kum, çakıl]→Erken Türkçe **SWA** [granulasïon]
sata [ekin, bitki dikme]→Erken Tü,rkçe **SAÇ** [tohum saçma, atma]
sē-cedō [gitmek, uzaklaşmak]→Erken Türkçe **ĒS-ARU** [koşma]
sensus [his]→Erken Türkçe **ĒSİS** [his]
suf-fundo [dökerek üsteleme, içine dökme, dökerek ilâve etme]→ Erken Türkçe **SUW** [su]
ululo [uluma]→Erken Türkçe **UL ĒDİS** [uluma]

Hissî ifade kesekçeleri [emotional-expressive-Partikeln] A ve AW
Erken Türkçe hissî ifade kesekçelerinin izi, Latincenin kök teşkil edici art-eklerinde tanımlanabilinmektedir:
(1) şimdiki halin yasalma sözü [Alm. *der Präsensstamm*]; *ēsōñük* olarak, **AM** (kök) + **A** → **am** (kök) + **-a-** → **amā-,**
(2) tamamlanmış halin yasalma sözü [Alm.*der Perfektstamm*], *ēsōñük* olarak, **AMA AW→amā** (kök) + **v** → **amāv-,**
(3) geçmiş zamanın tamamlanmış sıfat-fiili [Alm. *Part.Perf.Pass.*]; *ēsōñük* olarak, **AMA AT US →amā** (kök) + **-tus** → **amatus.**
Ēsōñükler*:** Latince ***ama [sev]; *facile est factu* [Tat. *qıluğa oñay* (kılmıya kolay)]; *pōns fierī coeptus* est [köprü yapımlıya başlanmıştır] (burda **-tus** eki **-mıs** anlamındadır).

Bunlara göre Erken Türkçenin **-A, -W, -Ş/S** karşılığını Latincede **–a, -v/-u, -s** şeklinde görmekteyiz. Ayrıca bu üç halin Kazan Türkçesindeki karşılıkları da Latince ile uyum halinde:
(1) Şimdiki hal, *süyerge* [Alm. *zu lieben*]→amare [ayni mana];
(2) Tamamlanmış hal: *süyüw* [sevme, geliebt zu haben]→amayisse [geliebt zu haben].
(3) Part.Perf.Pass.: *süymiş* [geliebt]→amatus [geliebt]

Şahıs zamirleri
ego [ben]→Erken Türkçe **ÖGÜ** ALTI AT [ben (yani, şerefli olan)]
-met. *Ësöñük olarak,* ego**met** [Alm.*ich meinerseits*]→Erken Türkçe **ËM AT** [ben kendim]: **ËM AT** ODUÇ ULU USUNUTUZ [**ben kendim** zaferlerin ulu şahsiyetiyim] (Etrüskler,1998, s.4o).
tuted > tute [sen]→Erken Türkçe **ATADINIÑ AT** [senin]: AL AT ËDİSİZİTİL UP-UÇUZUS UÇUZ **ATADINIÑ AT** ËLİSİLT ATALIT [namının Tanrıya alınması şerefine erişen, yüce Han-Katı Hanı **senin** halk olarak Tanrıya ulaştırdığın kişidir] (Etr. 1998, s.36)
is [o]→Erken Türkçe **ËSİS** [o (yani, kendisini hatırladığımız kişi)]: ÖCÜC **ËSİS** OQ UQUN [**o** bir Oqdur]
nös [biz]→Erken Türkçe **AÑIYIS** [bizim tarafımızdan]: ËLİT ODUÑ UB-UÇUL USUTUZ **AÑIYIS** ËL ATAR OQ UÇUÑ ËBİL [iletilmek üzere yakılmak sureti ile,Tanrıya *Yüce Lider* halinde **bizim tarafımızdan** uçurukmuş bulunuyor] (Etrüskler 1998, s.90)
vös [siz]→Erken Türkçe **OYUNUS** [fikriniz]: UW-ATANIS ONUNÇ **OYUNUS** ËL ATAR OQ UÇUÑ [mukaddes olarak adanmıya lâyik olmak üzere, halkın **fikrini** kazanan Oq Hanı] (Etrüskçe 1998, s.27)
il [onlar]→Erken Türkçe **ËSİSİS** [hasbıhal, **onlar**]: ËZÜSİÑ IQUSUY AT-ALTI ËSİDİT **ËSİSİS** ËMİNİS [Ëzüs dinine mensup olanları **hasbıhali** (yani, ***onlar*** *Ëzus dinine mensuptur*)] (Etrüskler 1998, s.35)

İyelik zamirleri
meused>meus [benim, benimki olan]→Erken Türkçe **ËM USULT AT** [benim, benimki olan]: ATAÑ OY **ËM USULT AT** [atan olan **benim**] (Etrüskler 1998, s.50)
tuus [senin]→Erken Türkçe **ATILILTIQ US** [söz konusu şahsiyet] (Etrüskler 1998, s.49)

suus [onun]→Erken Türkçe **USUS** [onun]: **USUS** UYUSUÇ [**onun** toplantısıdır] (Etrüskler 1998, s.49,50)

Yardımcı fiil "esse"
İndikativ hali ***sum*** [benim], konyunktiv hali ***sim*** [ben olmalıyım] →Erken Türkçe **ESİ ĒM** [benim] (s.58'e bkz)

Affixlar [yasağıçlar]
Niyet mastarı art-eki [suffixi] ***–ere***; ësöñük olarak, ***legere*** [okuma] →Erken Türkçe **–Ü(W) ĒRE** ; ësöñük olarak, **ESÜW ĒRE** [ideal] (Bolbollar 2010, I, s.10); Tat. **-ırğa**; ësöñük olarak, ***oqırğa*** [okumuya].
-it; ësöñük olarak, *pulchritūdō* [güzellik]→Erken Türkçe **–İT**; ësöñük olarak, İKİT ESİTÜ(W) AT USUN [evlilik] (pg 7)
-n; ësöñük olarak, ***amāns*** [Alm.*liebend*]→ Türkçe **–en**: ***seven***
-nt: ësöñük olarak ***amāntis*** [severek]→Erken Türkçe **–UNUT;** ësöñük olarak, UNUT OÑUT**UNUT** [psula] (Etrüskler 1998, s.43)
-isti; ësöñük olarak, ***amavisti*** [sen sevdin; Alm. *du hast geliebt*] ***sit*** [odur]→Erken Türkçe **–SİT**; ësöñük olarak, İKİRİT ES İÇİ**SİT** [nişanlı kız] (pg 4);UQUÇ ĒLÜTİP ESÜY ĒDİTİL**SİT** [yazı göndererek hatırlamış olma](Etrüskler 1998, s.44)
-is ile yapılan i-deklinasïonunda iyelik teşekkülü; ësöñük olarak, ***animalis*** [canlılar]; *mari-* (kök) [deniz], tekil iyeliği halinde ***maris***→Erken Türkçe ATI-**ĒS** ve **ĒS**; ësöñük olarak, OĞLI ATI-**ĒS** [oğlu**nun**] (Mirşan 1970, s.68) ve İKİRİT **ĒS** [çiftleşme**nin**] (pg 4)

XII. Yunanca

agathos [iyi]→Erken Türkçe **ĒGİTİS** [iyileştirme] (pg 20)
agon [savaş]→Erken Türkçe **ÖGÜÑ** [saygıdeğer] (pg 31,32,33)
andrias [heykel]→ Erken Türkçe **AÑIQIÑ ĒTİRİS** [anıt ediş]: AL ÖTÜSÜÑ AÑIQIÑ ĒTİK AÇUR ĒS [göğe geçiş **anıdını** açma dolayısı ile] (Etrüskler, s.79)
astron [yıldız]→Çuvaşça **sıltır** [yıldız]
boreas [küzey yeli]→Tatarca **boran,** Türkçe **bora**
edo [yemek]→Türkçe **ye**
egon [ben]→Erken Türkçe **ÖGÜÑ** [şerefli olan] (pg 15,32, An.Yaz

2010, s.43)
eidolon [resim]→Erken Türkçe **UQUTULUÑUZ** [tasfir] (pg 22)
eimi [benim]→Erken Türkçe **ËSİ ËM** [benim] (s.58, 65)
eitheos, etheos [delikanlı, oğlan]→Erken Türkçe **ËDİNİS** [yavru] (Bugünkü Avrupa Dillerinde Prototürkçe İzleri, 1997 s.11)
elegos [ağıt]→herhalde Erken Türkçe **ËL ÖKÜS** veya **ËL ÖGÜS**
episteme [bilgi]→herhalde **ËP-ËSİS ËMİTÜ** (Erk.Türkçede **BİLİG**)
epos [söz, konuşma]→Erken Türkçe **ËPPİS** [olmuş olduğundan] (An.Yaz.2006, s.63,64), **ËPPİN** [bulunduğundan] (Mirşan 1970, s.99)
epta [yedi]→ Erken Türkçe **YİTİ** [yedi]
ergon [eser]→herhalde Erken Türkçe **ËR ÖGİN**
eros [sevgi]→**ËRİNİS** [erişme] (Ugarit Yazıtları 130/10)
eu [iyi]→Erken Türkçe **ËDGÜ** [iyi] (Bolbollar 2010, I/s.10,23,24)
genea [nesil]→herhalde Erken Türkçe **ÖGÜN A**
gerüs [bağırış]→Erken Türkçe **ÖGÜRÜT ËSİÑ** [bağırış] (pg 4)
kalaısı [nasılsın?]→Kırğızca **qalaysıñ** [nasılsın?]
kirios [bey, iye]→Erk.Türk.**OQ-ËRÜY** [**beyin** evine dönüşü] (pg.1)
laos [halk]→ herhalde, Erken Türkçe **ËL US** [halk şahsiyeti]
logos [söz, konuşma]→herhalde Erken Türkçe **ËL UQUS**
oikos [ev]→Erken Türkçe **ÜY (UQUS)** ve **ÖG** [ev] (pg.1)
pater [baba]→herhalde **AP-AŢA ËR**
palaios [yaşlı]→herhalde Erken Türkçe **UP-ULU US**
protos [birinci]→herhalde, Erken Türkçe **BİRİTİS** veya **BİR AT ËS**
pyr [ateş]→herhalde Erken Türkçe **UP-UR** [cesedi ateşte yakılmak üzere, mezara konulma]: **UB-URUNUSUMUÑ** [gömülüşümün] (Mirşan 1970, s.99)
selaxos [köpek balığı]→Erken Türkçe **SU AT ANIQIL** (pg 28), herhalde, **SU ËL UQUS** [su halkı]'da denmiş olmalı
sos [sağ]→**herhalde** Erken Türkçe **SAW ËS** [sağ]
sthenos [güç]→Erken Türkçe **ÖÇ ËSİÑİZ** [güç] (pg 25)
thalatta, thalassa [deniz]→ Erken Türkçe **TALUY**[Kore denizi]
thanatos [ölüm]→Erken Türkçe **OTUÑUT** [yakılma] US (Etr.s.27)
Theos [Tanrı]→ Erken Türkçe **ËDİS OÑ** [var edici] (pg 76)
Thoine [ziyafet]→Erken Türkçe **TOYIR TOYIN** [yemek ziyafetini] (Anadolu Yaz.2010, s.57)

tu [sen]<**tune** [sen]→Erken Türkçe **ATIN** [sen]: ONUÑ OQ AT ËS **ATINITIS** [**senin** askerî başarı madalyonun] (pg 16); BU ATANIÑIS **ATIN** [**senin** şu kavramına dayanır] (pb 3)
uranos [gök]→Erken Türkçe **UB-URUNUS** [cesedi yakılmak sureti ile, göğe uçmak üzere ***mezara verilme***] (Proto-Türkçe Yazıtlar 1970,s.99)

Cet.28. Yunanca ve Latince şahıs zamirleri

Şah. Zam.	Protogrek	Yunan	Proto-Latin	Latin
ben	ÖGÜN pg15,32	έγόν	ÖGÜ ËM AT s.64	egomet
sen	ATIN pg15,pb3	τύνη	ATADINIÑ AT ëtr24	tuted > tute
o	ËSİÑ pg7,12,34,	-	ËSİS öcç	is
biz	ËMİS pg3	άμμες	AÑIYIS ëtr69	nōs
siz	ËMİÑ pg21,38	ὔμμες	OYUNUS ëyr50	vōs
onlar	ËSİÑİS ?	σφεῖς	ËSİSİS ëtr46	iï

Not: **ëtr** numaraları ve **öcc,oqş** gibi kısaltmalar için Mirşan,K.1970; *Prototürkçe Yazıtlan* kitabına , **pg** ve **pb** numaraları için Mirşan,K.1973; *Dechiffrierung der protogriechiscchen Inschriften* kitabına bakınız.

Cet.29. Yunanca ve Latince iyelik zamirleri

İy.zam.	Protogrek	Yunan	Protolatin	Latin
benim	ËMİM pg45,52	ἐμή ἐμός ἐμόν	ËM USULT AT ëtr54	meused
senin	ATINITIS pg16	τεός τιός	ATILILTIQ US ëtr54	tuus
onun	ËSİÑİZ pg12	ὅς Homer ἑός	USUS ëtr54	suus
bizim	ËMİS pg62	ἄμμος ἐμμέων	AÑIYIS ëtr72	nosterus
sizin	ËMİÑ pg56	υμμεων ὑμός	UW-ËSİÑİTİZ ëtr50	vesterus
onların	ËSİÑİN g64,117	σφείων	ËL-ËRİM klgti	eōrum

Mirşan,K.1973; *Dechiffrierung der protogriechischen Inschriften*; s.62, 63.

XIII. Retoromanca

Kuoni, M. 1886; *Überreste der romanischen Sprache in den Thälern der Landquart und der Plessur*; Chur; kitabına göre.

asma [Alp barınakları veya köylü evlerindeki basit konstruksïonların iskelesi]→Qırğızca ***asma*** [asılı tutan iskele; ësöñük olarak, ateşte su kaynatmak için kullanılan üçayak]
bûha [keskin (alkalili) su ile yıkama]→Erken Türkçe **YUWU A** [yıkama]

blădără [konuşma, çene çalma]→Tatarca ***bildire*** [bildiriyor] veya ***bidire-bildire*** [bildire-bildire bitiremiyor]
canalja [kötü kadın]→Tatarca ***qanala*** [aybaşı kanaması]
férgga [getirmek, alıp gelmek]→Tatarca ***berirge*** [vurmuya, dövmüye], veya ***cïberirge*** [göndermiye]
gada (çoğulu *gădă*) [dağ ahırları]→Tatarca ***kütüw*** [gütme, sürü]; Rusça ***gurt*** (ayni şey)
glâra [tetkik etmek, adamakıllı bakmak]→Tatarca ***köre*** veya ***köre-köre*** [görerek, göre-göre]
pôrta [kapı, giriş, gitmek]→Tatarca ***barıta*** [vardırıyor]
sâla [otlak]→Tatarca ***sala*** [köy; bırakıyor]; Rusça ***selo*** [köy]; Qırğızca ***talaa*** [step]
sôsa [et suyu]→Erken Türkçe SUUSIÑA [sos verme]; Tatarca ***soslı***
spülsig [güvey]→Etrüskçe USU-UÇULUSUQ [güvey] (ëtr 48)
stâfel [Alp hayvanlarının toplanma ve dinlenme yerleri]→Tatarca ***ast awıl*** [aşağı köy]
sötşgi[yağ]→Tatarca ***süt üsti*** [kaymak]
tatta [çocuğun "baba" yerine kullandığı ilk söz]→Tatarca ***tete*** [hala; Rusça ***tetka***]
çéra[çehre]→Tatarca ***cıray*** [çehre, yüzün aldığı ifade şekli]
çiégga [mutad olmuyan şekilde gitme]→Tatarca ***aşığa*** [acele ediyor]
totş [ahşap parçası]→Türkçe ***tutuşma***
titaliera [nam verme, isim verme]→Erken Türkçe ATIM ËL-TOĞAN TUTTUQ BUN [benim ismim Ël-Toğandır]
widala [gebe kalamıyan inek]→Erken Türkçe UDULA [halâ çiftleşebilecek olan inek] (1996, Bugünkü Av.Dil. Etr.İzl.,s.11)

XIV. Sırpça

bunar [pınar]→Türkçe ***pınar***; Almanca ***Brunnen*** [pınar]
dom [ev]→Kırğızca ***tam*** [duvar; ev; dolu şekli ***tam üy***]; Türkçe ***dam*** [çatı; ev}
haika [tepe]→Kırğızca ***küyük*** [yangın kalıntısı]; Türkçe ***hüyük*** [tepe; tumulus]
kirtinak [köstebek]→Türkçe ***köstebek***; Erken Türkçe **KÖSİ** [sıçan].

Kırğızca ***kirtildek*** [çıtırdatan]
konşi [komşu]→Türkçe ***komşu***; Kırğızca ***goniştaş*** [komşu]
kuça [ev; yığın]→Uygurca, Tatarca ***köçe*** [sokak]; herhalde ***köç-*** [göç-] kökünden türemiş olmalı. Kırğızca ***köçö*** [sıralar arasında bir geçit bırakmış olan ve yüz-yüze duran iki insan sırası; sokak]
silyek [birden iki yaşına kadar olan koyun]→Tatarca ***tişlek*** [dişlek, ısırıcı]
slama [saman]→Türkçe ve Tatarca ***saman***; Rusça ***soloma*** [saman]
syas [ışık]→Rusça ***sïanïyi*** [parlaklık, ışık, aydınlık, parıltı]; Pra-Mısırca ***ISI*** [koruma, saklama]; Tatarca ***ışık*** [koruma,saklama]; Türkçe ***ışık***;
şala [şaka]→Rusça ***şutka*** [şaka]; Qırğızca ***saq*** [beklenmiyen tutum]; Tatarca ***saqqatıw*** [hayret etme, şaşırma]; Türkçe ***şaka***
şator [çadır]→Türkçe ***çadır***; Tatarca ***çatır*** [çadır]
tetka [hala]→Tatarca ***tete*** [hala]; Türkçe ***teyze***; Rusça ***tyetya*** [hala];Alm.***Tante*** [hala]
yedi [ye]→Rusça ***yies*** [ye]; Türkçe ***ye***

XV. Gaelic (Skotça)

Munro,J. *Gaelic Vocobulary and Phrase Book*; GAIRM Publications kitabına göre.

ach'qrus [açlık]→Türkçe ***acıkış***; ***açlık*** Tatarca ***açığıw*** veya ***acığış*** [acıkma]; ***açlıq*** [açlık]. Herhalde ***açgırış***'dan **ach'qrus**
ah'ĕr [İng. *father*]→Erken Türkçe AT ĔR [teninden ayrılarak Tanrıya erişecek olan]
ah'ĕr kélu [kaynata]→ **ah'ér** [baba] **kïliw** (Tatarca) [olarak kabul gören, yani, *baba yerine konulan*]
âĭr'tŭu tüă [küzey], **ghû tüă** [küzey yeli]→Tatarca ***ayrı tuyıw*** [ayırt edilen] **tüă** [küzey]→Tatarca ***tünyaq*** [küzey]
âigl'glŭu [güzellik]→Herhakde AYIĞIL [*expressive*] ÖGÜLİW [güzellik]
ar'ân [ekmek]→Erken Türkçe ARAN [çekirdek]; Qırğızca ***arandaw*** [kuvvetlenme]; Tatarca ***aran*** [kutu, (at ahırı) hücresi]
brâ'ĕr ké'lu [kayın birader]→ **brâ'ĕr** [birader] **kïliw** (Tatarca) [olarak kabul gören, yani, *birader yerine konulan*]
dïu, dïa [Tanrı]→Erken Türkçe ĔDİS OÑ [yoktan var edici], ĔD AT

[Tanrı], **ĕD AÑ** [yoktan var etme]. Herhalde **diu** < **ĕDİW** [var etme]
druim [dam]→Türkçe ***dam*** [çatı, ev]
dÿal'lan [parlıyarak, *lightening*]→Erken Türkçe **DİYAN** [laser].
dÿé [dün]→Türkçe ***dün*** . .
dÿess [güney]→Tatarca ***tüs*** [günortası, öğle] .
gâĭr-u [gülme, *laugh*]→Tatarca ***küldiriw*** [güldürme]
gial [*white*]→Tatarca ***ağal*** [*to becane white*].
glÿên'uv [*child*]→Erken Türkçe **ÖG ËSİÑİL** [*son*];Türkçe ***ogul*** [*son*] .Herhalde **glÿên'uv** < ***ögüliniw*** [*to take pride*].
gnîur [batı]→herhalde ***küniy ur*** [gün sonu];Tatarca ***kün batıs*** [batı].
gnÿél [bulut]→herhalde ***küniy ël*** [gün sakĭni olan bulutlar)] .
gnÿêr [doğu]→herhalde ***küniy ër*** [günün gelişi]; Tatarca ***kün çığıs*** [east].
gnÿêr'ir [*the day after tomorrow*]→herhalde ***küniy ër yır(aq)*** [*after the arrival of the day*].
gÿôp'ak [*dog-fish*]→Türkçe ***köpek*** [*dog*]
gor'om [*blue*]→Tatarca ***kögerim*** [*to be blue*], ***kök*** [*blue*].
gÿüll'an [boy]→Türkçe ***oğlan*** [*boy*] .
îŭsq [*fish*]→Erken Türkçe **SU AT ANIQ** [delphin] .
kllaĭsh'tÿuchq [*hearing*]→ Herhalde **kllaĭsh TUYUQ** [*to hear the* **kllaĭsh**]; Tatarca ***tuyuw*** [*to perceive, to hear*] ***tuymaq*** [*to hear*]; Türkçe ***duyuk*** [*information*] .
kllŭąs'un [*ears*]→ Herhalde **UQULUSUN** [*to hear, ears*]; Erken Türkçe **UQ** [*ears;to conceive*],**UQUSUN** [*conceived as*]
kreq [*rock*]→Tatarca ***qaya*** [*rock*]; Türkçe ***kayraq*** [*flat and wide stone (rock)*].
kÿô [*fog*]→Tatarca ***quyıw*** [*to pour out*] .
llânhv [*hand*]→Tatarca alınıw [*to be taken*]; Çuvaşça ***ala*** [*hand*]; Türkçe ***el*** [*hand*]
mânh'er ché'lu [*mother in law*], bak **"ah'êr ké'lu"** .
mê'èr, mânh'èr [*mother*]→Türkçe ***emdir*** [*give to suck*!], ***emzir*** [*suckle*]; Tatarca ***ĭmiw*** [*to suck*].
ô'r-daq [*thumb*]→Tatarca ***barmaq*** [parmak]
spé'rr [*sky*]→Erken Türkçe **ASPAN, ASQAN** [*sky*]

tah'êr [*father*]→Herhalde ATA ĔR [*father*] ; Erken Türkçe **ATAN ES** [*father*]; bak "**ah'er**".
tal'uv [yer]→Erken Türkçe TALUY [okyanus]; Tatarca ***dala*** [step]; Qırğızca ***talaa*** [step].
toil'uch-us [*pleasure*]→Tatarca ***tuygı*** [his]; Qırğızca ***tuylatış*** [*to make feeling*] ..
trŭih [ayak]→Tatarca ***turıw*** [ayağa kalkma; *to_stand up*] .
trÿo'ïr [binalar]→Erken Türkçe TURĞUR- [inşa etma]; Tatarca ***turıw*** [durma; yani **trÿo**]+Erken Türkçe ĔR [çokluk eki; yani ***–s***]
tshir-mōr [*continent*]→Tatarca ***cïr omır*** [*part of the earth*] .
tuĭh, taih [ev]→herhalde Erk.Türk.**AT ÜYİW** [*the* (AT) *house*].
tüă [küzey]→Tatarca ***tünyaq*** [küzey] .
tÿëng-gu [*tongue*]→Erken Türkçe **TİL OÑĞU** [*in order to make successful the language*].
Tÿess [*heat*]→Erken Türkçe **OT** [*heat, hot*]; **OT ĔS** [*the heat*]
ŭish'kÿu [su]→Tatarca ***yüwiş quyuw*** [*to pour wet*]; karşılaştır: Erken Türkçe **AQILIÇ** [*that what flows*; i.e. ***water***", Lat. ***aqua***].
uĭsh'kÿu [*rain*]→Tatarca ***yüwiş quyuw*** [*to pour wet*]; .
ung klĭuv [*chest*]→Tatarca ***oñ küliw*** [*to be suitable*]
ü'sh [*age*]→Erken Türkçe **YAŞ** [*age*]
üăïgh [*grave*]→Erken Türkçe **ÜRÜÑMİ** [*grave*] ve ÜR [*permanency, the other world*].
üï-um [*clothes*]→Tatarca ***kiyim*** [*clothing,clothes*] .

XVI. Arapça

amud [takviye, direk]→Erken Türkçe **UMUĞ** [*referens*]
atalet →Erken Türkçe **AĞILIQ** [atalet]
'ayş [hayat]→Erken Türkçe **YAŞ** [ilâve zaman, yaş]
battal →Erken Türkçe **BADIL** [geçersiz, kullanılamaz halde]
beka→Erken Türkçe **BAQA** [baki kalma]
beyan→Erken Türkçe **BUYAN** [*manifestasïon, deklarasïon*]
eda [ödema, *performans*]→Erken Türkçe **ĔD** [*artikel*]
his→Erken Türkçe **ĔSİS** [his]
ivaz, awwaze [*Ersatz,Vergütung,Austausch*]→Erken Türkçe ***AWIŞ*** [değiştirme]

kadud [çalışkan]→Erken Türkçe **KÜTİDMİŞ** [kontrollü]
kül [hepsi]→Erken Türkçe **KÜL** [hepsi]; Qazaqça ***bükül*** [hepsi]
quwwe [kuvvet]→Erken Türkçe **QU(W)A** [kuvvet]
setir [koruma]→Erken Türkçe **SETİREK** [korunmuş]
sevk [*dispatch*]→Erken Türkçe **SEVİGLİG** [*dispatched*]
sıdık [realite, doğruluk]→Erken Türkçe **SIDIĞ** [realite, mükemmellik]; Sanskritçe ***siddhi*** [tamamlama, perfeksion, kontrol]
sudur [emenasïon]→Erken Türkçe **SUDUR** [*emenation*]; Sanskritçe ***sutra*** [*discourse*]
şık [alternativ]→Erken Türkçe **ŞI** [yeni bir durum, yeniden bina]; Çince ***sïh*** [prensip]
terk [terk etme]→Erken Türkçe **TERK** [tahakkuk ettirme, teşekkül]
yağız [kızgınlık, hiddet]→Erken Türkçe **YAWIZ** [sert, sağlam, yüksek enerjili; yabanî, acımasız, korkunç]
yaqız [uyanık]→Erken Türkçe **YAĞIZ** [kinetik]
zuhûk [imha edilmiş olma]→Erken Türkçe **YOQ** [yok etme]

XVII. Farsça

alâyiş [*pomp, display, show*]→Erken Türkçe **ALASIZ** [karaktersiz, istisnasız]
alûde [kirletmek, bulaştırmak]→Erken Türkçe **ALQATMIŞ** [relativ]
ân [güzellik]→Erken Türkçe **AN** [anma]
ant [yemin]→Erken Türkçe **ANT** [yemin]
âsa [benzer]→Erken Türkçe **AS** [bağımlı]
asüman [gök]→Erken Türkçe **ASPAN** [gök]
aşam [içme]→Erken Türkçe **AŞ** [yemek]
ateş [ateş]→ Erken Türkçe **ATAS** [ateş]
azade [serbest]→ Erken Türkçe **AZ** [(hakana) bağımlı]
bahadir [kahraman]→Erken Türkçe **BATIR** [kahraman]
baht→ Erken Türkçe **QUT** [baht]
beraber→ Erken Türkçe **BİRGERÜ** [beraber]
birader→ Erken Türkçe **BIRATYA** [biraderlik]
humayun [*royal*]→ Erken Türkçe **UMAMAQ** [konsept]
hun [kan]→ Erken Türkçe **QAN** [kan]
köhne→ Erken Türkçe **KÖNİ** [konvensïonal]

nam→ Erken Türkçe **NAMAN** [meşhur]
sergerde [şef, lider]→Erken Türkçe **SERGÜRÜ** [saygınlık]
sitayiş→ Erken Türkçe **SİTİ** [egemen]
ümit→ Erken Türkçe **UMUĞ** [referens]
Yezdan [Tanrı]→ Erken Türkçe **YAZTIN** [tahaddüs]

XVIII. Sanskritçe

amitābba [parlaklığı ölçülemiyecek derecede olan]→Erken Türkçe **AMITA-ABA** [abınma temayülü gösteren]
amitāyus [hayatın sahibi]→Erken Türkçe **AMITA-AYUSI** [ifade (dönüştürme) temayüllü]
amrta [ölümsüzlük usaresi]→Erken Türkçe **AMITA** [temayül neticesi]
antarāyika [engelli]→ Erken Türkçe **ANTIRNI** [angajman]
ārya [*loyal*]→ Erken Türkçe **ARYA** [tertibat]
ásmi [benim]→ Erken Türkçe **ËSİ ËM** [benim]
asura [can, ruh]→ Erken Türkçe [ilk madde]
bhavāgra [univerzumun en yüksek noktası, varlık sınırı]→ Erken Türkçe **BAWAĞIR** ["ağırlık bağı" anlamında *proton*]
bodhicitta [aydınlanma düşüncesi]→ Erken Türkçe **BODI-ÇİT** [şarj aşırılığı; yani, ïonïzasïon şarjı]
dhvaja [işaret, bayrak]→Erken Türkçe **TUWAÇA** [radyo patlaması]
kārikā [*concise statement in verse of doctrines*]→ Erken Türkçe **QARÏQ** [ansiklopedi]
mahāyāna [büyük tekerlekli (büyük araba)]→ Erken Türkçe **MAXA-YAN** [madde dünyası]
mandala [teşekkül eden benek, leke]→ Erken Türkçe **MANTAL** [düzeltme, kızıla veya maviye kayma]
nāgārjuna [dünyayı aydınlatan dört oğuldan biri]→ Erken Türkçe **NAGARÇUNI** [nukleon]
paramanu [en küçük parça, atom tozu]→ Erken Türkçe **PARAMANU** [polarizasïon]
paramitā [her BODI-SATAW'ın gittiği patikaya ait 6 esas erdem]→ Erken Türkçe **PARAMIT** [polarize orïentasïonlar]

pariskāra [teçhizat, alet-edevat, şahsî eşya]→ Erken Türkçe **PARIŞQAR** [uygun, çift]
sakhāvatī [müsebbib saadet, *causing bliss*]→ Erken Türkçe **SUQAWADI** [(sil-baştan) teşkil edilen cazibe populasïonu]
samādhi [derinleşme]→ Erken Türkçe **SAMADI** [çekirdekleşme]
samsara [değişmeler dünyası, doğumlar dünyası, yeniden doğumlar perïodu]→ Erken Türkçe **SANSAR** [tasrif]
sumeru [her kâinatın merkezini teşkil eden dağ]→ Erken Türkçe **SUMIR TAĞ** [prostetik]
nirvāna [ne yer, ne su, ne ateş, ne hava, ne ölüm, ne doğum bulunmuyan; doğmuyan, olkunmuyan, yaradılmıyan şekilsiz ve hareketsiz UYU-USUQ [vucut idtirahatı)]→ Erken Türkçe **NI-IRWAN** [geriye dönme]
Mirşan,K.1990; *Prototürk Bilginlerine göre **Astrofizik*** kitabına bakınız.

XIX. Erken Türkçe

Türkçenin nasıl bir dil olduğunu afilamak için başvurabileceğimiz çarelerin en önemlisi Türk ağızlarlını ele almaktır.Bu yol ile,"*Türkçe deyimler böyle söylense de olur, böyle söylense de*" tarzında,büyük bir liste elde olunabilinecektir. Bu bakımdan, d.s.1073'de yazılmış olan, Kağşarlı Mahmudun Divanü Lügat-it-Türk'ünden şöyle bir örnek verebiliriz:

Cet.30. Kağşarlı Mahmuta göre, Türkçe ile Oğuzca arasındaki fark

Söz	Türkçe	Oğuzca	Söz	Türkçe	Oğuzca
aldırdı	aldurdı	aldurdı	hançer	bügde	bükte
av	aw	av	ïğde	yiğde	yikte
ben	mën	ben	ılık	yılığ	ılığ
çorba	mün	bün	qayın	qadın	qayın
delik	öt	öd	varan	barğan	baran
deve	tewe	deve	yolcu	yëklin	ëlkin
ev	ew	ev	damak	tamğaq	tamaq
gidecek	barğu	barası	alakarğa	çumğuq	çumuq

Mirşan,K.1994; *Alfabetik Yazı Başlangıcı*, s.93

Kağşarlı Mahmut Türklerin 20 boyu olduğunu söylüyor: Tatar, O-

ğuz, Qırqız, Uyğur, Qıfçaq, Beçenek, Başğırt, Bulğar, Suwar, Basmıl, Yemek, Qay, Yabaqu, Çigil, Toxsı, Yağma, Iğraq, Çaruq, Çomul, Tanğut [<AT-OÑUT], vb.

Cet.31. Bugünkü Türkçe ağızlarından örnekler

Türkçe	*Tatarca*	*Başqırtça*	*Qırğızca*	*Xaqasça*
Altın	Altın	Altın	Altın	Alton [Alt-on]
Beşik	Bişik	Bişik	Bēşik	Pïzik
Çık-	Çıq-	Sığ-	Çıq-	Sıx-
Gül-	Kül-	Kül-	Kül-	Kül-
Ir [şarkı]	Cır	Yır	Ir	Ir
Olsun	Bolsın	Bol*h*ın	Bolsun	Polzın
Vermiş olan	Bïrgen	Bïrgen	Bērgēn	Pïrgen
Yıldız	Yuldız	Yunduz	Cıldız	Çıltıs

Asıl konumuz olan Erken Türkçe alanında ise, şöyle bir karşılaştırma yapabiliriz:

Cet 32. Prototürkçe ile Tatarca ve Türkçe sözlerin karşılaştırılması

Proto-Türkçe	Tatarca	Türkçe	Proto-Türkçe	Tatarca	Türkçe
AĞIR	Avır	Ağır	SŪNÎS	Soğış	Savaş
ALTUN	Altın	Altın	SÜY	Süy	Sev
ANÇA	Ança	Anca	TAMQA	Tamğa	Damga
BĒĞ	Bük	Bey	TĒMÎR	Tïmir	Demir
BĪŠ	Biş	Beş	TENRÎ	Tanrı	Tanrı
ĒMGEK	İmgek	Emek	TĪĞĪN	Tïğın	Değin
İNÎ	İni	İni	TÖRÜ	Töre	Töre
İS	İs	Es	ULUĞ	Ulı	Ulu
KĒL	Kil	Gel	YAD	Yat	Yad
KĪN	Kïn	Gen	YADAĞ	Ceyev	Yayan
KÖK	Kök	Gök	YAPIRĞAQ	Yafraq	Yapraq
KÜMÎS	Kümiş	Gümüş	YASUQ	Yasaq	Yasaq
KÜN	Kün	Gün	YAŞ	Yeş	Yaş
OĞLI	Olı	Oğlu	YĪL	Cïl	Yel
OYUBIZ	Oyıbız	Oyumuz	YĪP	Cip	İp
SOĞAN	Soğan	Soğan	YITÎ	Cïdi	Yedi

Mirşan,K.1992; *Tatarcanın Türk Alfabesi ile karşılaştırılması*, s.7

Konuşma sisteminde Erken Türkçe söz—anadil tarafından verilmiş olan kendine özgü *semantik* ve *formal* ilgi alanında—Erken Türkçenin *assosïatïv* alanında bulunur ve kendine özgü *semantik* ve *formal* uyuşma şekli gösterir. Kıyaslayınız: **BU** ËL [**işbu** halk], ËL **BU** [**das** Volk], ËL **ËDİL** [halk **olma**, ***das*** *Volk* ***zu sein***].

Başlangıçta bağımlılık yan-yana gelme ve ses tonunun basamaklandırılması ile ifade olundu; *ësöñük* olarak, İÇ AW UÇ ÜEW [lider devesi = *develenmenin lidere aitliği*] ki, burda ÜWE AW'dan ÜEW türemiş bulunuyor.

Bu devrede *substantïvler* [varlık hali gösteren isimler] yalnız *casus rectus* [bükülmüyen bağımsız hal] halinde ifade edilmiş bulunuyorlar ve casus'ların [tasrif hallerinin] sentaktik funksionları ilişki belirten şu yardımcı sözler ile dile getirilmiş bulunuyor: BU, UW, OŞ; ÖC, ËS, AT; ËM, ON; ËR, ËL; OÑ, ËÑ; US, UQ; A, AW; *ësöñük* olarak, **BU** ËL OY **A** [halkın **bu** düşüncesi] ve ËL **BU**, ËS **BU**, ËSİD [halkın**ın** ses**ini** dinle; ***höre die*** *Meinung* ***meines*** *Volkes*].

Yardımcı sözlerin *casus rectus* ile birleşmeleri sonucunda ise, ses değişimi yolu ile, bir *substantiv bükülmesi* husule gelmiş bulunuyor, UÇ A→UÇU gibi.

İlişki belirten yardımcı sözler zayıf ifadeli olduklarından, bunlardan belirgin çekim hali *artikelleri* [(söz sınıfını belirten) ËD'ler] ve tasrif hali *suffiksları* [söz funksionlu (yani, yeni bir söz yapan) art-ekler] gelişmiş bulunuyor. *Ësöñük* olarak, *prepozitiv* [isim önü] konumlu *demonstrativ* zamir BU [burdaki, işbu]'dan *post-pozitiv* [isim sonu] konumlu BU artikeli oklunmuş bulunuyor (*ësöñük* olarak, ËL BU) ki, Erken Türkçede *artikellerden*, cins ve sayı şekillerini değil, fakat *kazusları* belirliyen ilgi parçacıkları anlaşılmalıdır. Bunlar ancak *substantivin* kendisi belirleyici karakterde olmadığı, *formal* ve *semantik* olarak funksïon belirtisi (bükülme eki, karakteristik yer) göstermediği, ve diğer ilgi belirtici sözlerin kullanılmıyacağı veya kullanılamıyacağı hallerde kullanılırlar. *Ësöñük* olarak, OQUŞ ËS / UÇUÑ ONIÑ / ËSİS ËS [şeref ON liderine mahsustur] cümlesinde UÇUÑ ONIÑ bükülme yöntemi ile belirgin haldedir. Buna karşılık, OQUŞ ËS'de OQUŞ sözü ËS *artikeli* ile tanımlanmaktadır. Karşılaştır, *domus patris* ***est*** [Lat., *ev babama* ***ait***].

Türk sentaksının temel *phonolojik* birimi *segment*'lerden teşekkül eder. *Segmentler*, final bağlantılar bakımından, *reksional* [***reksion***, iki sözün bağlanma tarzı] cümle azalarıdır ve içerik bakımından cümlenin çerçevelenmiş bir basamağını teşkil ederler. Anlatım konusu olarak, bir *segmentin* öne çıkarılması ile Türkçede anlam hareketleri elde olunabilir. *Ësöñük* olarak, üç *segmentten* teşekkül eden yukarıdaki cümle, üçüncü segmentin öne çıkarılması ile, "*şerefli ON liderinin* ***hatırlanması***" [***die Erinnerung*** *des würdigen ON'schen Führers*] ve üçüncü segmentin ËS artikeli ile *artikulativ* tanımlanması ile "*şerefli ON liderinin* ***hatırlanması dolayısı ile*** [ËSİS ËS]" [***wegen der Erinerung*** (ËSİS ËS) *des würdigen ON'schen Führers* (errichtet)] şeklinde tercüme olunabilir.

İlişki belirten refakat sözleri Erken Türkçede başlangıçta *autosemantika* [kavram sözleri] idiler, "*bey*" [*der Fürst*] anlamındaki BU ve "*isim*" [der Name] anlamındaki AT gibi; ve, ancak bundan sonra *synsemantika* [şekil sözleri] halinde geliştilar,"*burdaki*" [dieser hier] veya "*der, die, das*" anlamındaki BU gibi. *Ësöñük* olarak karşılaştır: ÖZÜ ËSİS ËD BUĞ **BU** ËSİ ËM [*ich bin* ***der*** *Fürst, der sich erinnern liess*]. ve "olarak" [*als*] anlamında AT gibi; *ësöñük* olarak, karşılaştır: QARA **AT** ULU A QULUÑIB [*durch seine erfolgreichen Dienste war er eine Erhabenheit* ***als*** *Gouverneur*].

Refakat sözlerinin az sayıda olmaları dolayısı ile, türlü *kazus*'lar [*die syntaktische Funktionen der Nennwörter*] için ayni bir *artikel* kullanılma durumunda da kalınmış bulunuyor; *ësöñük* olarak, BU ALTIÑ ON UYUL UÇ **BU**, ËL **BU**, ËS **BU** ËSİD [*dieser Bevollmächtigte ist* ***der*** *Führer der ON'schen Föreration, höre* ***die*** *Meinung* ***meines*** *Volkes* (der doppelte Akkusativ)] cümlesinde ËL BU [***das*** *Volk*] semantik olarak "*benim halkım*" şeklinde tercüme olunmalıdır, çünki BU ALTIÑ [ayni zamanda = ben] "*onun*" halkının yetkilisidir ve ayni bir BU *artikeli*, ËS BU şeklinde, tekil düşüm gelişi [*accusativus*] halinde de kullanılmaktadır.Diğer taraftan, bir çok *kazus*'ların bir çok teşekkül şekilleri vardı; *ësöñük* olarak, tekil düşüm gelişinin BU ile (yuk.bkz) ve AP-AT ile ifade olunabilmesi gibi; *ësöñük* olarak, BASINIÑ USUTUL **AP-AT** [baş kesme] ve ALTUN OŞUĞU UÇ **ËS** BËG ËSİS [*durch Seine Majestät* ***der*** *Führer Fürst be-*

*nannt:*eıgentlich UÇ ËS = ***des*** *Führers*] hallerinde olduğu gibi.

Erken dillerin grammatik görünüşlerini tetkik eder iken,söz, söz gurubu (*segment*) ve cümle arasında onların yapı birimleri bakımından büyük farkların hiç de zorunlu olmadığına bilhassa dikkat edilmelidir; *ësöñük* olarak, birinci hecesi ünlenerek söylenen *ulular* (Mirşan 1996, s.32) "onlar ulu" [*sie sind gross*] (*predikat* olarak bir sıfat ile söylenen ifade) ve de üçüncü hecenin ünlenmesi ile "*die Grossen*" (bir *substantiv!*) demektir. Bundan başka, bir sözün *indikator*'larında leksikal ve grammatik anlamların üst-üste binmesi de olanak dışı değildir. *Ësöñük* olarak, Türkçe "ulu" sözündeki *indikator* "***-u***" iyelik gelişi işareti olarak (karşılaştır, ÖDÜS UÇU [***der*** *Führer des Staates*]), ayni zamanda, yöneliş gelişi olarak da (karşılaştır, ÖGÜZ AŞU ËL [*das Volk hinter* ***dem*** *Meer; das Volk jenseits* ***des*** *Meeres*]) hizmet alır ve somutluluğun, *substantiv*'lere özgü olan, genişletilmiş grammatik anlamını (***der*** *Grosse*) de içerir. Türk fiilinin aşağıdaki hallerinde de sayı ve şahıs anlamları tabakalanır: ***ala-mın*** [Tat. ***ben*** *alıyo****rum***]—tekil AMTI [*prezens*] halinin 1.şahsı; ***ala-bız*** [Tat. ***biz*** *alıyo****ruz***]—çoğul AMTI halinin 1.şahsı. İfadenin bu şekli SAB [*prädikat*] halindeki sıfatlarda da baki kalır: *ulu-mın, ulu-bız.*

"-a/-e" *indikatoru* tasrif sisteminde 3. şahsın *sıfır göstergici* olarak önemli rol oynar ki, (1) bu araç ile, konuşma zinciri açısından, bu şeklin grammatik anlamları bağlanırlar (Mirşan,1996; s.33-34); *ësöñük* olarak, Tatarcada ***ala-****mın, ala-sın, ala*, (2) ve bu göstergiç sözün AMTI kökünün aktiv haline biner: ***ala*** veya ***ala-****dı* [*er nimmt*, präsens!], ***ala-****ïdi* [*er nahm*, imperfect (Türkçede *alırdı*→ ALA ËRTİ)], ***ala-****çaq* [*er wird nehmen*, Futurum I von Präsensstamm], ***ala-****sı (yol)* [*bevorstehehender* (Weg), das Partizip Futur Aktiv] ki, bu hal, şahıs işaretleri dışında,Latince ile de bağdaşmaktadır: *amā-t* [*er liebt*], *amā-ba-t* [*er liebte*], *amā-b-i-t* [*er wird lieben*], *amātūrus* [*im Begriff zu lieben*, yani AMA TURUS].

Eğer, söz, AYI [*phrase*] ve cümle arasında fark gözetmez isek, bütün dillerin ana becerisi aülam, ayırdetme ve funksïondur: ËL / BU ËL / BU ËL A, veya ËL / ËLİ / ËLİM. Erken Türkçede cümle, bu üç karşılıklı ilişki momenti ile, 4 söz cinsinden teşekkül eder:

1. *casus indefinitus* [bir ismin eksiz kökü], AT, ĒR, ĒL gibi.
2. *δ verbō* [emir halinde dinamik fiiller], AL,UQ,ĒD,AN,OÑ,UR gibi.
3. A.S. [konuşma aktının *kommunikativ* aitlik sözleri]: (1., 2. ve 3. dereceden en eski zamirler; nispet tesis etmenin *-dır-cümleleri* için statik fiiller), ĒM (1. şahıs), ĒÑ (2. şahıs), ON (3. şahıs) gibi.
4. E.E.P. [*emosïonal expressïv partïkeller*], A ve AW.

Indefïnita, nihayetsiz, bükümsüz olarak, vurgulu bir *mana cümlesi sözü* şeklinde kullanılır ve konuşmacıya—onun etraflı olarak dile getirmek istemediği, veya buna mecbur olmadığı, veya bunu yapamadığı—büyüklüklerin (Lat. *kuantların*) genel veya belirli olmayan ifadeleri için hizmet eder; *ësönük* olarak, bir *elliptik* ifade şeklinde *vokativus indefinitivus* halinde ifade olunmuş bulunan AN [halk tarafından hatırlanan (yani, resim aracılığı ile anlatılmış olan Atina)] (Mirşan 1973, s.56, pg 125).gibi ki, burada ifadenin *relasïona* yalnızcana anlam sözlerinden ve resim halindeki tasfirden *identifike* edilebilmektedir; iyesiz [*subject*, fail] olarak, *vokativus indefinitivus* halinde dile getirilen UW ON [millî mukaddesat beyanı (çünkü konu yazılı halde durmaktadır)] (Mirşan 1970, s.79); *nominativus* [baş geliş] *indefinitivus* ODUZ [zafer] ile ifade olunan ALTUÇUN ODUZ [kralın zaferi] (Mirşan 1970, s.88). Burda iyelik geni [*genetivus*] ALTUÇUN ifade elementine yakın bir münasebette duruyor, çünki, iki *substantivi* bağlıyan, iyelik gelişinin ifade ettiği şey sıfatlı veya "*ait olma*"lı bir ifade ile de açıklanabilir: *kralın zaferi* = *krallık zaferi* = *Krala ait olan zafer*.

Aynı *relasïon* bir *kompozitum* [bir araya getirilmiş söz] ile de ifade olunabilir: ODUZ ALTUÇ [*Königssieg*; vgl. *Vaterliebe, Vaterhaus*] ki, burda mana, dilcil bir belirgenlik olmadan, *implisit* olarak anlaşılabilmektedir; karşılaştır, Yahudice *melach mizraim* [Mısır kralı].

Buna göre, eski zamanlarda söz manası her özel halde kendi kullanılış şekli ile belirlenmiş bulunuyor ki, anadil halinin *reksion*'unda, *subyekt* [cümle konusu] olarak başgelişin [*nominativ*] yerinin grammatik konstruksïonlar ile tek anlamlı olarak belirlenmiş durumda olduğu, bilhassa göz önünde bulundurulmalıdır. Burda onun, yalnız *kazus identifikasïonlarına* ve *flexionlarına* gereksinimi ol-

maması ile kalınmaz, *vokativ* ifadelerde onun "*var olarak bulunmakta olduğu*"da kabul olunabilir: Athena = o Athena(dır). Burda Athena *predikat* halinde bir *substantiv*'dir ki, *ësönük* olarak, Almancada *substantiv* ve sıfata, *kopula* denilen, *bin, bist, ist* vb da ilâve olunur.

Bu bakımdan *vokativ* [seslenme, çağırma ve hitabın *nominal* şekli], tesir etme *fenomeninin dominant* olduğu, *imperativ* ile akrabadır. Ancak, *predikat* olarak bulunabilen *imperativ*'e karşılık, *vokativ subyekt* olarak da bulunabilir: "*Sokrates!*", —"*Sokrates, bana bak ve beni dinle!*", demektir.

Subyekt ve *predikat* arasında bir AZ'lık [madunluk, *subordination*] *relasïonu*, veya "karşılıklı tertip" bulunan ve anadilinde *no*minativ'i *predikativ olarak* içine alma funksionu alışkanlığı bulunan ve, bu yol ile, anlaşılabilmeyi garanti eden Türkçede *nominativ predikat reksïon*'unda kalabilir, *nominativ*'in *identifikasïon*'u *predikat*'a yapışmış olabilir (yani, *nominativ predikat* arkasında, onun bir parçası imiş gibi ifade olunabilir ve mustakil bir söz olarak bulunmaz): ONAY İLİTDİ [es wurde die Einberufung mitgeteilt]; BĔG ĔRTİM [ich war der Fürst] ki, bu aslında BĔG ĔRTİ BUN şeklinde olmalı idi ve, buna göre, *subyekt*'in *inharent* [yapışmış] şeklini göz önünde bulundurmaz isek, tekrar Türk anadilinin *vokativ* ifade şekline geri geliriz: *başlangıçta olan, sonda da benzer hal alır.* Mirşan 1973, *Dechiffrierung der Protogriechischen Inschriften*, s.34.

Subyekt ve *predikat*'ın karşılıklı halde yer almaları, yalnız "baş gelişin fiil aracılığı ile kavranması" şeklinde değil, ayni zamanda, "*nominal predikat*" şeklinde de tecelli edebilir: BU ATIMIZ OMAY BĔG BİZ [bizim bu ismimiz OMAY BĔG'dir] ki,buda BİZ [*wir*] "*-dır*" [*ist*] olarak tercüme edilmelidir. Baş geliş, eğer cümlede *subjekt* funksïonunda bulunuyor ise, *finit* fiil şeklinde mecburî ilâve üst alır: AT-I-M [benim atım = at (subjekt) benimkidir; *das Pferd* (*Subjekt*) *ist meines*].

Türkçede fiil temeli *ā verbō, predikat* olarak, *imperativ* ifadeye dayanır ki, burda *imperativum* daima vurgulu bir anlam sözüdür, ve, *imperativ* dolayısı ile, cümle bir tesir aracı şeklini alır, *ësönük* olarak, ĔR-ĔRİM BU ĔSİD [benim şahsiyetimi bu şekilde duy],

ËM AT ËZİZ ËT [takdis olunmuş ol (resimdeki bu arslan gibi!)] ki, bu hali, grammatik veriler bakımından,AN ËL (s.79) ile kıyaslıyabiliriz

Buna göre, cümlenin esas ifade hacminin yalnızcana *cāsus indefinītus* ve *ā verbō*'dan (s.79) kaynaklandığını ve, sözlerin, ancak cümleler var oldukça, *substantiv*, fiil, ve sıfat olarak ayrıldıklarını görürüz. *Substantiv*, fiil, ve sıfatın birbirinden faklı *anlam* veya *his* ifade etmeleri, onların, konuşur iken var olan bir şeyin tasfirini, bir tesiri, veya bir hissi elde etmek için, türlü anlamlarda alet olduklarını ifade etmez. Onların funksionlarındaki bu fark daha çok cümlenin tümünde, daha açık söyler isek, (*substantiv*, fiil, sıfat halindeki) *predikatta* yatmaktadır: cümle, *imperativ* ifade şekli ile bir tesir aracı haline gelir, *indikativ* fade şekli ile öncelikli olarak bir tasfir aracı haline gelir ve, eğer ifade aracı bir *finitum* ise, bu hal bildiri temeli olur: *ola-yım* [Alm. *ich will (so) werden*], *gel-sin* [Alm. *er soll kommen*] gibi.

Eğer grammatik görünümler yapısının yasallığına genel bir belirlilik verilmek istenir, ve o "*grammatik birimlerin alan yapısı*" olarak isimlendirilir ise, birçok söz sınıflarının (sıfatlar, *partisipler, aoristler* vb) *kualitativ* işaretlerinden uzaklaştıklarını ve başka grammatik alanlar çekirdeğine geçtiklerini görürüz (s.10). *Ësöñük* olarak, (1) *partisipler* fiil ismi (çekimli *finit fiil*) haline yaklaşırlar: karşılaştır, Kazantürkçesinde *nomina agentis* alıwçı [alıcı, *der Abnehmer*]; *partisip prezens aktiv* alıwçı (bala) [almakta olan (çocuk), *abnehmendes (Kind)*]; *verbum finitum* alıwçı, ve çekim fiili alıwçı [o alıcıdır, *er ist der Abnehmer*]. (2) Demonstrativ zamirler şahıs zamirleri haline yaklaşırlar: karşılaştır, BU ON [diğer anlamlarında içinde, her halde, *burda bulunan*; Alm. *dieses hier*] → BUN [-im, Alm.*bin*] → BİN / BIN [Alm. *bin*] → MËN [ben]; ve BU → BÏ [Mançuryacada *ben*], vb. Bu bize, türlü alan yapılarının konuşma parçacıklarının birbirleri ile kesiştiklerini ve, bu şekilde, bir erken-dilin bir sözünden türlü grammatik görünümler okunabileceğini gösterir. Buna göre, ayni bir proto-dilden doğmuş olan, Grekçe, Latince, ve Türkçe grammatik görünümlerin bu dillerin, gramerin *paradig matik* sisteminde, muhakkak surette bir identiklik gösterme zorunluluğunda oldukları beklenmemelidir.

Buna rağmen, ekseriyet ile, bir proto-dilin türlü grammatik görünümlerinde egemen işaretler ortaya çıkar ve, *ësönük* olarak, tarihî Hellencede de Erken Türkçenin tanımlanabilir artıkları yer almaktadır. İlk önce, Protogrekçede (Erken Hellencede) ON [ων] *partisipinin* izi bulunuyor ki, bugünkü Hellencede bu *partisipin* terk olunmuş olduğunu görmekteyiz: *ate xaxourgos* ***on*** → *a di xaxourgos*.

Bu *partisipin* konstruksionu UW ON [mukaddes olarak kabul olunan (yazı veya ifade)] cümlesi ile verilmiş bulunuyor, çünki bur-da, *substantiv* halindeki erken *partisip* ON ile, *cāsus indefinītus* halindeki anlamını (= BUDUN, millet) henüz kaybetmemiş olsa bile, gerçek, sarih, ve, halen önümüzde duran şey dile getirilir,.ve OÑUN OY ËRİS ON [ËRİS ON = erişmekte olan, Alm. *erreichende*] cümlesinde ise, *cāsus indefinītus* ON çın [hakikî] *partisip* işareti haline dönüşür. .

Bugünkü Türkçede kök söz ON'u aşağıdaki Kırğızca sözler-de görebilmekteyiz: ***on*** *nëmnësi onun* [ona ne oluyor, *was ist mit ihm los!*] ki, bunun yerine "***ol*** *nëmnësi onun*" da denebilirdi; ***on****ow-dan këtpëyt këwlërin* [senin sözlerini unutmak olası değil] ki, burda ***on****o-* "hatırlama","düşünce","hatıra" anlamındadır. Karşılaştır, Fin-ce ***on*** veya *hän* ***on***, *se* ***on*** [odur]

Biz *potensïal optativ* parçacığı ***an***'ı AN ile ve ***xen***'i ËKİN ***an***, *bazı hallerde, yerine göre*, (yeni Grekçede) *ne zaman ki*; Alm. *unter Umst-änden, allenfalls*; im Neugrch. *wenn*.

Karşılaştır, Qırğızcada ***an*** *üçün* [bundan ötürü].

AN, *mukaddes olanı, mukaddes hale gelmiş olan gaziyi* (kahramanı) *anımsa, mukaddesatı hatırla*, vb.

Karşılaştır: (ANUM şeklinde yazılan) Sümer-Akat Gök-Tanrısı AN.

xen, Helencede *an* ile *xen* arasındaki anlam farkı belirgin değildir.

ËKİN, olmakta olan.

ile karşılaştırabilirız ve, bu şekilde, bu model parçacıkların anlam farklarını kavrıyabiliriz, ve, ayrıca, Homer'de *an*'ın neden negativ cümlelerde, ve, buna karşılık, *xen*'in neden relativ cümlelerde daha sık görüldüğünü açıklıyabiliriz, çünki ËKİN bir pozitiv ifade oklun durur.

Prototürkçede potansial parçacık AN geleceğe ve zamansıza

yönelir: İKİT ESİTÜ AT ESİÑ AN [*onun karısı daima hatırda kalmalıdır* veya *onun* (ölmüş olanın) *anmakta olduğu karısı*] (pg131).ve, buna karşılık, EKEN bir fiil içteliğinin gerçekleşme olasılığını dile getirir; *ësöñük* olarak, Kazantürkçesinde *ol awrıw **iken*** [*onun hasta olduğu belli oluyor*; *o hasta*].Ayrıca, ***otan*** [ne zaman ki, *als*] AT AN ile, ***os an*** → ***san*** [gibi, *wie*] UQUS AN ile kıyaslanabilir, ve ***mi / mı*** negasïonu Türkçe ***me/ma*** ile uyum gösteriyor. Dilek *optativi* ***os***'ı Protogrekçe (yani, Erken Türkçe) US veya UQUS ile karşılaştırabiliriz, çünki, evrensel kudret US'a [*instans*, vücut] veya UQUS'a [aklı selim] inanan kişinin dileklerinin gerçekleşmiyeceği genel olarak düşünülmez. Bunlar dışında, Kazantürkçesindeki "*-esi,/-asi*"lı *optativi* ve "*-se,/-sa*"lı *konyunktiv* de göz önünde bulundurulmalı.

Erken Türkçe *substantiv*'leri ve *ā verbō*'ları biz YAWALDIRĞU dillerden tanımaktayız. Sözün cümledeki yeri dışında, burada grammatik kategorilar arasındaki farklar çok azdır. İnglizce "*steam boat blows wistle*" cümlesi bu hususta *ësöñük* [misal] olarak ele alınabilir. Burdaki her söz İnglizcede hem *substantiv*, hem de fiil olarak kullanılabilir. Bu cümlede, *subyekt*'in tekil 3. şahıs olması dolayısı ile, *blow*'a bir *–s* eklenmiş olması (bunu Çinliler ve de Erken Türkler yapmazlardı!) AS'in (s.79) (yani, var olma ifadesinin) gerekliliğine işaret eder.

Bir BOLTI'nın [tahakkukun, vakıanın; Alm. *Geschehen*] veya BAR ERTİG'in [mevcutluğun; varlığın; Alm.*Sein*] bir cümle içinde şekillendirilmesi Erken Türkçede, anlamlı sözler (*substantivler* ve *ā verbō* 'lar), aracılığı ile lojik-grammatik yapıda ele alınmış bulunuyor ve A.S.'ler, bu anlam-sözlerine, konuşma aktı için gerekli aitlik semantiğini kommunikativ-grammatik karakterde vermiş ve cümlenin bütün *kommunikasïon prosessini* konuşanın ifade tarzına göre sağlamlaştırmış bulunuyorlar: *ësöñük* [misal] olarak, eğer biz BU EL OY A ÜYÜ EM ESİS cümlesindeki EM'i BU EL'e [işbu halk] nispet eder isek, cümle "*bu halka ait olan hatıra*", ÜY'e nispet edilince ise "*halkın kendi evleri olması hakkındaki düşüncesi*" anlamını alır. Erken Türkçe zamirler ile zamirlerin bugünkü anlamları arasındaki farkın belire-bilmesi için, şu olkunuş göz önünde bulundurulmalıdır: ÖGÜ EÑ [haşmetliniz]→ ÖGÜÑ [ben] → *egon* → *ego* [Yu-

nanca *ben*] ki, burada, aslında "hakkında konuşulanı" ifade eden, 2. tertipten erken zamir ËÑ'den (s.76,79), konuşma atkına göre, konuşanın kendisi ortaya çıkmaktadır.Buna karşılık, ÖGÜ ËM AT → *ego-met* [Latince *ben*] gramer yönünden doğru olarak olkunmuş bulunuyor.

-dır [Alm.-ist]-cümlelerinin kullanılışı, sözü geçen iki klasik dile ve de, Türkçeye kıyas ile, Almancada oldukça faklı bir anlam taşır:, "*Sokrates bir bilgin idi*" cümlesi Almancada "*S. war ein Weiser*", Yunancada "*S. sophòs en*" (*en* = o idi), Latincede "*S. sapiens fuit*", Erken Türkçede "*S. ÖG-OÑ ËRTİ*" (ËRTİ = o idi), Tatarcada "*S. oñğan kişi idi*".

Almancanın bu dil tipinin ana çizgileri Erken Türkçeden kaynaklanmaktadır: ESİÇ AT ÖGÜÑ**ÜZ** [ich **bin** die sinnliche Eigenschaft] (**-ÜZ** = **bin**); ËSİÑ ËSİTİN**İM** [er **ist**] (**-İM** = **ist**); karşılaştır: ËSİ **ËM** [ich ***bin*** → *I* **am**], ËSİ **BİN** [ich **bin**] (**BİN** = *ist*); ËP-**PİN** [*er **ist***] ËS**ÜY** [*es **ist***] UYULUĞUTUÑUÇ UÇ-UÇU **ËD** [**o** bir büyük devlet**tir**] (ËD = *es ist*), AT ÖGÜTÜM **ËSİÑ ËR** [şerefli olan **odur**], **ËSİÑ** ËSİTİNİM [**o**dur], UP-ULIĞI BUY **ËP-BİN** [**ben** büyük bir derebeyi-**yim**], OÑUN **ATIN-ITIS** [başarı **senin** (**ATIN**)'**dir** (**ITIS**)].

Bu *ësöñüklerden* anlıyoruz ki, zamirli ifadeler yalnız A.S.'-lerden değil, *substantivlerden* (*ësöñük* olarak *ËD*) ve *ä verbölardan* (*ësöñük* olarak *ËD*) da yapılmaktadır, çünki A.S.lerin kısıtlı miktarları, daha zengin ve daha incelmiş ifade şekillerini teşkil etmiye yetmemektedir. Erken Türk A.S.'lerinin izlerini biz bugün Kırğızcada gözlemliyebiliyoruz: *aytqan sözü curtqa ëm* [söylediği sözü yurda faydalı], *on* [o; Alm. *dasjenige, jenes*], *ëm tabıw* [(hastalığa karşı) çare bulma], *on nëmnësi onun* [ona ne oluyor?!].

Çerçevemizden dışarı çıkmamak için, burada Sanskritçe *asmï* [ËSİ ËM] sözüne değinmiyeceğiz.

Dördüncü söz cinsi, E.E.P. (manası bulunmuyan saf funksïon sözleri, s.79), Erken Türkçenin özel bir söz varlığı halindedir. Bunlar v*okativ*'lerdir ve, türlü funksïonlu olarak, *segment* belirleyici işlev görürler; *ësöñük* olarak, *partisipium presentis* şeklinde *A* ve, *parizipium preteriti* şeklinde, *AW*

Erken Türkçe E.E.P.lerin [hissî ifade kesekçelerinin] izine.

Latince fiillerin kök teşkil edici *suffixlarında* rastlamaktayız:
• AMTI [şimdiki zaman] kökü, *ësöñük* olarak, AM A → ***am*** [kök] +-*a*- [kök teşkil edici *suffiks*] = ***ama***- (yasalma söz).
• *perfekt* [tamamlanmış] kök; *ësöñük* olarak, AMA AW → **ama** + -v- → ***amav***- (yasalma söz);
•Part. Perf. Pass. [geçmiş zamanın tamamlanmış sıfat-fiili], *ësöñük* olarak, → ***ama*** (kök) + ***-tus*** = ***amatus*** (yasalma söz).

Ayni şekilleri Tatarcada da *verbum infinitum* [şahıs belirtmiyen fiiller] halinde görebilmekteyi:
• AMTI: *sü-yer-ge* [sevme, *zu lieben*], Latince karşılığı *ama-re*,
• ***perfekt*** [tamamlanmış hal], *sü-yüw* [sevmiş olma, *geliebt zu haben*], Latince karşılığı *amav-isse* [sevmiş olma],
• **Part.Perf.Pass.** *süy-miş* [sevmiş, *geliebt*]; karşılaştır: *ama-tus* [sevmiş].

Erken Türkçenin UB-dili [*Ursprache*] cümlelerin *substantivler* ile inşasını tanımaktadır. Cümle unsurları *reksïonal subordïnasïonlardan* olkunur ve *subordïnasïon yapan* cümle unsurları (basit cümleler) birbirlerine daha sonra yapılan *subordïnasïonlar* ile bağlanırlar. Üç türlü cümle unsuru ayırd edilebilir:
• Basit bir cümle şekli olarak, *attributiv* cümle unsuru: UÇUÑ (*substantiv*) ONUÑ (*predikat*) = *o ON liderindir*, veya, *senin ON liderin*,
• Basit emir cümlesı halinde *predikativ* cümle unsuru: OQUŞ (*subyekt*) ËS (zamir) [şerefi an]
• *Attibutiv* ve *predikativ* ifade şekilleri ile, *attibutiv* ve *predikativ* cümle azalarından olkunan, *kompleks* cümle unsuru: OQUŞ ËS UÇUÑ ONUÑ (*subyekt*) ËSİS ËS (*predikat*) [*şerefli ON liderini hatırla*, veya, *şerefli ON lideri ha*tırası].

Erken Türk dili cümle koordinasïonunu (cümle bağlantısı ve cümle sırası) tanımaz, ve cümlede *subordïnasïon* unsuru ayrı bir kısım olkundurmaz, *ësöñük* olarak, İngilizcede *this is the book* (ana cümle kısmı) *that I want* (*subordine* cümle kısmı) cümlesinde olduğu gibi. Ayrıca, cümlelerde mana hareketliliği ve *cönstrűctō ad sēnsum* vardır; *ësöñük* olarak, cümleler, ayni bir yapı ile, hem cümle, hemde AYI [*phrase*] şeklinde anlaşılabilmektedirler (UÇUÑ ONUÑ gibi).

1.0 Vokativ

Çağırma, seslenme ve hitap etmenin *nominal* [itibarî, söylenmiş olan] şekli.

1.1 Vokativus indefinitivus

İndefinita, eksiz, bükümsüz olarak, vurgulu bir anlam sözü şeklinde kullanılır ve konuşmacıya—onun etraflı olarak dile getirmek istemediği, veya buna mecbur olmadığı, veya bunu yapamadığı—*kuantların* genel veya belirli olmuyan ifadeleri için hizmet eder; *ösönük* olarak, *vokativus indefinitivus* ON ile dile getirilen, UW-ON [ON mukaddesatı, veya millî mukaddesat hakkında beyan] ki, bu kavramın daha etraflı olarak tanımlanmasına gerek yoktur ve, buna göre, bir anlam sözü olarak tanımlanabilmektedir; UÇ ÉSİP BUY [bu ifadeyi lider yazdı]; ALTUÇUN ODUZ [kralın zaferi.]

Türkçede *vokativus indefinitivus* baş geliş [*nōminātīvus*]: ***ben*** *bir elma aldım*; ve, genel ve—belirsiz ifade şekli için, *individual* belirsizlik halinde—düşüm gelişi [*accūsātīvus*]: ***bir elma*** *aldım* [*ich habe **einen Apfel** genommen*] ve, *kollektiv* belirsizlik halinde, *elma aldım*, ve de iyelik gelişi [*genetīvus*]: ***bahçe*** *elması* [*der Apfel **des Gartens***] şekillerinde kullanılır.

Genel olarak bilinen ve, buna göre, semantik olarak belirli bir söz olan ON [Erken Türk Milleti] 'dan Türkçede "**-n**" şeklinde bir *obliquus* [temayül, BAĞ] olkunmuş bulunuyor: ONUL ÉT ÉSİNÇİN [ON ittifakı], BUQUQUN (veya BU OQ UQUN) [BUQ'**un**; veya, OQ beyi**nin**]; UYUL BU ONUN [federe ON'**un**].

Ayni hal Türkçede de baki kalmış bulunuyor: *könülün içre*, veya, *gönlünde*. Latincede '***-n***' ile biten sözler, tekil baş geliş halinde, n-ekini atarlar; *ösönük* olarak, *nātiō**n**(is)*, tekil başgeliş halinde *nātiō* ve, buna göre, yukarıdaki konuda Latince Türkçe ile ilişkilidir.

1.2 Vokativus praesentis

1.21 *artikel* A [-ya. Alm.*ist doch*] ile:

AP-ATIM QARA ÇUR A [namım Qara Çur **ya**]; TÜRÜK UÇ A KÜMÜSÜG ÉR [madalya taşıyan Türük lideri **ya**].

Karşılaştır, Latincede "**-e**" ile biten vokativ: *amīc**e*** [sevgili dostum], ve a-tasrifinin *vokativ* olark söylenen tekil baş geliş sözleri: *fābul**a*** [tarih, Alm. *die Geschichte*].

Kazan Türkçesinde de—Latince AMA AT → *am**a**-t* [o seviyor] karşılığında—ïndïkatïv praesēns *süy**e*** [o sevi**yor**]; ve, kök şekli **1.1**'e göre, Kazan Türkçesindeki *süy* [sev] ile, kök şekli **1.21**'e göre, Latincedeki imperativ şekil *am**a*** [sev] yakın bir ilişki halindeler.

1.22 *artikel* **–I A** ile

OĞLI ATI ĒS OĞUP OĞUR OT**I A** [bu defin ateşi halk-evlâdını methüsena **etmek içindir**;Alm.*dieses Feuer der Beerdigung ist für die Gelobung des Volkssohnes **bestimmt***]; QARA AT UL**I A** QULUÑUB [yaptığı hizmetler ile valilik unvanını ul**u etti**; Alm. *mit seinen Diensten **ist er eine** Erhabenheit als Gouverneur **gewesen***]; İNİ ĒL ĒR**İ A** [o sulhsever halk asker**i ya**; veya (biraz değişik şekli ile), Alm. ***seine** Persönlichkeit **sichert** den Volksfriede*].

Karşılaştır, Yunanca çoğul baş geliş *cor**ai*** ve Latincede çoğul baş geliş halinde erken dil sözçıkışı *fabul**ai*** [tarihler], *tenebr**ae*** [karanlık, Alm. *die Finsterniss*].

1.23 *artikel* **ATI A** ile

ULI AT**I A** ON UWUÑ [ON kutsallığında ulu nam; veya, (biraz değişik olarak) Alm. ***seine** Erhabenheit **gehört** der ON'schen Heiligkeit*]

1.3 vokativus perfectus

1.31 *artikel* **AW** ile

ON ÖZÜ ĒSİD **AW** ĒL URUB [ON denen halk tarafından gömüldü;Almanca. *durch das ON **genannte** Volk begraben*]; İÇ **AW** [sahip bulunduğu] (ÜE yazıtı); (ALT) **AW** ĒS [(selâhiyet)**li**si] (ON notası); O-NUZ UYUN **AW** [bizim ON devletimiz; Alm. *unsere ON'sche Vereini**gung***].

1.32 ***suffiks* –W** ile

UÇ ÜE**W** [uçluk deve**sidir**; Alm. *des Führers Kamel**ung***]; OĞI**W** OŞ ĒSİZ BU OŞ [ögülüşümüz şu şekilde olmuştur; Alm. *wir wurdwn wie folgt **gelobt***].

1.33 ***suffiks* –WI** ile

ÊS OĞIWI [anımsatış; Alm. *die Gelobung*]; ÊSİD ÊSÜ(W)Ü [anması].
1.34 *artikel* AWA ile
ALTMIŞ YASIM **AWA** [altmış yaşımda].

2.0 Baş geliş [nominativus]

Gramer *subyektini* ifade eder..

2.1 nominativus indefinitivus (bak 1.1)

Türkçede baş gelişin cümle konusu [*subyekt*] olarak yeri tek anlamlı olarak yer almış durumdadır. O, cümle ifadesinde, *var olarak* kabul edilmiş durumdadır ve, buna göre, diğer *kazus-identifikasïonlarına* ve *flexïonlarına* ihtiyaç göstermez. *Subjekt* ve *praedikat* arasında bir *subordinasïon relasïonu veya karşılıklı tertip* bulunduğundan, baş geliş *praedikat reksïonu* altında kalır ve baş gelişin *identifikasïonu praedikata inhere* olur: *o bize geldi, ben evden geldim, o gelir,* ONAY İLİTDİ [celp iletildi], QUTLUĞ İÇİGİSİ BIN [QUTLUĞ mensubuyum], BU ATIMIZ OMAY BÊG BIZ [bizim bu namımız OMAY BÊG'dir], Buna göre, bu *kazusa* "*praedikativ olarak kapsanan baş geliş*" demek daha da uygun olurdu; ancak, *praedikattaki identifikasïon affiks ve –suffikslarının* indirgenmiş veya tamamile atılmış (*synkoplar*') olmaları hallerinde de, başgeliş kavramı, bunlara rağmen, *praedikata inhere* olmaktadır.

Baş gelişin *praedikativ* olarak kapsanması şeklindeki funksïon alışkanlığı, Türkçeye erken dilce verilmiş olduğu ve, bundan dolayı, anlaşma temin ettiği için, baş geliş de, *praedikat* arkasında, onun bir kısmı olarak, ifade olunabilmekte ve ayrı bir söz olarak bulunmuyabilmektedir: BÊS QIRQ ÊR YAŞ ÊRTİM [35^{inci} hayat yaşında idim], *Vok.ind.* (1.1) ve *nom.ind.*(2.1) arasındaki fark, birincisinin "*vokativ*" ve sonuncusunun "*praedikativ*" olarak kavranacağıdır.

2.2 kuvvetli ünlemli tasfirler için, demonstrativ artikel BU ile

Praepozitiv orunlu [mevkili] *demonstrativ zamir* BU [burdaki, işbu], *postpozitiv orunlu artikel* BU'ya, kuvetli ünlemli *demonstrativum* halinde gelişti: ÖZÜ ÊSİS ÊD BUĞ BU ÊSİ ÊM [kendisini anmakta olduğunuz bey benim; veya, (tercümesi biraz değişik olarak) Alm. *ich bin der Fürst, der sich erinnern liess*], BU ALTIÑ ON-UYUL UÇ

BU [bu yetkilin ON-Federal Milletinin lideridir; Alm. *dieser hier, der Bevollmächtigte, ist **der** Führer der ON'schen Föderation*].

2.3 Aktiv tasfirler için *appozitiv artikel* ATI AT ile:

Artikel seçimi anlatılan olayın veya şeyin tasfir şeklini belirler. **ATU AT** *substantivli* bir baş gelişin (*ësönük* olarak, *kapula* "i"li ËL**İ**'nin) (özgün cümle azası halindeki) *praedikativ attributunda* cümle uzvu olay taşıyıcısının etkisi olarak ifade olunur, konu anlatıcının *manifestasïonu* olarak kavranır: BU, ËLİ **ATI AT**, ON UÇ UYUN A [Beyi bulunduğu halk On-Federasïonuna dahil ya; Alm. *dieses hier, **das** Volk, ist doch die ON'sche Bundesführung*].

2.4 ALP [*possessiv*] tasfirler için, nispet-*artikeli* **–I AT** *ile*

Attribut **–I AT** ile cümle uzvu "*iyelik nispeti*" haline getirilir; uzaktan bakıldığında ise, tasfir uzaklaşmış ve perspektiv haldedir: OT**I AT** UR ASIÑ [ateşte yakılma ziyafeti; Alm. ***das** verbrennend Begrabungsmahl*], İT**İ AT** ËSİTİT OQUÑ [iti nam yaparak duyulan Oq milleti; (veya, diğer bir ifade şekli ile) Alm. *die volkische Instanz, "**der** impuls" benannt*], ËR AT BU OĞ**U AT** ËSİZ [asker olarak şerefli bir nama sahibiz; veya (diğer bir tercüme şekli ile) Alm. *als die Persönlichkeit **die** Würde habend*],. Karşılaştır, Latincede **"ad"** *praepozisïonu*: *Urbs **ad** Tiberim sita* [Tiber**deki** şehir].

2.5 praedikativ tasfirler için kalite artikeli AT ile

Praedikativ attribut AT ile cümle uzvu bir durum taşıyıcısının esaslı bir kısmı olarak kavranır, konu *içdelik* [münderacat] olarak ifade olunur:UP-UYULUNUW **AT**, ODUÇUZ **AT**, AP-ATIZ (Etrüskler 1998, s. 41) [Millî ordu generalleriyız; Alm. *wir sind **die** Generale **der** nationalen Vereinigung*], ËL **AT** OÑUNUT [halk başarısı; Alm. ***der** Volkserfolg*], ËM **AT** ODUÇ ULU USUNUTUZ [sahib-i generallik yüce makamı: veya, (diğer bir tercüme şekli ile) Alm. ***der** Besitzer ist die grosse Instanz der Siege*], OĞ ON **AT** UW İT ËD-ËD (Mirşan 2006, s. 20) [kişi kozmos**taki** kutsal impulsudur kreasïonun]; ËSİÇ AT ÖGÜÑÜZ (Mirşan 1973, s.20) [kok**u**; Alm. ***der** Geruchsdasein*].

Karşılaştır, Latince *prepozisïon **ad*** [**için**, Alm. ***zu***]: ***ad** agendum nati sumus* [biz faal olmak **için** doğmuş bulunuyoruz; Alm. ***zur** Tätigkeit sind wir geboren*].

2.6 "*cāsūs oblīquī* [diğer cümle kısımlarına bağımlı kazus]" halinde. fiil *artikeli* ile

Diğer afilamları yanında, *praedikat* bir şeyin veya şahsın *subjekt*'e olan nispetini gösterir: OQUŞ ĒS UÇUÑ ONUÑ ĒSİS ĒS [*şeref* (*subyekt*) *ON liderine* (şahıs) *aittir* (*praedikat*) veya (diğer bir tercüme şekli ile) *öğüşlü lideri olan* (şahıs) *ON milletini* (*subjekt*) *hatırla* (*ptaedikat*);]. Buna göre, *praedikat,* belirli bir hacimde, *subjekt*'in sentaktik funksïon işaretini de taşır. Diğer taraftan, bir fiil *cāsūs oblīquī* halindeki bir *substantiv* tarafından da belirlenebilir ve, bu şekilde, aksïon şeklini açıklandırabilir: BUW-ONUNA ĒSİZ A [ON beyini (*substantiv*) yadederiz (fiil)].

Bunlara göre, *prepozitiv artikelli verbal-nominativin* teşekkülü için gerekli bütün şartlar verilmiş durumdadır ve, cümlenin funksïon ve şekline göre, kendisine sağlam bir yer ve sağlam bir imkân tahsis edilmiş bulunulmaktadır: **ĒS** OĞUWI [yadettiren (bu anıt), veya (diğer bir tercüme şekli ile) Alm. ***die*** *Würdigung*], **ĒS** Ē-SİS [hatırası; veya (diğer bir tercüme şekli ile) Alm.***die*** *Anerkennung*].

2.7 elde etme *artikeli* **ĒR** ile,

ēsöñük olarak, KÜMÜSÜG **ĒR** [ferman verilen (er); Alm. ***der*** *Würdenträger*];

2.8 düşünme artikeli **OY** ile.

ēsöñük olarak , ĒB-ĒS **OY** [yazı; Alm. ***die*** *Schrift*]

3.0 **Düşüm gelişi [akkusativ]**

Akkusativ [*casus accusativus*, iddiaya mahsus hal] durumundaki bir *nomen* [ad, isim] ancak TUDMAQ [objekt, mef'ul] olabilir. Düşüm gelişi verbal olayın genliğini, doğrultusunu veya hacmini dile getirir, yapılanı (baş geliş ise yapılıp duranı, olup duranı), yönelmiş hareketi; *subjekt* eyleminin doğrudan-doğruya tesir alanında bulunan şahıs veya şeyi belirler, cümlede belirtilen eylem ile neye tesir edildiğini açıklar. Baş geliş TUDMAQ'ı, maddî veya ideal olan, gayret edilecek veya elde edilmiş olan afilamlarını verebilir.

3.1 kuvvetli ünlemli tasfirler için , *demonstrativ artikel* BU ile

ĒL **BU**, ĒS **BU**, ĒS ĒD [(1) *halkımın* (iyelik gelişi) *isteklerini* (düşüm

gelişi) *kabul et* veya (2) *halkımın* (iyelik gelişi) *isteklerine* (yöneliş gelişi) *itaat et*]. Karşılaştır, Latincede **i**-tasrifinin *ablativ-çokluk* hali: *pāstoribus* [çobanlar (düşüm gelişi); Alm. *die Hirten*] ve *separativ* halde *ablativ* (çıkış gelişli) *ab* prepozisïonu: *pecuniam petere ab amico* [arkadaştan (çıkış gelişi) para isteme; Alm. *den Freund um Geld bitten*].

3.2 aktiv tasfirler için, appozitiv artikel AP-AT ile.

BASINIÑ USUTUL AP-AT UQUSUT OY OLUÇUZ [baş kesme kararını (düşüm gelişi) onaylıyanlar (yani, *jüri*); Alm. *die Geschworenen, die Hinrichtung beglaubigen*]. Karşılaştır, Latincede şahıs zamiri *ego*'nun [ben] eklenmiş olan *–met* ile kuvvetlendirilmesi: *proximus sum ego-met* (→ ÖGÜ ĒM AT) *mihī*, ve *indikativ imperfektum* halinde şimdiki zaman kökünün aktiv tasrifi: *amabat* [Alm. *er liebte*] → AMA AP-AT.

3.3 ALP [possessiv] tasfirler için, nispet artikeli *–I ATI* ile

OĞLI ATI QAR-ÇUR [QAR-ÇUR onun evlâdıdır (düşüm gelişi)]; karşılaştır, *obliquus* kök **-un** ile Türkçede: (OĞLI ATI yerine) *oğlumun* (iyelik gelişi) *adı* ve **o/a**-tasrifinin ïyelik gelişi eki **–ı** ile Latincede: *servī* [kölenin (iyelik gelişi)] ve *rogāre pānem* [eski (anadil) anlamı, *ekmeğe uzanma*:Alm.*nach dem Brote hin langen* (Objektsakkusativ); modern anlamı, *ekmeği* (düşüm gelişi) *isteme*].

3.4 praedikativ tasfirler işçin kualitativ obliquī kök –Ñ- ile

UÇ-UÇUÑUZ (düşüm gelişi) ANIZIZIÑ (SAB) [devletlini (düşüm gelişi) anışın]; ÖKÜÇ ÖKÜÑ (düşüm gelişi) TUTTUQ SİZİME AWRILIWIM [Al-lahın himayesine evrilir iken, bunun için gerekli keder merasimi yapıldı]. Karşılaştır, Latince: *Lūcius beātam vītam* (iç obje akkuza-tivi) *vīxit* (SAB) [Lucius mes'ut bir hayat yaşadı].

3.5 bir zamirin bitaraf hali ile münderecat(İşdelik) akkuzativi

OS-ODUYUNUTUZ [**işbu** (zamir) orduyuz (düşüm gelişi)]; Karşılaştır, Latince: *id gaudēre* [**bu** (zamir) hususta sevinme; Alm. *sich über dieses freuen*].

4.0 İyelik gelişi [genetivus] (partitiv nispet ve aitlik gösterir)

4.1 kuvvetli ünlemli tasfirler için demonstrativ artikel BU ile genetivus subiectivus

Attributive genetivus subiectivus fiile subjekt olan şeyin genetividir, ve bir şey olkunduran şahıs veya şeyi gösterir: ËL **BU**, ËS BU, ËSİD [halkın (iyelik gelişi) oyunu işid].

4.2 aktiv tasfirler için appozitiv artikel ATI-ËS ile *genetivus subiectivus*

OĞLI **ATI-ËS** OĞUP, OĞUR OTI A [bu defin (veya mezar) ateşi (halk) evlâdının ("ALP geliş" de denilen, iyelik gelişi) met'hü-senasına tahsis edilmiştir; Alm. *dieses Feuer ist für die Gelobung **des** Volkssohnes bestimmt*]. Karşılaştır, Latincede i-tasrifi (OĞLI ATI-ËS gibi): tekil iyelik gelişi *mari-* (kök)'den, *mari**s***. Ayrıca *pater familia**s*** [*familia **ATI-ËS***], *mater familia**s***, ve *amatu**s*** [*ama **ATI-ËS***].

4.3 pozessiv tasfirler için *–IM (AT) ËS* nispet artikeli ile *genetivus subiectivus*

ATIM **AT ËS** UB-UÇUZUS OTULUÇ OZUÇUÇUÑ [namımın (iyelik gelişi) Yüce Tanrıya, ateşte yakılma sureti ile, geçişi]; ËRİM **ËS** UB-URUNUSU**MUÑ** [benim (nispet artikeli) gömülüşü**mün**]. Karşılaştır, Latince: *amīcus meus* [be**nim** (iyelik zamiri, *meus*) arkadaşım].

4.4 praedikativ tasfirler için, kualitativ artikel ËS ile genetivus subiectivus

ONUL ËT ËSİÇİN **ËS** UÇ OQUŞ ËL [ON milleti halinde teşekkül etme hatırası lideri**nin** (iyelik gelişi),öğüşlü halkı]; ËSİBİZ-**ËS** UÇULUSU [bize **tabi** krallık]; ALTUN OŞIĞI UÇ **ËS** BËG ËSİS [selâhiyet-i devleti liderlik tarafından *bey* olarak adamış]; BUQUQUN ONÇ **ËS** ÜE, İÇ AW UÇ ÜEW [beyine bu şekilde hatıra edilmek üzere kayaya resmedilen deve onun sahip olduğu liderlik (iyelik gelişi) devesidir].

4.5 aktiv tasfirler işin, appozitiv artikel ATI-ËR→ATAR ile genetivus obiectivus

Attributiv *genetivus obiectivus* öyle bir şey genetiğidir ki, o, fiil yanında, *akkuzativ* halde durabilecek ve, kendisine bir muamele veya duyu yönelmiş olan, şahıs veya şeyi ifade edecektir: ËSİNİTİLİT **ATAR** UQUQUNUTULUL [Alm. *das Schreiben **des** Erinnernlassens* (genetivus) = *er schreibt das Erinnernlassen* (akkuzativ)]; OYUNUS ËL **ATAR** [halkın (*genetivus*) sesi]. Karşılaştır, Latince Akk.Sg. *fabulam*'a karşılık Gen.Pl. *fābulārum*.

4.6 ALP [*possessive*] tasfirler için, nispet artikeli ËRİ [-M, -Ñ, A]

ile genetīvus obiectīvus.

İNİ ËL-**ËRİ A,** QARA BARS A [QARA BARS ***des*** (*genetīvus*) *Volksfriedens = da* QARA BARS ***das*** *Volksfriede* ***zugesichert hat***]; QIZ KËLEN ËL-**ËRİM** BÜKMEDİM [***meiner*** *Schwiegertochter* (*genetīvus*) *bin ich ehrerbietig*]; ËR-**ËRİM**ÇÜN [*wegen* ***meiner*** *Persönlichkeit*]; ÖKÜ ËR-**ËRİN** → ÖKÜ**RÜRÜÑ** [***der*** *Trauererrnden*]. Karşılaştır, Latince: *mātr**is** amo**rem*** [*die Liebe zur Mutter*]; *pote**ram*** [*ich konnte*]; ve *ama**rem*** [*ich würde lieben*].

4.7 praedikativ tasfirler için ËR artikeli ile genetīvus obiectīvus

BUQ OĞUS **ËR** AT [say**ın** bey]; ÖKÜŞ **ËR** BÜKMEDİM [yas tutanlara saygılı**yım**]; BİR-BİRTİĞİME SËKİZ **ËR** ËRDİM [yalnız başıma 8 kişi değerinde **idim**]; TÜRÜK UC A KÜMÜSÜG **ËR** [Türk lideri olduğundan, ölünce gümüş eşya ile gömülmüş bulunuyor]. Karşılaştır, Latincede → *am**er*** [*möge ich geliebt werden*], *ama**or*** [ich werde geliebt].

4.8 İzafet terkibi teşkil eden (yani, praedikat halinde ve bir attributiv nötrlü) obliquus kök Ñ ile genetīvus possessīvus

Genetīvus possessīvus iye gösterir: ONUL ËT ËSİNÇİN ËS UÇUÑ OQUŞ ËL [ON Federasïonunu gerçekleştirmiş olan lider**in** şerefli halk**ı**]. Karşılaştır, Latince *hī agrī amnēs sunt Sabīno**rum*** [bu tarlaların hepsi Sabinler**in** malıdır] ki, burada **esse**'li (Erken Türkçede ËS) *genetiv* atributiv olarak bağımlıdır. Ayrıca bak, Tatarcada *kişi**niñ** qol**ı***

ËL-ËL**İÑ** [halk-halk**ın**]; TÜRÜK BUDUNU**Ñ** İLİN-TÖRÜSİ**N** [Türk Halkın**ın** anayasasın**ı**]; UB-UÇULU**Ñ** ËSİNİT [Majestelerin**in** hatırlanması]; OP-OY ORUNUÇUSU**Ñ** [rey makamı]; UP-UÇULU**Ñ**USUN [Majeste**n**].

Karşılaştır, Latince → *Rōmānī **agros*** (akk.pl.) *Sabīnō**rum*** (gen.pl.) *vāstant* [Romalılar Sabinler**in** tarlalarını harab ettiler].

5.0 Yöneliş Gelişi [*dativ*]

Casus dativus [aslında, vermiye yönelik hal], uzakta bulunan şeylerin hali, başvurma hali, hadisenin veya bulunulan durumun ait olduğu doğrultu olarak meydana çıkar, kendisine bir şey ilâve olunacak, verilecek veya alınacak şeyi ve de muamelenin hizmet ettiği gayeyi gösterir.

5.1 kuvvetli ünlemli tasfirler için, demonstrativ artikel *BU* ile
UB-OZ **BU** AŞA ËKİNÇ [Tanrıya aşacaktır].
5.2 tranzitiv fiiller halinde dativ
5.21 *Aktiv tasfirler için, appositiv artikel A ile. Datīvus subjectīvus Datīvus subjectīvus*, ifadeye subjekt olabilen, şey datividir: AT OSIN A (subjekt) ON OSIN **A** (dativ), ULI ATI A ON UWUÑ [bu ON'**daki** bu taltif, onu ON mukaddesatında yüceltti]; TÜRÜK UC **A** KÜMÜSÜG ËR [Türk liderliğine nişan ile taltif edilmiş bulunuyor = nişan ile taltif edilmiş bulunması dolayısı ile Türk lideridir],
5.22 Possessiv tasfirler için, nispet artikeli *-A* ile *Datīvus subiectīvus*
5.221 kim? sorusuna cevap→ SİZİME AWRILIWIM [Allaha evrilir iken]; BUÑ **A** [buna]; Karşılaştır, Latince *quīn-e* → *quīn* [neden hayır?, niçin hayır?] ve, Tatarcada *buña mı?*
5.222 ne zaman? sorusuna cevap → BİR OTUZ YAŞAMAW**A** [21 yaşında];
5.223 nereye? sorusuna cevap → ËL-ËSİS OT OZUĞU**MA** ËRDİB [el (halk) tarafından ateşte yakılma yerime eriştirilip]. Karşılaştır, Latince, **nereye?** Sorusuna cevap veren *doğrultu akkuzativi*: *Gāius Flōrentiam proficīscetur* [Gāius Floransaya seyahat edecek].
5.224 niçin? Sorusuna cevap→ BUÑA, YAĞIQA KİRTİM [buna, yakılmıya girdim]. Karşılaştır, Latince gösterici partikel *–ce*: *ecce* [bak hele]; ve *huiusce, hīsce* gibi teşekküller.
5.3 *datīvus obiectīvus* şeklinde, intransitiv fiiller dativi
5.31 *aktiv tasfirler için, appozitiv artikel ËSİ-ËL ile*
OSUQ ÖCÜM ÜN ËSİTİL ÖKÜK **İSİL** (<ËSİ-ËL) [devletteki yetkilerim ünlü olduğundan, şeref **ile** anılıyorum]. Karşılaştır, Latince *studēre litteris* [kendisini ilme gayretli olarak hasretmek].
5.32 *possessiv tasfirler için nispet artikeli –I (-u) ËL ile*
ÖGÜZ AŞU ËL [deniz ötesi (deniz aşa) halk].Karşılaştır, Latince *parcere hosti* [duşmana koruma temin etme]; yani, dativin *attributiv nötri* ve fiilin *praedikativ flexïoni –I* ile *dativus cum a* verbo: ÖGÜZ AŞU [deniz ötesi]
5.4 çift halde kualitativ obliquuskök *–Ñ* ile dativus possessivus
Dativus possessivus, kendisi için bir şey bulunan, bir şeyi olan, bir

şeye sahip olan şahıs veya şeyi ifade eder: OQUŞ ÈS, UÇUÑ ONIÑ È-SİS-ÈS [*şeref ON liderine aittir*]; UB-UÇULUÑ USUNUTUÑ OY ÈRİTİLT ÈT ÈRİTİLTİPİÇ [*liderin Tanrıya geçme ümidinin tahakkuk etmesi için*].

6.0 *ÈSİS* konstruksïonu

"*Añlamlı olarak algılama*"yı ifade eden **ÈSİS** fiilinin—*praedikativ* olarak kullanılmak sureti ile—bir substantiv (artikelli veya artikelsiz) haline getirilmesi yolu ile, birçok fiiller ve objeler birbirleri ile bağlantılı hale getirilebilir ve, buna göre, ÈSİS konstruksïonlu aza cümleye, üst cümle (esas cümle veya yüksek dereceden yan cümle) ile, türlü funksïonal ve semantik uyum olanakları verilebilir:

SİZİM **ÈSİS** KİTEM ÖKÜB [*Tanrıma gitmeyi* (doğrultu akkuzativi) *arzuluyarak* veya *Tanrıma* (dativ) *gidebilmem için*]. Karşılaştır, Latincede *accūsatīvus cum īnfīnītīvō → Tribūnus suōs fugere vidēbat* ki, burda *suōs* [*onun, onunkiler*], funksïonal ve semantik olarak, ÈSİS ile akrabadır, ve *vidēbat*, (1) obje akkuzativi *suōs*; (2) objekt mastarı olmak üzere, iki obje ile bağlantılıdır, ve ayrıca karşılaştır, geçerli fiilin passive konması halinde, *a.c.i.*dan *nominātīvus cum īnfīnītīvō* teşekkül edebilecektir.

ÈL **ÈSİS** OT OZUĞUMA ÈRDİB OĞLI BUN [*halkımın, ateş aracılığı ile öbür dünyaya geçeceğim yere götürdüğü oğluyum*]; ÈR-AT BU, OĞU AT **ÈSİS** [*er olarak şerefli bir nama sahibiz* veya *er olduğum için şeref ile anılmaktayım*].

7.0 Sosiativ instrumentalis

7.1 Suffix *–B* ile esas sosiativus

Esas *sosiativus* refakat ifadesi için kullanılır: QARA AT ULI A QULUÑUB [*halka yaptığı hizmet ile valilik unvanını ulu etti*]; ÖKÜB ÈZİSİÑİS [*mersiye ile tevaf*]. Karşılaştır, Latince: *imperātor omnibus cōpiās hostēs secūtus est* [*başkumandan bütün birlikleri ile düşmanı takip etti*].

ON ÖZÜ ÈSİD AW ÈL URUB [*ON denen halk tarafından gömülmüş bulunuyor*]; ÖKÜÇ ÈZİÑİZ ÖKÜB, ÖKÜK AÑIDIÑ UDUQ [*ke-*

derli tevaf mersiyesi ***ile*** *anılan mukaddes anıt*].

7.2 LAÑ artikeli ile *ablātīvus modī*

ablātīvus modī, bir şeyin *nasıl* (*ne ile*) husule gelmiş olduğu, tarz ve usulü ifade eder: UZANTQIN ANTIZIN ARĞUYIB OY **LAÑ** [*yüce imanımın saflığı* ***saiki ile***].

7.3 ablātīvus quālitātis

bir şahıs veya şeye bağımlı, ona beraberce refakat eden özelliği dile getirir.

7.31 AT artikeli ile

QARA **AT** ULI A QULUÑUB [*halka yaptığı hizmet ile valilik unvanını ulu etti*]; BUĞ **AT** ËSİGİT ËSİÑ ["bey" **olarak** anılan şahsiyet]; ËR **AT** BU [şahsiyet **olarak**]. Karşılaştır, Latince: ***erat*** [o **idi**] (< ËR-AT) ve *genetīvus quālitātis* "*Dumnorix māgnae inter Gallōs auctōritātis erat*" [*Dumnorix, Galliler arasında büyük bir itibare* ***sahipti***]; *Classis* ***erat*** [*..dan teşekkül ediyordu, sayılıyordu*] *quīngentārum nāvius.*

7.32 ËM AT artikeli ile

AT-ATA **ËMİT** UB-UÇULUÑ ËSİNİT ATAWUYUNUYUÑ [(1) *ATA namına* ***sahip*** *yüce devletlini hatırlamana matuf* veya (2) *liderin AT-ATA olarak atanması*]→ AT-ATA **ËMİT** [*Koşma Devletler prezidenti*].

XXI. Erken Türkçe söz ve cümleler için ündegiç

ALTMIŞ YA'3IM AWA (Mirşan,1970, S.69} 88
ALTUÇUN ODUZ (Mirşan, 1970,S.88) 79,86
ALTUN OŞUĞI UÇ ËS BËG ËSİS (Mirşan 1970,S.68} 77,92
AN EL (Mirşan, 1973,S.56,pg l25) 79.81
AP-ATIM QARA ÇUR A (Mirşan, 1970,S.67) 86
AT-ATA ËMİT UB-UÇULUÑ ËSİNİT ATAWUYUNUI'UN (Mirşan 1970, S.92) 96 .
ATIM AT ËS UB-UÇUUZUS OTULUÇ OZUÇUÇ (Mirşan, 1970,S.94) 92
AT ÖGÜTÜM ËSİÑ ËR (Mirşan 1973,S.62) 84
AT URUĞ (Mirşan 2008, s.20,29), 8
AW ES (Mirşan 1970, s.65), 87
BASINIÑ USUIUL AP-AT UQUSUD OY OLUÇUZ (Mirşan 1970,S.84), 91
BËG ËRTİM (Mirşan 1970,S.69) 80
BES QIRQ ER-YAŞ ËRTİM (Mjrşan 1970,S.69), 88
BIR-BIRTİGİME SËKİZ ER-ËERDİM (Mirşan 1970,S.73), 93

BU ALTIÑ ON-UYUL UÇ BU, ËL BU, ËS BU ËSİD (Mirşan 1970, 65),77,89
BU, ËLİ ATI-AT ON UÇ UYUN A (Mirşan 1970, s.67-68), 89
BU ALTIÑ ON UYUL UÇ BU, ËL BU, ËS BU ËSİD (Mirş. 1970,s.65), 77, 88
BU ATIMIZ OMAY BËK BİZ (Mjrşan 1970, s.72), 80,88
BU, ËLİ ATI-AT, ON UÇ UYUN A (Mirşan 1970, s.67-68),
BU ËL OY A ÜYÜ ËM ËSİS (Mirşan 1970, s.65), 76,83,
BUĞ AT ËSİGİT ËSİÑ (Mirşan 1970, s.75), 96
BUQ OĞUS ËR AT (Mirşan 1970, s.65), 93
BUÑA, YAĞIQA KİRTİM (Mirşan 1970, s.59), 94
BU OQ-UQUN [BUQUQUN] ONÇ ËS ÜE, İÇ AW UÇ ÜEW (Mirşan 1970, s.65), 22, 92
BUW ONUNA ËSİZ A (Mirşan 1970, s.67), 90
ËB-ËS OY (Mirşan 1970, s.20), 90
ËL AT OÑUNUT (Mirşan 1970, s.86), 89
ËL BU, ËS BU ËSİD (Mirşan 1970, s.65), 77,92
ËL ËSİS OT OZUĞUMA ËRDİB OĞLI BUN (Mirşan 1970, s.75), 94,95
ËLÜ ËS AT (Mirşan 1994, s.37), 8
ËM AT ËZİZ ËT (Mirşan 1970, s.53), 81
ËM AT ODUÇ ULU USUNUTUZ (Mirşan 1970, s.81), 89
ËPPİN (<ËP-BİN) (Mirşan 1970, s.79), 84
ËR AT BU, OĞU AT ËSİZ, ËR-ËRİM BU ËSİD (Mir.1970, s.68), 80,95, 96
ËR-ËRİM BU ËSİD (Mirşan 1970, s.68), 80
ËR-ËRİMÇÜN (Mirşan 1970, s.72), 93
ËRİM ËS UB-URUNUSUMUÑ (Mirşan 1970, s.99), 92
ËSİ BIN (Mirşan 1970, s.88),(Mirşan 1998, s.27), 8,84
ËSİBİZ ËS UÇULUSU (Mirşan 1970, s.90), 92
ËSİÇ AT ÖGÜÑÜZ (Mirşan 1970, s.20), 84,89
ËSİD ËSİ(W)Ü (Mirşan 1970, s.67), 88
ËSİ ËM (Mirşan 1970, s.67), 84
ËSİÑ ËSİTİNİM (Mirşan 1973, s.62,70), 84
ËSİNİTİLİT ATAR UQUQUNUTULUL (Mirşan 1970, s.90), 92
ËSİS ËS (Mirşan 1970, s.65), 77,90
ËS OĞIWI (Mirşan 1970, s.67), 88,90
ËSÜY (Mirşan 1970, s.25), 84
-I- (Mirşan 1970, s.90), 87,89,91,94
İÇ AW, UÇ ÜEW (Mirşan 1970, s.65), 76,92
İKİT ËSİTÜ AT ËSİÑ AN (Mirşan 1970, s.56(, 83
İNİ ËL-ËRİ A, QARA BARS A (Mirşan 1970, s.67), 87,93
İTİ AT ËSİTİT OQUÑ (Mirşan 1970, s.75), 89
QARA AT ULI A QULUÑUB (Mirşan 1970, s.67), 77,87,95,96
QIZ KËLEN ËL-ËRİM BÜKMEDİM (Mirşan 1970, s.71), 93
QUTLUĞ İÇİGİSİ BUN (veya BIN) (Mirşan 1970, s.72), 88

KÜMÜSÜG ËR (Mirşan 1970, s.75), 90
LAÑ (Mirşan 1970, s.99), 96
OĞ, ON AT, UW İT, ËD-ËD (Mirşan 2006; s.20), 23,89
OĞLI ATI ËS OĞUP OĞUR OTI A (Mirşan 1970, s.68), 87,92
OĞLI ATI QAR-ÇUR (Mirşan 1970, s.66), 91
OĞUW OŞ ËSİZ BU OŞ (Mirşan 1970, s.68(, 87
OQUŞ ËS UÇUÑ-ONUÑ ËSİS ËS (Mirşan 1970, s.65), 76,85,90,95
ONAY İLİTDİ (Mirşan 1970, s.71), 80,88
ON ÖZÜ ËSİD AW ËL URUB (Mirşan 1970, s.67), 87,95
ONUL ËT ËSİNÇİN ËS UÇ OQUŞ ËL (Mirşan 1970, s.65), 86,92,93
OÑUN ATINITIS (Mirşan 1970, s.23), 84
OÑUN OY ËRİS ON (Mirşan 1973, s.52), 82
ONUZ UYUN AW (Mirşan 1970, s.65), 87
OS ODUYUNUTUZ (Mirşan 1970, s.81), 91
OSUQ ÖCÜM ÜN ËSİTİL ÖKÜK ËSİL (Mirşan 1970, s.69), 94
OŞ-OŞUZ (Mirşan 1970, s.65),
OTU AT UR ASIÑ (Mirşan 1970, s.88), 89
OYUNUS ËL ATAR (Mirşan 1970, s.88), 92
ÖC UÇU ÖGÜZ AŞU ËL, BU ALTIÑ ON UYUL UÇ BU, ËL BU, ËS BU, ËSİD (Mirşan 1970, s.65), 23,76,90
ÖDÜS UÇU (Mirşan 1970, s.65), 78
ÖGÜ ËM AT (Mirşan 1973, s.62), 84
ÖGÜ ËÑ > ÖGÜÑ (Mirşan 1973, s.40), 83
ÖKÜB ËZİSİÑİZ (Mirşan 1970, s.81), 95
ÖKÜÇ ËZİÑİZ ÖKÜB, ÖKÜÇ AÑIDIÑ UDUQ (Mirşan 1970, s.94), 95
ÖKÜÇ ÖKÜÑ TUTTUQ, SİZİMË AWRILIWIM (Mirşan 1970, s.69), 91
ÖKÜRÜRÜÑ (Mirşan 1970, s.67), 93
ÖKÜŞ ËR BÜKMEDİM (Mirşan 1970, s.71), 93
ÖZÜ ËSİS ËD BUĞ BU ËSİ ËM (Mirşan 1970, s.67), 77,88
SİZİM ËSİS KİTEM ÖKÜB (Mirşan 1970, s.74-75), 95
TÜRÜK UC A KÜMÜSÜG ËR (Mirşan 1970, s.75), 86,93
UB-UÇULUÑ USUNUTUÑ OY ËRİTİLT ËT ËRİTİLTİPİÇ (Mirşan 1970, s.90), 95
UÇ ISIP BUY (Mirşan 1970, s.65), 86
UÇ-UÇUÑUZ ANIZIZIÑ (Mirşan 1970, s.94), 91
ULI ATI A ON UWUÑ (Mirşan 1970, s.67), 87
UP-ULIĞI BUY ËPPİN (Mirşan 1970, s.99), 84
UW-ON (Mirşan 1970, s.79), 24,79,82,86
UYUL BU ONUN (Mirşan 1970, s.65), 86
UYULUĞUTUÑUÇ UÇ-UÇU ËD (Mirşan 1970, s.79), 84
UZANTQIN ANTIZIN ARĞUYUB OY LAÑ (Mirşan 1970, s.99), 96

Bütün belgelerimizi ortaya koyduktan sonra, şimdi de sorumuza yeniden dönelim: Türklerin atalarına ne oldu?

İlk önce şunu belirtelim: Türkçe kökenli sözler Skotçada 49, Yunancada 48, Rusçada 44, İnglizcede 38, Latincede 37, Sanskritçede 22, Arapçada 21, Farsçada 21, Retoromancada 19,. Almancada 18, Fransızcada 17, Sırpçada 12 (s.53-74). Bu dillerin çoğunun gramer yöntemleri de Erken Türkçeye befiziyor; hatta, Yunanca ve Latincedeki şahıs zamirleri Türkçe asıllı (s.67).

Elbette, dillerdeki bu befizerlik Erken Türkçeye (XIX, XX ye bakınız) dayanıyor ve ona mahsus. Fakat Erken Türkçede bulunan şeyler bugünkü dillerden bazılarında bir türlü, diğerlerinde ise başka türlü. Bu hal bugünkü Türk lehçeleri için de geçerli. *Ësönük* olarak, *Etrüskçe* UQUT [yazı, *Etr., s.27*], USUÇUN USUZUÇ [kişi, *Etr. s.50*], OQUQUPULT [alfabe, *Etr. s.61*] ve *Proto-Grekçe* İÇÜY UQUZUÑ [içki, *pg.1*}, İKİÇÜW ETİLİÑİZ [çiftleşme, *pg.2*], İKİTÜÜS URUÑUZ [evlendirme hakimi, *pg.4*], AT ERİÇ [süvari, *pg.9*], OÑURUÇSIÑIZ [öğretmen, *pg.11*], OÑUQSUÑUZ [tedavi, *pg.20*] ; *Erken Türkçe* ÜE [deve] (Mirşan 1994, s.38), OĞ [kişi] (Mirşan 1994, s.39), US [yüce kat] (Mirşan 1994, s.44), İT [impuls] (Mirşan 1994, s.46) gibi sözler bugünkü Türkçe ağızlarda yok.

Bu alanda önem ile durabileceğimiz husus, her dilin kendine özgü kaideler (söz ve cümle çeşitleri) geliştirmiş olmasıdır. Bunu biz, söz çeşitleri kadar, dillerin cümle yapılarında da müşahede edebilmekteyiz:

Cet.33. Dillerin cümle yapıları

Poz.	1	2	3	4	5
Türkçe	neden	siz	böyle	kılıyor-	sunuz
Tatarca	nïğe	siz	bulay	qıla-	sız
Rusça	poçemu	vı	tak	dela-	ete
	1	3	4	2	5
Uygurca	nïmïşqı	mundaq	qılı-	si- [=siz]	le [=ler]
	1	2	4	3	
İnglizce	why	you	do	so	

	1	4	5	2	3
Almanca	warum	tu-	en	Sie	so
Poz.	**1**	**2**	**3**		
Türkçe	bil	mi	yorum		
Tatatca	bil	mī	min		
Uygurca	bil	mey	me		
	2	**1**	**3**		
Rusça	ne	zna	yu		
	3	2	1		
İnglizce	I	dont	know		
	3	1	2		
Almanca	ich	weiβ	nict		

Böyle olmak'la beraber, ve pek çok dillerdeki sözlerin Türkçe kökenli olmalarına rağmen, bugünkü Avrupa dillerinde, içinde Türkçenin bulunmadığı, bir beraberlik de gözlemliye-bilmekteyiz:

İnglizce **kitchen** [mutfak] → *Almanca* **Küche** [mutfak] → *Rusça* **Kuxnâ** [**кухня**, *mutfak*];

Latince **unus, duo, trēs [tria]** ve **decem** [bir, iki, üç ve on] → *Rusça* **odïn, dva, trï** ve **desât** [bir,iki,üç ve on;], → *İnglizce* **one, two, three,** ve **ten** → Almanca **ein, zwei, drei** ve **zehn**..

Kitchen ile *Küche*'yi; ve de *unus* ile *odin* vs'yi telif edebilmek için, bir aracıya ihtiyaç var, = *Erken Türkçe.* Yani, bu Avrupa serileri Etrüsklerin (Erken Türklerin) İtalyaya yerleşmiş olmalarından kaynaklanmış olmalı. Nitekim, Erken Türkçe söz olkundurma yolu ile de, Avrupa dillerine mahsus seriler teşkil edebilmekteyiz;

ĖB ĖT → *Rusça* **bıt** [olmak]→ *İngilizce* **to be** [olmak] → *Almanca* **be**- [fiil ön eki] (***be****wässern* = sulamak).

SÜT ĖM-ATIN → SÜT ĖMİTİN [süt özü, süt benliği] → *Rusça* **sme**- **tan**(a) [krema].

Bu gibi ön kabullere gerek kalmadan da, *ësönükler* vermemiz mümkün olabiliyor:

UR AT, URUS [savaş, *Mirşan2008, III/s.9; II/15*] → *İtalyanca* guerra [Latince *bellum,* savaş]; *Almanca* Krieg [savaş]; *İnglizce*

war [savaş] → *Rusça* **в**ойна [*voyna*, "savaş"];

ATI-AT (s 58,89,97) → *İnglizce* **that** [ordaki] → *Rusça* **tot** [orda] → *Latince* **id** [o] ve *Latince* **idem** [söz konusu olan şey].

Beş → *Yunanca* **π**έντε [beş] → Farsça ***penç*** [beş] → *Rusça* ***пять*** [*pât*, beş] → *Almanca* ***fünf*** [beş] → İnglizce ***five*** [beş].

Bu seriler, Erken Türkçenin tesir alanının genişliğine de işaret ediyor.

Cet.33 ile dillerin cümle yapılarını karşılaştırmış bulunuyoruz. Bu karşılaştırmamızı söz yapıları alanına da teşmil etmek ister isek, evvelemirde, şunu görürüz:

C et.34. Söz sesleri..

1. *Türkçede* ***o,u,ë,ı*** ünlerinin karşıtı ***ö,ü,ï,i*** şeklindedir. Ayrıca, ***ñ,ğ, c,ç*** var, ***h*** yok; ***j,v,f*** Erken Türkçede yok (cet.2).
2. *Rusçada* ***ı,ï,x,ц*** var, fakat ***ö,ü,i,ñ,w,h,ğ,c*** yok.
3. *İnglizcede*, kısaca, ***ë*** [yani, ***a***], ***ï,y,w,h,z*** var, ***ö,ü,ı,i,ñ,x,ğ,q*** yok.
4. *Almancada,* ***ö,ü,ï,h*** var, fakat ***ë,ı,i,y,ñ,w,x,j,ğ,q,c*** yok ve ***z*** *Rusça* ***ц*** [*ts*] gibi.

Bu dillerdeki bir çok diğer özellikleri kitabımızın pek çok yerinde belirtmiş bulunmaktayız (*ündegiçe* bakınız).

Türkçenin ana seslerinden olan ***ı*** sesini biz ancak *Rusçada* (bir *Slav* dilinde) görebilmekteyiz. Bu ses *Türkçede mekân* gösterir: ***I*** = *mekân, bir şeyin içinde bulunduğu bütün; genel.*

Ësöñük olarak, I-BAR AQIN USUDIMIZ [akın hücumu (genel akın) ile egemenlik kurduk] (BOLBOLLAR II, s.2). *Rusça* ***vı*** [siz] sözünde de böyle bir "genellik" anlamı var.

-ım ekindeki –***ı***- = "o" ve –***m*** = "ĖM" anlamındadır. Buna göre, ***geldim*** [gelen kişi benim] sözündeki vurgulu –***im***'de "***ben***" anlamı gizlidir. Bu anlamı ayrı olarak vurgulamak ister isek "***ben*** geldim" dememiz gerekir.

Ayni şekilde, ***atalarımız*** sözünde ***biz*** anlamı da vardır.Bundan dolayı, ilk önce, grammatik bir vurgu ile söylenen bu anlam üzerinde duralım.

Bizim atalarımız, der isek, cümledeki –***mız*** eki, bir sentaks

kaidesi olarak, yerini korur, ve anlamını, kuvvetli bir vurgu ile söylenmek üzere, "***bizim***" prepozitivine aktarır. Cümle başındaki bu kuvvetli vurguyu biz, "*Türkçenin temel yapısı*" olarak, *Türkçe* sözlerde de görmekteyiz: TÜR-ÖK [Rab Türü, Rabbanî Türk] → **Türk**.

Bu sözde TÜR *prepozitiv* olarak yer almakta ve kuvvetli bir vurgu ile söylenmektedir. Bu deyimi biz, TÜRÜK anlamında kullanılmış olan, aşağıdaki cümlede de görmekteyiz:

TÜRGİ AYIRĞUN KÖL [*Türk* **türlerini** ayıran göl (yani, Hazar Denizi)] (BOLBOLLAR I, s.30).

Dillerin oluşumunda şu yöntemler sözkonusudur:

Cet.35. Dillerin oluşum yöntemleri (Mirşan 1966; *Türk Metriği*)

1.*Bitişik söz* oluşturma: QARA ÇUR (Mirşan 1970;s.67) → QAR-ÇUR; güzel ïdi →.güzeldi (Mirşan 1966; s.32-33).
2.*Birleşik söz* oluşturma: QIZ KELEN ĖL-ĖRİM [kız olarak gelen yabancılarım] (Mirşan 1970, s.71) → Qız *kelinlerim* → kelinlerim [gelinlerim].Yani, ĖL-ĖR → ***-ler.*** *Almancada* **ÖG-AT** sözü ***Gott*** [Allah] ve ĖL-ANT sözü ***Land*** [memleket, arazi] (s.8), şeklini almış olmalı (Mirşan 1966; s.32-33).
3.Vokal yutma: KÖKMEKİG → *Tatarca* kïyik [geyik]; QATIN ATAM → *Tatarca*, qayın atam → qâynatam (Mirşan 1970, s.45,47); ĖLÜ ĖS AT [ehlî at] (Mirşam1994;s.37)→ *Rusça* **loşat** [at].*Türkçede* çok nadir olan bu olkunuşu *Rusçada* sık-sık görebilmekteyiz (s.51-54)
4.Vokal değiştirme: ÖGÜN → *Yunanca* egon [ben] (s.67); ĖSİ ĖM → eïmï [*Yunanca*, benim] (s.66).
5.Konsonant yutma: LAÑ [ile] (Mirşan 1994, s.73) → **la** [ile]. SUB → su. *Türkçede* seyrek olan bu hali, *Rusçada* daha sık görebiliyoruz (s.52'ye bakınız).
6.Konsonant değiştirme: SUB → SUW [su]; ĖRTİ → ïdi; AWRILTIM → AYRILDIM; YAS → YAS; KÜMÜS → gümüş; QANQA → *Tatarca* xanğa [hana]; ĖLTİ → elçi (Mirşan 1970, s.45,46,47); *Tatarca* yılğa [nehir] → *Rusça* Volga [İdil Nehri] (s.8); ÏYÏN [-ün] (Mirşan 1993, s.11) → *Tatarca* ïken [imiş], *Tümenlikçe* ïyin [imiş]; *Tatarca* waq [ufak] → ufak
7.Uzak urma: ***vinum*** (*Latince*) sözü *Almancaya* ***Wein*** şeklinde

geçmiş bulunuyor. **ËSİ ËM** [benim] → *Sanskritçe* **ásmi** [benim]; **KÖNİ** [konvensïonel] → *Farsça* **köhne; BUUMIN QAĞAN** [neslimin hakanı] anlamına gelen, *Latince* **atavus** sözü, **AT-ATA US** veya **ATAW US** sözünden oklunmuş olabilir.

8.Söz başına konsonant ekleme: **IRAQ** [ırak] → *Tatarca* yıraq; **ÖK** [Rab] → **K**ÖK [gök] (Mirşan 2000, s.25); *Rusça* **B**og [Allah]; **AD** [adım, yol] → *Rusça* **xod** [yürüyüş, varma].

9. Postpozitiv gelişim (arkadan gelen çekirdeği atma veya alma): **ALQU** [kâinat] → *Almanca* **All** [kâinat] (s.8); *Rusça* **xod** (No.8'e bkz) → xod**atay** [bir kimsenin işini halletmiye çalışan kişi;avukat]

10. Prepozitiv gelişim (Türkçede yok): *Rusçada* "xod"dan (No.8) → **yı**xod [çıkma, çıkış] = *Almanca* "gang"dan **aus**gang [çıkış].

11. Avrupa dillerinde yad illerden alınan sözler tanınmıyacak hale gelirler. *Esöñük* olarak, "***Cebel-ü Tarık***" sözünü "***Gibraltar***" şeklinde görürüz. Rusçada, *Almanca* **Halstuch** [boyunbağı] sözü **galstuk** [kravat] ve *Türkçe* **batır** sözü **bogatır** şekline çevrilmiştir

Irkların *en açık* göstergesi olan,diller konusunda bu yöntemlerin uygulanması alanında, Türkçede çok az *ësöñük* verilebilmesi, veya, bazı haller için, hiçbir örnek verilememesi (cet.35, no.10), Türkçenin **stabil** bir dil olduğunu gösterir.Buna karşılık Rusça çok **labil** [oynak] bir dildir."*İnglizce, Türkçeye karşılık, stabil bir dildir*" der isek, Almanca Rusçaya karşılık stabildir.

Türkçenin çok eski bir dil olduğu, birçok halk ve coğrafya isimlerinin Erken Türkçeye dayandığından da anlaşılıyor: **AT-ATA AR** [devlet başkanının öbürdünyaya geçmek üzere uzaklaşması] (Mirşan 1999, 9) → **TATAR** [savaşan Türklerin kendileri için kullandıkları isim], **OĞUZ** [kişi transformasïonu = öbürdünyaya geçmek için gerekli şartları gerçekleştirmiş olan kişi] (Mirşan 1999, s.16) → **Oğuz** (kabile adı); **QIRQIZ** [(devletin) kenar kısmı tutumunu oluşturan halk] (Mirşan 1999, s.18) → **Qırğız; UÇ ËSİG ËL AT** [lider halk] (Mirşan 1999, s.18) → **Skolat** [*royal*] (Herodotus IV/6) → **İskit** (Yunanlılara göre *Sküt*) (Mirşan 2008, s.9); **OY URUM AT** (Bolbollar III, s.14) → **Rum; ÖG ËRİG** [krallık sahibi] (Mirşan 1978, s.74; 1993, s.11) → **GRİQ** (Mirşan 1999, s.21) →

Greek; **BUY-URUQ** [hukuka dayanarak şart belirliyen kişi = hüküm ve karar yetkilisi] (Mirşan 1999, s.19) → **BUY- UYULĞAR** [bey milleti] (Mirşan 1970,s.97)→ **BUYULĞAR** [Bulğar] (Mirşan1970, s.97) → **BUWULĞAR** (Mirşan 1999, s.21)→ **Bulğar**; **ĖZÜS** (Mirşan 1970, s.97,99) → **İsa**; **OQAS** (Mirşan 1970; s.99) → **haç**; **İSKE ÖGİS** (Bolbollar I, s.15; III, s.15)→ ***İstros, İster*** [Tuna]; **İSİ YİR** (Bolbollar III, s.15)→ ***İstros*** **Havzası**; **UYUR ÖGÜZ** [*Araxes*] (Mirşan 2008, I/s.11, III/s.9); **TÜPÜT** (BOLBOLLAR I/s.7,24,30,34) → **Tibet**; **ATAB-UR** (Mirşan 2007, s.80) → **Ulan Batur**; **BUQARAQ** (Bolbollar I/s.34; II/s.3) → **Buhara**; **QAPAĞAN** [Samarkant] (Bolbollar I/s.36,38;V, s.4) → *Çince* (Ta) **Po-huan**; **OQA** (Bolbolla II/s.12) → **Ofa** (Başqırtstanın başkenti); **OMUĞI QURĞAN** (Bolbollar I/s.8,33)→ **Omsk kenti**; **ÜR APA** (Bolbollar I/s.14; III/s.16,17) → *Yunanca* **Oaros** (Orienburg); **UYUŞUL ÖGÜZ** [Federasïon Nehrı; *Huangho Nehri*] (BOLBOLLAR I/s.7,9,20); **TALUY** [Kore Denizi; *Liao-Denizi*] (BOLBOLLAR I/s.7,24,37); **TALUY ÖGÜZ** [**TALUY** Nehri] (BOLBOLLAR II/s.11);*Tatarca* **Sibir** [süpür] → **Sibirya**; **ORAYU YİR** [etrafı çevrili yer = şehitler abidesi] (AT-OY Tarihi 2007, s.38) ki, *Oral Dağları* ismi böyle bir temele dayanmış olmalı.

UÇIĞANIĞ BAY QILTI, **AZIĞ** ÜKÜS QILTI [liderleri zengin kıldı, **subordineleri** kesif kıldı] (Bolbollar I, s.9 ve de s.12,25) ifadesine dayanarak, şöyle bir tefsirde de bulunabiliriz: **Qazaq** → Oq Azaq [Oq Yönetimi; azaq = yönetim]; **Oq azan** [Oqları yöneten] → **Qazan** [yöneten];

Rusçaya esasen Tatarcadan, pek çok soz geçtiği anlaşılıyor; yani, Rusça genc bir nesildir: *posılka* [gönderme, vani, *paket*] → *Tatarca* **sıylaw** [ıkram etme]; **krenit** [yan yatmak – *Tatarca* **qırın** [yan]; **oçevidno** – *Türkçe* ve *Tatarca* **açık**; *Rusça* **malçik** [çocuk] → *Tatarca* **balaçıq** [çocuk], *Rusça* **ïdtï** [gitme] → *Tatarca* **kïttï** [gitti]; *Rusça* **kuşït** [yemek] →*Tatarca* **aşïq** [yiyelim]. *Rusça* **kudrâ** [kıvırcık saç] → *Tatarca* **büdre** (*bürmek* sözünden); *Rusça* **grâz** [kir] → *Türkçe* ve *Tatarca* **kir** (İnglizce *dirt*); *Rusça* **saxranït** [muhafaza etmek]→ *Tatarca* **saq** [mahfuz] **qorınıw** [ağ, korunma] (yani, **SAQ QORUNUT**); *Rusça* **tavar** [mal] → **TABAR** [Bolbollar III, s. 17, *ganimet*] (Tatarca *tapmaq* = bulmak); *Rusça* **pervıy** → *Tatarca*

birinçi; *Proto-Grekçe* ĒDİS OÑ [Tanrı, *pg.76*]→ *Slavca* ēdĭn, ēdna, *Rusça* odna [*bir*],

Elbette, bu gibi benzerlikler diğer bazı Avrupa dilleri için de sözkonusudur. *Ësöñk* olarak, İnglizcede şu örnekler verilebilir:

ANANTIMADI → ***antiquity***; ĬDİŞ → ***induction***; TARIQUW → ***contract***; ÖTRÜ → ***transitive***; ASRA AT → ***sur***name; ASQAN → ***sky***; TAĞ → ***attach*** (*theses*); BARIQ → ***re****ality*.ANT → *engagement*; ŞOLA → ***circle***; BİRİLE [ait] (Mirşan 1978; s.97) → ***belonging***.

Türkçenin tarihî kapsamını sergilemek üzere, şu tarihî isimleri de belirtmeliyiz:

Türkler Massaget Krallığına ÖK ĒRİGÜN UŞ-OQ UŞUN [Özerk Krallığın Hakim Asker Hakimiyeti]; Kyros'a OÑUR AT OÑUM [Tanrıya Mahsus Becerilerin Temsilcisi Olan Başarılı Nam], Dareios I'e ÖKÜ OL İLİK US UŞ OĞI [Krallık Halkları Majesteleri], Kraliçe Tomyris'e ÖKİ OY ALT OYILIQI AT ALIĞ AT-UTDIM QATUN [Kral Selâhiyeti Namına Sahip Olma Hakkını Kazanan Kadın], ve Tomyris'in oğluna BĒGİLİK URI OĞUL [Lord Omluya Namzet Erkek Orunbasar] demiş bulunuyorlar Bolbollar (I/s.10,11,15,23;III/s.9,12).

Burda, Rusçanın, genel olarak Tatarcaya dayanmasına karşılık, İnglizcenin Erken Türkçe sözlere dayandığını görmekteyiz; yani, Rusça *labil* [oynak], İnglizce *stabil* (çok eski) bir dildir.

Labil demek, *oynak, genç*;ve de, *geçmişi karanlık* demektir. Nitekim, şimdiye kadar ele aldığımız dillerin en labili olarak sergilediğimiz Rusçanın [*Orusçanın*] ve Rusların tarihi bilinmiyor.

Slavlar, 6. yüzyıl başında, Orta-, Doğu- ve Küzey-Avrupada gözükürler. David M.Wilson'a göre (1980, *The Northern World*, London), Slavların anavatanı Vïstül [Wisla,Weichsel] ağzından Kiel Körfezine (aşağı Danimarka) kadar olan alanda aranmalıdır (5.-6. yüzyıllar). Burdaki **Rügen** Adasındaki Ralswiek'de 2270 adet 9. yüzyıla ait Ortaasya veya Arabistan parası bulunmuş olması Slavların Dnyeper Nehri üzerinden yaptıkları ticareti kanıtlıyor.

Dnyeper'e kadar ulaşabilmiş olan Doğu Slavlarının, 8-9'uncu yüzyıllarda, Fin Körfezi güneyindeki Fin-**Oğur** kavimlerini assimile etmesi sonucunda, **İlmen** Gölü Slavları teşekkül eder ve **Novgorod** [Yeni Şehir] bu Slavların çıkış yeri olarak yerini alır.

Oğur sözü Türk tarihinde şu şekillerde geçiyor:
(1) OĞUR UÇULUĞIN YAĞI OTUQDA [**Oğur** Liderliği tarafındaki otlakta] (bu cümlenin yazarı, d.ö.522 yılında, 80 yaşında, şehit düşmüş olan, ISUB-URA BİLGE ÖKÜLİ ÇUR!dur);
(2) KÜL-TİGİN BUY-URIQUNIÑ QUD-**OĞURUĞ** BİNİP UP-ULUYU TEGDİ [Kül-Tigin Buy-Uruqların **Qud-Oğurlarına** hücum ederek, haşmet ile değdi] (d.s.559) (Bolbollar IV/s.5; I/s.30).
(3) Moğulstanda, *Buğut*'ta, bulunmuş olan Soğdaq yazıtında şöyle deniliyor: **OĞURUĞ** APA-İNT ÈSİNKÜNT AT-ODUNT ĞAĞAN [Oğur Allahı zaferinin sahibi Qağan] (d.s.6. yüzyıl) (Mirşan 1999, s.8).

Birinci metnimize göre, d.ö.6'ıncı yüzyıldan beri Finlandiya körfezi güneyinde yaşamakta olan ve 9'uncu yüzyılda Slavlar tarafından assimile edilen Oğurlar (yani, Buy-Uruqlar) Türk boylarından biridir. Kemçik-Cırğaq yazıtı (Mirşan 2007, s.106) ve, yukarıda geçen, Türkçe **İlmen** ismi bunu kanıtlıyor. Ancak, bu kavim, bugünkü Bulgaristana, Slavlar tarafından assimile edildikten sonra, OZU ÖGÜZ [Dnyeper nehri] (Mirşan 1994,s.8) üzerinden gelerek yerleşmiş olmalı, çünki bugünkü Bulgarca bir Slav dilidir.

İkinci metnimizde söz konusu olan ve, Qırqız boyuna (Oral Dağlarına) mensup Kutigurlar olarak bilinen, Qut-Oğurlar ise, d.s. 6'ıncı yüzyılda, Bulgaristana *Türkçe konuşarak* gelmiş olmalı. Nariş Köyü ve Çatalar yazıtları bunu gösteriyor (Mirşan 2007, s.107).

Üçüncü metnimizin Soğdaqlara [Soğutlara] ait olması Oğur sözünün kullanılış alanının genişliğine işaret ediyor.Bu söz, **OĞUZ** (s.103) meyanında, çok kullanılmış olan bir isimdir. **Oğur** sözünün metinlere göre incelenme olasılığı şöyle:
(1) **ÖG-AT OĞURU** UŞUNÇTIM [**İonları** hakimiyet altına aldım] (Bolbollar III/s.17).
(2) **OT-URU** ÖKİ OYILIĞ [(ölüyü) **ataşe vurma** Rabbine inanan] (Bolbollar, Oq.Söz, s.8).
(3) ÜÇ OQ **URIQIN** [üç Oq **ırkından**] (Bolbollar, Oq.Söz, s.3).
(4) UB-URUĞUDA [başkentinde] (Bolbollar III, s.13).
(5) **AT-URIP**,YİRİN TAPA BARDI [(Dareios) **duruma hakim olduktan sonra**, memleketine doğru gittiği zaman] (Bol-bollar III/s.17).

(6) UB-OZULINDA IYİME ÖKÜP, **OĞ-URULUNIÑ** İYİME, İÇ ETÜR Ö-LÜG OMUN, UÇUQUÑ, ATA-OĞA **URIÑ** ERDE-ĒBİ [Tanrıda olmama yönelik olarak, **fizikal unsurumun** (oğumun) **gömülmüş olması** dolayısı ile, Tanrıya içerilmek üzere edilen ölü duası, lider Ata-Oğun **gömülme** erdemidir] (Bolbollar I/s.16).
(7) OZIĞIN OZ ER, **OĞ-UR** ĒB-ĒDİSMİS [ozacağı yere (yani, cennete) ozmuş olduğu için, **lâhtında** ifade olunmuş] (Bolbollar I, s.21).
(8) OL YIL, İTİZ BAŞI ANTA, OQ-UŞURIĞ **URDU**, ÜR-ÖGİN ANTA İTİ-TİDİM, UÇI AT ANTA AT-UQITDIM [o yıl, İtiz (Qama) Başında iken, Oq egemenliği dolayısı ile **vurulmuş olanlar**; yani, şehitler] için, meçhul asker abidesini orda (yani, İtiz Başında) yaptırdım, Allahı orda haberdar ettim (Bolbollar III/s.14).
(9) OS-**UR** [Tanrı Bïli **yargıcı**] (Mirşan 1998, s.82).
(10) UR [karar] (Mirşan 1998, s.82).

Bu verilenre göre, **OĞUR** sözünün ana afilamını "***kişi yazmışı***"(yani, *alın yazısı*) olarak kabul edebiliriz ki, bu afilam **OĞUZ** sözü (s.103) afilamının hemen-hemen aynısıdır.Bunların her ikisi, tıpkı **TÜRÜK** [Tür-Ök, *Rab türü*] kavramı gibi, dinî kavramlardır.

"*Müstefadil-exbar fi exvali Kazan ve Bulğar*" tarihinin yazarı Şïhabetdïn Mercanï (doğumu 1818) bu alanda şöle diyor:

"*Şemsitdïn ed-Dïmeşqıy hem başkalarının beyan ettiklerine göre, **Ruslar**, esas itibarı ile, bir otrauda* [*adada*] *yaşamışlardır* (herhalde s.105'de geçen **Rügen** Adası dile getirilmek isteniyor). *Tarlaları yoktur, ekincilik bilmezler; kiş* [samur], *tïyin* [sincap], *susar* [ağaçsansarı] *gibi hayvanları avlıyarak ve onların derilerini satarak geçinirler.Seqalïbelere* [Oqlara; yani, Sakalara] *karşı savaşarak,* (Saqalïbeler) *onlardan esir alıp, Bulğarlara, Xezerlere* [Hazarlara] *satmışlar.*

Rus halkı, aslında, üç topluluktan oluşmuş bulunuyor: biri Slavïya; yani, Slavyanlar, ikincisi Barmanïya, üçüncüsü, Babarim.
Bakınız: "Şïhabetdïn Mercanï, "*Müstefadil-Exbar fi Exvali Qazan ve Bulğar*" kitabının, *Kazan Tatarstan Kïtap Neşrïyatı* tarafından 1989 yılında yapılan kısaltılmış yayını, s.102 (ISBN 5-298-0009-6).

"*Barman*" [(hizmet etmek üzere) varıcı] ve "*Babarım*" [*baba-arım,* (hizmet etmek üzere) bir *babasıra* (yöneticiye, başkana)

varma] deyimleri Rusların sivil ve askerî alanlarda hizmet etmek üzere kullanıldıklarını ifşa ediyor. Nitekim Mercanînin ve İbni Fazlanın şu sözleri de bunu teyit ediyor:

"Ruslar hem Sekalîbaler—padîşahın (yani, At-İl hükümdarının) *kulları hem askerleri— Xezer* [Hazar] *memleketinde tacirler. Yüzdürdükleri kayık hem gemileri ile* ***Burtas*** *nehrinde seyrisefer etmekteler. O nehir civarında ve Xezer memleketi içinde Türk* [Türk] *halkları var. Onların* (yani, Xezerlerin) *Şehri-Bulğara vararak birleşen, imaretleri herzaman tüccarlar ile dolu oluyor".*

Bakınız: Yukarıda adı geçen eser, s.121.

"İbni Fazlan: Ruslar—ayrı bir halk. Onların illeri Sekalîbe hem Türk illeri ile sınırdaş. Onların kendi dilleri var. Onlar Sekalîbe ile savaşıyorlar. Bulğar ve Xezere satmak için, (Sakalibe) onları esir edip alıyor ve onlardan esîr satın alıyor, diye yazıyor".

Bakınız: Yukarıda adı geçen eser, s.63.

Mercaninin ilginç olan afilatılarından biri de şöyle (s.103): *"Rusya hükümdarı Ozın Qol Georgïy denen kişi 1147 yılında Meskew* [Moskova] *Yılğası* [Nehri] *boyunda, Köçkey* [Göçmüşler] *Awılı* [köyü] *bulunan yerde, bir şehir inşa etmiş. Bu şehir bir müddet* ***"Köçkey Qalğası*** [şehri]" *ismini taşımış; sonra, kıyısında bulunduğu nehir ismine göre, "Meskew"* [Moskova] *denerek adanmış."*

Oğur kabilelerinin (s.105,106), Slavların gelmelerinden çok önce, Fin Körfezine yerleşmiş olmalarını göz önünde bulundurursak; yörede Slavca isim bulunmuyacağı afilaşılacaktır. Nitekim, Mercanî Moskovanın ***Köçkey Awılı*** üzerine kurulduğunu söylüyor. Buna göre, Neva ismi, Türkçe olarak **INA** şeklinde ve, Mercaninin sözkonusu ettiği, ***Burtas*** ismi, *ësönük* olarak, **UB-URTAS** şeklinde olmuş olabilir.

IN sözü Erken Türkçede (1) *subjeksïon, boyunduruk altına alma;* (2) *bende* afilamlarına gelmektedir.Buna göre, ***INA*** ismi, *"Fin Körfezindeki büyük dalgaları boyunduruk altına alan* (nehir)" afilamında kullanılmış olabilir.

Neva Nehrinden Lodoga Gölüne çıkılır. Ona dökülen, Wolchow Nehri ağzının küzey tarafında Eski Ladoga şehri bulunur. Daha içerilere doğru gidilince, **İlmen Gölü** kenarında **Nowgorod** şeh-

rine gelinir (s.105). Bu gölden güneye doğru giden Loval Nehrinden Dnyepr, Düna ve Volga nehirleri kaynaklarına ulaşılabilir

UB-URTAS sözünü—s.106-107'de verilen *ësönüklere* göre ve **UB** sözünün "*yüce*" (Mirşan 1994, s.181) anlamına da gelmesi dolayısı ile—"*yüce lahit taşı*" şeklinde yorumluyabiliriz ki, Mercanî bu ismi bir nehir adı olarak kullanıyor.

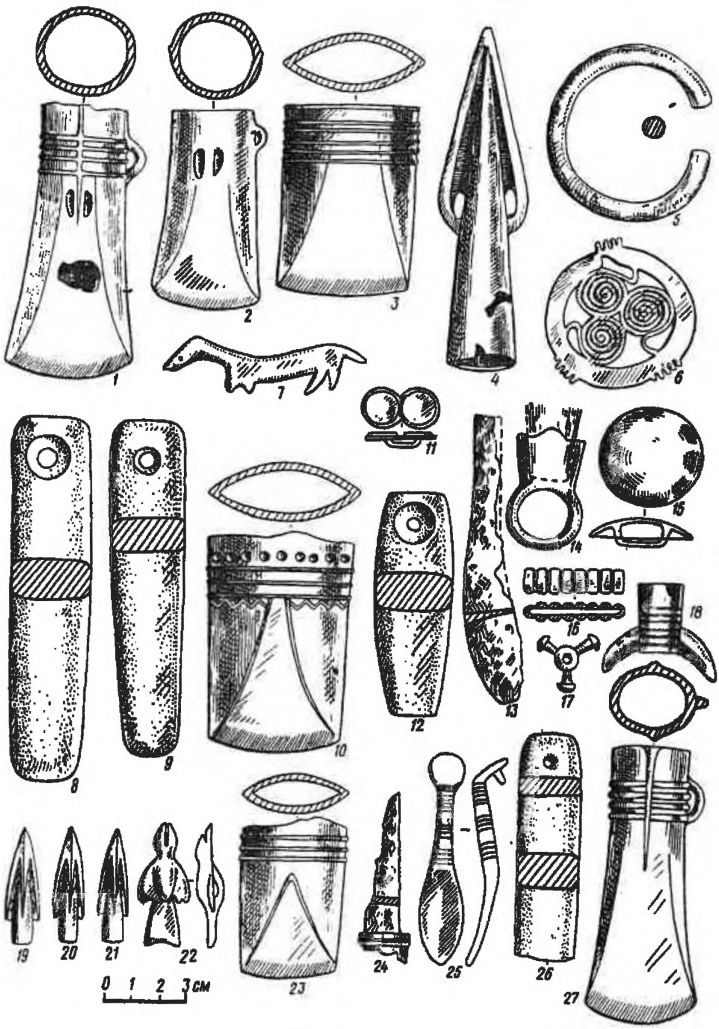
Herhalde bir nehir kenarında bulunmuş olması gereken bu yer, Heredotus'un *Kral Mezarları* dediği yer olabilir (Heredotus IV/71):

Kral Mezarları *Gerrhos [7. ırmak]* (İdil) *topraklarında; yani, Borysthenes [5. ırmak]* (Dnyepr) *üzerinde* ***gemilerin gidebildikleri son bölgedir.*** *Kralları öldüğü zaman, o bölgede, eni-boyu bir dörtgen, büyük bir mezar kazarlar ve, hazır olduğu zaman, ölüyü getirirler. Gövde mum ile kaplanmıştır. Önceden karnı yarılmış, içi boşaltılmış ve maydanoz tohumu, anason ve dövülmüş saparna ve kokulu maddeler ile doldurulmuş, sonra dikilmiştir. Ölü bir arabaya konur ve başka bir halk topluluğuna götürülür. Teslim alanlar* ***Şahane İskitlerin*** *geleneklerini uygularlar: bir kulağının memesini keserler, başını çepe-çevre traş ederler, kollarının etini çizerler, alnını ve burnunu yırtarlar, sol eline ok saplarlar.Sonra, arabanın içindeki* ***kral*** *ölüsü, gene kendi uyruğunda olan bir başka halk topluluğuna götürülür. İlk olarak, götürüldüğü yerin ahalisi de peşinden gelir. Bütün halk toplulukları dolaştırıldıktan sonra, ölü, imparatorluğun en uzak ülkesi olan,* ***Gerrhos*** *ülkesine götürülür.*

Bu tasfire göre, Gerrhos'un **İTİZ BAŞI** [Kama ırmağının çok geniş olan subasar alanı] olmuş olması çok muhtemeldir; çünki burası Türklerin *Anayurt* olarak belledikleri yerlerden biridir. Şahane İskitler ise, ancak **AT-İL** halkı [bugünkü Tatarstan halkı] olabilir.

İTİZ, "*iteklenen alan*" demektir. Qama Irmağının çok geniş olan *subasar* alanında kum tepecikleri oluşmakta ve bunlara İTİZ [yerinden oynuyan kum yığını] denmektedir. **İTİZ BAŞI** bu İTİZ alanının yukarısında kalan Qama Bïltiri olabileceği gibi, bu bïltirde [havzada] bulunan bir kent de olabilir.

Öñre Bïña Başı d.o. 517 yılında İTİZ BAŞında bulunur iken, d.ö. 1517'de **AT-OY BİL**'i kurmuş olan QAĞAN ve QATUN QAĞAN'-

Şek.34. 1962 yılında Ananïnde (İTİZ BAŞINDA) *bulunmuş eserler*
(1-7,10-11,14-23,25-27 → bronz, 8,9,12→taş, 13→demir,24→demir ve bronz, 10-27→kuvars)
V.S.Patruşev ve A.X.Xalïkov 1982, *Volga Ananïnlïları*, Moskova

larının abidelerini diktiriyor ve tarihlerini yazdırıyor.

Bütün bunlara göre, Gerrhos'u **ÖG-URUS** [kral kararı] diye yorumluyabiliriz; çünki Etrüskçede **UP-URUY** "meslek hakimi" demektir. Ayrıca, **URUS** da "*gömülme, ölüyü ateşe vurma*, (Tanrı) *kararı*" anlamlarında kullanılmış bulunuyor (Mirşan 1998, s.46, 50):

AT-ATA** olan yüce devletlini hatırlamana matuf düşünce ile, onun* (Tanrıya) *uçuşu hakkında verdiğin **URUS [halk kararı] *ile, Allahını hatırlamak üzere yaptığın toplantı, ateş aracılığı ile* (Tanrıya) *uçuş dolayısı ile toplanmadır.*

Burda geçen ***AT-ATA*** yerine, yukarıda **ÖG** [kral] deniliyor ki, ikisi de ayni şey.

Bu alanda İngiltereden de örnekler verebilmekteyiz:

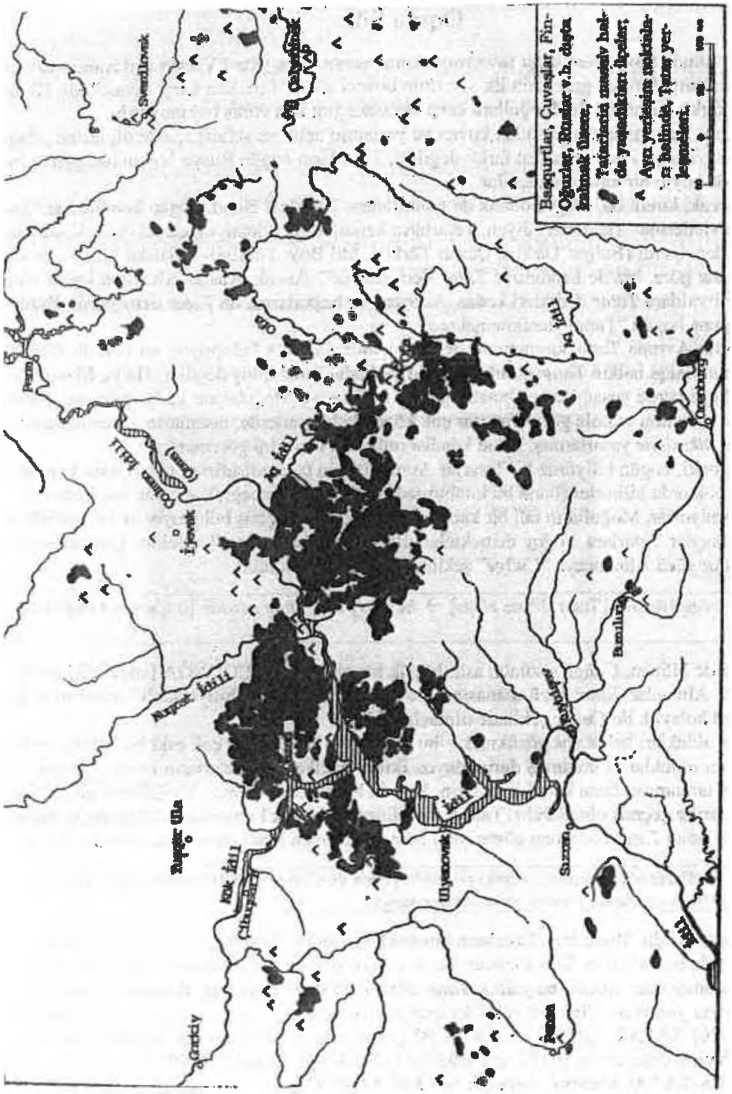
Şek.35. Bakewell (Derbyshire, İngiltere) bitigtaşı (Sheffield City Museum)

ONIS ÖT ONIS Ü	*Kozmosa geçerek kozmoslaşan*
ËL ALT AT ËSİD.	*kişi olarak duyulan AT.*

Page, R.I. 1999; *An Introduction to English Runes*, p. 30.

AT'ların vatanı hakkında *Iraq Bitig* şöyle diyor:

AT-UQUZ ORALI	*AT-denenlerin Oral (Dağları)*
UŞIĞUN KİYİKMİN.	*Majesteliği iyesiyim.*
ËB-ËDİZ İTİZ ÖZE ÖNÜPEN	*Başarılarımı İTİZ üzerinde geliştirerek,*
MÜÑREYÜR MİN.	*pekitmekteyim.*

Şek.36. Bugünkü Tatarların İdil-Oraldaki yerleşim yerleri
Mirşan,K.2007; *At-Oy Tarihi*, s.103.

İşte Türklerin (AT'ların) anayurdunu bulduk: **ITIZ** başı. Nitekim, Öñre Bıña Başı da, kendisinden bin yıl önce yaşamış olan, TEÑRİDE BOLMIŞ İL İTMİS BİLGE QAĞAN [Kreasionda meydana gelmiş halkı kalkındırmış olan Regnum Hakanı]'nın anıdını **İTİZ BAŞINTA** yaptırmış bulunuyor (MÖ 517).

Sibirde bulunmuş olan (yani, Hunlara ait) ***öz*** yazıtında, İTİZ'li bir BÜ OYUĞ ULUÑ şöyle diyor (şek.37):

ÖZ CİRİM, IDUQ CİRİM, SİZE ÖGÜZ UÇ İLİM QANIM İL OÑ-OY **İTİZ İL**.
Kendi yerim, feyizli yerim, Allah Irmağının (yani, Aq-İdil, Qama, İ-dil Irmaklarının) *lider halkının başarılı halkı olan* ***ITIZ*** *halkı.*

İTİZ (Qama) Irmağının Atabay, Balım vb gibi *qalalarında* bronz çağına ait (MÖ 2.000-1.000) anıtlar bulunmuştur. Qama Irmağının subasar alanındaki (yani, İTİZ kısmındaki) kum tepeciklerinde bulunmuş olan ve **Ananin** köyü yakınlarındaki mezarlığa nispet edilen ***Ananin Kültürü*** (şek.34) ise, erken demir çağına (MÖ 700-300) aittir.Bu kültüre ait 20'den fazla köy ve 10 mezarlık bulunmuş bu-lunuyor. Mezarlarda bulunan cesetlerin antropolojik özelliklerine göre, ***Ananin Kültürü*** halkının Türklere ait olduğu anlaşılmak-tadır. Nitekim, Ananin Kültürünün İskit dünyası, Sibir ve tünortası Kafkasya ile bağlantısı da saptanabilmektedir.

D.M.Wilson (2003 baskısı, s.170) şöyle diyor: *Letonyadaki (Lettland, Latvia) Gorbin'de yapılan kazılar, 800 yıl önce burada bir nevi İsveç kolonisi bulunduğunu göstermiş bulunuyor. Ladoga Gölü mıntakasındaki kurğanlarda ise, Skandinavya halkına veya Skandinavya tesiri altında kalmış olan bir halka işaret eden pek çok belge bulunmuş bulunuyor. Kurğan sunuları tipik İsveç karakteri gösteriyor.*

No.	3,16	7	8,31	9	10	11	12	14,25	17	19	30	34	36
Kyl.	ᛗ	ᛏ	ᛋ, ᛊ	ᛟ	ᛞ	ᛜ	ᚴ	ᚱ, ᚳ	ᚾ	ᛇ	X	ᚦ	ᚠ
Aç.	ᛗ	ᛏ	>	ᛟ	ᛝ	ᛜ	ᛚ	ᚱ	ᚾ	ᛇ	X	ᚦ	ᚳ
oku.	**ALT**	**UÇ**	**O,U**	**BU**	**AQIN**	**OŞ**	**AP**	**ON**	**AW**	**NÇ**	**ED**	**ANT**	**ÖG**

Şek.37. Gotland/Kylver ve Açıktaş yazıtlarının birbirlerine benziyen tamğaları

Bürda şunu belirtmeliyiz ki, Letonya karşısındaki **Gotland**

adasındaki *Kylver*'de Avrupadaki en eski Türk yazıtını görmekteyiz (Mirşan 2004, s.25). Bu yazıtın *tamğaları* Ortaasyadaki Açıktaş yazıtındeakilerin (şek.14, s.23) hemen-hemen aynisi (şek.37).

Buna göre, yukarıda söz konusu edilen karakterler genel olarak Türklere aittir; yani, bunlar, İsveçlilere ait olduğu kadar, **Oğurlara** da ait olmuş olabilirler.

D.M.Wilson, diğer b,r yerde (2003 baskısı, s.201), şöyle diyor: *Arap ve Baltık illeri tüccarlarının buluşma yerlerinden biri, Volga ve Kama nehirlerinin birleştiği yerdeki, Volga Bulğarlarının başkenti* ***Bulğar*** *idi. Bu kentte Baltık Denizi doğusundan ve Arabistandan mal getiren tüccarlar buluşurlardı.*

Bir Arap coğrafyacısı olan, Muhammed Muğaddesî getirilen mallar meyanında "*Slav esirleri*"ni de zikrediyor (985 yılı)..Şihabettin Mercanî de ayni şeyi söylüyor (s.107 ve 108).

VII/7'ye (s.53) ilâve

Prof.Dr. Mirfatih Zekioğlu Zekiyev 1995, *Tatar Halkının lingvistik-etnik Tarihi* (Kazan) isimli kitabında, F.Ş.Fattaxov Rusçada bulunan Türkçe söz örnekleri veriyor (s.86):

Cet.36.. F.Ş.Fattaxova göre Rusçadaki Türkçe kökenli sözler

Rusça	Türkçe	Rusça	Türkçe
вьюк	yük	высь	üs
верига	örüg [витый]	вязать	(yün) yazu
вымя	emü [сосать]	ворота	arata
ватага	otağ	вилы, вилка	elü, ilü
внук	onuq	вурдалак	urdalıq
волость	ulus	вор	uru
верх	ür	слово (s.92)	süylewi (Tat.)

Türkçe **ER / IR** kökünün diğer bazı dillerdeki söz şekilleri ise şöyle gösteriliyor (adı geçen eser, s.88):

Macarca ***feri*** [koca], Latince ***vir*** [koca, erkek],Yunanca ***(h)eros*** [kahraman], Rusça ***geroy*** [kahraman] vb.

Metinlerimizde geçen Rusça sözler için gerekli Rus alfabesi şöyle:

Cet.37. Rus ve Tatar Alfabeleri

Türk	Rus	Tatar	Türk	Rus	Tatar	Türk	Rus	Tatar
A	А	А	I	Ы	Ы	P	П	П
B	Б	Б	İ		Э,Е	R	Р	Р
C		Җ	Ï	И	И	S	С	С
Ç	Ч	Ч	J	Ж	Ж	Ş	Ш	Ш
D	Д	Д	K	К	К	T	Т	Т
Ë	Э		Q		К	U	У	О
E	(Е)	Ә	L	Л	L	Ü		Ө
F	Ф	Ф	M	М	М	V	В	В
G	Г	Г	N	Н	N	W		
Ğ		Г	Ñ		Ң	Y	Й	Й
H		һ	O	О	У	Z	З	З
X	Х	Х	Ö		Ү		Ь	

Not: Rusçada *ïotasïon* [harflerin *y*'li olarak söylenmesi] hali bulunuyor. *Ësönük* olarak, *ЕСТЬ* [var] sözündeki ***Е*** harfi *"ye"* gibi okunur.***Ь*** harfi ise *yumşak söyleniş* belirtir.Rus alfebesinde, cetvelimizde gösterilmiyen, **Ц** [ts], **Щ** [şş], Э [ie], Ю [yu], ve Я [ya] harfleri de bulunuyor.

Cetvelimizdeki Tatar alfabesinde ***Ǫ*** harfinin **U**, ***Ų*** harfinin **O**, ***İ*** jarfinin **E** şeklinde gösterildiğini görmekteyiz. Bu hal, Tatarstan, Başqırtstan, Çuvaşstan gibi, Rusya Federasïonuna dahil devletlere mahsus bir uygulamadır, Qazaqstan,Qırğızstan, Özbekstanda uygulanmaz ki, bu yüzden Tatarca yayınların diğer ülkelerde takibi imkânsız hale gelmektedir. *Ësönük* olarak, Tatarstan devlet başkanının Türkiyeyi ziyaretinde, Türk gazeteleri başkanın ismindeki ***Timir*** [Demir] sözünü *Timer* şeklinde yazdılar.

Türkler Ruslara ***Orus*** demektedirler: **OR-US** [(etrafı Türkler ile) oralmış (yani, çevrilmiş) yer] → **Orus → Rus.**

Şek.38 Rusları ***oramış*** [çevirmiş] olan Bulğarlardan Anadoluya gelmiş olanlarının bir mezar taşını gösteriyor ki, Rusların bol bol kullandıkları Türkçe sözler de (s.53,114) "*Orus → Rus*" gelişi-

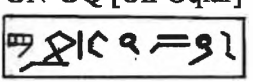
minin diğer bir kanıtı.

Şek.38. Sıvas yakınındaki Karlı Köyünde bir mezar taşı.
(Lemverder köyünden Sayın Baki Pek tarafından çektirilen resim)

ON-OQ [On-Oqlar]

AÑIS ËSÜ	*Hatıra* .
ËSİÑ-ON ËS	*Buy-Uş* [Lord] (3. satır)
BUY UŞ	*olarak anılanın* (2. satır)
wafat eyledi	vefat eylediği
ÖD-İS ١٢١٧	tarih: 1217.

Yazıtın en üstündeki tamğayı biz Nagy-Szent-Miklos (Mirşan 1970, s.98), Çilgiri Köyü yazıtında (Mirşan 2008, I/s.4), Ermenek yazıtında (Mirşan2006, s.102) da görmekteyiz. Şek.39 ise bize bu *tamğanın* en güzel izahını veriyor :

Şek.39. Pazırıkda 5 No.lu kurğanda bulunmuş olan bir yün halı (MÖ 5. yüzyıl).

Altayda bulunmuş olan bu halıda, arka planda **ON** ve önde **OQ** yazısı görmekteyiz. **OQ** *tamğası* kollarının 4 olması ***dört buluña*** [dört bucağa] işaret ediyor. Yani, **OQ**'ların dört bucağa yayılmış olduklarını söylüyor.Buna göre, yazımızı "***dört bucağa yayılmış olan ON asılı OQ***'lar" şeklinde değerlendirmemiz gerekecektir.

Diğer taraftan, **OQ**'un başka bir manası daha var: ***kozmik kuantum*** ve, **OQ** kollarının her birinde gördüğümüz 4 çizgi *öbürdunyaya* (Mirşan 1998,s.10,14-1719,2178,82) işaret eder ki, bundan dolayı da, **OQ** *tamğası* mezar taşları üzerine yazılmaktadır.

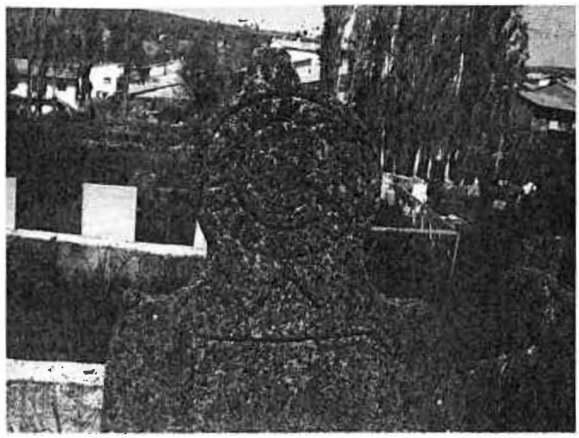
Şek.40. Sivas yakınındaki Karlı Köyü mezalığında diğer bir taş.

ON *tamğası*) > şeklinde yazılır. Bu simetrik olmuyan yazı şeklini mezar taşları için *simetrik* hale getirmek ister isek, onu ya () veya <> şekline çevirmemiz gerekecektir. Ancak, şek.40 başka bir yöntem kullanıyor. Sol tarafa *10 dörtgen* ve sağ tarafa da *10 dörtgen* koyuyor.

Bu mezar taşında **OQ** *tamğası* için de yeni bir yöntem kullanılmış bulunuluyor: ┼ *tamğasının* 4 doğrultu işaretlerini **VV** *tamğası* şekline getirmek. Aslında bu *tamğanın* okunuş şekli ***UW*** [kutsal]'dır; fakat onun **Σ** [oz] şeklinde anlaşılmış olması da olasıdır.

Yani, mezar taşımız kavramları kendine göre anlatmıya çalı-

şıyor ki, bu usulün yaygın bir hal almış olduğu şek.41'den de anlaşılıyor.

Şek.41. Sivas yakınındaki Karlı Köyü mezalığındaki diğer bir taş.

Gelelim atalarımızın kaybolmasının son basamağı olan Rus hakimiyetine.

Her şey (labil dilli; yani, *genç*) (s.105) barbarların—büyük tarihçimiz Öğre Bıña Başıya göre, OY TOĞŞIQDIQI BUDUN'un [yeni-yeni akıllanmıya başlıyan milletlerin]—Türkleşmesi (Türkler ile karışması) sonucu olarak başlamış bulunuyor.Volga üzerindeki TÜRÜK pazarlarına gelmiye başlamaları ve esir olarak satılmaları (s. 107,108,114) ayrıca, At-İl yönetiminde askere alınmaları (erken yeni-çeriler!) bu başlangıcın ilk basamakları.

UÇUĞANIĞ BAY QILTI, AZIĞ ÜKÜS QILTI (s.104) zihniyeti ile, 8-9. yüzyıllarda Fin Körfezinin güneyine kadar ulaşmış bulunan, Slavları kuşatan Türkler (s.106), buralarda kurdukları devleti yöneteceğim der iken, kendileri Slavlaşırlar ve bu yönetimden Novgorod menşeli bugünkü Ruslar doğar..

Aşağıdaki kişi isimleri de konumuzu çok iyi kanıtlıyor.

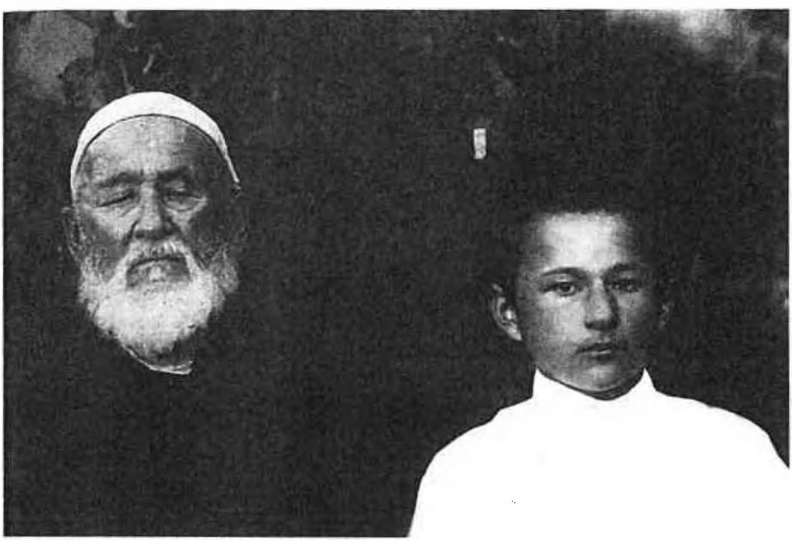
Alfred Xasanovïç Xalïkovun, 1992 yılında Kazanda yayınladığı (ISBN 5-85840-260-7), "*Bulğar-Tatar çıkışlı 500 Rus Ailesi*" isimli kitabında saydığı isimlerden bazıları şunlar:

1.**Abaşevlar,** 1615 yılından beri soylular sınıfında.
2.Abdulovlar, *Abdullah* [Allah kulu] isminden yapılmış soyadı.
3.Avdulovlar, XVIII'inci yüzyıldan *alpawıtlar* [toprak beyleri]
4.Agdewletovlar, XVII'inci yüzyıldan soylular. Altın Ordadan. Aqdewlet [ak zenginlik; yani, *aq kemik*] sözünden.
5.Agïşivlar, XII'inci yüzyıldan soylular.
6.Adaşevlar, XVI'inci yüzyıldan soylular.
7.Azançeyivlar, XVIII'inci yüzyıldan soylular. Soyadları *azançı* [ezancı] denen Tatar-müslüman sözünden yapılmış bulunuyor.
8.Azançeyivskïylar, XVIII'inci yüzyıl soyluları.
9.Aypovlar, 1557 yılında asilzadelik verilen Kazanlı İsmail Aypovdan.
10.Aydarovlar, görevli Aydarov Uraz 1578 yıldan soylu.
11.Aytïmirovlar, XVII'inci yüzyıldan.
12.Akïşevlar [Agïşevlar].
13.Aqsakovlar.
14.Aqçurïnlar, XV'inci yüzyıldan *murzalar* ve soylular, *Aq-Çura* [Aq Batır] sözünden.
15.Alabïrdiyivlar, *Allah verdi* sözünden.
16.Alabïnlar, 1636 yıldan soylular, *alaba* [hediyelenmiş] sözünden.
17.Alabışyevlar, 1428 yılında Yaroslavl kenti prensi Fedor F. Alabış anılmaktadır. Bu soyadı *ala baş* [akılsız baş] sözünden türetilmiş olabilir.
18.Alayıvlar.
19.Alalıkïnlar.
20.Alaçyevlar, 1640 yılından beri Moskova soyluları. Soyatları "alaça" sözünden.
21.Alaşyeyıvlar, XVI'ıncı yüzyıl ortalarından soylular. Soyatları *alaşa* [hadım edilmiş erkek at] sözünden.
22.Aleyivlar, XVI'ıncı yüzyıl sonundan soylular
23.Almazovlar, *Duma* sekreteri Almaz İvanoviçdan başlar.
24.Alparovlar, *alp ër-at* sözünden.

25.Altıqulaçevïçlar, 1371 yılında Rus [Râzan] hizmetine geçmiş ve Hıristiyanlaştırılmış.
26.Altışevlar, XVIII'inci yüzyıl asilzadeleri.
27.Alımovlar, 1623'inci yıldan soylular.
28.Alyabyevlar, XVI'ıncı yüzyılda Rus hizmetine giren Aleksandr Alyablevdan. *Alî Bey* [Ulu Bey] sözünden.
29.Amïnyivlar, XVI-XVII'inci yüzyıldan soylular.
30.Amïrovlar [Emïrevlar], XVI'ıncı yüzyıldan soylular. Arapça *Amïr [Emïr]* sözünden.
31.Anïçkovlar, XIV'inci yüzyılda Orda devletinden çıkan kişiler oldukları tahmin edilmekte. İNİÇ veya ANIÇ sözünden.
32.Appakovlar, 1519 yılında Qırım-Qazan *murzası* [soylusu] Appaq Ruslara hizmete geçer.
33.Apraksïnlar, 1371 yılında Altın Ordadan Oleg Ryazanskïya geçen Suluxmïr [Sulh Emïr] torunu Andrey İvanovïç Apraksdan gelme.
34.Apseïtovlar, Arapça *Ebu Seït* [başkanın atası] sözünden gelme.
35.Arakçeyivlar, XV'inci yıl ortasında Rus hizmetine geçmişler.
36. Arapovlar, 1628 yılında soylular sınıfına alınmışlar.
37.Ardaşevlar, XVII'inci yüzyıldan soylular.
224.Korsakovlar, *qursaq* [karın] sözünden.Meşhur kompozitör *Rïmskïy Korsakov* nesli.
300.Musïnlar-Puşkïnlar, Rus şairi A.Puşkïn bu soydan.
347. Raxmanïnovlar , Arapça *rahman* sözünden. S.V.Raxmanïnov büyük Rus kompozitörü.
427.Turgïenïevler, Rus yazarı İ.V.Turgïenïev bu nesilden.
499.Yanmusïnlar, 1564 yılında Kırımda elçi olmuş olan görevli Tatar Yanmusadan.
500.Yawışıvlar, 1568 yılında Kazan varoşunda yaşamış olan görevli Tatar Qadış Tawışıvdan.

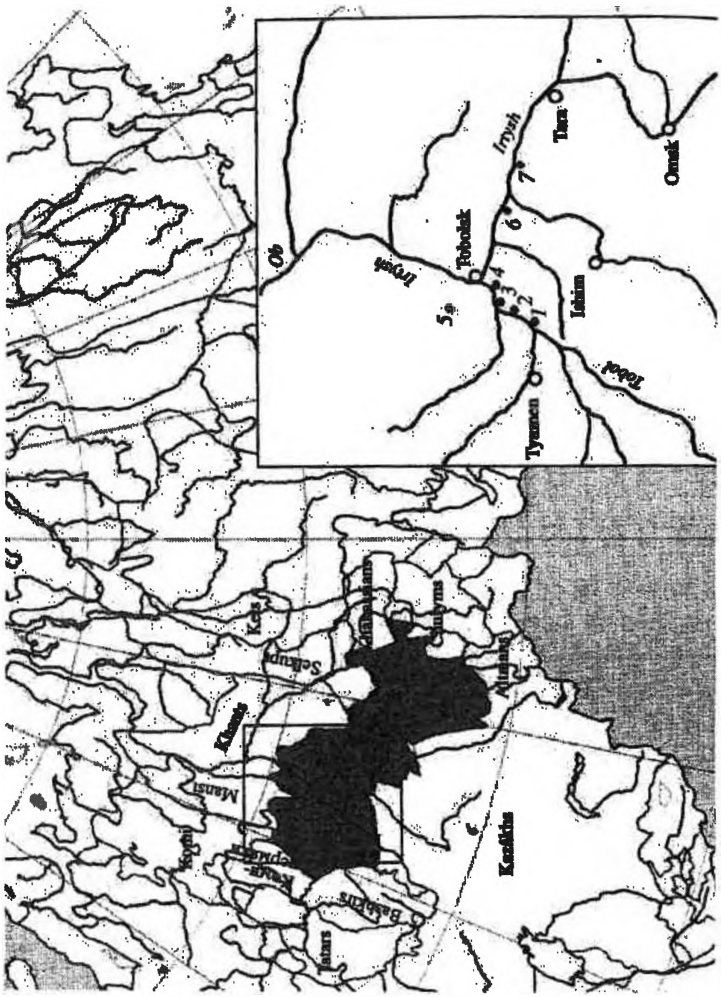
Bu cetvel bize, Rusların kurduğu devleti yönetenlerin Türkler olduğunu, bugünkü Rusyanın Tatarlar sayesinde bakî kalabildiğini kanıtlıyor. Bunun sebebi, elbette, Türklerde bulunan devlet kurma ve yönetme yeteneğinin Ruslarda bulunmadığıdır. Ruslarda

bulunan şey ise, onların medeniyeti değil, onlrın *çok ve barbar* olmaları: (1) Kazakstan televizionu 7 [Orta Asya] yayınından öğrendiğime göre, Kazakstandaki Sïmï Polat poligonunda yapılan atom çekirdeği tecrübeleri, bu felâketten kurtularak sağ kalabilmiş olanlarda bile, dehşet verici izler bırakmış bulunuyor.Amerikanın Japonlara uyguladıklarının diğer bir şeklini, Ruslar Altay Türklerine uygulamış durumdalar. Sïmï'de benim yakın akrabalarım yaşıyordu, şimdi onların hiçbirinden haber yok. (2) İkinci dünya savaşından sonra, Kırım Türklerinin hepsi Özbekstana sürgün edilmiş bu-

Çek.42. 100 ya Çındaki Tümenli dedem Mirkasım Hacı Mir Çan ve ben 1934 yılında (Kulca)

lunuyorlar. Onlardan çoğunun yolculuk esnasında telef olduğu söyleniyor, çünki geri dönebilmiş olanların sayısı çok az. (3) Rus yayını RTG sık-sık Tümeni gösterir, fakat Türkçe konuşan bir ***Tümenlik*** [Tümenli] göstermedi, halbuki orası benim anayurdum! Tümenin tarihî ahşap süslemelerini yapan kişiyi de Rus olarak gösterdi,

Şek.43 Ethnic range of Siberian Tatars (ST), surrounded by the ranges of the other populations of Eurasia. In the inset localization of Tatar populations of Tobol-Irtysh bassin is demonstrated; settlements: 1, Yurtobor and 2, Varvara (Tymen Tatars); 3, Kutarbitka and 4, Toboltura (Tobolsk Tatars); 5, Achiry (Zabolotny Tatars); 6, Saurgachi and 7, Utuzy (Tevriz Tatars).

(Russian Journal of Genetics, 2009; Vol.45, No.9, pp. 1107-1116)

Bir Tatar şairi şöyle diyor:

Mïn kïñ xayat tilep ïlge çıqtım,
—albastılar kïsti yolımnı;
mïn "azatlıq!", dïdim, —alar küçlep,
beylep qoydı iki qolımnı.

Ben gen hayat dileyip ïle çıktım,
—kötü ruhlar kesti yolumu;
ben "hürriyet!", dedim,
—onlar zorlayıp bağlayıp koydu iki kolumu.

Sibirya demiryolu treninde doğan, Kazanda az maaş verdiklerinden Moskovada çalışmıya başlıyan, Ahmet Sïmay'ın *isyanını* dile getiren bu güzel şiirinin ahenk ve anlamını devam ettirebilmek için, ben de şöyle bir şiir kaleme aldım:

Yazdığım kitapların özeti

Ben söyleyip ïle çıxtım,
—kalem kırdı parmaklarımı!
Ben haykırdım, "olmaz", dedim,
—onlar ezip geçti beni!

Ben söyleyip yola çıxtım,
—yolu kesilmiş, dediler!
Ben at sürdüm, süngüleştim,
—"ganimet bizim", dediler.

Dedim, beri gel, huzura çıx!
—malı yağmalanmış, dediler.
Dedim, ok atar, kılıç sallarım!
—mecali çoktan tükenmiş, dediler.

Dedim, sana eydürem!
—sözü yoxtur, dediler.
Dedim, ben size ne eyledim?
—bak, yalvarıyor, dediler.

Dağlı ilim, sulu ilim,
ben seni çok severim!
Eller neyi dese desin,
sen benim kalbimdesin.

Şiirde takt metrik-ritmik ana prensiptir ve vezin taktlanmış konuşma olmalıdır.

İşte, bu özelliği kale alabilmek için, zaman ölçüleri ile ***toniko-temporal*** vezin teşkil edilir ki, bu usule göre, yukarıdaki şiirimizin vezni şöyle olur:

Mirşan K. 1966; *Türk Metriği*, s.57

Sonuç olarak şunu söylüyebiliriz: Avrasya Türklerinin çoğunluğu barbarların tahakkümü altında yok olup gittiler.

Kişilerin kan sınıfı doğumlarından ölümlerine kadar ayni kalmaktadır. Bu alanda

Mirşan,K. 1978; *Altı Yarıq Tigin,* Baylan Matbaası, Ankara

kitabında geniş bilgi verilmiş bulunuluyor (s.160-170). Bu eserden alınan Cet.39'a göre, uluslar *gorilla gd* 'den *gorilla go*'ya kadar belirli bir vasfa göre sıralanmış, ve kişi ulusları *spider* maymunundan *baboona* ve *Gibbon hl*'den *geladese* kadar olmak üzere, 2 gruba ayrılmış bulunuluyor.

Cet.39. Ulusların ABO, M,N ve Ph sistemlerinin genleri

Ulus	A	B	M	R_0	R_1	R_2	r	½(1-3A)	R_1—A
Gorilla *gd*	1	0	0,75					-1	
Orangutan	0,9036	0,0962	0,50					-0,8558	
Şimpanze	0,8601	0	1					-0,935	
Squirrel	0,75	0						-0,625	
Spider	0,6666	0,2667						-0,500	
Andaman	0,540	0,080	0,610	0	0,920	0	0	-0,310	+0,380
Finlandia	0,4823	0,2061	0,6425	0,01435	0,41585	0,1844	0,3609	-0,2235	-0,0665
İsviçre	0,4810	0,1110	0,5355	0,0040	0,4290	0,1395	0,3905	-0,2215	-0,052
Nemçe	0,470	0,160	0,552	0,026	0,439	0,137	0,378	-0,205	-0,031
Türkiye	1,40/3	0,60/3	3,4/6	0,10/9	3,80/9	1/6	3,50/9	-0,200	-0,4/9
İngiltere	0,455	0,095	0,546	0,028	0,431	0,136	0,369	-0,1825	-0,024
Fransa	0,445	0,125	0,559	0,039	0,410	0,131	0,408	-0,1675	-0,035
Baboon	0,3889	0,6067						-0,0833	
Gibbon *hl*	0,375	0,625	0,4038					-0,0625	
Eskimo	0,333	0,027	0,913	0,021	0,725	0,220	0	0,0005	+0,392
Tibet	0,283	0,343	0,600	0,009	0,643	0,348	0	0,0755	+0,360
Av.Yer. *ay*	0,211	0,023	0,176	0,085	0,564	0,201	0	0,1635	+0,353
Kongo *bkc*	0,198.	0,249	0,468	0,630	0,074	0,194	0,101	0,2030	-0,124
Afrika *bay*	0,157	0,150	0,533	0,599	0,069	0,066	0,211	0,2645	-0,088
Papua *p*	0,075	0,139	0,102	0,030	0,850	0,119	0	0,3875	+0,775
Navajo *n*	0,013	0	0,917	0,069	0,326	0,356	0	0,4805	+0,313
Gelades	0	0						0,500	
Rhesus	0	1						0,500	
Gorilla *go*	0	1						0,500	

Bu cetvelde Avrupadaki en önemli uluslar yer almış olmakla beraber, Türkler bakımından çok önemli olan Ruslar bulunmuyor.İşte, biz burda bu noksanı gidermek istiyoruz.

Konumuz olan Ruslar Novgorod menşeli (s.105,118) olduklarından, Erken Rus genini buralarda aramalıyız ki, 9.-12. yüzyıllardaki Slav dünyasının (s.105, 118) küzey-batı ucunu temsil eden ***Pskov*** mıntakasının yerli Ruslarının etnogenetiği bu bakımdan çok önemlidir. Pskov mıntakasının Rus halkının gen havuzunu şu esere göre dile getireceğiz:

Russian Journal of Genetics, Vol.38, No.11,2002, pp.1322-1326.

Teste tabi tutulan kişi sayısı = 116

A= 40,5/116 = 0,3491379 (cet.39'a göre *Eskimo üstü*),

B= 32,5/116 = 0,2801724

O= 43/116 = 0,3706897

$\sum$= 1,0000000

M = 69,5/ 116 = 0,5991379

N = 46,5/ 116 = 0,4008621

$\sum$= 1,0000000

Rhesus geni $R_1 = -R_2 = CcD(E-) + Ccdd(E-)$

$= -38/116-6/116 = -44/116 = -0,3793103$

$4R_0 = 2xCcD(E+) + ccD((E+) = 2x8/116 + 7/116 = 23/116$

A geni Cet.39'da verilen **Eskimo** geninin üstünde kalmaktadır (0,3491> 0,3333). Bu ise Rus matrisinin Eskimo matrisini tahkik etmesi gerekeceği anlamındadır. Mirşan 1978, s.165'e göre:

$$(BÜ\text{-}ÖK)_{Eskimo} = \begin{vmatrix} O\text{-}A & -R_2 \\ A & A+B+R_2 \\ O & + \quad A+B = 1 \end{vmatrix} \begin{matrix} N \\ \text{------} \\ M \end{matrix} = N+M = 1$$

Eskimo için $N = (O-A) - R_2 = 0,307 - 0,220 = 0,087$

$M = 0,333 + 0.580 = 0,913$, $N+M = O+A+B = 1$

Rus matrisi için $(A+B+R_2)$ yerine $(A+B+R_1)$ yazmamız gerekiyor:

$N_{Rus} = (0,3706897-0,3491379)+0,3793103 = 0,400862$

$M_{Rus} = 0,349138 +(0,349138+0,2801723-0,3793103) = 0,599138;$

$M_{Rus} + N_{Rus} = 0,599138+0,400862 = 1$

Burda Eskimo genlerinin şu özelliği üzerinde duralım:

$\clubsuit = (N+A+R_2)-O = (2A+B+R_2)-M = 0$

Eskimo için: $(\clubsuit)_{Eskimo} = (0,087+0,333+0,220)-0,640$

$= (2x0,333+0,027+0,220)-0,913 = 0$

Rus geni için ise, Eskimo denklemindeki R_2 yerine R_1 genini almalıyız:

Rus genleri için: $(\clubsuit\spadesuit)_{Rus}$ =(0,4008621+0,3491379+ R_1)-0,3706897
= 0,3793103+ R_1= 0

Buradan R_1= -0,3793103 bulunur ve buna göre, bir *Rhesus* genini *ana genler* cinsinden elde etmiş bulunuyoruz.

Konu bununla da kapanmıyor, Rus genlerinin ***Batı Afrika yerlileri*** [***bay***] matrisini de tahkik ettiğini görmekteyiz:

$$\spadesuit_{Bay} = \begin{vmatrix} 2A & (R_1+B) \\ N+(R_1+B) & -(R_1+B) \\ 1 & 0 \end{vmatrix} \begin{matrix} M_{Bay} \\ = \text{-------} = M_{Bay} + N_{Bay} = 1 \\ Bay \quad N_{Bay} \end{matrix}$$

• Batı Afrika yerlileri için:

$2A+N+(R_1+B) = 2x0,157+0,467+(0,069+0,150) = 1$

M_{Bay}= $2A+(R_1+B) = 2x0,157+(0,069+0,150) = 0,533$

• Rus genleri için:

$2A+N+(R_1+B)$ =
$2x0,3491379+0,4008621-0.3793103+0,2801724= 1$

M_{Rus}= $2xA+(R_1+B)$ =
$2x0,3491379-0,3793103+0,2801724 = 0,5991379$

Rus genlerini yerleştirirken, Eskimo matrisinde bir *rhesus* geninin işaretini değiştirmek (+'den –'e geçmek) zorunda kalmış olmamıza karşılık,Batı Afrika matrisinde böyle bir değişikliğe gerek kalmamış olduğundan, Rusların anavatanının Batı Afrika olduğunu rahatlıkla iddia edebiliriz; yani, $\spadesuit_{Bay} = \spadesuit_{Rus}$.

Köz'den [gözden] ***glaz*** [глаз] sözünü, ***kir'***den ***grâz*** [грязь], ***ON BU'***dan[kozmos] ***nebo*** [gök] sözünü teşkil edebilmek için Batı Afrikalı olmak gerekeceği anlaşılıyor. Bundan dolayıdır ki, büyük Türk askeri, bilgini ve edibi Öñre Bıña Başı, Avrupa kavimleri için, OY TOĞŞIQDIQI BUDUN [düşünce doğurmuya başlıyan milletler] deyimini kullanıyor (Mirşan 2010, III/sah.5).Yani, Avrup kavimleri o çağlarda (MÖ 517'ler civarı) henüz barbardırlar ve, aşağıdaki cümlemiz onların Türkçe öğrenerek medenileşmiye başladıklarına işaret **ediyor:** (Buumın Qağan) SÜ SÜLEPEN, TÖRT BULUÑDAQI BUDU-

NUĞ ,QOP, ALMIŞ, QOP. "*BİZ*" QILMIŞ [ordu sevkederek, dört bucaktaki kavimleri, evet, almış, evet, "*biz*" kılmış] (Mirşan 2008, I/.3).

Ancak, zamanımız Ruslarının dil bakımından Türkçeden uzaklaşmış olmalarına karşılık, fizikal yapı bakımından onlar büyük çapta Tatarlara befizemiye başlamış bulunuyorlar.

"***BİZ***" kılınılan halklar içinde yalnız Ruslar bulunmuyor ve bunlar içinde Afrika çıkışlı—buna göre, matrisleri Rus genleri ile tahkik edilebilen—(Batı Afrika ve Andaman Adaları yerlileri ile ilişkilili) İngiliz ve (Batı Afrika,Belçika Kongosu cüceleri ve Türklerle ilişkili) Almanlar da bulunuyor:

$$\Phi_{İng}= \begin{vmatrix} 1/2 & -R_2+(1-2A) \\ 0 & (R_1+A)-4B \\ 1/2 & 1/2 \end{vmatrix} = \frac{N_{İng}}{M_{İng}} = M_{İng}+ N_{İng}= 1$$

• İngiliz genleri için (Mirşan 1978; s.168):

$N_{İng}= 1/2 - 0,136 + (1-2x0,455) = 0,454$

$M_{İng}= (0,431 + 0,455) - 4x0,085 = \underline{0.546}$

1,00

ve $0,454 - 1/2 + 0,546 = 1/2$

• Rus genleri için:

$R_1= 1+O = 159/116$ ve $R_2= N^{\circ}$olmak üzere

$N_{Rus}= 1/2 - 46,5/116 + (1 - 2x40,5/116) = 46,5/116$

$M_{Rus}= 159/116 + 40,5/116) - 4x32,4/116 = \underline{69.6/116}$

1,00

$$\Phi_{Alm}= \begin{vmatrix} 1/2 & -2\,R_0 \\ 0 & 1/2+2\,R_0 \\ 1/2 & 1/2 \end{vmatrix} = \frac{N_{Alm}}{M_{Alm}}$$

• Alman genleri için (Mirşan 1978: s.170):

$N_{Alm} = 1/2 - 2x0,026 = 0,448$

$M_{Alm}= 1/2 + 2x0,026 = 0,552$

• Rus genleri için

$N_{Rus}= 1/2 - 11,5/116 = 46,5/116;$

$M_{Rus}= 1/2+11,5/116 = 69,5/116$

Çinde, kemik üzerine yazılmış 100.000'lerce yazıdaki (MÖ 1.900'-ler civarı) , bir milyondan fazla işaretin çoğu devamlı olarak tekrarlanmaktadır. Bunların birbirlerinden farklı işaretleri ise 2-3.000 civarındadır ve bunların tahminen yarısı *zor-belâ* manalandırılabilmiş bulunuyor.

Üzerinde TAMĞALAR bulunan kemiklere Çinliler "*ejderha kemikleri*"demiş ve bunları ***orakel*** [fal, bulmaca] yazıları olarak kabul etmişler ve kemikleri *ilâç* olarak kullanmışlardır.

Bunlara göre, bu yazıların Çinliler tarafından yazılmış olduğunu kabul etmemiz mümkün değildir. Tarihte buna benzer hallerin pek çok örneği var. *Ësöñük* olarak, Ugaritliler ve Sümerler Ortadoğuya gelince Erken Türk alfebesini *kama yazısı* şekline çevirdiler.
Mirşan, K.2005; *Erken Türklerin Anadolu Yazıtları; s.69-78*
Mirşan,K.2008; *İskitler, Sümerler, Yemenliler* s.5-7, 34-48.

Çinliler iç kısımdaki dağlık arazide yaşamaktadırlar ve bugünkü Çinin Büyük Okyanus kıyıları tamamı ile Türkler ile (OQ'lar ile) meskundur.
Mirşan,K. 2007; *AT-OY Tarihi*; s.60.

OQ'lar, kullanmakta oldukları Türk alfabesini yerli halkın da anlıyabileceği bir yazı haline çevirme gayreti içindedir. Bunların bazıları *piktogrammlardır* [resim yazıları] ve çoğunluğu Türk alfabesinin tefsir edilmiş şekilleridir. Ësöñük olarak, 人 damgası "UÇ" [lider] demektir. Böyle bir kavram Çinlilerde henüz teşekkül etmemiş olduğundan, OQ'lar bu damgayı 人 [*jiñ*, "*kişi*"] diye lanse etmişler ve belbağı bağlamış olan kişiye 大 [*da*, "büyük"] demişler.

Çince yazı işaretleri sesler ile ilişkili değildir ve, buna göre, türlü diller için ayni bir yazı tipi kullanılabilmektedir:Çindeki halklar yazı sayesinde Çinlileşmişlerdir. Ësöñük olarak,*kaplanın* en eski yazılış şekli şöyle, , ve bunun, kaplana Çinlilerin ne dedikleri ile hiçbir ilişkisi yok. Ayrıca Çince söyleniş *ton*'a bağlıdır ve ton değiştikçe sözün manası da değişir.Bu bakımlardan şu örneği de gözden geçirmeliyiz.

Erken Türkçede □ [OŞ] "konfigurasion, tecelli" demektir. Bu

damğadan türemiş olan diğer bir söz şekli de **III** [AŞ; kinetik enerji, aşmak, yemek]'dır.Konumuz ile ilgili diğer bir söz de **IN**'dır.*Yönetim sistemine* **INANÇU** deniliyordu (Mirşan 2008, III/s.5) **INÇA** [*subjeksïon*; boyunduruk altına alma] demektir (Mirşan 2008;I/s.8).

AŞ-INA (Mirşan 2007; s.66) **AT-İL**'den gelerek, Çinin Biyük Okyanus kıyısına yerleşmiş olan **OQ**'lara [*kuantumlara*, enerji paketlerine; yani, Erken Türklere] verilen isimdir.Bu sözdeki **AŞ**, **OT-OZ** sözündeki **OZ** [geçerek yer alma] sözü ile yakından ilişkilidir ve, buna göre,**OT-OZ TATAR** (Büyük Okyanus kıyılarına) gelip yerleşenlerin adıdır: **UÇ OQ URIQIN OT-OZ TATAR, QITAÑ, TATABI** [Üç Oq ırkından Ot-Oz Tatar, Qıtañ, Tatabı].

İşte bu Oqlar kendi tarihlerini ifade eden **AŞ** sözünü 日 şeklinde yazarak Çinlilere öğretmek istemişler. Fakat Çinliler bir yerleri ***aşarak*** gelmiş değiller.

Işınları uzaktan gelerek yeryüzünde yer almakta olan bir şey var, *güneş*! İşte, bundan dolayı, **OQ**'lar yukarıdaki damganın "*güneş*" (Çince "***rì***") demek olduğunu ileri sürmüşler. Nitekim, Tatarca "*quyaş*" [uzaktan gelerek yeryüzüne dökülen şey], Türkçe "*güneş*" [uzaktan gelen ışınlar] sözlerinde de ayni bir **AŞ** sözüne rastlamaktayız.

OQ'lar, ayni bir mantık ile,"***sabah güneşi***"sözünü (Çincesi "***loñ***") 昽 (yeni) veya 曨 (eski) şeklinde ve "***yıldız***" (Çince "***xīñ***") sözünü 星 şeklinde yazmışlar.

Çince 馬 "***ma***" [at] damgasının, Erken Türkçe 𐰀𐰉 [**AT** = öldükten sonra canı vucudundan ***atılarak*** cennete gidecek olan başkan] damgasından esinlenilerek şekillendirilmiş olduğu añlaşılmaktadır ki, bu damgayı 媽 ,"***ma***" [anne; baştaki damğa "*kadın*"], 瑪 , "***achat***" [bir nevi süs taşı], sözlerinde de görmekteyiz.

Bu alanda etraflı bilgi edinmek için, şu kitaplara bakınız:

Mirşan,K. 2007; *Iraq Bitig*, s.60-71 ve 72-78.
Mirşan,K. 2002; *Makaleler*; s.47-51; 53-55.
Mirşan,K. 2008; *BOLBOLLAR*; s.7, 19,34-38
Mirşan,K. 1999; *Türk Takvimi*, s.43-44, 50-53..
Mirşan,K. 1999; *Erken Türk Devletleri ve Türük Bïl*; s.46,58-59.

İçki Türkistanın Hoten Vilâyetinin Lob Nahiyesinde, Taklamakan Çölünün kumlarına gömülü, ve halen, ancak 4 m yüksekliğe kadar görülebilen, bir *Sïpil* [*sëpil*, sur] bulunuyor, **Aq Sïpil.**

Mavuriye Hanlığı (MÖ 312-185) devrine ait olarak kabul edilen, bu surun yapı *kïseklerinde* [*keseklerinde*, taşlarında], ilk defa olarak, Türkçe sayıların yazılış şekillerini görebilmekteyiz. Bilinen diğer Türkçe yazıtlarda ise, rakkamlar harfler aracılığı ile yazılmakta idi.

Türklerden kalan en eski yazı örneklerinden anlaşıldığı kadarı ile, "***ilk yazı***" şeklinin "*sayı benzeri sözler*" ile başladığı; yani, sözlere nokta adedi ile telmih edildiği anlaşılmaktadır (ësöñük olarak, UÇ sözü yerine "*üç nokta*" konması gibi). Türkçe sayı ve rakkamları araştırır iken, dikkat edilmesi gereken diğer bir husus, bir sayının *erişeceği* (yani, kendisinden sonra gelecek olan) sayı cinsinden ifade edilmesidir. Ësöñük olarak, Türkler *yirmibir*'i [bir otuz] şeklinde ifade etmiş bulunuyorlar ve bu ifade şeklinde "*birin otuza erişmesi*"; yani, "*yirmibir*" sözkonusudur. Pra-Mısırda da, ësöñük olarak, "2" sayısı [AS AR] (yani, *üç namzedi*) şeklinde ifade edilmektedir ki, bu sayıya [ËR] (yani, *erişilen hal*) de denmektedir. Ayni kaidenin Tenoxa dili için de geçerli olduğunu görmekteyiz [sağda 1, solda 2] (Mirşan 1978, s.119). Pra-Mısır yazıtlarında ise bu kavramı [ËB = 1] şeklinde görmekteyiz. Burda üstteki daire ("*tertip*" anlamında olmak üzere) "*askerî karargâh*"ı (yani, hakanı) ve, ordan çıkan iki kol, "*bir ordunun sağ- ve sol cenahları*"nı ifade eder.. Bu daireyi biz [ANT] damgasında da görmekteyiz. Bu dairenin ortasındaki ***3 nokta*** UÇ'u [ölen lideri] ve onun etrafına çizilen daire, ***ant*** içmek üzere, onun mezarı etrafında toplanan halkı ifade ediyor (Mirşan 1970, s.74, Tör-Apa yazıtı).

Pra-Mısırcada biz "1" rakkamını ve [OÑ] şekillerinde de görmekteyiz ve bütün bunlara göre Türkçedeki [bir] sözünün erken halini "**ËB-ËR**" şeklinde yorumluyabiliriz. Nitekim Çincede "***yi*** (yani, ËB) ***er***" "bir, iki" demektir.

Aq Sïpil kïseklerindeki (duvar taşlarındaki) damğalarda, maalesef, ancak şu rakamları tefrik edebilmekteyiz:

• — [bir] = . Eğer Pra-Mısırcadaki damgasını ve Tenoxacadaki damğasını = **I** [İKİ ÊS] şeklinde değerlendirir isek, **1** rakkamının "***ikiden SIÑAR***" [iki olan şeyin teki] manasında olması gerekir, çünki mutlak olarak tek olan şey tabiatta mevcut değildir. Sanskritçedeki ***ekas*** [1] sözü de ***İK İS***'den türemiş olabilir.

• = [îki,]. ALTI YARIQ TİGİN "***ÜÇ-ON***"ları (yani, uzaydan gelmiş olan 3 OT-OZ'u) "***iki ağaç***" ile temsil ettiriyor (Mirşan 1978; s.2,42, 58,112,115); yani, burada da "***erişme kaidesi***"sözkonusudur (yukarıya bkz.). İnsanın **2** gözünün **3** göz olarak resmedilişi de böyle bir felsefeye dayansa gerek (Mirşan 1968; s.2,9,13). Pra-Mısırcada da bu hali görmekteyiz, = **2** (yukarıya bkz).

• [yani, = üç] ki, "ÜÇ" damgasının bir tek TAMĞA haline getirilerek kısaltılmış şeklinden ibaret olduğu görülüyor.

Erken Türkçede ***üç*** sayısı *UÇ* [öbür dünyaya uçma ve lider] anlamlarında kullanılmış bulunuyor (Mirşan 1970; **ètr** 1,2,3,43,87; 1973,**pg** 14,45,46,47,58,60,61,67,69,70). "**Uçmaq**" sözünün diğer bir anlamı da **ARMAQ**'dır. Buna göre, Pra-Mısırlılar "***üç çizgi***" veya "***üç nokta***"ile gösterdikleri damgaya "***AR***" demiş bulunuyorlar (Mirşan 1978; s.119,121,131). "*Öbür dünyada yer alma*" anlamında olan **OZ** sözünü ise, Pra-Mısırlıların "*bir masa etrafında* (yani, **OS**'da) *yer alan 3 sandalya*" ile gösterdiklerini görmekteyiz (Mirşan 1978, s.132)..

• **X** [, dört]. Bu rakam "***doğum***" (Mirşan 1978; s.11,17) ve ***TÖRT BULUÑ*** [madde dünyasının teşekkülünü mümkün kılan **dört** KİRTGÜNÇ; yani, H,He,Ne,Ar asil gazları] anlamlarında kullanılmış bulunuluyor.

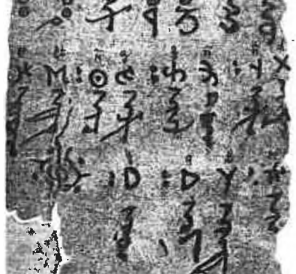
BULUÑ "*element*"anlamındadır ve,**TÖRT BULUÑ**, halk ağzında, "*dört bucak*" demektir. Bu arada, TÖRT TOĞMAQ, TÖRT İÇERMEK, TÖRT İLİK TEÑRİLER, TÖRT ULUĞ TÜŞ, TÖRT QORQINÇSIZ EÑREYÜK gibi, terminuslar da kullanılmakta ve bunlardan anlaşılması gereken anlam, tabiatın "***dört esas şey***" üzerine kurulmuş olduğudur. Esöñük olarak, canlılık dünyasının esasını teşkil eden DNA'da şu

dört baz bulunur: G,C,A,T ve U. Bundan dolayı, Türkler **TÖRT TOĞMAQ, BİŞ YOL** [yaradılışın beş safhası] deyimini kullanıyorlar.

• **BİŞ.** Bu sayı karşılığındaki rakkam Aq Sïpil harabelerinde henüz bulunamamış bulunuyor. Belki daha sonraki araştırmalarda medyana çıkar.

Bu sayı 𐰋𐰇𐰢 [BËS] şeklinde yazılmaktadır (Mirşan 1970, s. 69) ve, buna göre, sözün **ËB-ËS**'den [tabiiyet] türemiş olması olasıdır. Nitekim, Toxarcada da bu sayı ***pïs*** (yani,İP-İS) şeklindedir ve bu sözü Sanskritçede ***pañca***, Farsçada ***penç***,Yunancada ***pente*** şeklinde görmekteyiz.

ËB-ËS sözxünün pratikte kullanılan anlamı, "*daha yüksek bir otoriteye* (Qağana) *tabi*" şeklinde olmalı. Diğer yandan, Türkler *5 ACUN* [hilkat, malzeme ailesi] bulunduğunu söylemekteler ve bu hilkatlar *5 adet kafatası* ile gösterilmektedir (Mirşan 1978, s.2). Türklerin **MAXA ŞAR-WAQLAR**'ına göre, hakikaten, 5 çeşit **ACUN** tefrik etmemiz mümkün olabilmektedir (Mirşan1990, s.8). **ACUN** sözünün anlamı "*tabiat modası*" şeklinde olduğundan; yani, bir moda günün birinde diğer bir modaya "*tabi*" olacağından, **ËB-ËS** sözü **ACUN** sözü ile bir analoji teşkil edecektir.

Şek.44. Çin mekteplerinde öğretilen Türkçe

ÜÇ ON ÖCÜP İKİTİ, TÖRTİÑ İÑİZ ALT ËR, BİS IQ OY.

ON Milletinin Üç (yani, lider)'liğine sahip, dört krallığın temsilcisi Beş halk. (Mirşan 1993, s.39)

Aq Sïpil harabelerinde görülememiş olmakla beraber, "Mirşan 1978, s.90"da verilen tablonun (Şek.44) birinci satırı **3** ile, ikincisi **4** ile başladığına göre, üçüncü satırın ilk damgası **5** olmalı. Nitekim, Çincede de ***wu*** [5] 五 şeklinde yazılmaktadır; yani, Türkçe damgada Çince damganın ancak alt çizgisi yoktur: 𐰃𐰃 [PÏS]'den 𐰚 [beş].

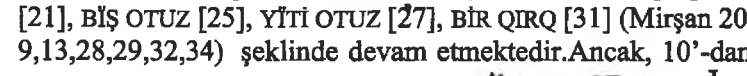
• 𐰆 [on]. Bu damga, ayni zamanda, "*kozmos*" anlamındadır ve Erken Türkler kendilerinin "*kozmostan gelen* OQ *'lar* [kuantumlar]" olduklarına inanmış bulunuyorlar (Mirşan 1970; s.14'deki resim).

• 𐰇𐰆 [onbir]

• 𐰆𐰉 [oniki]

• 𐰋 [21] (yani, BİR OTUZ).

Sayıların yazılışları şöyle:

Yani, BİR,İKİ,ÜÇ,TÖRT,BİŞ,ALTI,YİTİ,SEKİZ,TOQIZ,ON.

Bundan sonraki sayılar İKİ YİGİRMİ [12]. ÜÇ YİGİRMİ [13], TÖRT YİGİRMİ [14], ALTI YİGİRMİ [16], YİTİ YİGİRMİ [17], BİR OTUZ [21], BİŞ OTUZ [25], YİTİ OTUZ [27], BİR QIRQ [31] (Mirşan 2008, I/s. 9,13,28,29,32,34) şeklinde devam etmektedir.Ancak, 10'-dan 20'ye kadar olan sayıların daha geç çağlarda, 𐰇𐰆 [11], 𐰉𐰆 [12], 𐰇𐰃 [12], şekillerinde söylendiklerine de şahit olmaktayız.

Aq Sïpil çağından (yani, MÖ 312'den) daha önceki zamanlarda yazılan yazıtlarda rakamlara rastlanmıyor, sayıların harfler ile yazıldıklarına şahit olmaktayız: İKİ YİGİRMİ [12],YİTİ YİGİRMİ [17], YİTİ OTUZ [27], OTUZ BİŞ [35], QIRQ ARTUQI YİTİ [47], TOQIZ ON ARTUQI BİR [91] (Mirşan 2008, I/s.34); İKİ YARTIM [1/2], ALTI YİGİRMİ [16],TOQIZON ALTI [96],YÜZ MİÑ SEKİZON SEKİZ [100.088], ULUĞ MİÑ [bir million],SEKİZ TÜMEN TÖRT MİÑ [84.000], YÜZ MİÑ [100.000], TÜMEN TÜMEN [10^8], YÜZ MİÑ TÜMEN [10^9],ÜÇ MİÑ ULUĞ MİÑ [$3x10^9$], MİÑ MİÑ TÜMEN TÜMEN [10^{14}].
(Mirşan 1990,.13,22,27,38,44,75,154,156,166,183,254,255,296

XXVI.Erken Türkçe Yazıtlar
Köni Türik Jazbaları
8.6.2004'de Almatıda,
Kazak İlimler Akademisinde
verilen konferans

Şek.45. Bir Qazaq evi

1.Qurmëtti jïnalğan qawım,
2.özimdi tanıstırmastan burın, qısqaşa sözimdi bılay bastağım këlip tur.
3.Mën:
• Ulı-Këm, Bayqal-Lena, Altay, Talas, Moğolstan, Başqırtstan, Ïskitëli, Val Kamonïka, Anadolu, Švëtsïya, Ëtrusk, Grëtsïya, Makedonïya, Frantsïya, Portugalïya,Pra-Mısır, jenë, Skandïnavïya jazbaların oqıdım.

1.Sayın dinleyicilerim,
2.kendimi sizlere tanıtırken, sözlerime kısaca şu şekilde başlamak istiyorum:
3.Ben:
• Ulu-Kem, Bayqal-Lena, Altay, Talas, Moğulstan, Başqurtstan, İskiteli, Val Camonica, Anadolu, İsviç-re, Etrüsk, Yunanistan, Makedonya, Fransa, Portekiz, Pra-Mısır ve Skandinavya yazıtlarını okudum;

Mirşan,K. 1970; *Proto-Türkçe Yazıtlar;* MMB Yayını, Ankara.

• Ĕñ alğaş rĕt jazu jazğan Türiktĕr bolğanın;

Mirşan,K. 2000; *Şölgentaş Mağarası;* Bodrum.

• bügin jĕr jüzindĕ qoldanılıp jatqan alfavït eriptĕriniñ barlığı Türiktĕrdiñ oylap tapqan eriptĕriniñ kömĕgimĕn şıqqanın;

Mirşan,K. 1970; *Proto-Türkçe Yazıtlar;* MMB Yayını, Ankara.

Mirşan,K.1994; *Alfabetik Yazı Başlangıcı;* MMB Yayını, Ankara

• Qıtay mediñiyĕti sïyaqtı, Ĕvropa mediñiyĕtin dĕ Türiktĕrdiñ qurğanın;

Mirşan,K.1996; *Füillerin İsim ve Mastar Halleri ile, Sıfat-Fiil ve Zarf-Fiil Alanlarında bugünkü Avrupa dillerinde Etrüskçe izleri,* MMB Yayını.

Mirşan,K.2003; *Makale Eleştirisi;* Makaleler, s.84-89.

Mirşan,K.1996; *Die Spuren des Prototürkischen in verschiedenen Sprachen;* MMB Yayını.

Mirşan,K.2000; *Türkoloji Alanında Bazı Sorular ve Cevapları;* Makaleler, s.7-14.

• Türiktĕrdiñ birnĕşĕ küntizbĕk qoldanğanın, jenĕ, alğaşqı küntizbĕkti (-1517 jılı) olardıñ oylap tapqanın,

Mirşan,K. 1999; *Türk Takvimi;* MMB Yayını.

Mirşan,K.2001; *Türk ve Çinli Takvimleri;* Makaleler, s.28-33.

• Pra-Mısırlılardan basqa, Qıtaylardıñ da, Parsılardıñ da, Grĕktĕrdiñ de (saltanat küntizbĕgin qospağanda) küntizbĕktĕri bolmağanın,

Mirşan,K. 1970; *Proto-Türkçe Yazıtlar;* MMB Yayını, Ankara.

• ilk defa yazı yazanların Türkler olduğunu;

Mirşan,K. 2000; *Şölgentaş Mağarası;* Bodrum.

• bugün yeryüzünde kullanılmakta olan alfabetik yazıların hepsinin Türklerin teşkil ettikleri alfabetik yazıdan kaynaklandığını;

Mirşan,K. 1970; *Proto-Türkçe Yazıtlar;* MMB Yayını, Ankara.

Mirşan,K.1994; *Alfabetik Yazı Başlangıcı;* MMB Yayını, Ankara.

• Çin medeniyeti kadar, Avrupa medeniyetinin de Türkler tarafından kurulduğunu;

Mirşan,K.1996; *Füillerin İsim ve Mastar Halleri ile, Sıfat-Fiil ve Zarf-Fiil Alanlarında Bugünkü Avrupa Dillerinde Etrüskçe İzleri,* MMB Yayını.

Mirşan,K.2003; *Makale Eleştirisi;* Makaleler, s.84-89.

Mirşan,K.1996; *Die Spuren des Prototürkischen in verschiedenen Sprachen;* MMB Yayını.

Mirşan,K.2000; *Türkoloji Alanında Bazı Sorular ve Cevapları;*Makaleler, s.7-14

• Türklerin birkaç takvim sahibi olduklarını ve ilk takvimi (İÖ 1517) onlara borçlu olduğumuzu;

Mirşan,K. 1999; *Türk Takvimi;* MMB Yayını.

Mirşan,K.2001; *Türk ve Çinli Takvimleri;* Makaleler, s.28-33.

•Pra-Mısırlılar dışında, ne Çinlilerin, ne Perslerin, ne de Yunanlıların (saltanat takvimlerini saymaz isek) takvimleri olmadığını,

• Qıtaylardıñ küntizbëkti Türiktërdën alğanın,
Mirşan,K. 2001; *Türk ve Çinli Takvimleri;* Makaleler, s.28-33.

• Döñgëlëkti (Tañbalı Sayı, Saymaluu Taş, tağı basqaları), kompastı, açqıçtı, sağattı, qağazdı, jenë tïpografïyanı Türiktërdiñ oylap tapqanın,
Mirşan,K. 1998; *Etrüskler, Tarihleri, Yazıları ve Dilleri;* s.43 (yazıt No.41); s.44 (yazıt No.43)
Mirşan,K. 2003; *Erken Türklerin Skandinavya Yazıtları;* s.54 (yazıt No.69,70).
Mirşan,K. 1994; *Alfabetik Yazı Başlangıcı;* s.157-158.
Mirşan,K. 1990; *Prototürk Bilginlerine göre ASTROFİZİK;* s.19-20.
Mirşan,K. 2002; *Türk Yurdu Dergisi için Kâzım Mirşan ile Mülâkat;* Makaleler, s.76.

• Ulı Qıtay qorğanın alğaşqı rët ÖG-İL'niñ (Türiktërdiñ) Qıtay "*varvarlarınan*" qorğanu üşin qalağanın,
Mirşan,K. 2001; *Çin Haberleri ve Türk Tarihi;* Makaleler, s.18,19.

• Türik tarïxınıñ jërlëskën turmısmën bastalğanın, bul turmıstıñ këyingi şağımızda da jalğasqandığın; jenë, Türiktër yağından qurulğan taw qowışı medëniyëttëri tışında, Ğeyseden alda ëñ az Türiktërdiñ 38 qalası bolğanın,
Mirşan,K. 2003; *Erken Türk Qalaları, Qurğanları ve Bolıqları;* Makaleler, s.90.

• jër jüzindëgi ëñ ëski mëmlëkëttërdi (ON-UYUL, AT-İL, tağı basqa) Türiktërdiñ qurğanın;

• Çinlilerin takvimlerini Türklerden aldıklarını;
Mirşan,K. 2001; *Türk ve Çinli Takvimleri;* Makaleler, s.28-33.

• tekerleği (Tamğalı Sayı, Saymalı Taş vb), pusulayı, anahtarı, saatı, kâğıdı ve matbaayı Türklerin bulduklarını;
Mirşan,K. 1998; *Etrüskler, Tarihleri, Yazıları ve Dilleri;* s.43 (yazıt No.41); s.44 (yazıt No.43)
Mirşan,K. 2003; *Erken Türklerin Skandinavya Yazıtları;* s.54 (yazıt No.69,70).
Mirşan,K. 1994; *Alfabetik Yazı Başlangıcı;* s.157-158.
Mirşan,K. 1990; *Prototürk Bilginlerine göre ASTROFİZİK;* s.19-20.
Mirşan,K. 2002; *Türk Yurdu Dergisi için Kâzım Mirşan ile Mülâkat;* Makaleler, s.76.

• Çin seddini ilk defa ÖG-İL'in (Türklerin) *"barbar"* Çinlilere karşı inşa etmiş olduklarını;
Mirşan,K. 2001; *Çin Haberleri ve Türk Tarihi;* Makaleler, s.18,19.

• Türk tarihinin yerleşik hayat ile başladığını, bu hayatın sonraki çağlarda da devem ettiğini, ve, Türkler tarafından kurulan mağara medeniyetleri dışında, İsadan önce Türklerin en azından 38 şehirleri bulunduğunu;
Mirşan,K. 2003; *Erken Türk Qalaları, Qurğanları ve Bolıqları;* Makaleler, s.90.

• yeryüzünde kurulan en eski devletlerin (ON UYUL, AT-İL, vb) Türkler tarafından kurulduğunu;

Mirşan,K. 1999; *Erken-Türk Devletler ve Türük Bil;* s.32-42.

• bıraq, Türiktër Ëurazïyanıñ (Qıtaynıñ Okëan jağalawrı mën Anadolu aymağın qosa alğanda; bıraq, Qıtaydıñ oñtüstigi mën Ündïstandı qospağanda) barlıq jërinë jayılğandığın; jenë, *jërlës xalıqqa qızmët körsëtü tilëgi* tasığandıqtarından, tildërin assïmïlïyatsïyadan joğaltqanın;

• munı, Ëurazïya xalqınıñ tildërindë Türikşë sözdërdiñ köp bolğandığınıñ körsëtkëndigin, jenë Mirşan,K. *Die Spuren des Prototürkischen in verschiedenen Sprachen;*MMB Yayını.

• Proto-Türiktër Ëurazïanıñ barlıq cërindë ömir sürgën bolğandığından, bütin alfavïttıq jazbalardıñ Türikşë tamırlı bolğanın körsëttim.

Mirşan,K.1993; *Alfabetik Yazı Başlangıcı ve Glozel Yazıtları;* MMB Yayını.
Mirşan,K. 1994; *Alfabetik Yazı Başlangıcı;* MMB Yayını.
Mirşan,K. 2004; *Erken Türklerin Ana-dolu Yazıtları;* MMB Yayını.
Mirşan,K. 1970; *Proto-Türkçe Yazıtlar;* MMB Yayını.
Mirşan,K. 1996; *Pre-Portekiz Bitiktaşları;* MMB Yayını.
Mirşan,K. 2003; *Erken Türklerin Skandinavya Yazıtları;* MMB Yayını.
Mirşan,K. 1998; *Etrüskler, Tarihleri, Yazıları ve Dilleri;* MMB Yayını.
Mirşan,K. 2000; *Hieroglifler;* Bodrum.

4. Türik medëniyëti 35.000 jıl burın Aşısıw Özëni boyında,Tañbalı Sayında bastalğan. Munda biz sörët, piktogramm jenë pëtroglifter körip turmız.

Mirşan,K. 1999; *Erken-Türk Devletler ve Türük Bil;* s.32-42.

• fakat, Türkler Avrasyanın (Çinin B.Okyanus kıyısı ve Anadolu dahil, ancak güneyi ve Hindistan hariç) tümüne yayılmış halde yaşadıklarından, ve *yerli halklara hizmet verme* amacı taşıdıklarından, assimile olarak dillerini kaybettiklerini;

• bu halin Avrasya halklarının dillerinde bulunan çok sayıda Türkçe sözler ile ortaya çıktığını ve,

Mirşan,K. *Die Spuren des Prototürkischen in verschiedenen Sprachen;*MMB Yay.

• Erken Türkler Avrasyaya yayılmış halde yaşamış olduklarından, bütün alfabetik yazıtların Türkçe kökenli olduğunu gösterdim.

Mirşan,K.1993; *Alfabetik Yazı Başlangıcı ve Glozel Yazıtları;* MMB Yayını.
Mirşan,K. 1994; *Alfabetik Yazı Başlangıcı;* MMB Yayını.
Mirşan,K. 2004; *Erken Türklerin Ana-dolu Yazıtları;* MMB Yayını.
Mirşan,K. 1970; *Proto-Türkçe Yazıtlar;* MMB Yayını.
Mirşan,K. 1996; *Pre-Portekiz Bitiktaşları;* MMB Yayını.
Mirşan,K. 2003; *Erken Türklerin Skandinavya Yazıtları;* MMB Yayını.
Mirşan,K. 1998; *Etrüskler, Tarihleri, Yazıları ve Dilleri;* MMB Yayını.
Mirşan,K. 2000; *Hieroglifler;* Bodrum.

4. Türk Medeniyeti, 35.000 yıl önce, Acısu Özeni, Tamğalı Sayında başlamış bulunuyor. Burda biz resim, piktogramm ve petroglyphler görmekteyiz.

Mirşan,K.2000; *Pra-Mısır Hieroglifleri;* 9,
Mirşan,K. 1970; *Prototürkçe Yazıtlar;*
s.14,18,21.

5. Türikşëniñ YAWALDIRĞU tilini, Ulı Këm, Sülyëk awılı aymağındağı jazbalı tasta körip turamız (ÜE jazbası, jobalap aytqanda 9.000 jıl burın jazılğan).
Mirşan,K. 1970; *Prototürkçe Yazıtlar;*s.66.
Mirşan,K. 1994; *Alfabetik Yazı Başlangıcı;* s.35,36,37,38.
Mirşan,K. 2003; *Erken Türk Qalaları, Qurğanları ve Bolıqları;* Makaleler, s.91
Mirşan,K. 2002; *Erken Türk Tarihi;* Makaleler, s.64.

6. Türiktërdiñ BODIN tilini Talas Özëni boyında, Qırğız Tizmësindëgi Aşıqtas jaqındarında bastalğanın körip turamız.
Mirşan,K. 2002; *Erken Türk Tarihi;* Makaleler, s.64,65.

7.000 jıl burınğı Aşıqtas jazbasında bılay jazılğan:
Mirşan,K.2003; *Erken Türklerin Skandinavya Yazıtları;* s.22,18-21.
Mirşan,K.1994; *Alfabetik Yazı Başlangıcı;*s s.115 s.115.
ÖC UÇU ÖGÜZ AŞU İL,
BU ALTIÑ ON-UYUL UÇ BU,
İL BU, ËS BU, ËSİD !
ÖGÜ AP-AQIN UÇ ISIP BUY,
İP-İNİNÇİP,
İNİNÇİN AP-ATI BU ÖGÜÇ.
BU ÖP-ÖSÜ AQIN ALT AW ËS,
ÖG(ÜÇ BU ËSİD) ËKİ
ÖDÜS UÇU.
Basşılığı Tëñgiz aryağındağı ël,
mundağı xuquqlıñ ON-Fëdëratsïyası başsısı,
xalqımnıñ tileginë qurmët körsët!

Mirşan,K.2000; *Pra-Mısır Hieroglifleri;* 9;
Mirşan,K. 1970; *Prototürkçe Yazıtlar;*
s.14,18,21.

5. Türkçenin YAWALDIRĞU dil safhasını ise, Ulukem, Sülyek Köyü yakınındaki *Yazılı Kaya* yazıtında görmekteyiz (ÜE Yazıtı; yakl. olarak 9.000 yıl önce).
Mirşan,K. 1970; *Prototürkçe Yazıtlar;*s.66.
Mirşan,K. 1994; *Alfabetik Yazı Başlangıcı;* s.35,36,37,38.
Mirşan,K. 2003; *Erken Türk Qalaları, Qurğanları ve Bolıqları;* Makaleler, s.91
Mirşan,K. 2002; *Erken Türk Tarihi;* Makaleler, s.64.

6. Türklerin BODIN dil safhasına Talas Özeni, Qırğız Silsilesi, Açıqtaş mevkiinde başladıkları anlaşılıyor.
Mirşan,K. 2002; *Erken Türk Tarihi;* Makaleler, s.64,65.

7.000 yıl öncesine ait olduğu kesinlik kazanmış olan Açıktaş yazıtında şöyle deniliyor:
Mirşan,K.2003; *Erken Türklerin Skandinavya Yazıtları;* s.22,18-21.
Mirşan,K.1994; *Alfabetik Yazı Başlangıcı;*s s.115 s.115.
ÖC UÇU ÖGÜZ AŞU İL,
BU ALTIÑ ON-UYUL UÇ BU,
İL BU, ËS BU, ËSİD !
ÖGÜ AP-AQIN UÇ ISIP BUY,
İP-İNİNÇİP,
İNİNÇİN AP-ATI BU ÖGÜÇ.
BU ÖP-ÖSÜ AQIN ALT AW ËS,
ÖG(ÜÇ BU ËSİD) ËKİ
ÖDÜS UÇU.
Liderlik sahipliği deniz aşa halk,
işbu yetkilin ON-Federasionu lideridir,
halkımın isteklerine itaat et!

Ataqlılığın aqındardan alğan jolbasşı jazdı, bul jazuwnı,barıssşıl bolıp,
bul barıs şarttarı üşin
joğarı antım ısanıştır !
Bul (jazuwdı jazğan) armïya aqını xuquqlısının
maqtaw bilën işitilgën ataqlılığı,"Dewlët Jolbasşısı"dır.

7. Mundan këyin bir qarañğılıq şağı bastağan ("SOBIQ ÖD", suwıq ëra). Bıraq, jobalap aytqanda, ÈSİS UQUS'dan burın 3.500 jıldarında Türik medëniyëti jañadan janıq ëtip şığa këldi: Issıq Qurğanı medëniyëti.

Kâzım Mirşan, 1993: *Prototürkçe Yazıtlar Hakkında Konferans;* s.9,10.
Mirşan,K.1994; *Alfabetik Yazı Başlangıcı;* s.115.

ÖĞÜN AN,
ONUY A, ÖCÜ OQ.
UB-OZ UÇ ÈSİTİS OZ ÖTÜ,
ONUY OY ÈKİÇ ÈKİL,
ALIZ AT.

Mirşan,K. 1999; *Erken Türk Devletleri ve Türük Bïl;* s.27,28.

Körkëmdigin ëskë alğanıñ kisi
kozmoslaşıp, OQ [kuantum] xalinë këlgën.
Ol, UB-OZ [Teñri] basşılığına ozıp ötip,
kozmoslaşıw üşin,
alınğan AT'dır [tënindën atılğan jan]

Namı akınlarda şöhret bulan lider yazdı, bu yazıyı, barışsever olarak,
bu barış şartları için yüce andım teminattır !
Bu (yazıyı yazan) ordu akını yetkilisinin
öğüç ile duyulan namı "Devlet Lideri"dir.

7.Bundan sonra ise,bir karanlık çağ geliyor (SOBIQ ÖD, "soğuk *era*"). Ancak, tahminen İSİS UQUS'dan önce (İÖ) 3.500 yıllarında, Türk medeiyeti yeniden Parlıyor: "Issıq Qurğanı" medeniyeti.

Kâzım Mirşan, 1993: *Prototürkçe Yazıtlar Hakkında Konferans; s.9-10.*
Mirşan,K.1994; *Alfabetik Yazı Başlangıcı;* s.115.

ÖĞÜN AN,
ONUY A, ÖCÜ OQ.
UB-OZ UÇ ÈSİTİS OZ ÖTÜ,
ONUY OY ÈKİÇ ÈKİL
ALIZ AT

Mirşan,K. 1999; *Erken Türk Devletleri ve Türük Bïl;* s.27,28.

Haşmetmeaplığını anmakta olduğun kişi
kozmoslaşarak,OQ [kuantum] haline gelmiş bulunuyor.
O,UB-OZ [Tanrı] liderliğine ozarak geçmek sureti ile,
kozmoslaşmak üzere,
alınmış olan AT'dır [vucundan atılmış olan candır].

Bul ëndi, Türik tiliniñ TÜÜ-EVİNİ [*holomorphic*] tiline ësik aşılğan këzi.

Mirşan,K. 2002; *Erken Türk Tarihi;* Makaaleler, s.65,66.

Ulı Türik tarïxşısı ÖÑRE BIÑA BAŞI'dıñ aytuwına qarağanda, ËSİS UQUS'dan alda 1517jılında Ëdil-Oral Aymağında AT-İL [AT OY BİL, AT UQUŞ BİL, AT OY ÖGE, AT OY İL] attı bir Türik dewlëti qurılğan. Ëndi, osı alañdağı bëlgilërgë qaralıq.

8. Orta Anadoludağı 6x5 mëtrlıq UÇUZ (Kişi Jazulıtas) ëskërtiwi jazbası:

İL ËP-ËSİÇ *Xalqımız*
ÖC AT-İL *öz AT-İL'ine*
ÖT ËMİÑÜ OÑ. *ötti.*
(Yağnï, biz özibizdiñ toprağımızğa ornalastıq).

9. Rumunyadağı (Buzeu, Wallachia) altın şëñbër jazbası:

ËDİKİP ËSİK AN
İyëlënip bul sıylıqtı an,
ËSİR BU ËS-ËSİK
ësir qılıp bul sıylıq
AT İL ËD.
AT-İL'*diñ barlığın.*

10. Anglïyadağı Thames bronz talïsmanı (**AT-İL** sëmvollü jılan) jazbası:

OÑ AN *Rabbanï aqın*
ÖKİK AQIN *ëskërtmësi bolğan,*
ËKİL ARILT *"adamğa bexıt bërë"*
OÑ *dënilë turğan*

Burda artık, Türk dilinin TÜÜ-EVİNİ [*holomorphic*] dil Safhasına adım atmasının kapıları açılmış durumdadır.

Mirşan,K. 2002; *Erken Türk Tarihi;* Makaaleler, s.65,66.

Büyük Türk tarihçisi ÖÑRE BIÑA BAŞI'ya göre, İÖ 1517 yılında İdil-Oralda AT-İL [AT OY BİL, AT UQUŞ BİL, AT OY ÖGE, AT OY İL]isimli bir Türk devleti kurulmuş bulunuyor. Şimdi, bu alandaki şu haberlere bakalım:

8. Orta Anadoludaki 6x5 m 'lik UÇUZ [Küçük Yazılıkaya] anıtı yazıtı :

İL ËP-ËSİÇ *Halkımız*
ÖC AT İL *kendi AT-İL'ine*
ÖT ËMİÑÜ OÑ *geçmiş bulunuyor* (yani. "biz kendi AT-İL'imize ait topraklara yerleştik).

9. Romanyada (Buzeu,Wallachia) altın halka yazıtı

ËDİKİP ËSİK AN,
Sahiplenerek bu hediyeyi an :
ËSİR BU ËS-ËSİK
esine getirerek bu hediye
AT IL ËD.
AT İL varlığını

10. İngilteredeki Thames bronz muskası (AT-İL sembolü olan "yılan") yazıtı :

OÑ AN *Rabbanî akın*
ÖKİK AQIN *anıdı olan ve*
ËKİL ARILT *"talih getirici"*
OÑ *denen,*

OÑ ËSİK ÖK *AT-İL* (alttağı jol!)
A AT-İL *tılsımı*
AQIN İK *aqındarğa*
ARILT ÖKİN. *jol aşıq ërër*

Bulardıñ barlığı bizgë Türktërdiñ adamdıq işindë qurmëtti jëri bolğandığın körsëtëdi. Olar, bütin tarïxtëri boyınşa osınday bir mïrastıñ qorğawşıları bolğan.Mısalğa, Kïrostıñ Massagët [ÜÇ AT OĞILIĞ TÜRÜK BUDUN, "üş ataq *descendant*'tı Türik mïlleti"] jol jöni turalı aytıp, YOLUĞ TİGİN [vak'anüvïs] bılay deydi:

QANIÑ SUBÇA YÜGİRTİ,
SÖÑİKİN TAĞÇA YATDI,
BËGİLİK URI OĞLIÑ
QUL BOLTI,
ËSİLİK QIZ OĞLIÑ
KÜÑ BOLTI,
BİLİM ËDÜK ÜÇÜN,
UYUBLIQIÑ ÜÇÜN,
ÊÇİM QAĞAN BAŞLAYU,
QIRQIZ QAĞANIĞ
BOLBOL TİKDİM.
Qanıñ suşa jügirgëndë,
süyegiñ tawşa yatqanda,
Spargrpïses'diñ
qul ëtilgëndiği üşin,
prïnsësiñ
qayğığa tüskëndë,
(Türik) Bïldi öz bïliñiz bilgëndigiñizdën,
bizgë baylanış körsëtkën bolğanlığıñızdan

OÑ ËSİKÖK *AT-İL* (alttaki satır!)
A AT İL *muskası*
AQIN İK *akınlara*
ARILT ÖKİN. *talih getiren muskadır.*

Bütün bunlar bize Türklerin insanlık içinde *saygın* bir yeri olduğunu gösteriyor. Onlar, bütün tarihleri boyunca, böyle bir asaletin koruyucuları olmuşlardır. Meselâ, Kyros'un Massaget [ÜÇ AT OĞILIĞ TÜRÜK BUDUN, "üç nam *descendant*'lı Türk Milleti] seferirini kastederek,YOLUĞ TİGİN [Vak'anüvis] şöyle diyor :
QANIÑ SUBÇA YÜGİRTİ
SÖÑİKİN TAĞÇA YATDI,
BËGİLİK URI OĞLIÑ
QUL BOLTI,
ËSİLİK QIZ OĞLIÑ
KÜÑ BOLTI,
BİLİM ËDÜK ÜÇÜN,
UYUBLIQIÑ ÜÇÜN,
ÊÇİM QAĞAN BAŞLAYU,
QIRQIZ QAĞANIĞ
BOLBOL TİKDİM.
Kanın suculayın boşanırken,
kemiğin dağcılayın yatarken,
prensinin (yani, *Spargepïses*'in)
esir edilmesi dolayısı ile,
prensesin
kedere boğulur iken,
(Türük) Bïli kendi bïliniz olarak kabul etmek sureti ile,
bize bağlılık göstermiş olmanız dolayısı ile,

ĒÇİM QAĞAN'dan bastap QIRQIZ qağandarı üşin BOLBOL tiktim.
Mirşan,K. 1991; *Bolbollar;* s.30.
Bul jërdë, *ĒÇİM QAĞAN* : "Sizdiñ şağırıwıñız boyınşa, mën siz üşin soğıstım, jenë sizgë bos-tañdıq bërdim" dëydi. Şınımën ulı tarïxşımız ÖÑRË BIÑA BAŞI osı soğısta OÑUR AT OÑUM'dıñ [Kïrostıñ] ölgënin [UYUQ BOLTI] aytadı (ĒSİS UQUS'dan alda 529).
Tarïxdë, joğarıdağıday, basqa bir xalıqtıñ bostandığı üşin soğısqan bir xalıqtı tabıw mümkin bë ?
11. Türiktërdiñ bulay ïtiwdëri olardıñ kontïtusïyasınıñ kërëgi ëdi. (1) ÖZE KÖK TEÑRİ YARLIQADUQ ÜÇÜN, (2) AŞRA YAĞIZ YÏR İGTÜK ÜÇÜN, (3) İLİMİZ-TÖRİMİZ TİZTİ.
(1) *Qadïr Kök Qudayınıñ bërgën qararı boyınşa,* (2) *xükmi astındağı kïnetïk jërdi terbïyelëwimiz üşin,* (3) *konstïtusïyamız xajët qıldı.*
Mirşan,K.1985; *Anadolu Prototürkleri;* 52.
12. Muña qarşı, Türiktër Kïros'qa TİGİN QAN [agrëssïv Qan] da dëgënder, we Qıtaylar turalı mınanı aytadı: BËGLERİ-BUDINI TÜZSİZ ÜÇÜN,TABIĞAÇ BUDUN ...
Milletiniñ bïydëri zatlı bolmağandığınnan, Qıtay ...

ĒÇİM QAĞAN'dan başlamak üzere, QIRQIZ hakanları için tarih taşı diktim.
Mirşan,K. 1991; *Bolbollar;* s.30.
Burda ĒÇİM QAĞAN : "Davetiniz üzerine, ben sizin için savaştım ve size özgürlüğünüzü iade ettim" demek istiyor ki, hakikaten büyük tarihçimiz ÖÑRE BIÑA BAŞI bu savaşta OÑUR AT OÑUM'un [Kyros'un] "ölü düştüğünü" [UYUQ BOLTI]söylüyor (İÖ 529). Tarihte, başka bir halkın özgürlüğü için savaşmış olan, diğer bir halk göstermemiz mümkün mü?
11. Türklerin bu davranışları onların anayasaları gereği idi: (1) ÖZE KÖK TEÑRİ YARLIQADUQ ÜÇÜN, (2) AŞRA YAĞIZ YÏR İGTÜK ÜÇÜN, (3) İLİMİZ-TÖRİMİZ TİZTİ.
(1) Kadir Gök Tanrısının verdiği karar gereğince. (2) hükmü altındaki kinetik yeri eğitmemiz için, (3) anayasamız tezmiş bulunuyor.
Mirşan,K.1985; *Anadolu Prototürkleri;* s.52.
12. Bunlara karşılık, Türkler Kyrosa TİGİN QAN[Mütecaviz Han] da demekte ve Çinliler hakkında şunları söylemekteler : BËGLERİ-BUDINI TÜZSİZ ÜÇÜN, TABIĞAÇ BUDUN ...
Milletinin beyleri asil olmadıkları için, Çin ...

xalqı ...
Mirşan,K. 1991; *Bolbollar;* s.21.

(1) ALTUN-KÜMİS İSİGTİ QUTUY, (2) BUÑISIZ, ANÇA BİRÜR TABIĞAÇ BUDUN (3) SABI SÜÇİG, AĞISI YIMIŞAQ ÈRMİŞ. (4) SÜÇİG SABIN, YIMIŞAQ AĞIN ARIP, (5) IRAQ BUDUNIĞ ANÇA YAĞITUR ÈRMİŞ. (6) YAĞRU QONTUQDA KİSRE, (7) ANIĞ BİLİG, ANTA OYUR ÈRMİŞ: (8) ÈDGÜ BİLGE KİSİG, ÈDGÜ ALP KİSİG YORITMAZ ÈRMİŞ. (9) BİR KİSİ YAÑILSAR, OĞIŞI-BUDUNI, BİSÜKİÑE TÈGİ, QIDMAZ ÈRMİŞ.

(1) Altın-kümis èstèlikti rütbèlerni (2) qorqısızşa, şonşalıq bïrgen Qıtay milletinïñ (3) nesïxattarı ağıwşan, bölekteri jumşaq [jipèktèn] èkèn. (4) ağıwşı nesïxat, jumşaq bölektèr jïbèrip, (5) uzaqtağı müllèttèrdi özinè yaqınlaştırıwnı bilè èkèn.(6) Jaqınğa qonğandan kèyin, (7) özdèrinşè oylanadı èkèn.(8) Oñışlı ïl kişisinè, jaqşı kişidèrgè xarèkèt mümkinşiligi qaldırmaz èkèn. (9)Bir kisi yalğısşa, bèşiktègi balağa dèyin, aralarında jasatmaz èkèn.

Mirşan,K. 1991; *Bolbollar;* s.64.

Jazbamız, Qıtaylardıñ bulay nasïxattarına aldanıp, "ÜKÜŞ TÜRÜK BUDUN ÖLTİG" [Türik milläti massèdar xalindè

milleti ...
Mirşan,K. 1991; *Bolbollar;* s.21.

(1) ALTUN-KÜMİS İSİGTİ QUTUY, (2) BUÑISIZ, ANÇA BİRÜR TABIĞAÇ BUDUN (3) SABI SÜÇİG, AĞISI YIMIŞAQ ÈRMİŞ. (4) SÜÇİG SABIN, YIMIŞAQ AĞIN ARIP, (5) IRAQ BUDUNIĞ ANÇA YAĞITUR ÈRMİŞ. (6) YAĞRU QONTUQDA KİSRE, (7) ANIĞ BİLİG, ANTA OYUR ÈRMİŞ: (8) ÈDGÜ BİLGE KİSİG, ÈDGÜ ALP KİSİG YORITMAZ ÈRMİŞ. (9) BİR KİSİ YAÑILSAR, OĞIŞI-BUDUNI, BİSÜKİÑE TÈGİ, QIDMAZ ÈRMİŞ.

(1) Altın-gümüş hatıralı rütbeleri, (2) pervasızca, onca veren Çin Milletinin (3) nasihatları akıcı,hediyeleri yummşak [ipekten] imiş. (4) Akıcı nasihat ve yumşak hediyeler göndererek, (5) uzak milletleri kendisine yakınlaştırmasını bilir imiş.(6) Yakına konduktan sonra ise, (7) kendi bildiklerince düşünürler imiş:(8) Başarılı belde kişisine, iyi vasıflara sahip kişilere, hareket imkânı bırakmaz imiş.(9) Bir kişi yanılır ise, onun mensup olduğu milleti, beşiktekilere kadar, barındırmaz imiş.

Mirşan,K. 1991; *Bolbollar;* s.64.

Metnimiz, Çinlilerin böyle nasihatlarına kanarak, "ÜKÜŞ TÜRÜK BUDUN ÖLTİG" [Türik milleti kütleler halinde

ōldi] dëydi.

13. Türiktërdiñ osılay tañdawlı bir xalıq bolıwınıñ sëbëbi osında jatır: (1) (ËÇİM QAĞAN), OYURIQLIĞ QANTAN KËLİP, (2) OYIÑA ÏL ËTDİ; (3) ËS-ÖÑÜGLİG QANTAN KËLİPİN, (4) ËSÜ-ËRE ÏL ËTDİ.

(1) (ËÇİM QAĞAN) ülgërgën bir qandan këlip, sılıw bir xalıq jarattı; (2) örnëk bir qandan këlip ïdëal bir xalıq jarattı.

Mirşan,K. 1991; *Bolbollar*, s.30..

14. Türiktër özdërinë, Türik atamastan burın, ON, OQ, TATAR, OĞIZ, ÏDİZ dëpti. Bulardıñ ON sözindë toqtap këtëyik: "ON" sözün Orta Azïya, Ïdil-Oral, Pressburg, Skanïnavïya, Erzurum, Fransïya, Attika (Grëtsïya) we İstanbul jazbalarında körip turamız.

ON UYUL [ON Fëdëratsïyası]→ A-şıqtas jazbası (Qırğızstan).

ON ÏL ËT [ON xalqı xelindë] we ONUZ UYUN [ON Fëdëratsïyası] → Mïnusïnsk Müzesi jazbası, ënventar No.2164.

ON UYUĞUR [ON UYUL işindëgi federatsïyalıq mëmlëkë]→ AT-ÏL jazbası (ÖÑRE BIÑA BAŞI tarïxı).

ON ËRİG AT OÑA [oñğan ON eskërlëri]→ AT ÏL turalı Yolığ Tïgin tarïxı..

ON OQ [ON'dar içindëgi OQ'tar] → Yoluğ Tïgin tarihi.

ON BİLTİRİ [ON'dar mëmlëkëti] → BİLGE ATUÑ UQUQ tarïxı.

öldü] diyor.

13. Türklerin bu şekilde *seçkin* bir halk oluşlarının sebebi şurda yatıyor: (1) ËÇ İM QAĞAN, OYURIQLIĞ QANTAN KËLİP, (2) OYIÑA ÏL ËTDİ; (3) ËS-ÖÑÜGLİG QANTAN KËLİPİN, (4) ËSÜ-ËRE ÏL ËTDİ.

/1) (ËÇİM QAĞAN) kâmil bir kandan gelerek, (2) mükemmel bir halk yarattı; (3) örnek bir kandan gelerek, (4) ideal bir halk yarattı.

Mirşan,K. 1991; *Bolbollar*, s.90.

14. Türkler, TÜRÜK demeden önce, ON, OQ, TATAR, OĞUZ, ÏDİZ demiş bulunuyorlar.Bunlardan ON sözü üzerinde duralım: ON sözünü biz Orta Asya, Ïdil-Oral, Pressburg, Skandinaviya, Erzurum, Fransa, Attika (Yunanistan) ve İstanbul yazıtlarında görmekteyiz:

ON-UYUL [ON Federasionu]→ Açıktaş yazıtı (Qırğızıstan).

ON ÏL ËT [ON halkı halinde] ve ONUZ UYUN [ON Federasiyonu] → Minusinsk Müzesi yazıtı, envanter No.2164;

ON UYUĞUR [ON-UYUL'a dahil federe devlet]→ AT-ÏL yazıtı (ÖÑRE BIÑA BAŞI tarihi);

ON-ËRİG AT-OÑA [başarılı ON askerleri]→ AT ÏL hakında Yoluğ Tïgin tarihi;

ON-OQ [ON'lara mensup OQ'lar] → Yoluğ Tïgin tarihi.

ON BİLTİRİ [ON'lar beldesi]→ BİLGE ATUÑ UQUQ tarïhı.

OQ ONIS ËD [OQ'lardıñ "ON" (dëwlëti) xalindë birlëskën këzi]→ Bratïslava jazbası (Slovakïya).
AP-AQ ON-İS ALT AW [ON-canı xelindë Qudayğa qaray aqqan] →Kylvër jazbası (Skandïnavya).
ON İSİLİS [ON atdılar]→Cunnî üngiri jazbası (Türkiye).
ON İL [ON xalqı]→ Glozël jazbası (Fransïya).
ON OY[mïllî]→Attika (Grëtsïya)
UW-ON [İzgi ON]→ Erenköy

Sözdërimdi ayaqtamastan burın,sizgë—bulkünki Türki tildës xalıqtarınıñ tilinë uqsağan wë satqan aşqışınıñ propagandasın qılğan— Etruskşë bir ölën oqıp bërësim këlëdi:

(1) ËLİTİP ËSÜZİÇ ALTUÇ ËLİG, (2)ULQUP AÇILUÇ ËTÜY (3)UYUP-. PI-ÜYÜPPİ ËDİSİTİP, (4) UB-UQ AP-PARUYA ALTITIL, (5) ALIRITIP APPA-RUY ËDİTİLSİT (6) UQ ËSİKİÇÜY YATASIZ. (7) ÖZÜK ÜY ËSİTİD (8)• APPARTUCUÇ, (9) ULUDUTUB YATAALIZ ÜY.

(1) Jëbërip ëskë tüsirgën Patşa xalqı,(2)—kënëttën aşılıw ëtiw.
(3)"Üyimë tura këlë më ëkën ?" dëp (4) ratsïonal oylap alıp këtkë... sañızda,(5) alıp këtkën bolganız
(6) mağinësin añlayaşaqsıñız:(... üygë ëgë bolıw üşin (8) kötiriwiñizgë sëbëb bolğan,(9) ulu bir xïs bilëñ jatabilëşëgiñiz bir üyigiz bolaşaq.

Mirşan,K. 1998; *Etrüskler, Tarihleri, Yazıları ve Dilleri;* s.44.

Mëñi sabır minën tıñdağanıñız üşin rexmët.

OQ ONIS ËD [OQ'ların "ON" (devleti) halinde birleşmeleri) → Brtislava yazıtı (Slovakya).
AP-AQ ON-İS ALT AW [ON-canı halinde Allaha doğru akmış bulunuyor] → Kylver yazıtı (Skandinavya);
ON İSİLİS ["ON" isimliler] → Cunnî Mağarası yazıtı (Doğu Anadolu);
ON İL [ON halkı] → Glozel yazıtı (Fransa);.
ON OY [millî] → Attika (Yunanistan) yazıtı.
UW ON [Mukaddes ON] → Erenköy (Istanbul) yazıtı.

Sözlerime son verir iken, size—bugünkü Türk lehçelerinden biri imiş gibi algılanabilen ve sattığı anahtarların propagandasını yapan—bir Etrüskçe şiir okumak istiyorum (ana metin için sağ sütuna bakınız !):

(1).Göndererek hatırlatan Krallık halkı,(2).ki o (yani, anahtar) birdenbire açılmayı mümkün kıla: (3)."Uyacakmı evime ?", diyerek (4)rasïonal bir düşünce ile götürmüş olmanıza rağmen,(5).alıp götürmüş olmanın (6).manasını kavrayacaksınız: (7).Bir eve sahip olmak üzere, (8).götürmenize sebep olan, (9).ulu bir his ile yatabileceğiniz bir eviniz olacak.

Mirşan,K. 1998; *Etrüskler,* s.44.

Beni sabır ile dinlemiş olmanızdan dolayı teşekkürler

Yakın *ödlere* (zamanlara] kadar en eski yazının d.ö. 3.200 yıllarından beri yazılmıya başlanan Sümer yazısı olduğu *öyülüyordu* [zannolunuyordu]. Bugün İse, yep-yenİ keşifler ortaya çıkmış ve yazının— gündoğsukta Ulu-Kem ve Lena özenlerinden başlıyarak,günortasında Issıq Köl, Anadolu ve Mısıra, günbatsıkta günortası Fransaya ve Portekize kadar dayanan geniş alanlarda—son buzul çağının sonundan başlıyarak kullanılmıya başlandığı afilaşılmış bulunuyor. Esönük olarak, :

1. Fransadaki Lascaux (Dordogne) Mağarası yazıtı, 17.070 y.ö.
2. Başkurtstandaki Şölgentaş Mağarası yazıtı, 16.000 y.ö.
3. Tünortası İspanyadaki Altamira Mağarası yazıtı, 14.330 y.ö.
4. İgnatİevka Mağarası (Oral Dağı) yazıtı, 14.000 y.ö.
5. Günortası Fransadakİ Marsoulas Mağarası yazıtı, 14.000 y.ö.
6. Fransadaki Troïs Freres Mağarası yazıtı, 14.000 y.ö.
7. Tünortası İspanyadaki La Pasïega Mağarası yazıtı, 14.000 y.ö.
8. Fransadaki Rochebertïer ve Gourdan Mağaraları y., 14.000 y.ö.
9. Fransadaki Nïaux Mağarası yazıtı, 13.850 y.ö.
10. Günortası Fransadaki Mas d'Azïl'deki boyanmış çakıl yazıtları, 12.000-7.000 y.ö.
11. Gündoğsuk-Günortası Anadoludaki Kahn-ı Melikan ve Taht-ı Melikdeki kayaüstü petroglïfleri- 17.000-9.000 y.ö.
12. Sırbıstandaki Vïnça-Tartaria yazıtları, 7.300-5.500 y.ö.
13. Reinach'a göre Glozel (Orta Fransa) yazıtları, 6.000-5.000 y.ö.

Kâzım MİrŞan bize bu alanda şu afituyusları veriyor :

I. Resim yapılmıya 35.000 yıl önce başlanmıştır (s.15),

II. piktogrammlara 20 .000 yıl önce başlanmıştır (s.15),

III. petrogliflere 18.000 yıl önce başlanmıştır (s.16),

IV. çm (gerçek] afilamda yazı-yazılmıya 14.000 yıl önce başlanmıştır (s.17).

Bu afituyusları verir iken Mirşan Erken-Türkleri şöyle sınıflandırıyor:

A. ON'ların, OQ'ların, Erken-Etrüsklerin, OT -OĞ'ların [Pra-

Mısırlıların] dili olan ***eski anadil.***

B. TÜRÜK'lerin (yani,Eski Türklerin), Erken-Greklerin [bunlar bugünkü Hellenler değiller!], Erken Bulğarların dili olan ***Orta Türkçe***;

C. TÜÜ-EVİNİ [*holomorphic*] dil üyüründen (ailesinden] olan ***Geç-Türkçe.***

Mirşan,K. 2000; *Avrupa, Sibir ve Orta Asyadaki En Eski Yazıttlara Dayanılarak Deşifre Edilen PRA-MISIR HİEROGLİFLERİ*, s.9.

MİRŞAN,K.2001; *Türkoloji Alanında Bazı Sorular ve Cevaplan*, s.1,3.

Şimdi de yazı-yazmanın uzun *bolbollarının* belgelerini resimler ile gözden geçirelim.

1. Avrasyanın OY-TOĞSIQ (homo sapïens] haritası.

2. Anadoludakİ Erken Türk yazıtlarının bulunduğu yerler.

Mirşan,K. 1994; *Alfabetik Yazı Başlangıcı*, s.8-9 ve 12-13.

3 .Güney Fransadaki Lascaux [Lasko] Mağarasının "avcı trajedisi" isimli çokrenkli olarak yapılmış kaya resmi (s.19-20).

4. Lascaux Mağarasındaki yazı: UÇ ËSİ EL [kişi canının uçması] ve

5. Mas d'Azil [Mas Dazïl] Mağarasında bulunmuş olan çakıl taşları yazıtı (s.21).:

Soldaki: UÇ / ÜÇ [Lider / üç].

Ortadaki : BU UÇ-UÇUS [beyin lider olması].

Sağdaki : UÇ ALTI [liderlik yetkisi].

6. Almatının 160 km küzey-batı doğrultusundaki Acısu Özeninin Tamğah Sayı galerisindeki bine yakın resim, pïktogramm ve petroglïflerden biri. Bu resim bize *tamğalarm* gelişimi hakkında oldukça açık bir fikir veriyor (s.19).

7. Tamğaları doğuran davranış şekilleri:

Mirşan,K. 1994; *Alfabetik Yazı Başlangıcı*, s.20.

8. Hora tepen insanlar ile (s.19) ifade olunan *tamğa* şekilleri.

Mirşan,K. 1994; *Alfabetik Yazı Başlangıcı*, s.20.

9. Tamğalı Sayı galerisinde (Qazaqstan) Ñ *tamğasının*—AÑ ve OÑ şekillerinde olmak üzere—nasıl yazılacağını öğreten bir resim:

Mirşan,K. 1970; *Proto-Türkçe Yazıtlar*, s.21.

10. Tamğalı Sayında felsefî bir eser (s.20, şek.6).

Mirşan,K. 1994; *Alfabetik Yazı Başlangıcı*, s.21.

11. Qazaqstanda, Tamğalı Taşda felsefî bir kompozisïon (şek.3).

12. Tamğalı Sayı galerisinde bir UB-AÑ [pra-intelligens] tasfiri (s.20, şek.7).

13. No.11 ve 12'de gösterilen UB-AÑ'ımızın Tamgalı Sayındaki diğer bir tasfiri (şek.2).Bu tasfirdeki diğer mahlûk, 7 (yani, *7 kat gök*) ve 9 (yani, *güneşin 9 planeti*) sayılarını taşıdığına .ve spiral kolları bulunduğuna göre, "*galaksi*" manasında çizilmiş olmalı. Yani, *"galaksimizdeki .preintelligens"*.

14 .Qazaqstanda bulunmuş olan bir yartaş resmı. Bu tasfir ĔD [eylem] durumunda olan, yani, "*ehlileştirme*" işlemi yapan; bir kişiyi ve onun yularından çektiği bir atı .gösteriyor .

Mirşan,K. 1994; *Alfabetik Yazı Başlangıcı*, s.22.

Bu resim köpeğin, devenin (Sülyek yazıtı!) ehlileştirildiği ve ÜY [ev, külube] inşaatının yapıldığı (Sülyek yazıtı!) *mezolithikum* çağına ait olacakdır (herhalde devenin ehlileştirilmesinden sonra, d.ö.7.000'lerde).

15. Qazaqstanda Acı-Su'da bir tamğalıtaş.No.14'deki ĔD'imizi [eylemimizi] burda artik atın üstünde görmekteyiz.

Mirşan,K. 1994; *Alfabetik Yazı Başlangıcı*, s.23.

16. Tamgalı Sayından bir kompozïsïon. Bu resimde biz Tamgalı Sayı insanının ruhlar dünyası hakkında da geniş tasavvurları bulunduğunu görüyoruz.

Mirşan,K. 1994; *Alfabetik Yazı Başlangıcı*, s.24 (soldaki resim).

17. Ulu-Kem alanında, Aq-Yüs Irmağında, beyaz granitten imal olunan bir SIN-TAŞ [*şekil venne, yazı yazma ve resim yapma , heykel yapma yolları ile, bir anlam ifade edecek hale getirilmiş olan taş*].

Yunancası "*plastik*". SIN = *mana ifade eden görünüş, şekil; heykelcilik san'atı.*

Burda verilen TAMGALAR listesinde OT-OZLAR çağında TAMĞA sayısının çok az oldugu anlaşılmaktadır.

Mirşan,K. 1994; *Alfabetik Yazı Başlangıcı*, s.24 (sağdaki resim).

18. Biri Nehri stelesi.

Mirşan,K. 1994; *Alfabetik Yazı Başlangıcı*, s.25.

19. Bica Irmagından bir SINTAŞ (Xaqasstan), üstte koyun başı, altta kişi başı..

Mirşan,K. 1994; *Alfabetik Yazı Başlangıcı;* s.26 (üstteki resim).

20. Bir Ulu-Kem SINTAS'ı.

Mirşan,K. 1994; *Alfabetik Yazı Başlangıcı;* s.26 (alttaki resim).

Üç gözlü kişi tasfiri. Bunlardan KÖGÜZ-ĔGİN denen ikisi hakiki gözlerimizin bulunduğu yerde gösterilmekte ve proton ile neu-

tronu temsil etmektedır .AÑ ESİLİS [*akıl duygusu*] denen 3. göz ise, elektronu temsil ediyor, çünki elektron serbest bir parçacıktır; protonun tesir alanında kalabildiği gibi (yani, atom içinde bulunabildiği gibi). ondan ayrılarak atomundan uzaklaşabilmektedir
Mirşan,K. 1994; *Alfabetik Yazı Başlangıcı;* s.26 (alttaki resim).

Bu resimde biz, ayrıca, kulak yanında çizilmiş olan
[UQ; *kavrama, kulak*] TAMGA'sını da görüyoruz. TAMAGA' sı ise, ASA AS: "*asan kuvvet*", yani, "*gravitasion*" şeklinde okunabiliyor.

21. Uybatta bulunmuş olan TÜRÜK QAN BOL-BOLI yazıtı.
Mirşan,K. 1994; *Alfabetik Yazı Başlangıcı;* s.27.

No.l7'deki Aq-Yüs stelesinde verilen *tamğalar* listesinden, OT-OZ sıntaşları çagında TAMĞA sayısının cok az olduğu afilaşılmaktadır. Buna göre ,TÜRÜK QAN BOL-BOLI yazısının, "*yazılmıya hazır*" durumdaki OT-OZ sıntaşı üzerine daha sonraki çağda yazılmış olması gerekir .

22. Uybatta bulunmuş olan YALBAÇ yazıtı.
Mirşan,K. 1994; *Alfabetik Yazı Başlangıcı;* s.27.

Tıpkı No.21 gibi, bu yazıtın da bir OT-OZ sıntaşı üzerine, daha sonraki çağlarda yazıldığı afilaşiiiyor.

23. Uyuq-Arxanda bulunmuş olan AQIN yazıtı.
Mirşan,K. 1994; *Alfabetik Yazı Başlangıcı;* s.27.

Tıpkı No.21 ve 22 gibi, bu yazıt da bir OT-OZ sınataşı üzerine daha sonraki çağlarda yazılmış olmalı.

24. Biria / Tasmin sıntaşı ve yazıtı. Yazıtın altındaki saçayak üstünde şu yazı var: [ESİÑ ÖD ESİÑ] [*onun* (ölenin) *ruh erası*].
Mirşan,K. 1994; *Alfabetik Yazı Başlangıcı;* s.30.

25. Güneydoğu Anadoludaki Kahn-ı Melikân ve Taht-ı Melikdeki kayaüstü resimleri. Ortadaki AT UÇ OÑ [*Muvaffak Hükümdar Lider*] deyimi, Istanbui-Erenköy yazısındaki AT-ATA UÇ'u [Lider At-Ata] 'yı çağrıştırıyor.
Mirşan,K. 1994; *Alfabetik Yazı Başlangıcı;* s.32 (Taht-ı Melik)..

26. Kahn-ı Melikândan ve Taht-ı Melikden yazı şekilleri. .
Mirşan,K. 1994; *Alfabetik Yazı Başlangıcı;* s.33..

27. Ulu-Kem, Sülyek Köyünde bulunan bir yazılı kayadaki yazıtlardan biri, ÜE yazrtı. Bu yazrt çağında ÜY'lerde [klübelerde] yaşanılmakta ve deve ehlileştirilmiş bulunulmaktadır (10.000 yıl önce) (s.21, şek.11).

28. Sülyek Köyündeki yazılı kaya ve Sülyek yazılı kayasındaki yazı örnekleri.
Mirşan,K. 1994; *Alfabetik Yazı Başlangıcı;* s.36,37..
29. Antalya yakınındaki Beldibi Mağarasındaki TAMĞALAR ve cümle şekilleri..
Mirşan,K. 1994; *Alfabetik Yazı Başlangıcı;* s.38, 39. .
30. Güneydoğu Anadoluda Put Köyü yakınındaki Kızların Mağarasında petroglifler (s.20, şek.8).
31. Orta Anadoludaki Çatalhüyük yazıtı: OĞ ON AT UW İT ĒD-ĒD [*insan kozmostaki kutsal impulsudur kreasionun*] (s.23, şek.11)
32. Doğu Anadoludaki Başet Dağı (3.720 m) yazıtları.
Mirşan,K. 1994; *Alfabetik Yazı Başlangıcı;* s.40..
33. Erzurumun Karayazı İlçesinin Salyamaç Köyü yakınlarındaki Cunnî Mağarası *petroglifleri.*
Mirşan,K. 1994; *Alfabetik Yazı Başlangıcı;* s.41..
34. Vînça-Tartarîa yazıtları (Sırbıstan).
Mirşan,K. 1994; *Alfabetik Yazı Başlangıcı;* s.42, 43..
35. Val-Camonica yazıtları (Italya Alpleri).
Mirşan,K. 1994; *Alfabetik Yazı Başlangıcı;* s.44-47. .
36. Açıktaş Alfabesi (s.35, cet.6).
37. Doğu Anadoluda, Vanın güneyindeki Tirşin alanındaki Çilgiri Köyü yazıtı.
Mirşan,K. 1994; *Alfabetik Yazı Başlangıcı;* s.54.
38 .Etrüsk alfabesi (s.38, cet.12)..
39. Marsîlîana yazı tahtası (Etrüsk alfabesi) (s.28, şek.22).
40. İlk Sümer yazısı.
Mirşan,K. 1994; *Alfabetik Yazı Başlangıcı;* s.59.
41. ODUQ ĒL [*muzaffer halk*] yazıtı (Glozel, Fransa).
Mirşan,K. 1994; *Alfabetik Yazı Başlangıcı;* s.61
42. Phryg yazıtları.
Mirşan,K.2005; *Erken Türklerin Anadolı Yazıtları*, s.27
43. İzmir çevresi yazıtları.
Mirşan,K.2005; *Erken Türklerin Anadolı Yazıtları*, s.47
44. Yemen yazıtları.
Mirşan,K.2008; *İskitler, Sümerler, Yemenliler*; s.49.
45. Ugarit yazıtları.
Mirşan,K.2005; *Erken Türklerin Anadolı Yazıtları*, s.69.
46. Girit Yazıtları
Mirşan,K.2005; *Erken Türklerin Anadolı Yazıtları*, s. 105.

Ön yüz

Arka yüz

Şek.46. Maine'de (ABD) bulunmuş olan,3 No.lu "Spirit Pond" BTİGTAŞ'ının ön ve arka yüzü yazıtları

Not:

Yazıtların alfabesi için şu kitaba bakınız:
Mirşan,K.2004; *Erken Türklerin Skandinavya Yazıtları*, s.39.

Şek.46, (sağdan sola okunacak):

Satır 1

:UDIS ËKİT:	*Stratejik sefer*
OD ËTİSÜ:	*"zafer" haline gelince,*
OQ ËSİÑİS İKİCİNİS	*Oqlara*
ATIS OD	*zafer atılımı yaptıran kişi*
USIS ËT	*başkan oldu.*

Satır 2

AÑ ÖD	*Bu zaferi anarak*
ÖK ËDİS ËD	*Tanrıya*
ÖKİS ÖC:	*dua et ki,*
URIS USU AÑ	*girişimin*
UDIS-OD USU:	*"stratejik zafer" ola,*
AÑISIÑ: ËRİB U:	*senin onu anman kendisine erişerek.*

Satır 3

:UÇ ATIS	*Liderini*
ONIS ËT	*kozmosa lâyık olarak kabul et,*
OD ËT ËSİS	*—"onun elde ettiği zafer", dolayısı ile:*
ONIS ONISIS:	*Kozmosta kozmoslaşma*
OÑISISIÑ:	*başarısının*
UR-USU OD:	*"mücadele edilerek elde olunan zafer" oluşunu*
ÖC ONIS USU	*kozmosun mümkün kılmış olması hesabı ile.*

Satır 4

OQIS ÖC	*Oqların*
UDU OD ËT:	*stratejik zafer elde etmelerindeki*
OÑIS:	*başarı,*
URIB OQ:	*Oqların bu alanda mücadele etmiş olmaları sonucudur;*
İKİP:	*yani,*
AT ËTİS ONIS:	*kozmik nam kazanma*
ËSİTİS UR: İKİP	*mücadelesinin sonucudur bu.*

Satır 5

: OQ UD ÖG:	*Oqların strateji bilinci*

OQ İBÜ	*Oqları organize edince,*
OD UDISU:	*zafer stratejisi*
OQ OD ÖCİSİS USU	*Oq zaferine nasip oldu,*
USISU ËT: UQ ODIS	*—egemenlik stratejisi.*
Satır 6	
: UDU OD UDIS	*Stratejik zafer stratejisinin*
UDUD ÖK:	*strateji Tanrısı,*
AT ËTİS ONIS:	*kozmik nam kazanma* (→ str 4)
AT OD:	*zaferi adımını atan*
ËDİS US	*başkana*
ËDİS UR USU	*mücadele nasip etmiştir.*
Satır 7	
USU AÑ	*Başkanı anma,*
OD ÖK ËDİS	*Zafer Tanrısının*
OD ÖKİS ÖC:	*zafer duasını*
UQU ËS	*kabulü için*
URIS ËT	*bir girişimdir;*
UÇISU:	*liderin*
OD USIS ËT	*zafer elde etmesi içindir.*
Satır 8	
: OD ËT İL	*Zafer halkı*
OQ ËS	*Oqlardır.*
UDIS OD	*Stratejik zafer*
ONIS ÖC ËT:	*kozmik tesahüp*
ËPİP OÑIS:	*sayesinde başarıdır.*
USU OD:	*Lider zaferinin*
ÖC ONIS	*sahibi kozmostur.*
Satır 9	
AT OD USU AT:	*Zafer denilen tesahüp*
AT ODUÇ UR İL	*halkın zafer mücadelesi sonucudur.*
UR ODUC	*Zafer için mücadele*
ODIS ÖK	*Zafer Tanrısı içindir.*
Satır 10	
: ËS ÖKİS USU ËT	*Aklında Tanrını tut ve*
ODIS US ËT	*zaferi baş tacı et.*

Satır 11

ËS UR.	*Mücadelenin devamı.*

Satır 12

ODUD ÖK:	*Zafer stratejisi Tanrısı*
UB ATU OD	*yüce zaferi*
OQ USUD UÇ	*Oqlara nasip etmiştir.*

Satır 13

: USU AÑIS ONIS:	*Kozmosu idrak hakkında*
ÖKİS USU ËT:	*Tanrıyı yetkili gör;*
OD OQIS ONIS:	*kozmostaki Oq zaferini*
ÖKİS ÖC	*Tanrıdan bil.*

Satır 14

: OD ONIS USIS	*Kozmik zafer*
İB USU	*tertibi*
UD USU AÑ USU	*strateji idrakı ile temin olunur*
İSİB ÖK:	*ve o Tanrıyı anarak*
ËRİB U:	*erişilen*
USUS OD	*yüce zaferdir.*

Satır 15

URUS USU AÑ	*Mücadele etme bilinci*
UDIS OD USU:	*stratejik zafer temin eder.*
UDIS UQIS OQ	*Oq denenlerin stratejisi*
UDIS ÖK:	*Tanrı stratejisidir,*
UQ UDU OD	—stratejik zafer denen şey için
ËTİSİS İBÜ	*organize olmuş olmak şartı ile.*

Satır 16

:ËPİP ÖC:	*Sahip çık,*
UR USU OD	*girişim zaferine,*
ÖC ONIS USU	*kozmos yüceliğinin*
AÑ ODIS ÖK	*Zafer Tanrısını anma yolu ile,*
OQ USUD ÖKİS ÖC	*Oqların Tanrısının (zaferine)..*

Şek.47. Oklahoma'daki "Heavener Rune Stone"

AP-ÖK	*Götürülen (ölen) kral*
AQIN ALT	*Akmış bulunuyor,*
:ERİR BIÑ ËD	*(Tanrıya) erişebilmek üzere.*

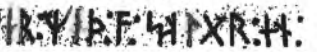
Şek.48. Poteau bitigtaşı (ABD)

OS AP	*İşbu götürülüş*
ÖK ALT	*krala mahsustur,*
ËS BIÑ ËD	*akılda tutmak üzere.*

Şek.49. Shawnee Runestone (ABD)

UB AQIN	*Yüce akın*
İLİ ËRİR	*halkı.*

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.

11.
12.

Şek.50. Kensington Yazıtı (ABD)

Satır 1 (şek.50)

İB-ÖK:	*Tanrı*
OQUQ ÖC	*Oqların*
URUR	*mücadelesinin*
İB-UÇ:	*lideri*
ËKİK:	*olması dolayısı ile*
USU İB:	*yücelik ifade ettiğinden,*
URIS AT:	*(ölen liderin) mücadelesi*
AÑISU: ËRİB	*anıt olmuya erişmiş bulunuyor.*

Satır 2

ËS-UR ÖG:	*(Bu bitigtaş ile) hatırlanan kral*
AÑ UR	*mücadele edilen*
OD ÖG	*savaşın (savaş mücadelesinin) kralıdır*
ËSİTİS	*(Bu yazı ile) hatıra edilen şey*
OQ UD	*Oq stratejisine*
AÑ ÖKİB:	*dayanan*
ËS OÑIS	*aklın başarısıdır*

Satır 3

:ËS ÖC:	*Bu hatıranın*
AT ËT	*konusu*
OQ ÖC:	*Oqlar*
ÖGİS	*kralının*
AÑIQ	*açık*
ODIS	*zaferini*
UQISIC	*izah eder.*

Satır 4

:UQUQ:URIDIS	*Sözü geçen mücadeleyi*
USU ËT:	*temin eden*
İK:	*"tahakkuk"*
AÑISIC:	*denen*
URUS	*girişim*

UDIS:	*stratejisi*
OQIÑ OD USU	*Oq zaferidir.*

Satır 5

:UB ONIS ËT:	*Yüce kozmostaki*
ËS UÇUS AÑ:	*lider canı dolayısı ile,*
ÏB UR ÖG:	*kralın mücadelesini*
URUR ÏBİS:	*dile getiren*
ËSİTİS UR: ËT	*mücadele için*
OD ANT	*zafer andı içilmiştir.*

Satır 6

: URIS AT ÖK	*Girişim Tanrısının*
OD USU	*zafer konusundaki*
UD AÑ : UÇUQ :	*stratejik liderliği altında,*
OQ USU ËTİS ÖG :	*Oq kralının*
USU ÏB :	*organize ettiği*
UR OD ÖC :	*zafer girişimini*
ËS ÖC	*yadederiz.*

Satır 7

OQ ANT OÑIS UR :	*Oq antının başarısı*
UQU OD ÖC : AÑIS :	*—zaferi anmadır.*
UQU OD ÖC :	*Bu zaferin*
ÖC OQ USU :	*Oqlara mahsus*
ÖC ÏB USU :	*sahibini (yani, kralı)*
ËS ÖC	*yadederiz.*

Satır 8

: ALT OY İL : ANT	*Halktan teminat alan ant*
OQ ANT UB	*Oqların ulu antıdır;*
ANTIBIS ÖK :	*Tanrıya ant içerek,*
ÖG OD	*kral zaferi için.*

Satır 9

: ÖG ËSİSİS :	*Kralın*
ÖG OD :	*krallık zaferini*
UQ ËTİS	*dile getiren yazı,*
OQ OD UR ÖG	*"Oq zaferi kralı" hakkındadır.*

Satır 10

OQ ËTİS UR:	*Oqların mücadelesi*
USU OD ANT:	*sonucunda içilen "zafer andı"*
İKİKİP :	*dolayısı ile,*
ÖK ËS USU ËT :	*Tanrıya saygı duruşu edilen*
OQ UR ËS ÖC :	*Oq mücadelesi,*
AT ÖK OD UR ËS	*aslında, Tanrı zaferidir.*
Satır 11	
OQ ËTİS UR :	*Oqların mücadelesi*
USU OD ANT :	*sonucunda edilen "zafer anıdı"*
İKİKİP :	*dolayısı ile,*
ÖK ËS USU ËT :	*Tanrıya saygı duruşu edilen*
OQ UR ËS ÖC :	*Oq mücadelesi,*
UR ËS AT ÖK OD	*aslında, Tanrı zaferidir.*
Satır 12	
: UB-UR ATIP :	*Lâhit (mezar) başına*
UR USU OD :	*—zafer mücadelesinden*
USU OÑIS :	*başarı elde olunur ise—*
İB UÇU OQ ANT :	*Oq antını yazma*
ÖC İB UR ÖG	*kral talimatıdır.*

XXIX. Amerika Bitigtaşları için Glossar [söz açıklamaları]

AQIN, *akınış* (şek.47); *akın* (şek. 49)

ALT, *bulunuyor* (şek.47); *mahsustur* (şek.48)

ANT, *yemin* (şek.50,str 5,7,8,10,11,12).AÑ ile (yarı daireli) ANT (üç-genli) sözleri bir-biri ile karıştırılabilmektedir (Mirşan 2004, s.39).

AÑ, *anarak*; *bilinç, anıt, açıklık, denme, dolayısı ile* (şek.46, str 2,4, 14; şek.50, str.1,3,4,5,6,7)

AÑIS, *İdrak, olma, anma* (şek.46, str. 13; şek.50, str1,7)

AP-ÖK, götürülen (ölen) kral (şek.47)

AT, *nam, konu* (şek.46, str 4,6,9); (şek.50, str 1,3,6,10,11)

ATIS, *atılım,* (şek.46, str 1)

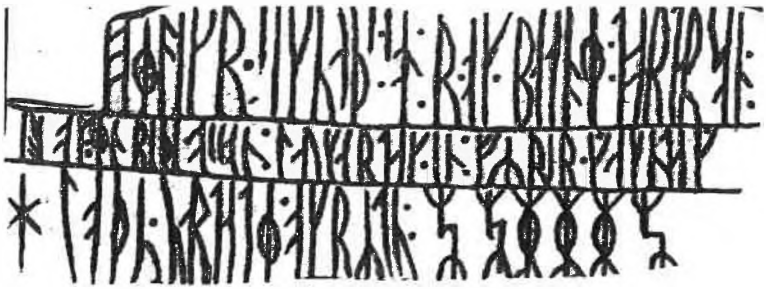
ËD, *et,* (şek.46, str 2)

ËDİS ËD, *ediş et,* (şek.46, str 2)

ËRİM BIÑ ËD, *eriştirilmek üzere* (şek.47)

ËS, *akıl, hatıra* (şek.48) (şek.50,

str 2,3,5,6,7,10,11)
ÉS BIÑ ÉD, *akılda tutmak üzere* (şek.48)
İB, *tertip* (şek.50, str 1,5,6,7,12)
İB UÇU, *yazma* (şek.50, str12)
İBÜ, *organize olma,* (şek.46, str 5,15)
İL, *halk* (şek.49) (şek.50, str 8)
OD, *zafer,* (şek.46, str 1,2,3,4,5; şek.50, str 2-12)
ODIS, *zafer,* (şek.46, str 10). Etrüskçede ODUZ [zafer], Bilge Atuñ Uquq tarihinde ODUZ [maraşallık] ve ODUZTTIM [nizamî ordu göderdim] şekillerinde.
ODIS ÖK, *Zafer Tanrısı,* str 9
ODUD ÖK, *zafer stratejisi Tanrısı,* (şek.46, str 12)
ÖK, *kral* (şek.48) (şek.50, str 1,6, 8,10,11)
OQ, *Oqlar,* (şek.46, str 4,5,8,13, 15; şek.50, str 1-4,6-12)
OQ ÉS, *Oqlardır,* (şek.46, str 8)
OQIS, *Oqlar,* (şek.46, str4)
OQ ÉSİÑİS, *Oqlar,* (şek.46, str 1)
ONIS, *kozmik, kozmos, kozmosu, kozmostaki,* (şek.46, str 3,4,13)
OÑIS, *başarı,* (şek.46, str 3,4) (şek.50, str 2)
AP, *götürülüş* (şek.48)
OS, *işbu* (şek.48)
ÖC, *sahip, mümkün kılma,* (şek. 46, str 2,3,8,13) (şek.50, str 1,6, 7,10, 11,12)
ÖK, *Tanrı,* (şek.46, str 2,9,15; şek.50, str 1,6,8,10,11)
ÖKİS, *Tanrını, Tanrıdan, Tanrıyı,* (şek.46, str. 10,13)
ÖKİS ÖC, *dua,* (şek.46, str 2)
UB, *yüce* (şek.49) (şek.50, str 5, 12)
UB-UR, *lâhit* (şek.50, str 12). Mirşan, K. 2008; *Bolbollar,* I/s.21'de bu kavram OĞ-UR şeklinde geçiyor.
UÇ [⊦], *lider,* (şek.46, str 3; şek 50, strt.1,5,6,12). Prototürkçe ve Çincedeki kullanılış şekli için s.129'a bakınız.
UD, *strateji* (şek.46, str 1,2,4,5, 6,8,14,15, şek.50, str 4,6)
UDIS, *(1) stratejik sefer, strateji,* (şek.46, str. 1,2,5,15. Öñre Bıña Başı tarihinde UDI YORIDIM [stratejik sefer ettim] şeklinde..
UQ, *idrak, denen şey,* (şek.46, str 5;15) (şek.50, str 3,4,7,9)
UR, *(1) mücadele, girişim* (şek. 46, str. 2-4,9,15İ şek.50, str 1, 4-7,9-12). Bu sözün türlü anlamları için bakınız: Mirşan 1994, s.191.
URIS USU AN, *girişim,* (şek.46/2)
US, *baş tacı* [en yüce], *konu* (şek. 46, str 10;şek.50, str 1,4,6,10-12)
USIS ÉT, *başkan oldu,* (şek.46/1)
USU, *ola, hakkında, yetkili, temin eder,* (şek.46, str 2,13); *yücelik, konu, sonuç, elde olunma (şek.* 50, str 1,4,6,10,11,12).

Şek.51. Küzey-Batı Greonlandda bulunmuş olan Kingigtorssuaq bitigtaşı

Satır 1

:UÇ USU	*Lider komutasında*
URIS UR ĪLİS:	*girişim yapan halkız.*
ÖÑIS ĒKİÑİÑ ÖK•	*Başarı temin eden Rab,*
UB •UR: ATIÑIS:IS	*"başarı yüceliği" denen*
AÑIÑ [=ANTIÑ] UÇUSIS:	*anının [= antın] lideridir,*
URU ĒSİK AÑIS ĪL	*başarı elde eden halkın.*

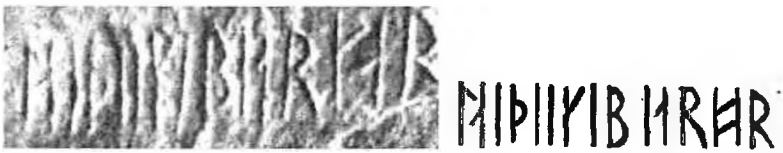
Satır 2

USIS UÇU AÑU•	*Komutan lider*
URIS-UR	*girişim yapan*
ÖC-ÖG:	*kraldır.*
UÇIS•USIS	*Lider,*
URIÑU ONISIS:	*girişim kozmosunun*
UÇIÑISIS	*lideridir.*
ĒKİS	*Aslında,*
AÑIS-UR UÇIÑIS:	*söz konusu lider*
UB ĒBİBİS (veya, ĒKİBİS).	*Tanrının kendisidir.*

Satır 3

ÖCİTİÇ	*Sahiplik,*
ÖCİÑİSİÇ ÖCİÑİSİÇ	*sahiplenme sahipliliğidir;*
ÖCİÑİSİÇ	*sahiplenme ise,*
ÖCİTİS-ÖCİTİS:	*sahiplik sahipliliğidir.*

UÇIS-UÇ URIB•	*—lidere liderlik vererek*
AÑIS (=ANTIS) ËSİT	*hatırlanan (= ant içilen)*
URIÇ• ËTİÑİSİB ËS	*girişimci olan*
USU	*Yüce Kat (= Tanrı).*

Şek.52. Brottahliö bitigtaşı (Greonland)

:UR İL	*Başarı namzedi halkın*
URIÑIS	*başarısı için*
ÖK ËSİLİSİS	*Rabbı*
AÑISIÑIS	*anması.*

Şek.53. Gardar bitigtaşı (Greonland)

Satır 1

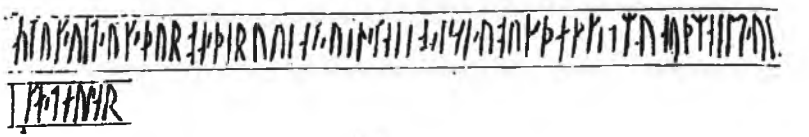
USU :	*Konu,*
ONIS ÖC :	*kozmoslaşmanın*
ËSİSİS	*ifadesi yolu ile*
US ONIS	*Yüce Katı kozmoslaştırmadır.*

Satır 2

ATU :	*Canın vucuttan atılması*
URIS USU :	*bir başarıdır,*
URIS ËSİS	*başarılar*
ONIS	*kozmosunda.*

Satır 3

İS USU ËS-ËSİS:	*Canın hatırlanması,*
ANT ONISU :	*kozmik ant yolu ile,*
İS ONIS UR ËSİÑ	*canın kozmik başarısıdır.*

Şek.54. (Kaybolmuş olan) Hønen bitigtaşı yazıtı (Greonland)

ËSİNİSİÑ ALT	*Yazılan işbu*
ËSİÑ ÖC	*yazı*
ANT (= AÑ) ONISIÑ	*kozmik ant (= anı)'dır,*
ONIS ÖC	*Kozmosta bulunan hakkındaki.*
AP (şek.47) ËS	*bu, (Tanrıya) götürülene*
UQUQ AÑU	*matuf, anış*
ONIS UB ONISIÑ	*kozmik yüce kozmosa matufdur.*
ËSİT ËSİSİB ËSİSİÑ	*İnancımıza göre,*
AP-ËS	*(Tanrıya) götürülme,*
US ONISIS	*kozmik başkan (yani, Tanrı)*
ËSİÑ ËSİNİS	*nezdinde*
ONIS URIS AÑ	*kozmik başarıdır.*
UB-URUNIS	*Bu yüce başarı*
AÑIÑ İL	*halkı,*
ONISIÑ ËSİS	*kozmoslaşmış olan*
ONISIÑ İL	*kozmos halkı,*
ONIS ËSİT	*kozmosta bulunmak üzere,*
URIÑIP ONIS	*kozmoslaşmayı başaran*
OQ ËSİS OQ US	*Oq'ların Oq halkıdır.*

XXXI. Tatarstan Fenler Akademisi Prezidenti Sayın Akademik M. Hasanov tarafından yapılan 22.05.1998 gün ve AN-32 ve sayılı davetiye dolayısı ile,
K.Mirşan tarafından 16.6.1998 günü Kazanda verilen konferans

Sayın Başkan,
Sayın Misafirler,
Bayanlar, Baylar:

Size çok önemli haberlerim var. Bu haberlerim, bilhassa, Tatarları çok yakından ilgilendiriyor ve şu alanları kapsıyor:

- Tatarların en eski tarihi,
- Tatarların en eski dili,
- Eski Tatarların yaşadığı mıntıkanın coğrafyası.

Tatarlar hakkında vereceğim bütün bu bilgilerin kaynağı okuduğum yazıtlar; yani, bu bilgilerin hiçbiri teorik veya yorumcu değil.

"***Tatar***" sözü "***Türk***" sözünün teşekkülünden çok öncelerine ait bir söz. Bu sözün kaynağı şu deyimlere dayanıyor:
AT-OY ["**AT**" denen halk] (Mirşan 1991, s.60; 1985, s.50,54,57).
AT-İL-BUD ["**AT**" halkı milleti] (Mirşan 1991, s.48).
AT-İR [icraat, atılım sahibi, nam] (Mirşan 1991, s.46).
AT-OĞ [hanedan, dinasti] (Mirşan 1991, s.72,82,84,98).
ATA QAN [hükümran han (Proto-Bulgar yazıtı)] (Mirşan 1970, s.97).
AT-OY ÖGE [icraat (vede anavatan) sahibi:"*İdil-Oral Devletinin hakimi*" demektir] (Mirşan 1978, s.114).
AT-OĞILA ÖGÜZ [Dinasti Irmağı (yani, *İdil*)] (Mirşan 1991, s.49).

Erken-Türkçede "**A**" interjeksïonu ile fiillerden teşekkül eden ve "*lider*" anlamı veren isimler bulunuyor: **AP** [götürmek]'den **APA** [Tanrı]: **AT** [atılım yapmak, icra etmek, girişimde bulunmak]'dan **ATA** [devlet başkanı, babalar ruhu, baba], gibi. Bu söz çıkışını biz Yunancada da görebilmekteyiz: *Theos* [Allah]'dan *Thea* [Tanrıça]; *basïleüs* [kral, Qazaqçası *bolus*]'dan *basïleïa* [kraliçe]; *kreas* [et parçası]'dan *krea* [et]; Latincede *locus* [mahal, mıntıka, mevki] ve *loca* [mıntıkalar].

Yukarıda izah olunduğu şekilde teşekkül eden ***ATA*** sözü, ***AT***

meyanında,*Tatar* sözünün teşekkülünde önemli bir rol oynamış bulunuyor. Bu sözün "çifte t'li" şekline şu örnekler verilebilir:

ATUN-A**T**IM **OĞ** [atalarım dinastisi] (Mirşan 1991, s.58).

ATAN-A**T** [ata namı] (Mirşan 1973, s. 49; 1998, s.39).

AT-A**TA** [devlet başkanı] (Mirşan 1978, s.104; 1994, s.53).

Bu şekilde, "*Tatar*" isminin üçte ikisini belgeliyebildik. Geri kalan üçte biri için ise, şu örnekler gösterilebilir:

UÇUQUN ATA-OĞA URIÑ ÈRDE-ËBİ [Lider **ATA-OĞ** hakimiyetinin erdemi dolayısı iledir] (Mirşan 1991, s.45).

ATUÑ-URA ÈDİ [hakimi olarak] (Mirşan1985, s.56).

AT-URUĞ İT [tabi] (Mirşan 1985, s.56).

Buna göre, bu çok eski deyimlerden, modern "*Tatar*" sözünü **AT-ATA UR** [AT-ATA hakimiyeti; AT-ATA'ya tabi] veya **AT-ATA AR** [öldükten sonra canın atalarımıza doğru uzaklaşması] şekillerinde yorumluyabiliriz; çünki, metinler Tatarların çok köklü bir İL olduğunu gösteriyor, ve de Erken Türkçede böyle bir kökü AT-ATA sözü temsil etmektedir, şüphesiz. Bu deyimlerden birincisi bu dünya, ikincisi ise öbür dünya ile ilgilidir. Buna göre, *Tatar* sözünün yorumunda **AT-ATA AR** daha ağırlıklı olarak yer almakatadır. Niterim, bu ağırlığı *Türk* sözü etimolajisinde de görmekteyiz.

Ben ***Türk*** isminin "**TÜR-ÖK**"[Rabbanî Tür, Rab Milleti] sözünden türediği varsayımını benimsemekteyim, çünki, Türkler gökten gelmiş olduklarına inanmış bululuyorlar (Mirşan 1998, s. 36), bu bir. İkinciden, kreasïonda yaratılmış olduklarını, buna göre, üstün bir ırk teşkil ettiklerini söylüyorlar (Mirşan 1998,s.37) ve,üçüncüden,Türklerin ***İT-ÖKÜ*** [Rabbanî İmpuls] diye bir dinleri olmuş.

ALTI YARIQ TİGİN: "***İT-ÖKÜ'yü erdem yapan namdar OT-OZ 'a ON OĞIN ÇUR [kozmik kişi modalitesinin mustahkem mevkiyi] nuru ile ırk başarısı zaferler lideri peygamberliğine vahiy oldu***" diyerek başlıyor. ÖÑRE BIÑA BAŞI tarihine göre, bu zaferler "*dağ ile ırmak arasından*" (yani, İdil-Oraldan) doğuya doğru başlamıştır ve bu zaferler ile **İT-ÖKÜ** bugünkü Çine kadar ulaştırılmış bulunuyor. Yalnız bu değil, Türklerin kendileri de bu dinlerinin impulsu ile Seleñeyi Türgislerden almış ve oraya yerleşmiş bulunuyorlar. Ancak, peygamberimiz İÇÜÜM APAM BUUMIN QAĞAN İSTEMİ [Allahimin

neslimin hanlar-hanı istemi] TÜRÜK BİL'i []Türk Regnumunu], başlangıçta İdil-Oralda kurmuş ve, sonra, ona Seleñeyi ilhak etmiştir. O öldükten sonra ise, TÜRÜK BİL —Urqun Kenti başkent olmak üzere—İL-ETİRİŞ QAĞAN tarafından Urqun-Seleñede yeniden kurulur ve, YOLUĞ TİGİN tarihine göre, d.s.580'lere kadar devam eder.

Bütün bunlar bize İT-ÖK sözünden, dinî bir kavram olarak eş anlamlı, **TÜR-ÖK;** yani, **TÜRÜK** sözüne ulaşmamız gerekeceğini gösterse gerek. Fakat, konumuz olan "*Tatar*" sözü bu vak'alardan çok öncelerine aittir.

D.ö. 521 **TABIŞĞAN** yılında ÖÑRE BIÑA BAŞI İskitleri [Oqları] tedip ettikten sonra, d.ö. 522 BARS yılında—İskitleri Türklere karşı kışkırtmış olan—ÇİK'lere [Perslere] karşı sefere çıkar. Ancak, Türklerin **ÖKÜ-OL İLİG US UŞ OĞI** [Krallık Halkları Majesteleri] (Mirşan 1985, s.78) dedikleri, Dareïus I'in tahta geçişi dolayısı ile, d.ö.14.2.522'de **AT-UQU**'r [sulh akteder].**İTİZ BAŞI**'na (Qamanın İdile döküldüğü yere) gelerek meçhul asker abidesi diktirir ve Tanrıya dua eder. Bundan sonra o, Tatar Devletinin kuruluş yıldönümü olan, AT-BAŞIĞIN YIL'ında (d.ö.521), daha güneye inerek, **UB-UŞ AT-UQUŞ BİLTİRİNTE** [Yüce Majestelerinin anavatan havzasında] yaylar, meçhul asker abidesi diktirir ve Tanrısına dua eder.

Şimdi sıkı durun, Tatar devletinin kuruluş tarihini ÖÑRE BIÑA BAŞI şu şekilde veriyor: "*AT-UQUS BİL'inin 1.000 yıllık geçmişine ait tarih kitabımı, memorandum yazısı taşına yazdırarak tamamladım*".Yani,d.ö.1571'deki AT-BAŞIĞIN YIL'ından d.ö. 521'deki AT-BAŞIĞIN YIL'ına kadar 996 yıl ve d.ö.521'den, memorandum yazısını yazdırıp bitirdiği, d.ö.517 QOÑ YIL'ına (hariç!) kadar, 4 yıl olmak üzere, 994 + 4 = 1.000 yıl (Mirşan 1992, s.50).

Şimdi şunu söylüyebiliriz: Tatar devleti 3515 yıl önce İdil-Oralda kurulmuş bulunuyor. Bu devletin azametini göz önüne sermek için, QAÑIM TÜRÜK BİLGE QAĞAN'ın d.ö.27.5.489'da yapılan YUĞ merasimi [ölüm seremonisi] dolayısı ile, AT-OY generalları prezidentlerinden 500 müdafi gelmiş olduğunu söylememiz yeterli olacaktır.

Şimdi ise, Türklerin bu muazzam tarihleri hakkında, dialar halinde, müspet deliller sunacağız.

Şek.1. *Şölgentaş mağarasında bir at resmi, 16.000 yıl önce*(IV-3), 18
Şek.2.*Tamğalı Sayı pitogrammı* (IV-2), s.18
Şek.3. *Tamğalı Sayı, yaradılış tas-firi* (IV-2), s.18
Şek.4. *Tamğalı Sayı piktogrammı* (IV-2).s.19
Şek.5. *Lascaux mağarasında* (Dordogne, Güney Fransa) *bir kaya resmi* (IV-2). S.19
Şek.6. *ON-OĞ* [kozmik kişi] ve *OQ* [kuantum], *Tamğalı Sayı* (IV-3), s.20
Şek.7. [UB-AÑ, *Pre-zekâ*], *Tamğalı Sayı* (IV-3), s.20
Şek.8. *Kızların Mağarası (Doğu Anadolu)*, s.20
Şek.9. *Şölgentaş yazısı, 16.000 yıl önce* (IV-3 ve şek.1), s.21
Şek.10. *Mas d'Azil mağarasında bulunmuş olan iri çakıltaşları yazıtı* (IV-3), s.21
Şek.11. *Ulu-Kem,Sülyek, Yazılı Ka- ya yazıtı* (IV-4), s.21
Şek.12. *Dogu Anadoluda, Vanın güneyinde, Tirşin alanındaki Çilgiri Köyü yazıtı, s.22*
Şek.13. *Çatal Hüyük yazıtı (Anado-lu), 8 bin yıl önce* (IV-4), s.23
Şek.14. *On Notası, Açıktaş yazıtı* (IV-4),23
Şek.15. *British Museum'da bulu-nan bir Sümer tabletinin 7. sütunu yazısı* (IV-5), s.23
Şek.16. *"Altın elbiseli adam" da denilen, Eşik Qurğanı yazıtı (Qa-zaqstan)*, s.24
Şek.17. *Erenköy sarayı mermer ya-zıtı* (IV-5), s.24
Şek.18. *Eskişehir İli,Çifteler İlçesi, Yazılıkaya Köyündeki mezar yazıtı.* S.25
Şek.19. *Troya yazıtı,* s.27
Şek.20. *Etrüsklerin tıp ala-nındaki bir yazıtı* (soldan sa-ğa), s.27
Şek.21. *Ayna çerçevesine yazılan bir psula yazısı* (sağ-dan sola), s.28
Şek.22. *Bir yazı tahtası üze-rine yazılmış olan Etrüsk al-fabesi*, s.28
Şek.23. *Side yazıtlarından ÖGİS* [havari] *yazıtı*, s.28
Şek.24. *Bir Yemen yazıtı*, s. 29
Şek.25. *Sinuhe 3 yazıtı* (Pra-Mısır), s.29
Şek.26. *Gallehus altın boynuz bitigi* (Küzey Jutland, Danimarka), s.29
Şek.27. *Northumbria sınbitigi, İngiltere* (yazısı sağdan 2. ada-mın üstünde), s.30

Şek.28. *Altın halka bitigi* (Buzeu, Wallachia, Romanya), s.30
Şek.29. *Thera'dan bir kaya resmi, d.-ô.7. yüzyıl (özel bir yazı)* (IV-5), s.30
Şek.30. *Aq İdil ve Sïm ıramaklarının birleştiği yerdeki Aqtaş Köyü bitişiğindeki mezarlıkta bulunmuş olan kemik iğne*, d.ö.400 -d.s.300, s.31
Şek.31. *Başkırtstanda, Sapay Köyünden 2 km uzaklıkta, büyük bir dağın ayağında, massiv ve kompakt bir dağ burnu uzanır, "Taş-murun"* [Taş-burun]. Üstü düz olan bu kayanın yan kısmında yukarıdaki yazıtımız yer almaktadır, s.31
Şek.32.*Oqların Meryem Anası* (Trakyada bulunmuş olan bir madalyon), s.32
Şek.33. *Bulgaristanda, Preslav bölgesindeki Bjal-Brjak klisesi yazıtı.* s.33
Şek.34. *1962 yılında Anani'nde* (İTİZ BAŞINDA) *bulunmuş eserler*, s.110
Şek.35.*Bakewell bitigtaşı* (İngiltre), s.111
Şek.36. *Bugünkü Tatarların İdil-Oraldaki yerleşim yerleri*, s.112
Şek.37. *Gottland/Kylver ve Açıktaş yazıtlarının birbirlerine benziyen tamğaları*, s.113
Şek.38. Sıvas yakınındaki Karlı Köyünde bir mezar taşı, s.116
Şekj.39. *Pazırıkta 5 No.lu kurğanda bulunmuş olan,bir yün halı* (MÖ 5. yüzyıl, Altaylar), s.116
Şek.40. *Sıvas yakınındaki Karlı Köyü mezarlığındaki diğer bir taş*, s.117
Şek.41. *Sıvas yakınındaki Karlı Köyü mezarlığında diğer bir taş*, s.118
Şek.42. *100 yaşındaki Tümenli dedem Mirkasım Hacı Mirşan ve ben 1934 yılında (Kulca)*, s.121
Şek.43. *Sibir Tatarlarının yaşadığı etnik bölge*, s.122.
Şek.44.*Çin mekteplerinde okutulan Türkçe*, s.133.
Şek.45. *Bir Qazaq evi*, s.135
Şek.46. *"Spirit Pond" bitigtaşı (ABD)*, s.152.
Şek.47. *"Heavener Rune Stone* (ABD), s.155.
Şek.48.*Poteau Bitigtaşı, s.156*
Şek.49.*Shawnee Bigtaşı, s.156*
Şek.50.*Kensington bitigtaşı, s.157*
Şek.51. *Kingigtorssuaq bitigtaşı (Greonland), s 161*
Şek.52. *Brottahliö bitigtaşı (Greonland), s.162*
Şek.53. *Gardar bitigtaşı (Greonland),s.162*
Şek.54.*Hønen bitigtaşı yazıtı (Greonland), s.163*

A [radiasion erası], 13*,14,94
A 79,84,85,86,87,94,
A, AW, OM, SWA, XA, ŞI, SI, 14
ablātīvus quālitātis, 96
ablātīvus modī, 96
Açıqtaş[On notası],17,23,35,113,114, 139
Açıktaş alfabesi,35
aitlik sözleri, 79
ablativ, ablativus, 90
adverb [reviş, zarf]
Afrika, 127,128
akkusativ, 90*
AQAŞ [*flux*],13
Aqtaş Köyü Yazıtı,31
AL 79,
Alfabe, 35
Almanca, Almanya, 59,84,116,128
almaşlık [zamir,pronomen]
Altay, 117
Altın Elbiseli Adam Yazıtı,24
Amerika,121,153,159
AMTI [*prezens*], 78
AN, 79,82*,83
Ananin,110113
ANT (= AÑ), 161,162,163
AÑ (= ANT), 161,162
ATU [canın vucuttan atılması], 163
AP [götürülme], 163,164
AP-AT,77 (Etrüskler, s.46),91
appositiv [ayrıntı belirten ilâve],
appozitiv artikel, 91
aorist, 81
Arapça, 71
artikel, ĒD [kazusları (söz sınıfını) belirliyen ilgi parçacıkları] 76*,77, 88, 90
A.S. [aitlik sözleri], 79*,83,84
assosïatïv, 76
AT [*der Name, als*], 76,77,79,87, 89, 96,111,164
AT-ATA, 111,164,165
AT-ATA AR, 165
AT AN, 82
ATI A 87
ATI AT 89,97,101
ATI-ĒR → ATAR, 92
ATI ĒS,92
ATIM 80
AT-ĪL, 109,118,164
AT-OĞILA ÖGÜZ [İdil], 164
AT-OY,50,109,112,164,166
atribut [bir *substantivin praedikatta bulunmuyan yüklemi*], 89
Attributiv [ayrıntı belirten], 85
autosemantika [kavram sözleri],77
ATU [canın vücuttan atılması], 163
ā verbō, 79*,81,83,84
Avrupa, 41,124,125,127
AW [*conversïon*],14
AW, 76,79,84,87
AWA; 17
AYI [*phrase*], bir anlam elde etmek ü-zere 'lan [ifade edilen]—ancak, içinde fiil bulunmuyan—sözlerin her hangi biri (sırası, *sequence*'i), 78,85
AZ'lık, 87*
-B, 95 .
baş geliş [*nominativ*], 79,86,88,
Başqırt,7,31,49

beş, 101
BİN 81
Birleşik söz, 102
BİRTEM SAN [tekil]
BİTİG, *clause,clausula, yazı*
Bitişik söz, 102
BİZ, 80
BÏ 81
BİRİLE, 104
Bizans alfabesi,49
Bog (*Rusça*), 103
BODIN [*fuzional*], 12,139
BOLTI, 83*
BU, 76*,77,81,88,89,90,91,94
BU ALTIÑ, 77
BU ËL, 76,83
BU,ËLİ ATI-AT, 89,978
BUQUQUN <BU OQ UQUN, 86
Bulğar, 33,49,104,108,114,115
BUN<BU ON, 81
Burtas, 108
BUY-URUQ, 104
bükülme [*flexion, Beugung*], 76
cāsus [tasrif hali, *die syntaktische Fınk-tionen der Nennwör-ter*], 76*, 77*, 79
casus akkusativus, 90*
cāsus indefinitus, 79*, 81,82
cāsus rectus,76*
cāsus obliquI, 90*
Cermence,8
cümle [BİTİG-BİTİGME], 79
cümle çeşitleri, 99
Çatal Hüyük,17,23
Çilgiri Köyü Yazıtı, 17,22,116
Çinliler,12,26,51,104,129ü136
Çin Seddi, 137
çoğul [KÖPİ SAN]
Danimarka yazıtı,29
Dareios I, 105
dativ,93*,94
dativus obiectivus, 94
dativus possessivus, 94
dativus subjectivus, 94*
demonstrativ artikel, 90
demonstrativ zamir, 76,88,
dirkegiç [connector],
Dnyeper, 105
düşüm gelişi [accusativus], 77, 86,90,
ËD,79,84
E.E.P. [*emosïonal expressïv partïkeller*], 63,79*,84,94*
ËKEN, 82, 83
ËKİN, 82*
ËL, 76,79
ËL BU, 76,77
ËL,BU ËL, BU ËL A,78
ËL ËDİL, 76
ËL/ËLİ/ËLİM, 78
ËLTİ, 102
ËLÜ ËS AT, 102
ËM, 76,79,83,101
ËM AT, 96
ËMİT, 96
ËÑ, 76,79,83,84
ËR,76,79,90,93
Erenköy Yazıtı, 23
ËRİM, ËRİÑ, ËRİ A,92
Erken Türkçe, Erken Türkler,7,8,74, 75,83,86,129,134,138
Ermenek, 116
ËS,76,77,92
ËS BU, 77
ËS-ËSİS, 90, 163

ËSİ ËL, 94
ËSİ ËM, 84,97,102,103
ËSİÑ-ÖC [yazı], 163
ËSİS, 77,90,94,95
ËSİS Konstruksïonu, 95
Eski anadil, 148
Eskimo, 126,127
Etrüsk alfabesi,38
Etrüsk Yazıtı,27,28
Farsça, 72
Fiil, 78
finitum, 81
flexion,79,88,
formal, 76
Fransızca, 61
Geç-Türkçe, 148
Gaelic (Skotça), 69
Gen, 125
Genç Türkçe, 148
Genetik,125
genetivus [iyelik gelişi], 91*,92,93
genetivus obiectivus,93
genetivus possessïvus, 93
genetivus subiectivus, 92*
Gerrhos, 109
Glozel,40
Gotland,113
grammatik alan, 81
grammatik görünümler, 81
grammatik veriler, 81
Grekçe, 81,104
Greonland, 161,162,163
haber [SAB, *praedicate*],
Hazar,108
Hellence, 82
hissî ifade kesekçererl, bak E.E.P.
Homer, 82
I, 101
-I A, 87;**-I AT**, 89;**I ATI**, 91;
-I ËL,94
-ım, -m, 101
-IM (AT) ËS, 92
IN, 108
INA [INIWA],108
Isub-Ög ve Hieroglifler,36
ilişki [münasebet] **belirten yardımcı sözler** [refakat sözleri], 76,77
İTİZ,109*,113*
İTİZ BAŞI, 109*,110,113,166
İT-ÖKÜ, 165
ïdentïklik, 81
ïdentïfïkasïon [tanımlama],70, 77,79,88
İL [halk],163
İlmen Gölü,105,106,108
imperativ [emreden], 80*,81
ïmperfekt [tamamlanmış muamele], 78
ïndefïnïta, 79*, 86*,
ïndifferant, 51
ïndïkatïv [hakikî, çın], 81
ïndïkator [gösterici], 78
İngilizce, 57,83,103,105,128
İngiltere yazıtı,30
inhere [yapışık, içinde], 88
İS [can], 163
İskit, 103
İye [*subject*, fail], 79
İyelik gelişi [*genetivus*], 79,86,91
kazus, 77*,86,88,
Kırım, 121
Kızların Mağarası,20
kommunikasïon prosessi,83
kompleks cümle, 85
kompozitum [bir araya getirilmiş

söz], 79*
konuşma sesleri, 9
konyugasïon [çekim, tasrif],
konyunktiv [düşünülen, mümkün olan, istenen]
kopula, 80*
Köçkey Awılı, 108
Köypeñ Üy alfabesi,49
KÖPİ SAN [çoğul]
Kral Mezarları, 109
kualitativ işaret, 81
kuant, 79*
kulak, 150
Kül-Tïgin, 106
Küros, 105
Kürt,7,8
QAĞAN, 109
QAPAĞAN, 104
QATUN QAĞAN, 109
Qazaq, 7,104,135
Qazan, 104
QILINÇ [fiil, *verb*]
QIRQIZ, 7*,103,106
labil, 51,105
LAÑ artikeli, 96
Labil, 103,105
Lascaux Mağarası,16,19
Latince, 62,81
-ler, 102
Massaget Krallığı, 105
Mercanî, 107,108
Meryem Ana yazıtı,32 117,118
mezolïthïkum, 149
-mız, -miz,101
modï [ifade tarzı]
Moğulstan,Moğulca, 7*
Moskova, 108
münderecat akkuzativi, 91
Nagy-Szent-Miklos,116
nispet artikeli,91
nomen [isim],81,90*
nomina agentis, 81
nominativ [baş geliş], 79,80,86, 88,
nominal predikat, 80*
nominativus indefinïtïvus,79, 86,88
-Ñ-, 91,93,94
Nowgorod,108,118
objekt [TUDMAQ, mef'ul], 90*
obliqui [bağımlı], 90*,91,
ODUZ, 79
OĞUZ, 103
OĞUR,105,106,108,114
OQ,116,117,129,134,146,163
ON, 76,82,86,117,134,145,146
On Notası→Açıktaş Yazıtı
ON-OQ, 116
OÑ, 76,79,148
Oral Dağı,7,6
Orıs [Rus],7
Orta Tükçe, 148
Orus, Oruçsa, 105,115
OY, 90
OZ, 117,132
ÖC [sahip],161
ÖG, 111*,161
ÖG AT, 102
OG-URUS, 111
ÖGÜN, 67,102
ÖGÜÑ [saygıdeğer] (pg 31-33,61, 63)
ÖGÜZ AŞU ĒL, 23,78,94
ÖK [Rab], 161,162
paradigmatik, 81
participium [partisip] [sıfat-fiil],

partisip ile kılma kılanın ö-zelliği olarak (vaya, *passiv partisip* ile, kılınan kişi veya şey) ifade olunur, 78, 81,82
participium presentis, 84
participium preteriti, 84
partisip prezens aktiv, 81
Part. Perf. Pass. [geçmiş zamanın tamamlanmış sıfat fiili], 85
Pazırık,116
perfectum [tamamlankış eylem], s.85
petroglyph, 16, 20
phonolojik, 77
phrase [AYI], 78,85
piktogramm, 15, 18
postpozitiv [isim sonu], 76*,88
potensïal optatïv, 82
praedikat [SAB,haber;bir cümlede ïye hakkında söylenen şey], 78, 80,81,85, 88,90,91
Pra-Mısır Yazıtı,29,36
prepozisïon, 90*,
prepozitiv [isim önü], 76*,90
Protogrekçe, 82*,83
Proto-Portekiz alfabesi, 42
Proto-Samï alfabesi,41
Prototürkçe,8,75
Pryg alfabesi,49
refakat sözleri [yardımcı sözler], 76
reksïonal, 77*,79,85
relasïon, 79
resim, 15, 18
Retoromanca, 67
reviş [zarf, *adverb*],
rhesus, 126,127
Romanya yazıtı,30
Rum, 103
Rus alfabesi,115
Ruslar, Rusya,7,8,51,103-105,107, 108, 114,115,118-121, 125-128
SAB [*predikat*], 78,91
Sakalar, 106
Sanskritçe, 73,84
sayılar, 131
segment, 77*, 78,84
Seqalibe [Saka], 107,108
semantik, 76
sentaks, 76,77
sıfat [*adjective*],
sıfır göstergici, 78
SIN-TAŞ, 149
Sırpça, 68
Side,28,49
Sïmï Polat poligonu,121
Slavlar, 105,106,108,118,126
Soğut, Soğdaq, 106
sosiativ instrumentalis, 95
söz (Erken Türkçe), 76
söz çekirdeği,10
stabil, 51,103,105
SUB, 102
subjekt [cümle konusu], 79*,80,83, 88, 90,91
subordïnasïon [AZ'lık], 80,85,88,
substantiv, varlık hali gösteren i-sim, 76*, 78,79, 81,82,83, 84, 85,90
substantiv bükülmesi, 76
suffikslar, 76*,85
Sümer alfabesi,37,38
synsemantika [şekil sözleri], 77
Şïhabetdïn Mercaanï, 106
Şahane İskitler, 109
Şölgentaş Mağarası,16,18,21
Sülyek Köyü,17,21
Sümer, 147

Şekiller Göstergici, 161
TABAR, 104
Takvim, 136
Tamğalı
Sayı,15,16,18,19,20,138,148
tarih, 51
tasrif [geliş, *declination*]
Tatar, Tatarca, 2,8,103-105,115, 119-121,123,128,164,164,165,166
Tatar alfabesi,115
tekil [BİRTEM SAN]
Thera yazıtı,17,30
Tomyris, 105
Toniko-temporal vezin, 124
Troya Yazıtı,27
TUDMAQ [mef'ul, *object*], 90*
Tümen [Tymen],
Tümenlik121,122
türeme, 51*,76
TÜR, 102,165,166
TÜRGİ AYIRĞUN KÖL, 102
Türk, 102,108,124,125,127, 128, 136, 138,142,164,165,166
Türk anayasası, 143
Türkçe, 74,103,139
Türk medeniyeti, 138
Türklerin ataları, 99
TÜÜ-EVİNİ [*holomorphik*] 12,13
UB [yüce], 163, [Tanrı] 161
UB-URTAS, 109
UÇ [lider], 161,162
UÇ A, 76
UÇUÑ ONUÑ,76,85
UÇ ÜEW, 87
Ugarit alfabesi, 39
UQ, 76,79
UQUQ [matuf], 163
UQUS, 83
UQUS AN, 83
Ulukem alfabesi,35
UP-URUY, 111
UR [başarı] 161,162,163
UR AT, 100
URIÑU [girişim], 161
URU, 161
URUS, 100,111*
US [yardımcı söz] 76, [komutan] 161, [yüce kat] 162,[başkan] 163
UW [kutsal], 117
UW ON, 82*,86,146
Uygur alfabesi, 50
ÜE [deve], 22
ÜWE AW → ÜWEW, 76,87
ÜY, 83
verbum finitum [şahıs belirten söz şekli], 81,85
verbal-nominativ, 90
verbum infinitum [şahıs belirtmiyen söz şekli]
vokativ, 80*,84,86*
vokativus indefinitivus, 79,86*
vokativus praesentis, 86
-W, 87
-WI, 87
Volga, 8,54,102,118
YAWALDIRĞU [izole edici], 12, 13, 83,139
Yazı, 17, 21,126,147
Yazılı Kaya Yazıtı,25
Yemen,29,40
Yeni Çağ, 17
yöneliş gelişi, 93*
Yunanca, 65
zamir [almaşlık, pronomen],79,91

Kitap Dükkânı 2011

Kâzım Mirşan tarafından yazılan kitaplar

The Books written by Kâzım Mirşan, Ms.C.E.

(Tel. 0-252-377.51.31)

İnglizce

1. 1986, *Is the Universe a Statical System Like a Frame? (Univerzum bir Çerçeve gibi Statik bir Sistem midir?)* (46); **10,00 US-$**

2. 1992, *Pictogramms, Petroglyphs, ISUB-ÖG and UW-ON Inscriptions from Anatolia (Anadoludan Piktogrammlar, Petroglifler,ISUB-ÖG ve UW-ON yazıtları);* (29);

3. 1992, *The Manipulation of Cosmic Invariances Accord-ing to Proto-Turkic Scholars (Proto-Türk Bilginlerine göre, Kozmik İnvariansların Manipulasionu);* (29);

4. 1996, *Traces of Etruscan in European Languages, in the Field of Nouns, Infinitives, Participles and Gerunds (Summery!) (Fiillerin İsim ve Mastar Halleri ile Sifat-Fiil ve Zarf-Fiil alanlarında BUGÜNKÜ AVRUPA DİLLERİNDE ETRÜSKÇE İZLERİ);* (kitap özeti!) (13)

∑= **10,00 US-$** (77)

5. 2000, *Egyptian Hieroglyphs, Dechiffert According to the Oldest Inscriptions of Europe, Siberia and Central Asia (Avrupa, Sibir ve Orta Asyadaki En Eski Yazıtlara Dayanılarak Deşifre Edilen PRA-MISIR HİEROGLİFLERİ);* (27); **22,00 US-$**

6. 2002, *The Science of Physics and Astrophysics Accord-ing to Old Turkish Scholars (Eski Türk Bilginlerine göre, Fizik ve Astrofizik Bilimi);* **25,00 US-$**

7. 2003; *Scandinavian Inscriptions of Proto-Turks (Erken Türklerin Scandinavya Yazıtları)* **60,00 US-$**

8. *Anatolian Inscriptions of Proto-Turks* (in preparation)

Almanca

9. 1968, *Berechnung der statisch unbestimmten Tragwerke mit Ersatzlasten (Hiperstatik Sistemlerin Eşdeğer Yükler le Hasabı);* (65), **15,00 US-$**

10. 1973, *Dechiffrierung der Protogriechischen Inschriften (Proto-Grekçe Yazıtların Deşifre Edilmesi);*(74), **17,00 $**

11. 1993, *Der Anfang des alphabetischen Schreibens und die Inschriften von Glozel (Alfabetik Yazı Başlangıcı ve Glozel Yazıtları);* (24),

12. 1993, *Prototürkische Grammatik (Prototürçe Gramer).*

13.1996, *Preportugiesische Inschriften (Pra-Portekiz Yazıtları),* (21)

14.1996, *Die Spuren des Prototürkischen in verschiedenen Sprachen (Türlü Dillerde Proto-Türkçe İzleri),* (24)

15.1997, *Etruskische Inschriften (Etrüsk Yazıtları);* (27)

∑= **16,00 US-$**

Türkçe

16. 1996, *Türk Metriği,* (94); **7,00 US-$**

17. 1970; *Proto-Türkçe Yazıtlar;*(108). **16,00 US-$**

18. 1978, *ALTI YARIQ TİGİN,* (182). **22,00 US-$**

19. 1985, *Anadolu Prototürkleri;* (198), **16,00 $.**

20. 1990, *Prototürk Bilginlerine göre Astrofizik;* (336), **25,00 US-$**
21. 1991, *BOLBOLLAR 2010* (127), **25,00 US-$**
22. 1993, *Yazı İşaretleri;* (60), **6,00 US-$**
23. 1994, *Alfabetik Yazı Başlangıcı;* (203), **17,00 US-$**
24. 1992, *Tatarcanın Türk Alfabesi ile Yazılması;* (12)
25. 1995, *Side Bitigtaşları;* (7)
26. 1995, *Öztürkçe "-sal" Eki;* (4)
27.1996, *Pra-Portekiz Bitigtaşları;* (22)
28. 1996, *Barış Yolunda Eğitim;* (8)
29. 1997,*Bugünkü Av. Dillerinde Prototürkçe İzler* (14)*;*
∑= 6,00 US-$
30. 1996, *Fiillerin isim ve Mastar Halleri ile Sıfat-Fiil ve Zarf-Fiil Alanlarında BUGÜNKÜ AVRUPA DİLLERİNDE ETRÜSKÇE İZLERİ;* (61).
31. 1983, *Prototürkçeden Bugünkü Kürtçeye,* (50),
32. 1993, *Alfabetik Yazı Başlangıcı ve Glozel Yazıtları;*(31)
33. 1983, *Urqun-Seleñe Yazıtları için Kabul Olunan Tarih Tespitlerinin Yeniden Gözden Geeçirilmesi,* (28).
∑ = 11,00 US-$
34. 1999, *Türk Takvimi;* (62), **9,00 US -$**
35. 1993, *Prototürkçe Yazıtlar Hakkında Konferans,*(92) **5,00 US-$**
36. 1998; *DİNLERİN GELİŞİMİ, Erken-Türk Dininden Doğan Dinler, Side, Pra-Portekiz, Glozel, Pra-Mısır, Etrüsk, Protogrek ve Hinduuizm, Tevrat, İncil, İslam;* (140), **10,00 US-$**
37. 1998, *Etrüskler, Tarihleri, Yazıları ve Dilleri;* (101), **12,00 US-$**
38. 1999, *Erken-Türk Devletleri ve Türük Bil;* (83 s. A4), **18,00 US-$**
39. 2000, *Şölgentaş Mağarası;* (35), **30,00 US-$**
40. 2000; *Hieroglifler;* (107), **9,00 US-$**
41. 2000; *Avrupa, Sibir ve Orta Asyadaki En Eski Yazıtlara Dayanılarak Deşifre Edilen PRA-MISIR HİEROGLİFLERİ;* (27), **14,00 US-$.**
42. 2001; *Makaleler;* **US-$ 14,00**
43. 2003; *Erken Türklerin Skandinavya Yazıtları;* (78) **US-$ 30,00**
44. 2005, *Erken-Türklerin Anadolu Yazıtları;* **US-$ 45,00**
45. 2003, *Hiperstatik Sistemlerin Eşdeğer Yükler ile statik Hesabı;* (Almancadan tercüme), **US-$ 9,00**
46. *2007, At-Oy Tarihi (114),* **US-$ 30,00**
47. *İskit Yazıtları, Sümer Yazıtları, Yemen Yazıtları (60),* **US-$ 30,00**
48. *Kaybolan Irk,—Türklerin Ataları. (Yazılıyor)*

TOPLAMI : *İng. 127,00; Alm. 48,00; Türk. 416,00;*
Σ = 591.00 US-$

Not: Fiyatlarımıza posta ücreti dahil değildir.
Başvuru, Tel. 0-252-377.51.31